Coleophoridae

Teksti: Harri Jalava (Perhoswiki 2015-05-02)
Kuvat: Kuvapankki (http://insects.fi/insectimages/browser)
Havainnot: Hyönteistietokanta (http://insects.fi/hyonteistietokanta/index.html)
Ohjelmisto: iText (http://itextpdf.com/)

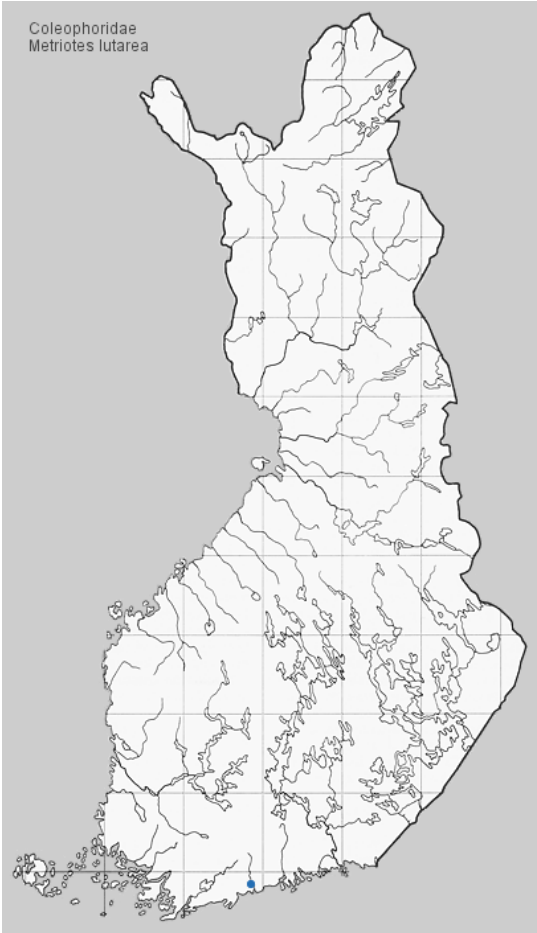

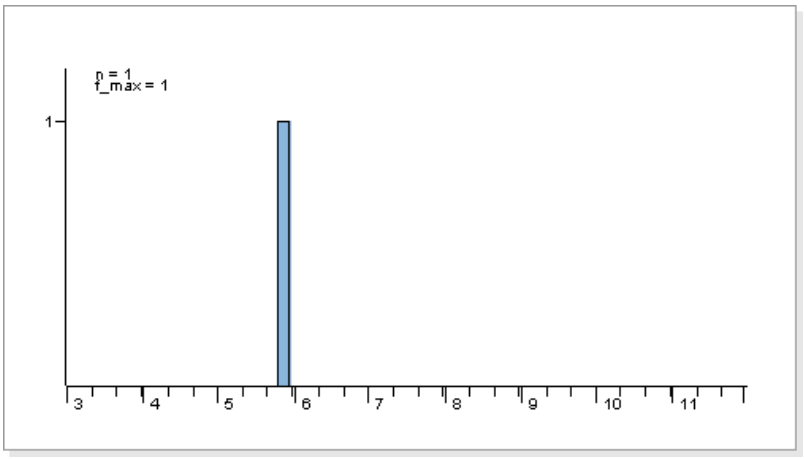

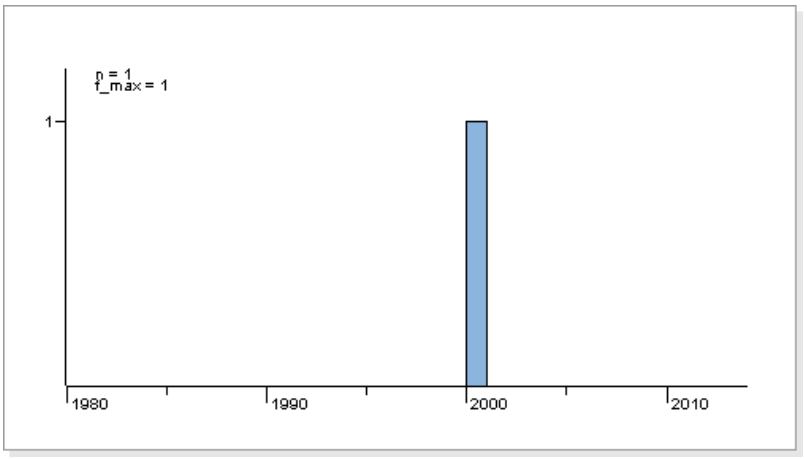

Tuntomerkit. Siipiväli 9-14 mm. Etusiivet kiiltävän okranharmaat, pronssinsävyiset. Takasiivet pronssinharmaat. Pää vaalean okranharmaa, otsa vaaleampi. Tuntosarvet valkeat, tummarenkaiset, naaraalla terävämmin. Huulirihmojen kärkijaoke koiraalla 2/3 keskijaokkeen pituudesta, naaraalla 4/5. Takasääret okranvalkeat.

Elintavat. Lehdoissa, lehtimetsissä, metsänreunoilla. Lentää päivällä auringonpaisteessa, lepää ja ruokailee kevättähtimön kukissa.

Toukka elää kevättähtimöllä (*Stellaria holostea*); syö siemeniä siemenkodan sisällä. Toukkapussi "siemenpussi", tehty siemenkodasta, kolmiläppäinen. Koteloituu puunkuoreen tekemäänsä reikään, jonka suojaksi toukkapussi jää.

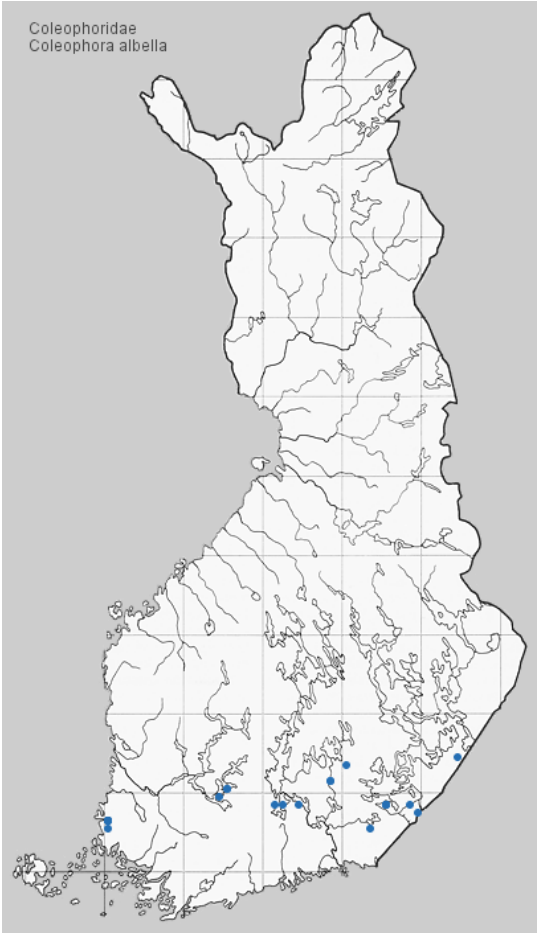

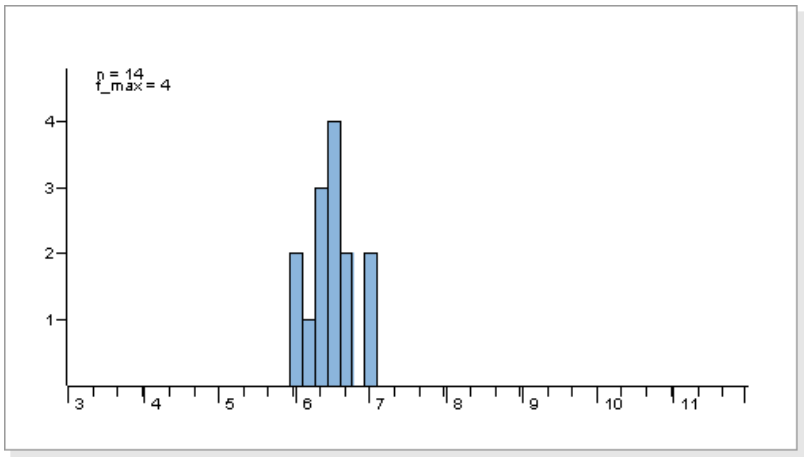

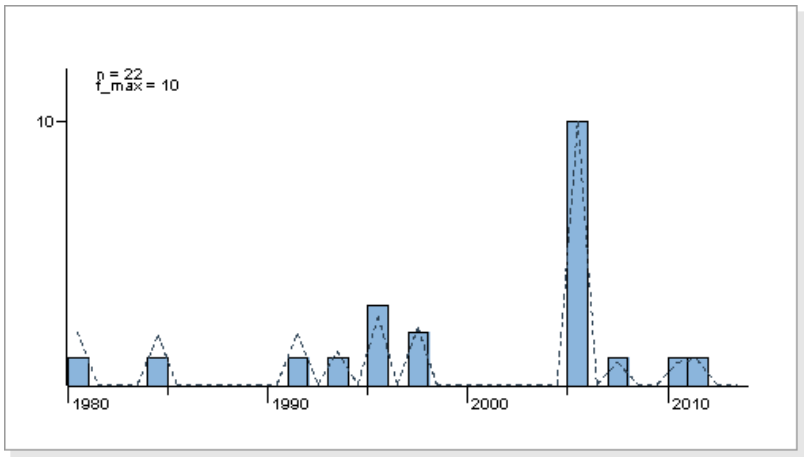

Tuntomerkit. Siipiväli 16-21 mm. Pää valkoinen; tuntosarvet keskikohtaan asti vaaleanruskehtavien karvasuomujen paksuntamat; huulirihmoissa beesejä osia. Keskiruumis beesi. Etusiivet mustanruskeat; etureunassa lähes kärkeen ulottuva terävärajainen, valkea juova. Takasiivet tumman harmaanruskeat.

Koiraan sivulämssä huomattavan suuri verrattuna sacculukseen. Aedeagus ilman selviä liuskoja.

Elintavat. Tuulensuojaisissa, puolivarjoisissa mäkitervakkokasvustoissa. Lentää illalla auringon laskiessa ja alkuyöllä.

Toukka elää heinä-syyskuussa mäkitervakolla (*Lychnis viscaria*) ja nuokkukohokilla (*Silene nutans*). Naaras laskee valmiita pikkutoukkia ravintokasvin kukinnon sisään. Toukka elää ensin ilman toukkapussia siemenkodassa. Toukkapussi "siemenpussi", koottu yhdestä tai useammasta tyhjästä siemenkodasta. Talvehtii toukkana tai kotelona.

Kuva: Jouni Pyyhtiä

Kuva: Heikki Virkkunen

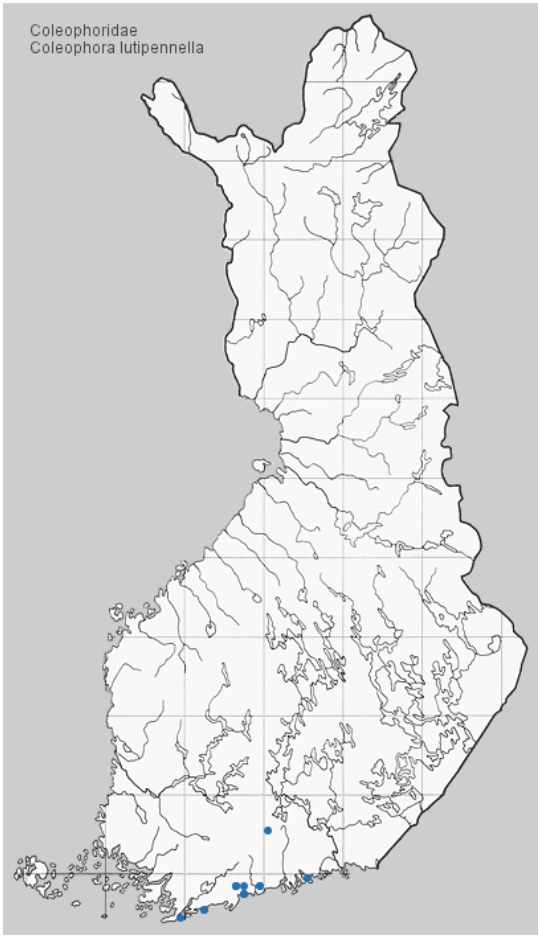

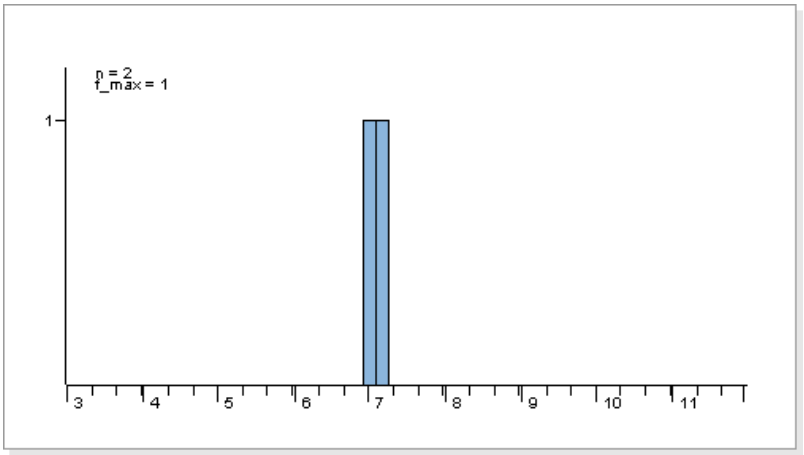

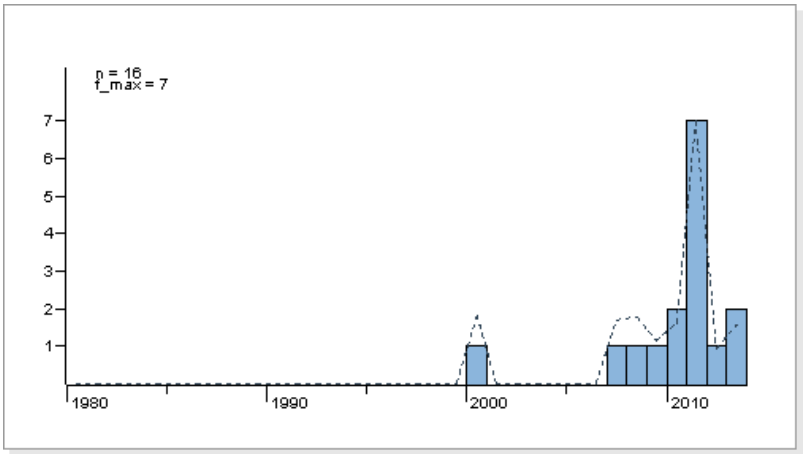

Tuntomerkit. Siipiväli 10-12 mm. Muistuttaa lajia *C. flavipennella*; etusiivet vaalean okrankeltaiset, pisamaiset. Tuntosarvet valkoiset, kärkeen asti tummarenkaiset; tyvijaoke hiukan leveyttään pitempi. Huulirihmojen kärkijaoke 3/4 keskijaokkeen pituudesta. Koiraan aedeagus hyvin suuri; sacculus tanakka, lähes kokonaan erillään sivulämssästä, sen takapinnalla useita hampaita, kärki terävä. Naaraan introitus vaginae 4-5 kertaa leveyttään pitempi.

Elintavat. Tammimetsissä, puistoissa. Tulee valolle.

Toukan keskiruumiin keskijaokkeen skleriitit kolmiomaiset (kuva); elää tammella (*Quercus robur*); talvehtii, täysikasvuinen kesäkuun alussa. Toukkapussi "putkipussi", n. 7 mm; vaaleanruskea, kolmiläppäinen. Suu n. 45° kulmassa. Kokonaan silkkinen, vrt. *C.*

flavipennella.

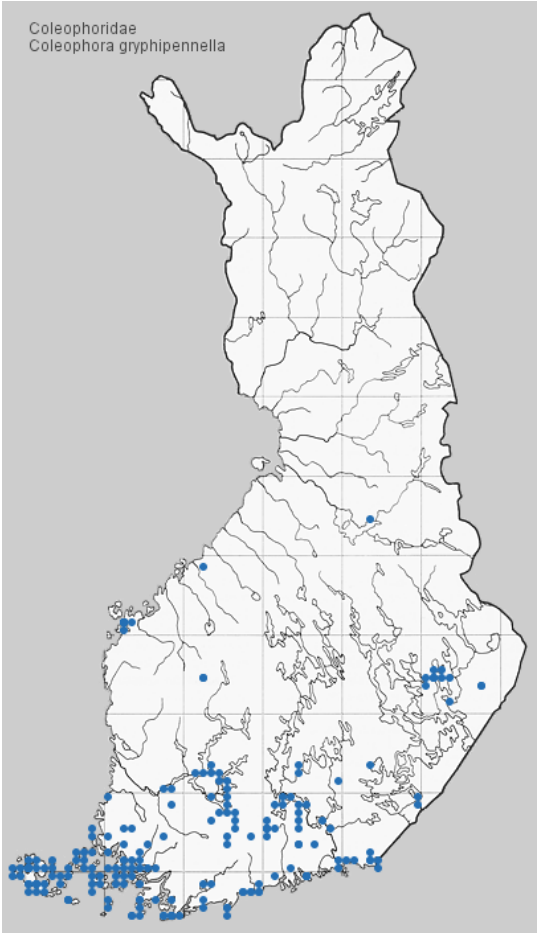

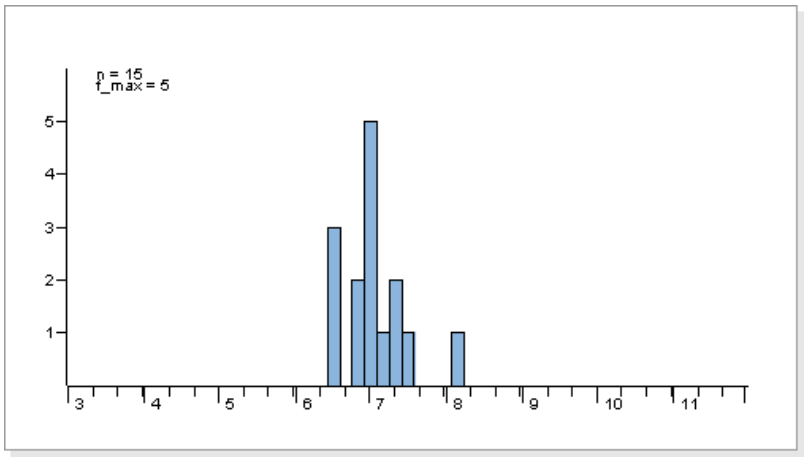

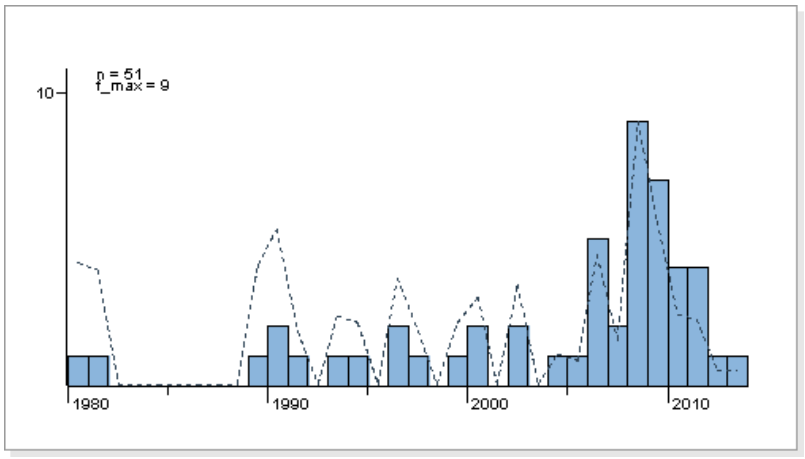

Tuntomerkit. Siipiväli 13-14 mm. Etusiivet sileät, hienosuomuiset, koiraalla savenkellertävän harmaat, naaraalla okrankellertävän harmaat. Takasiivet tummanharmaat. Tuntosarvet kärkeen asti terävästi valko- ja tummarenkaiset.

Koiraan sivulämssä vahvasti pienentynyt; sacculuksen kärjessä koukkumaisesti kaartuva jatke. Aedeagus vahvasti kitinisoitunut, pitkä ja suippokärkinen.Naaraan ostiumin alue vahvasti epäsymmetrinen.

Elintavat. Niityillä, lehdesniityillä, hakamailla.

Toukka elää elo-toukokuussa ruusuilla (*Rosa*); talvehtii kaksiläppäisessä, sivuilta litteässä toukkapussissa. Talvehtimisen jälkeen rakentaa uuden "putkipussin", joka on myös sivuilta litteä, kolmiläppäinen; selkäpuolella sahalaitainen harjanne. Suuaukko noin 60° kulmassa.

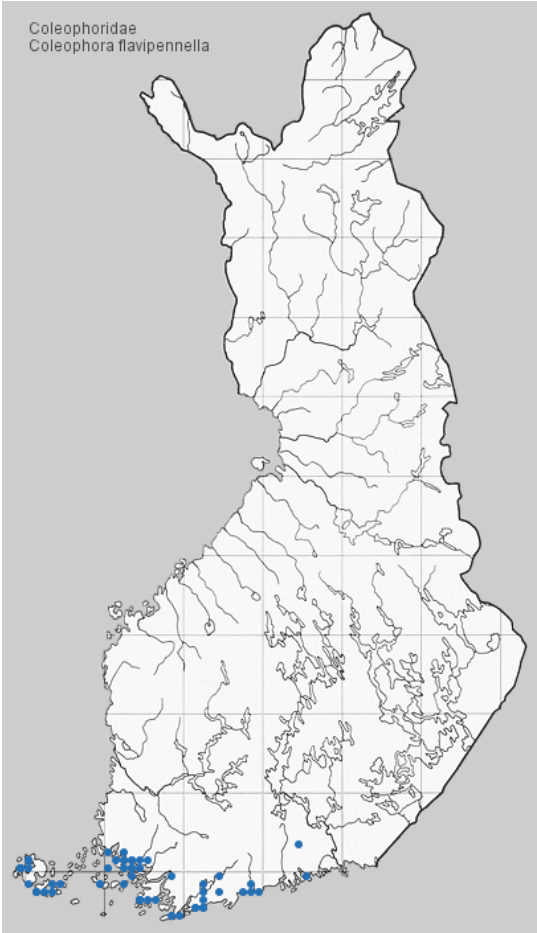

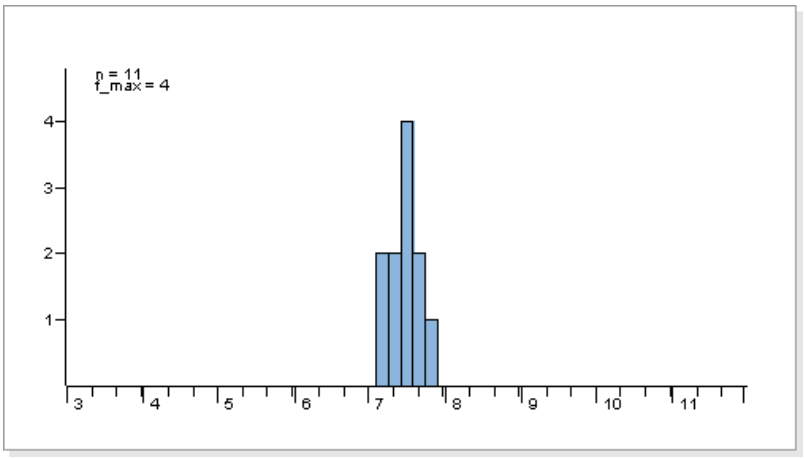

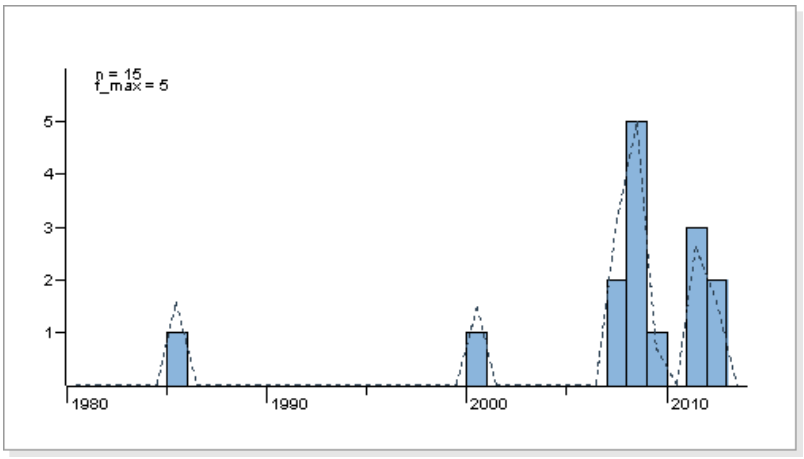

Tuntomerkit. Siipiväli 11-12 mm. Etusiivet vaalean okrankeltaiset, ruskehtavakehnäiset, etureunasta vaaleamman kellertävät. Etureunan keskellä keltainen juova. Tuntosarvet vaalea- ja ruskearenkaiset; tyvijaoke hiukan leveyttään pitempi. Huulirihmojen kärkijaoke 3/4 keskijaokkeen pituudesta.

Koiraan aedeagus keskikokoinen; sacculuksen ulkoreunassa kapea uloke. Naaraan introitus vaginae alle 2 kertaa leveyttään pitempi.

Elintavat. Tammimetsissä, puistoissa.

Toukan keskiruumiin keskijaokkeen skleriitit kiilanmuotoiset (kuva); elää tammella (*Quercus robur*); talvehtii, täysikasvuinen kesäkuun alussa. Toukkapussi "putkipussi", n. 7 mm, suora, kellanruskea, kolmiläppäinen. Suu 45° kulmassa. Toukkapussin valmistuksessa käytetty lehdenpalasta, joka näkyy selkäpuolella lähellä perää, vrt. *C. lutipennella*.

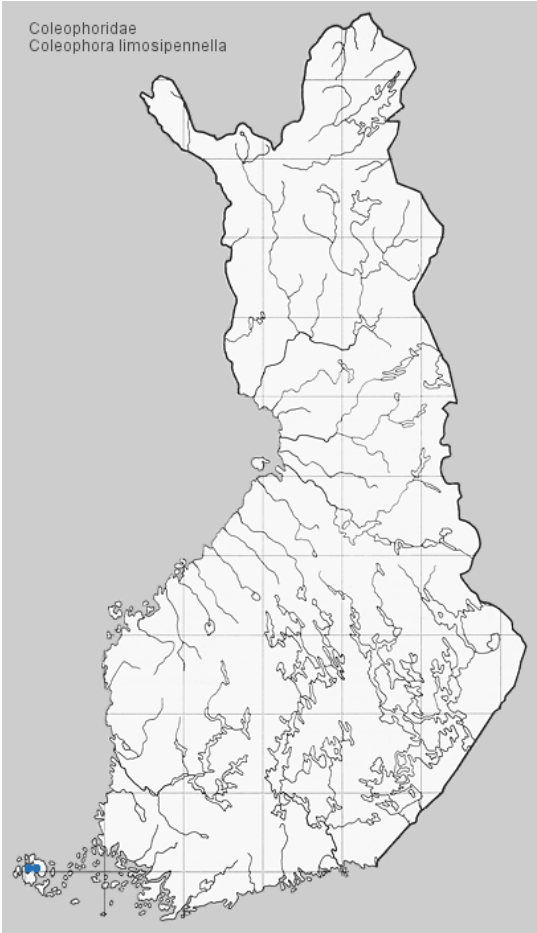

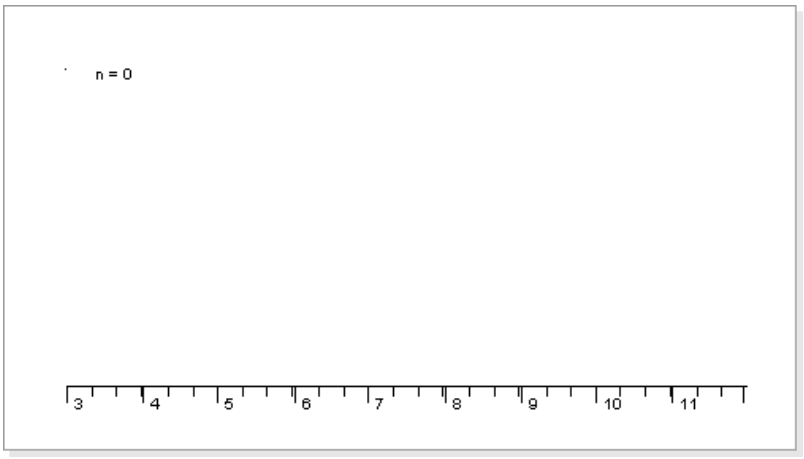

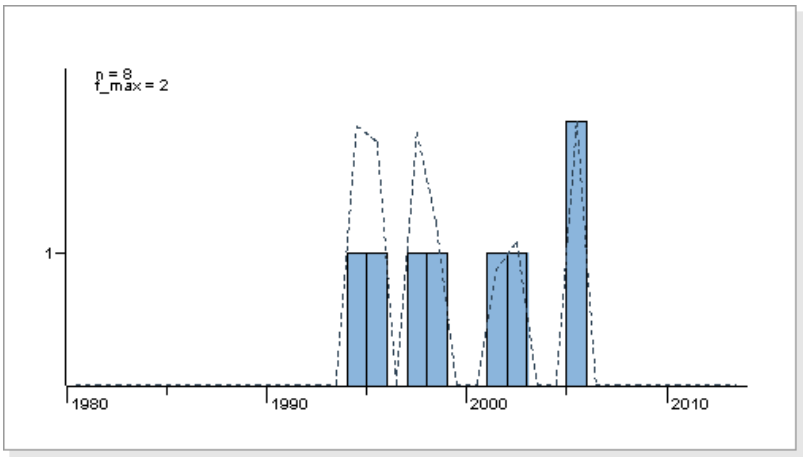

Tuntomerkit. Siipiväli 11-14 mm. Muistuttaa lajeja *C. milvipennis* ja *C. alnifoliae*; hieman tummemman ruskea, tuntosarvet kärkeen asti renkaalliset. Huulirihmojen keskijaokkeessa melko pitkä kärkitupsu.

Koiraan sacculuksessa nystyrä aivan kärjessä.

Elintavat. Lehdoissa, metsänreunoilla, puistoissa. Tulee valolle.

Toukka elää jalavalla (*Ulmus*); talvehtii kaksi kertaa. Toukkapussi "tuppipussi", 9-11,5 mm, ruskea, kaksiläppäinen. Suu 0°-20° kulmassa, aivan suun takana selvä mutka.

Kuva: Harri Okkonen

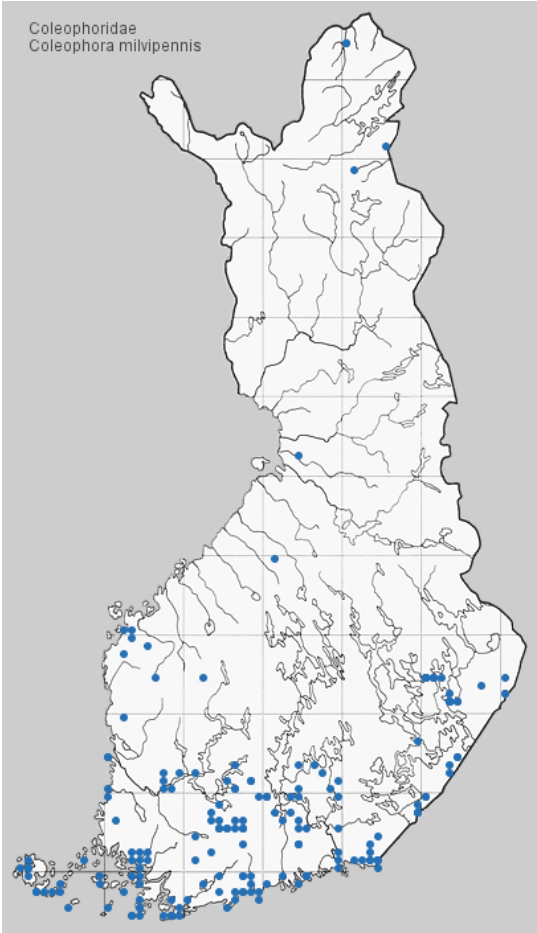

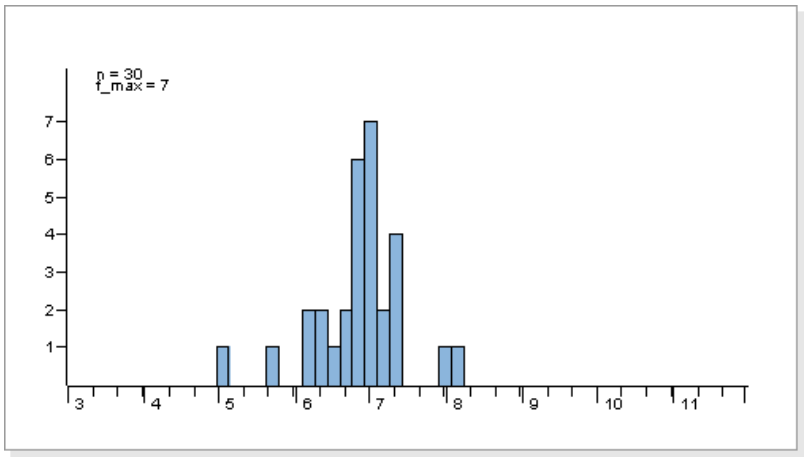

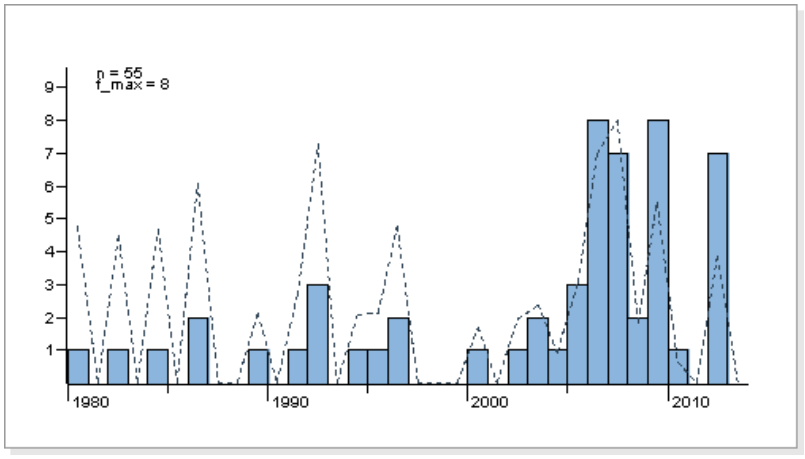

Tuntomerkit. Siipiväli 11-14 mm. Etusiivet okrankeltaiset - ruskeankeltaiset, ruskeammat tai harmaammat takaa ja kärjestä, edestä keltaisemmat. Pitkin etureunaa kulkee valkeahko juova, jonka takareuna epäterävärajainen. Tuntosarvet vaalea- ja tummarenkaiset. Kärjen lähellä tummat renkaat epäselvät tai puuttuvat kokonaan. Huulirihmojen kärkijaoke tuskin enemmän kuin puolet keskijaokkeen pituudesta.

Koiraan sacculuksen kärkiosan keskellä matala nystyrä. Naaraan ostium keskellä genitaalilevyä.

Elintavat. Valoisissa lehti- ja sekametsissä, soilla. Tulee valolle.

Toukka elää koivulla (*Betula*), myös vaivaiskoivulla (*B. nana*); talvehtii; syö vielä keväällä. Toukkapussi "tuppipussi", 8-11 mm, kellanvihreä, myöhemmin tumma, kaksiläppäinen, takaa sivuilta litistynyt; suu 45° kulmassa. Selkäpuolen harjanne usein hammastettu. Koverre usein silmiinpistävän ruskea.

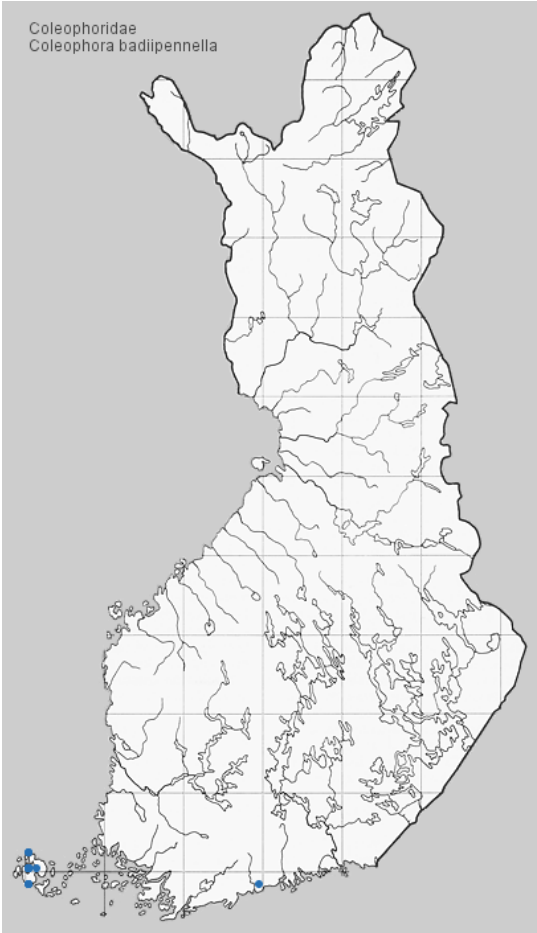

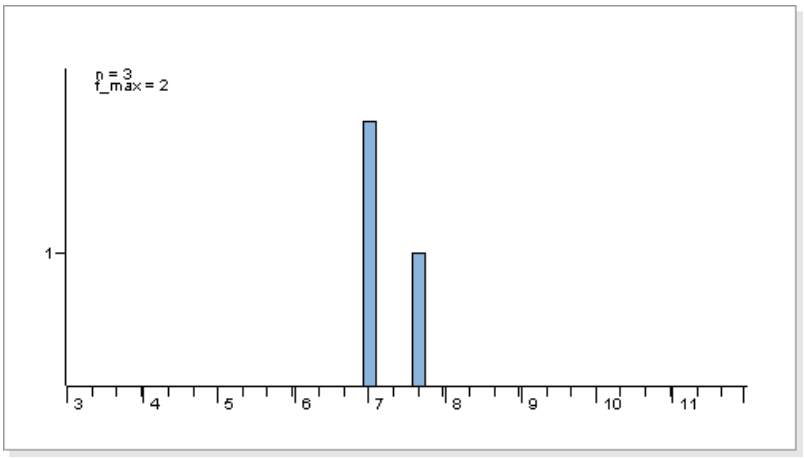

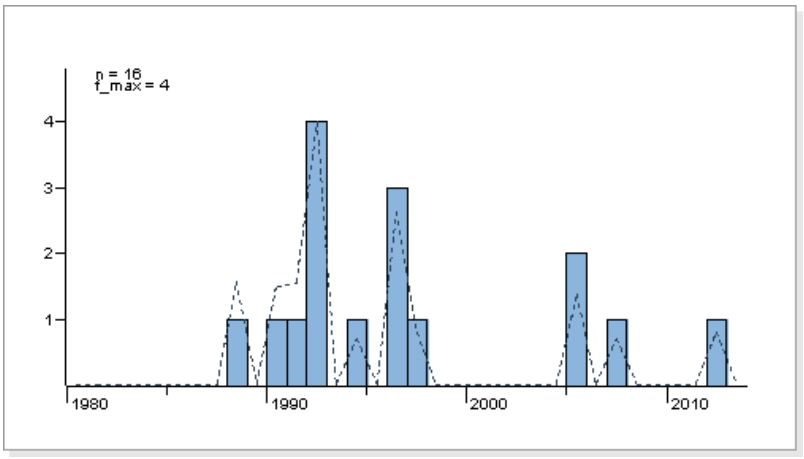

Tuntomerkit. Siipiväli 9-11 mm. Etusiivet okranruskeat, joskus harmaasävyiset; suomut kärjestään ruosteenväriset - vaalean ruskeanharmaat. Etureunassa 3/5 asti valkeahko juova, joka muuttuu asteittain okranväriseksi. Etureunan siipiripset tyvestä kermanväriset, kärjestä okranruskeat. Takareunan ripset okrankeltaiset. Takasiivet harmaat. Tuntosarvet kärkeen asti valko-tummarenkaiset. Tyvijaoke okranruskea, hajallaan olevien suomujen paksuntama. Huulirihmat ruskeankeltaiset, sisäpuolelta vaaleammat. Kärkijaoke 3/4 keskijaokkeen pituudesta; keskijaokkeessa lyhyt tupsu.

Koiraan sacculuksen kärjessä tylppä, sivulämssän reunaa myötäilevä hammas. Naaraan ductus bursae ilman piikkejä; signum olemassa.

Elintavat. Puistoissa, kujanteilla, metsänreunoilla.

Toukka elää jalavalla (*Ulmus*); talvehtii, syö usein vielä keväällä. Toukkapussi "tuppipussi", 5-6 mm, kaksiläppäinen; selkäpuolella sahalaitainen harjanne. Suuaukko 0-10° kulmassa.

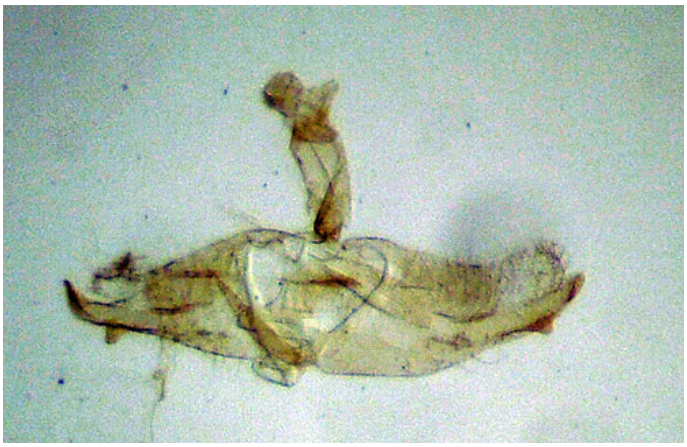

Kuva: SIP Haapala

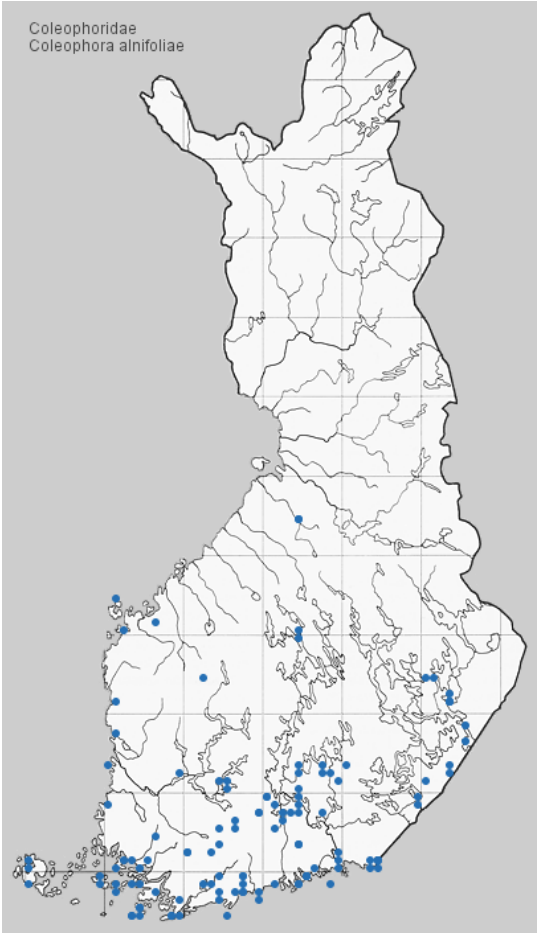

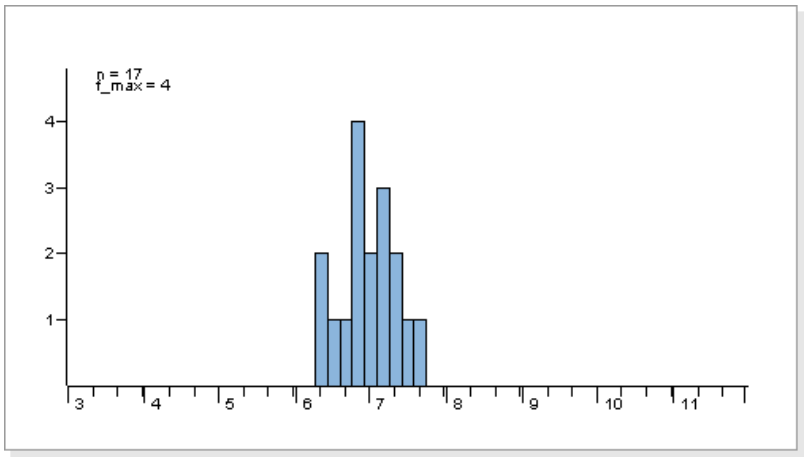

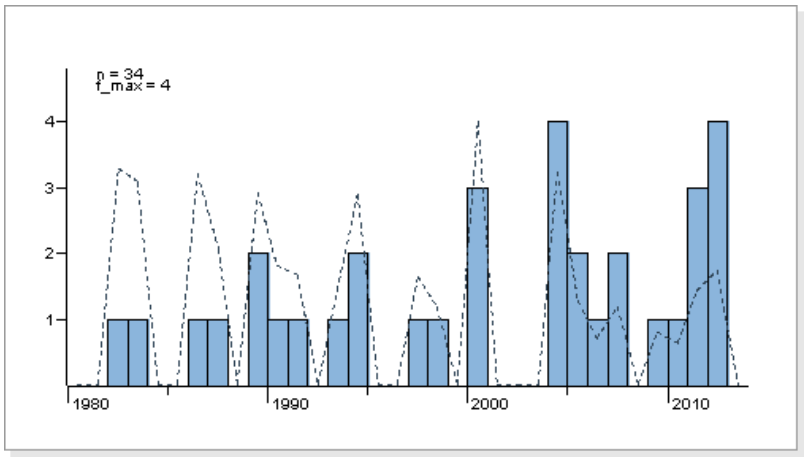

Tuntomerkit. Siipiväli 12-13 mm. Muistuttaa lajia *C. milvipennis*; ruskehtavampi.

Koiraan sacculuksen kärkiosan keskellä silmiinpistävä nystyrä. Naaraan genitaalilevyn etupuolisko kääntynyt vahvasti taaksepäin; ostium lähempänä etureunaa.

Elintavat. Kosteissa lehdoissa, jokien ja purojen varsilla, rannoilla.

Toukka elää lepällä (*Alnus*), harvoin koivulla (*Betula*); talvehtii, syö vielä keväällä. Toukkapussi "tuppipussi", 12-14 mm, punaruskea - tummanruskea; suu 15° kulmassa.

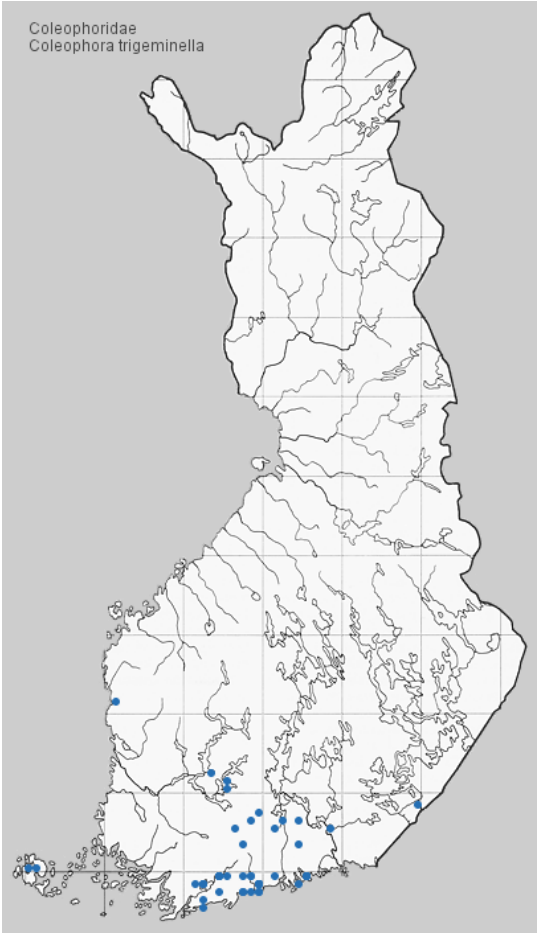

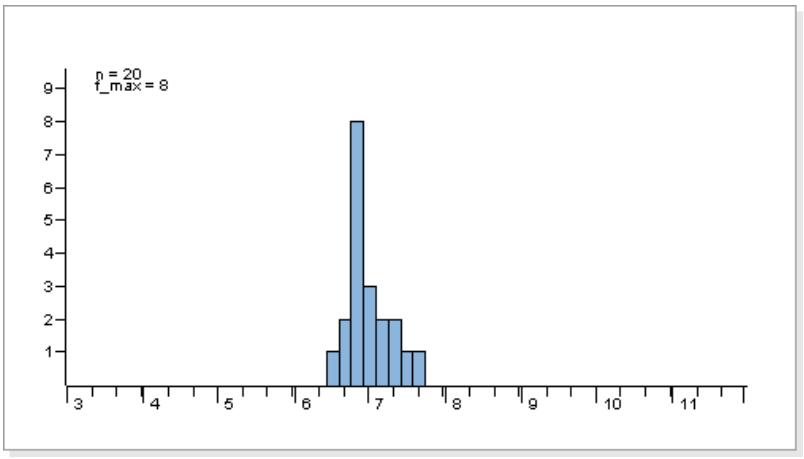

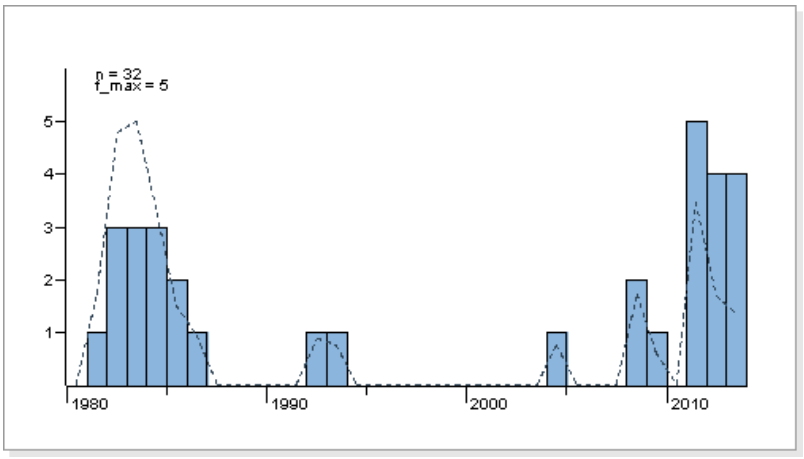

Tuntomerkit. Siipiväli 9-10 mm. Etusiivet kellanruskeat, edestä kellertävämmät, etureunassa valkea juova tyvestä siipiripsiin asti. Tuntosarvet kärkeen saakka valko- ja tummarenkaiset. Huulirihmojen kärkijaoke 3/4 keskijaokkeen pituudesta.

Koiraan sacculus teräväkärkinen, sivulämssän suuntainen. Naaraan ductus bursaen takaosassa lyhyt, piikkinen osa; signum puuttuu.

Elintavat. Valoisissa lehti- ja sekametsissä, metsänreunoilla, pensaikkoisilla rinneniityillä. Tulee silloin tällöin valolle.

Toukka elää pihlajalla (*Sorbus aucuparia*); talvehtii. Toukkapussi "putkipussi", 5-6 mm, kellanruskea - punaruskea, suuaukko 0° kulmassa. Ensin kaksiläppäinen, mutta ennen koteloitumista muutetaan kolmiläppäiseksi; lehden alapinnalla.

Kuva: Heikki Virkkunen

Kuva: Heikki Virkkunen

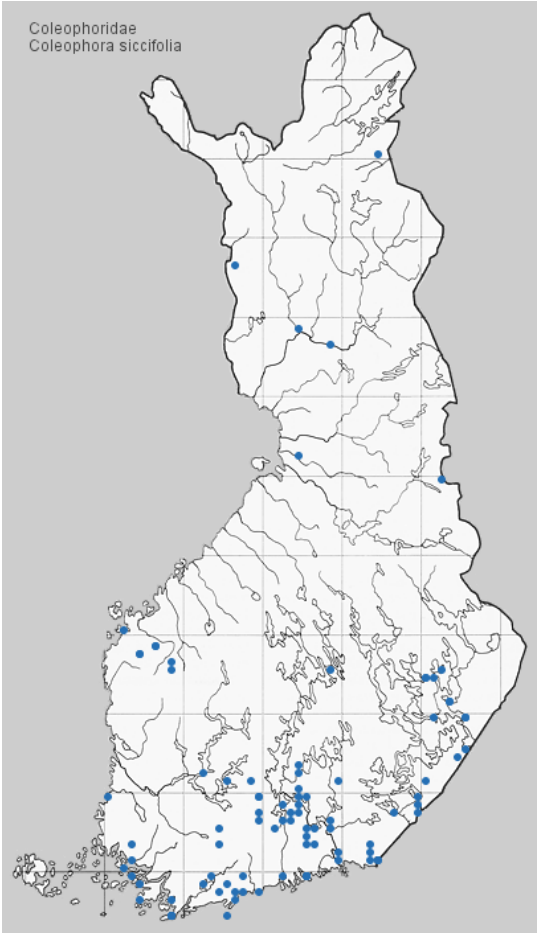

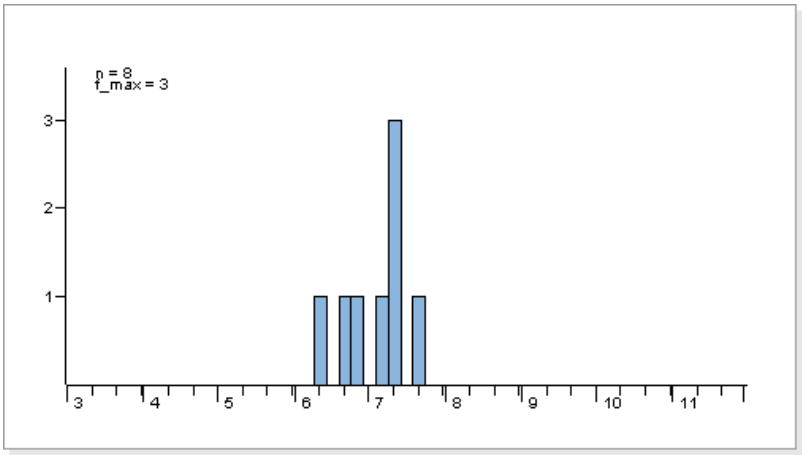

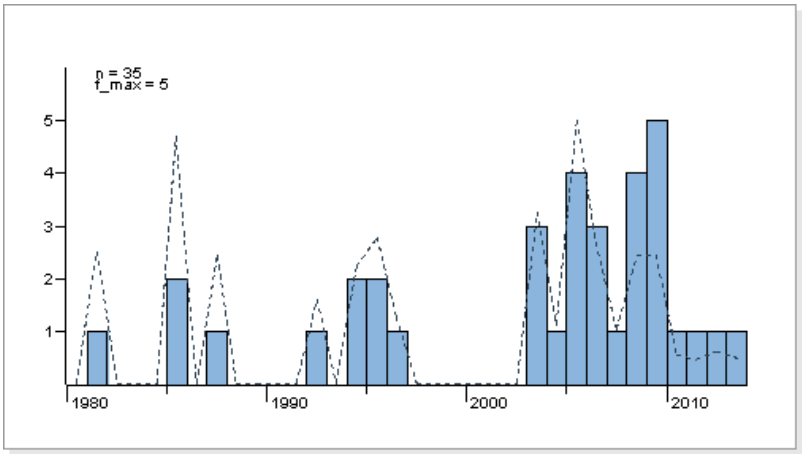

Tuntomerkit. Siipiväli 12-15 mm. Etusiivet sileäsuomuiset, heikosti kiiltävät, koiraalla hiukan ruskehtavan harmaat, naaraalla kellertävän harmaat. Tuntosarvien tummat renkaat ruskeanharmaat, tyveenpäin ruskeankeltaisen vivahteiset. Tyvijaoke kalpeankeltainen. Huulirihmat kalpeankeltaiset, kärkijaoke puolet keskijaokkeen pituudesta.

Koiraan aedeaguksessa ei liuskoja. Sacculus pitempi ja vahvemmin taipunut kuin lajilla *C. uliginosella*; sivulämssä leveämpi, ulottuu vaivoin sacculuksen kärjen yli.

Elintavat. Pensaikoissa, metsänreunoilla, puutarhoissa.

Toukka elää kesä-elokuussa mm. koivulla (*Betula*), orapihlajalla (*Crataegus*), omenapuulla (*Malus*) ja pihlajalla (*Sorbus aucuparia*).

Koverre suuri; toukka leikkaa lehden päällimmäisen solukon koverteen reunaan asti, jolloin se irtoaa tai osittain kiinni ollessaan kuivuu ja rypistyy. Toukkapussi yksittäinen suuri lehdenpala, joka on taitettu toisesta reunastaan.

Kuva: T. Rinta-Paavola

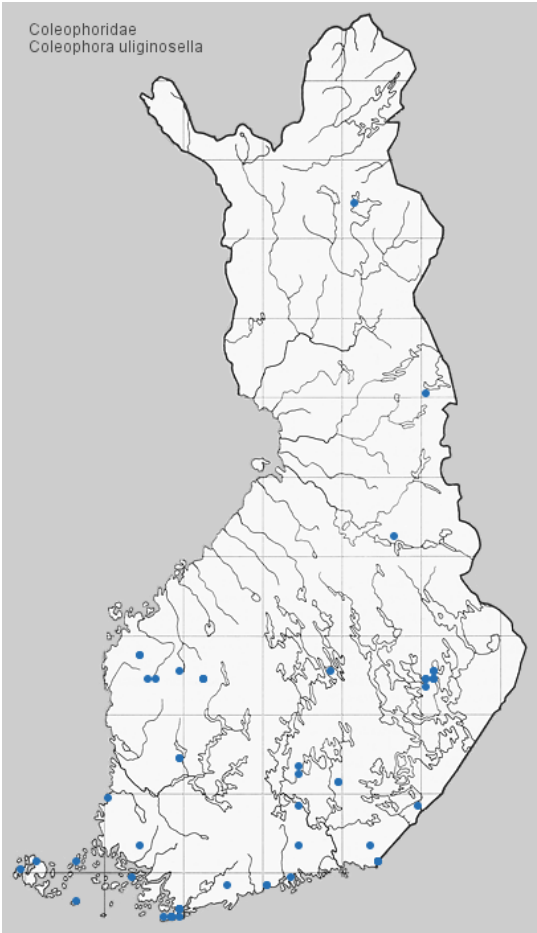

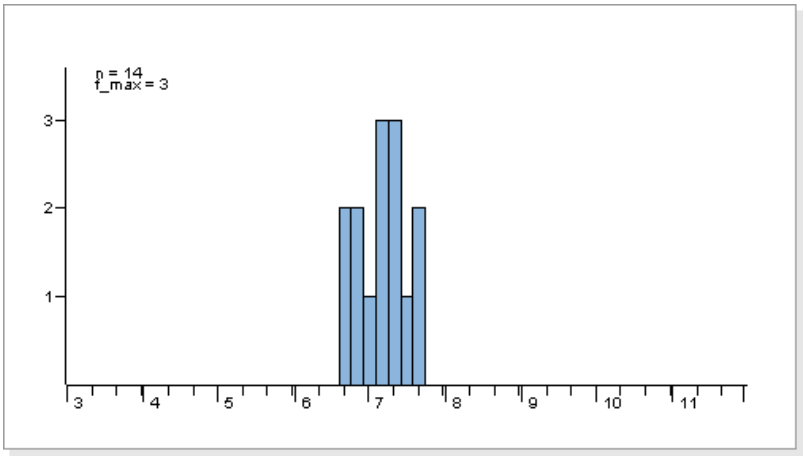

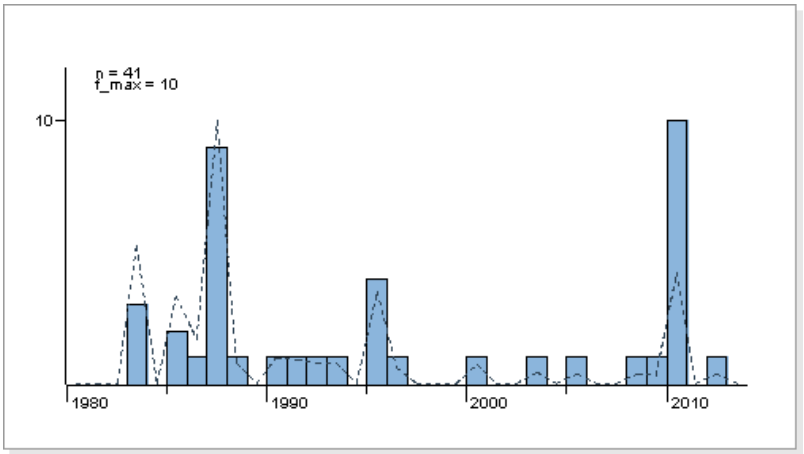

Tuntomerkit. Siipiväli 10-11 mm. Etusiivet ruskeanharmaat, naaraalla hiukan kellertävämmät. Pienempi, tummempi ja kiiltävämpi kuin *C. siccifolia*. Tuntosarvet terävästi renkaalliset; tyvijaoke yli kaksi kertaa leveyttään pitempi.

Koiraan genitaalit muistuttavat lajin *C. siccifolia* genitaaleja, mutta selvästi pienemmät. Sacculus kapenee kärkeenpäin ja taipuu ylöspäin; sivulämssän kärki ulottuu selvästi sacculuksen kärjen yli.

Elintavat. Soilla, myös kosteissa kalliopainanteissa.

Toukka elää juolukalla (*Vaccinium uliginosum*); talvehtii täysikasvuisena. Toukkapussi yksittäinen lehti, joka taitettu löyhästi toisesta reunastaan silkkiputken ympärille.

Kuva: J. Lång

Kuva: SIP Haapala

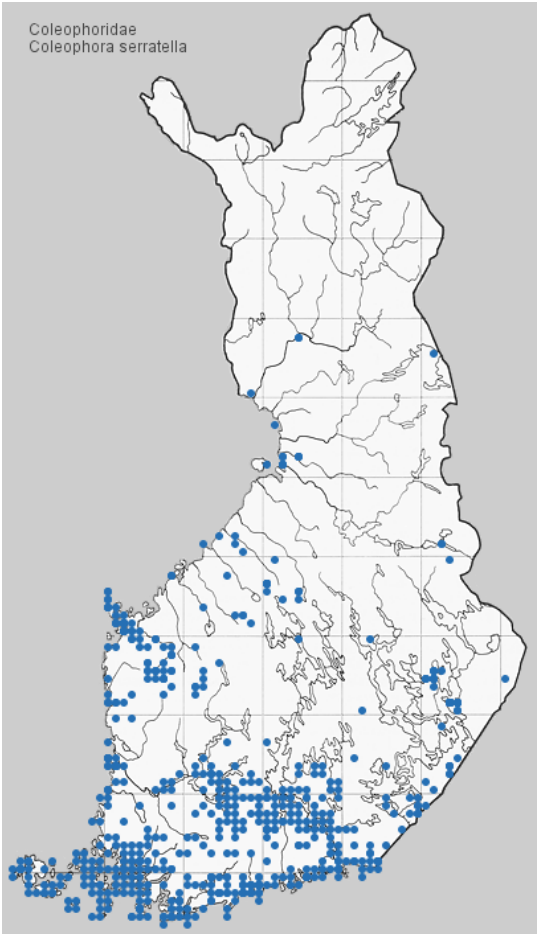

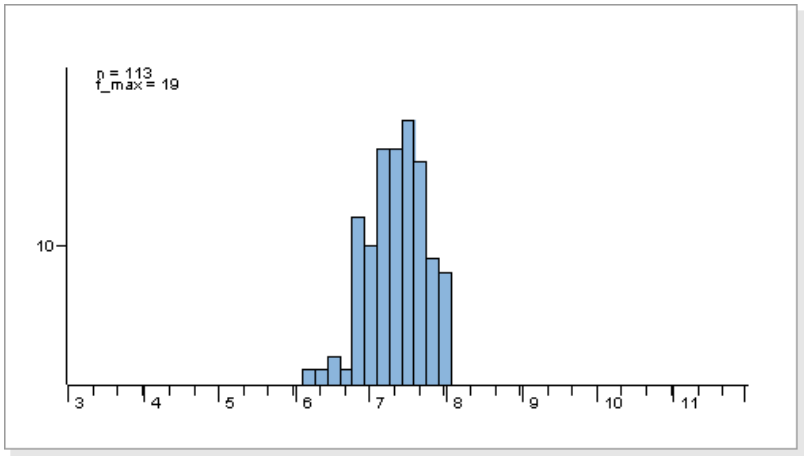

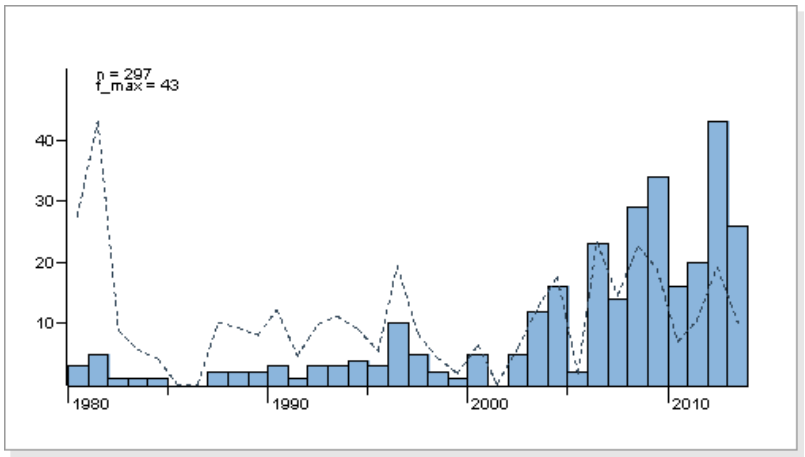

Tuntomerkit. Siipiväli 11-14 mm. Etusiivet tummanruskeat, karkeasuomuiset. Takasiivet tumman harmaanruskeat. Tuntosarvet valkeahkot, ruskearenkaiset, kärkeä kohti renkaat häviävät. Huulirihmojen keskijaokkeessa harvoin tupsua.

Koiraan sacculus lähes kolmikulmainen, sen reunassa lukuisia pieniä hampaita. Sivulämssä lähes erillään sacculuksesta.

Elintavat. Lehti- ja sekametsissä, metsänreunoilla, soilla ym. Tulee niukalti valolle.

Toukka elää syys-kesäkuussa koivulla (*Betula*), lepällä (*Alnus*) ja pähkinäpensaalla (*Corylus avellana*); syyspussi käyrä, talvehtii keskenkasvuisena oksilla. Toukkapussi "putkipussi", n. 7 mm, kellanruskea, kolmiläppäinen, selkäpuolen harjanne sahalaitainen. Ennen koteloitumistaan pudottautuu kehruulangan varassa alaspäin.

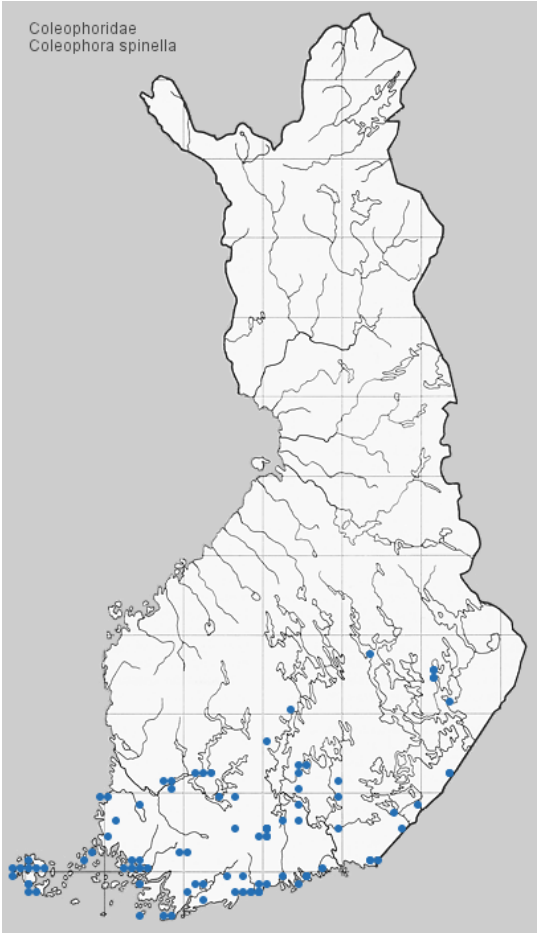

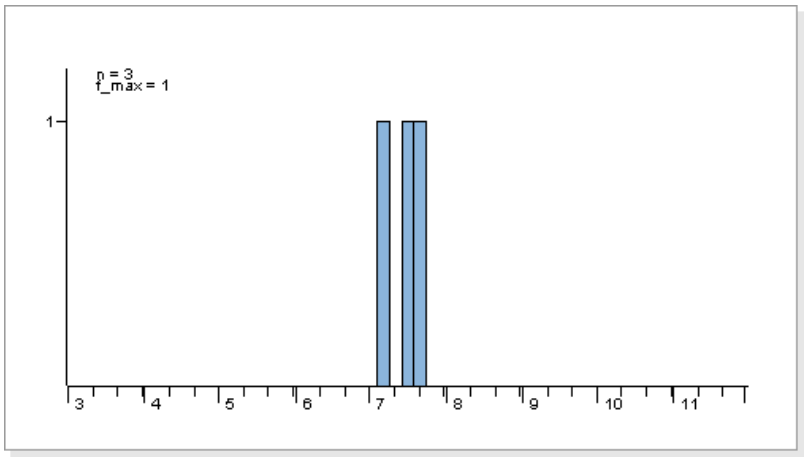

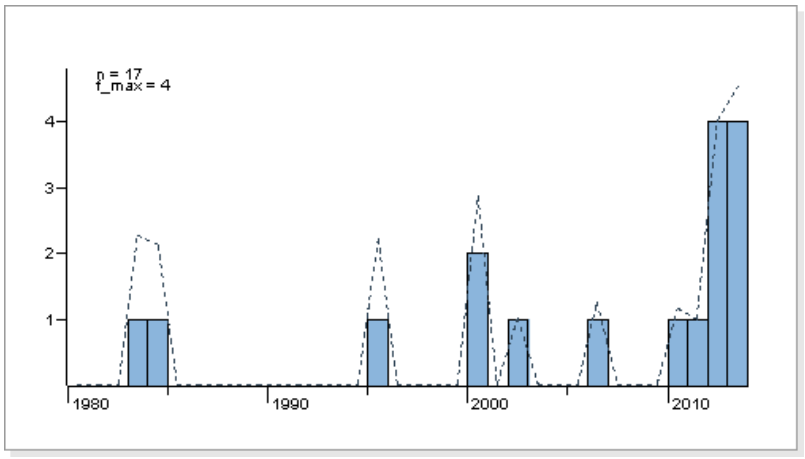

Tuntomerkit. Siipiväli 11-13 mm. Etusiivet mustanharmaat, karkeasuomuiset. Takasiivet tummanharmaat. Tuntosarvet kärkeen asti tummarenkaiset; tyvijaoke okranharmaa.

Koiraan sacculuksen ulkoreuna pyöreä, siinä lukuisia pieniä hampaita. Aedeagus kaareva.Naaraan ostium heikosti kitinisoitunut; genitaalilevy kynsimäinen.

Elintavat. Puutarhoissa, metsänreunoilla, valoisissa metsissä. Lentää heti auringonnousun jälkeen sekä auringon laskiessa. Toukka elää syys-kesäkuussa mm. omenapuulla (*Malus*), orapihlajalla (*Crataegus*) ja pihlajalla (*Sorbus aucuparia*); syyspussi käyrä, talvehtii keskenkasvuisena. Toukkapussi "putkipussi", 6 mm, kolmiläppäinen, tavallisesti tummanruskea. Suuaukko n. 45° kulmassa.

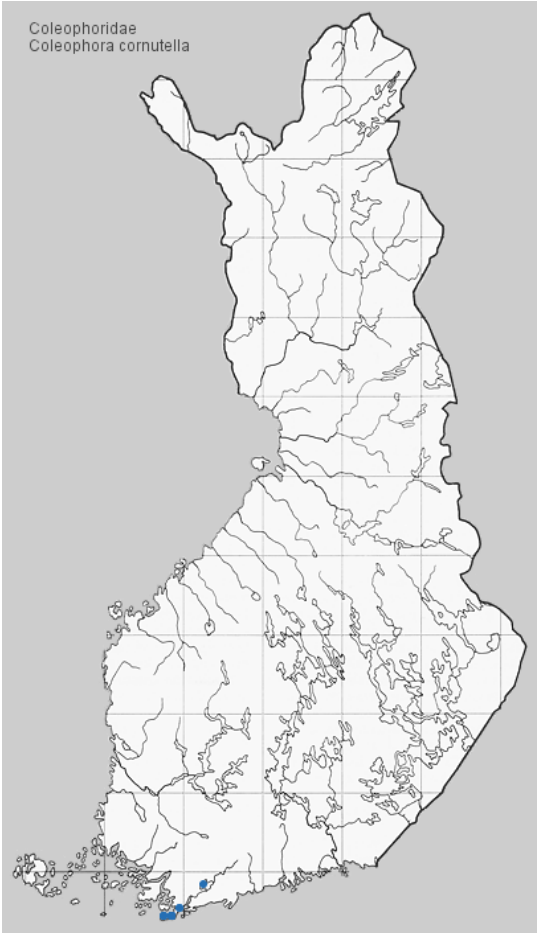

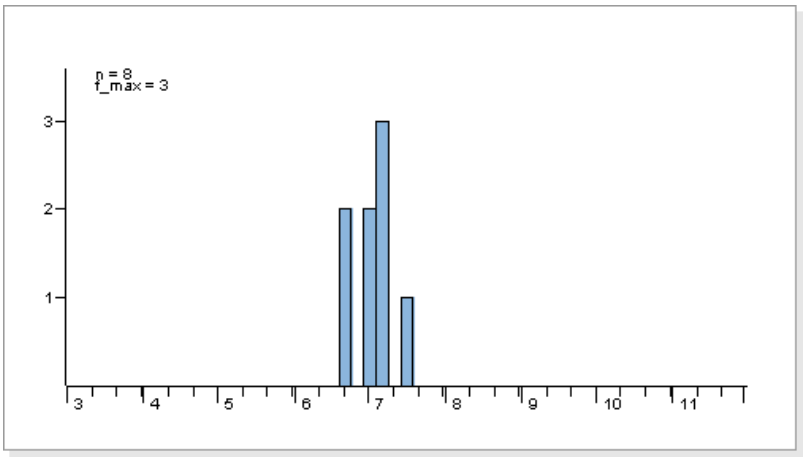

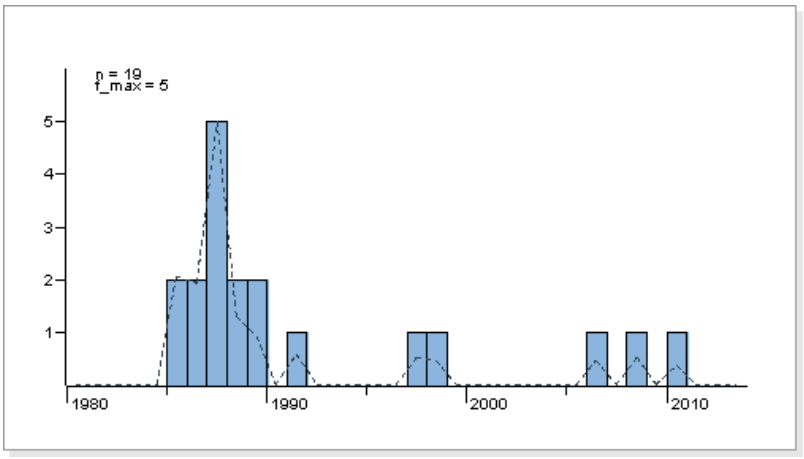

Tuntomerkit. Siipiväli 13-15 mm. Etusiivet päältä punertavankeltaiset, hieman kiiltävät. Siipiripset alta kiiltävän keltaiset. Tuntosarvet kärkeen asti valko- ja tummarenkaiset; tyvijaoke yli kaksi kertaa leveyttään pitempi, kellertävä, ulkoa valkeahko.

Elintavat. Soilla, rannoilla.

Toukka elää syys-toukokuussa suomyrtillä (*Myrica gale*) ja hieskoivulla (*Betula pubescens*). Toukkapussi "liuskapussi", 7-8 mm, kaksiläppäinen. Etuosa hyvin leveä, takapää kapenee ja kaartuu voimakkaasti alaspäin. Suuaukko n. 30° kulmassa.

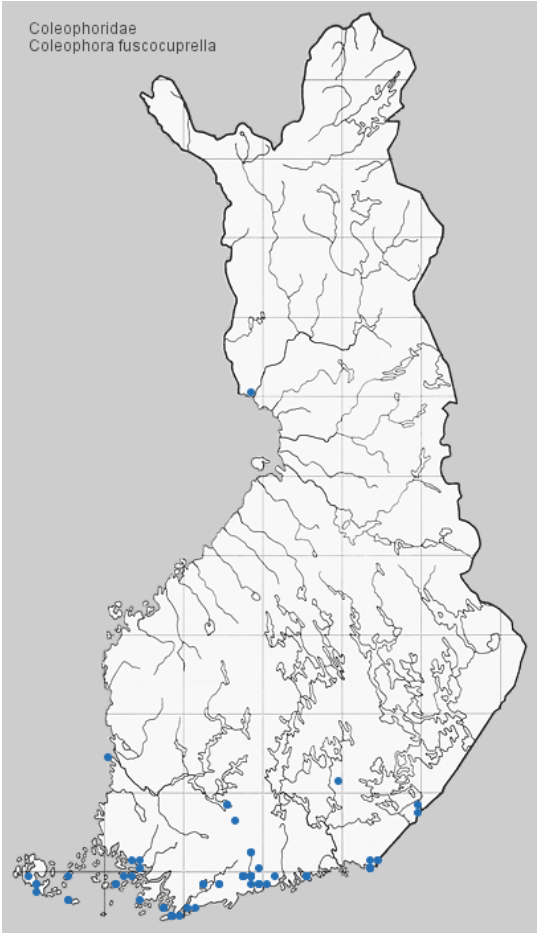

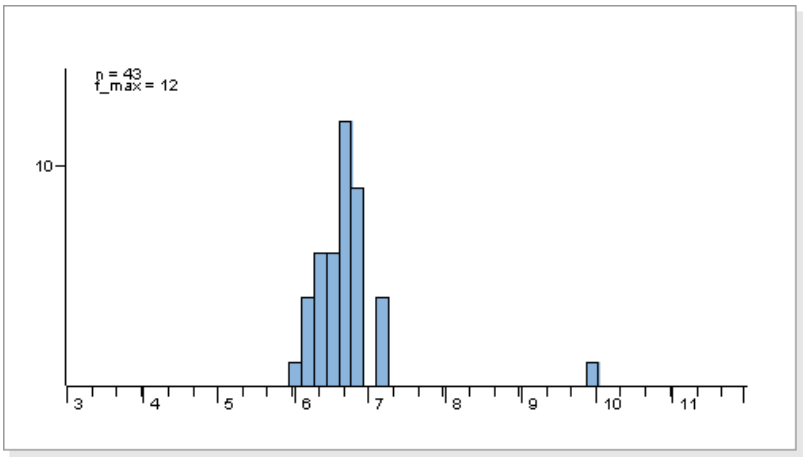

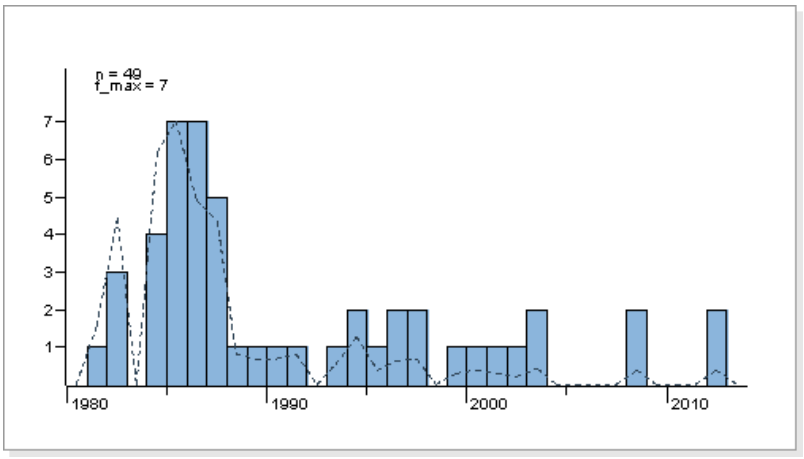

Tuntomerkit. Siipiväli 9-10 mm. Etusiivet pronssinruskeat, vahvasti vihreähohtoiset. Siipiripset eivät kiiltävät. Takasiivet tummanharmaat. Tuntosarvet keskikohtaan asti yksivärisen ruskeat, loppuosa valkea, häipyvärajaisesti tummarenkainen, kärkeä kohti tummat renkaat häviävät kokonaan.

Koiraan sacculuksen alareuna heikosti sahalaitainen. Aedeaguksessa rivi kornuuttimaisia hampaita.

Elintavat. Metsänreunoilla, kuivahkoissa rinnelehdoissa.

Toukka elää pähkinäpensaalla (*Corylus avellana*) ja koivulla (*Betula*); kovertaa lehden alapinnalla; täysikasvuinen syksyllä.

Toukkapussi "liuskapussi", koottu monesta lehdenpalasta, takapää voimakkaasti alaspäin taipunut.

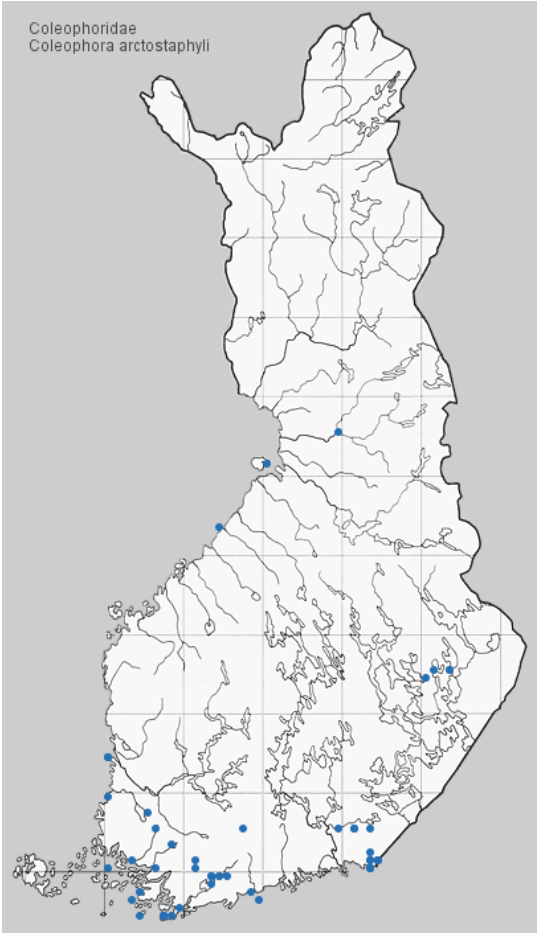

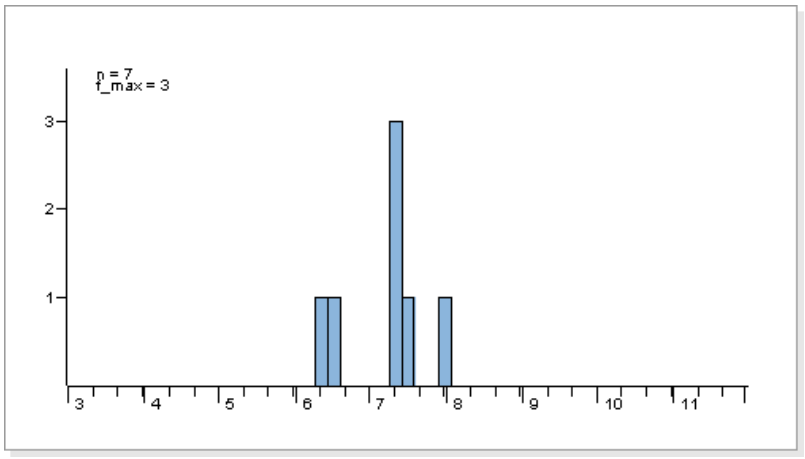

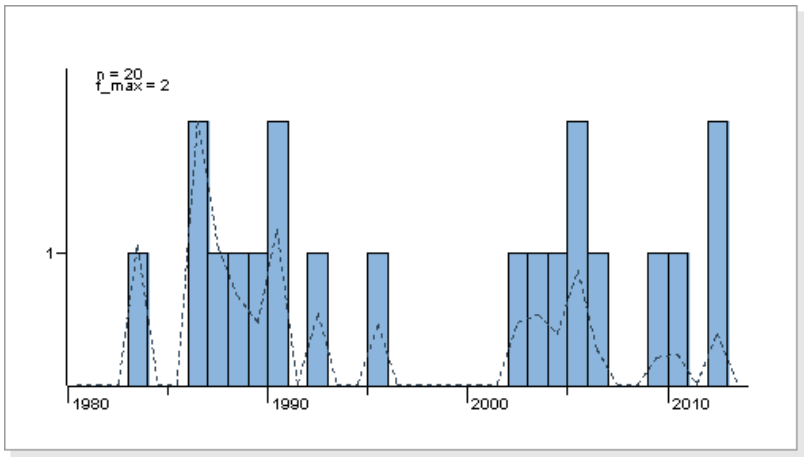

Tuntomerkit. Siipiväli 12-14 mm. Etusiivet ruosteenruskeat, etureunassa 2/3 asti häipyvärajainen valkea juova. Tuntosarvien tyvijaoke likaisen kellanvalkea, siinä lyhyt suomutupsu. Tuntosarvet terävästi valko- ja tummanruskearenkaiset. Takajalat säären karvoja lukuunottamatta valkeat.

Elintavat. Nummilla.

Toukka elää sianpuolukalla (*Arctostaphylos uva-ursi*); talvehtii kaksi kertaa, syö vielä jälkimmäisenä keväänä. Toukkapussi "tuppipussi", n. 8 mm, suuaukko n. 45° kulmassa.

Kuva: SIP Haapala

Kuva: Heikki Virkkunen

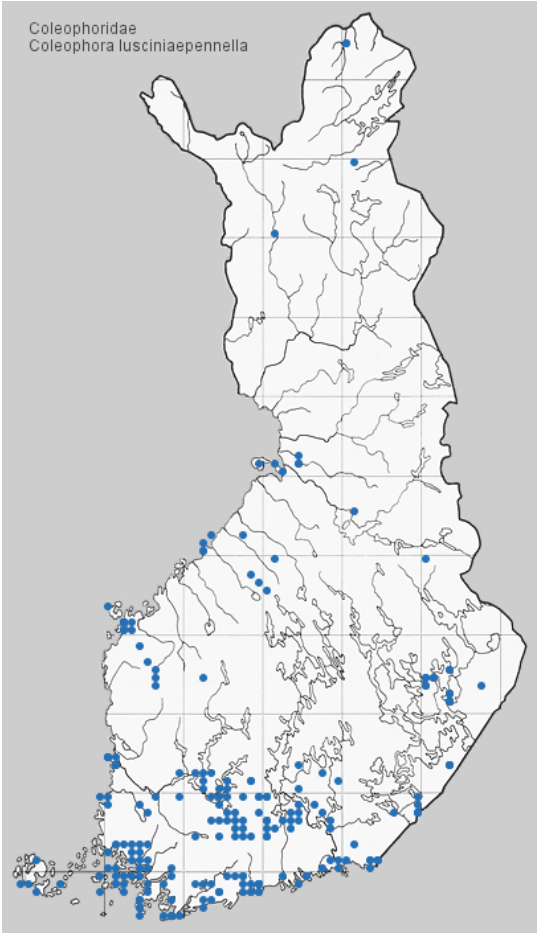

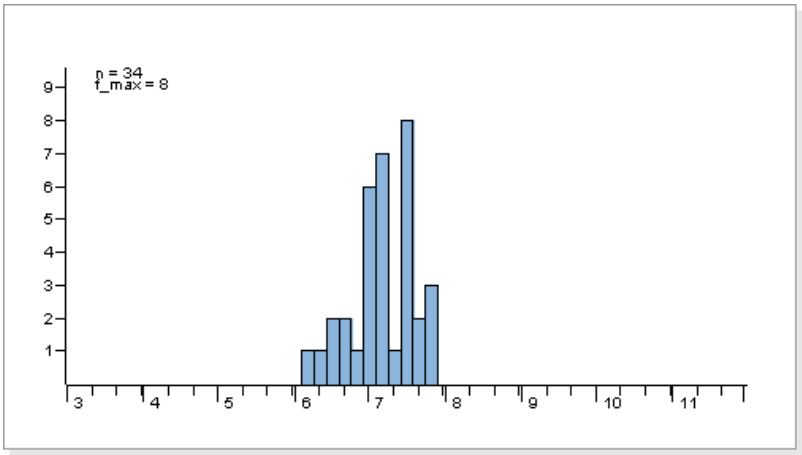

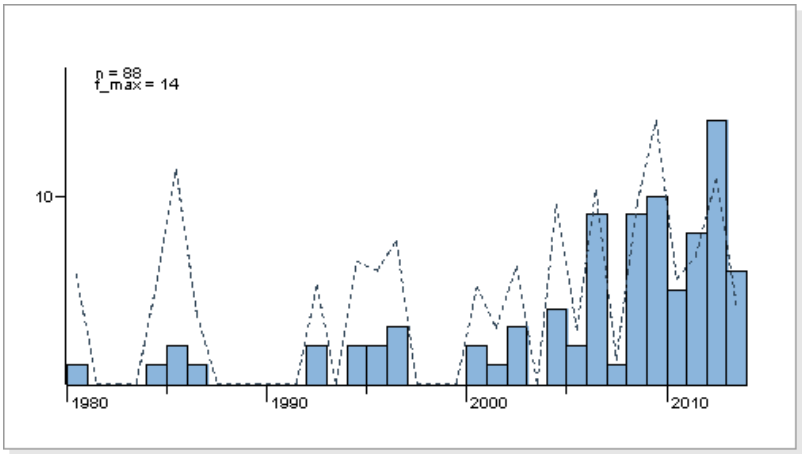

Tuntomerkit. Siipiväli 12-14 mm. Etusiivet kellertävän ruskeanharmaat, kiiltävät. Tuntosarvet valkeahkot, vaaleanruskearenkaiset. Kärjen lähellä renkaat epäselvemmät. Tyvijaoke yli kaksi kertaa leveyttään pitempi. Huulirihmojen ulkopuoli ruskehtava. Koiraan sacculuksessa ei ulkonemia tai piikkejä. Sivulämssä lyhyempi kuin lajilla *C. orbitella*. Aedeaguksessa rivi pieniä piikkejä. Naaraalla laminan liuskojen sukaset normaaleja.

Elintavat. Rannoilla, metsänreunoilla, soilla.

Toukka elää syys-kesäkuussa pajuilla (*Salix*) ja suomyrtillä (*Myrica gale*). Toukkapussi "kotelopussi", 8-10 mm, kaksiläppäinen, tiukkaan kääritty. Suuaukko 30-45° kulmassa.

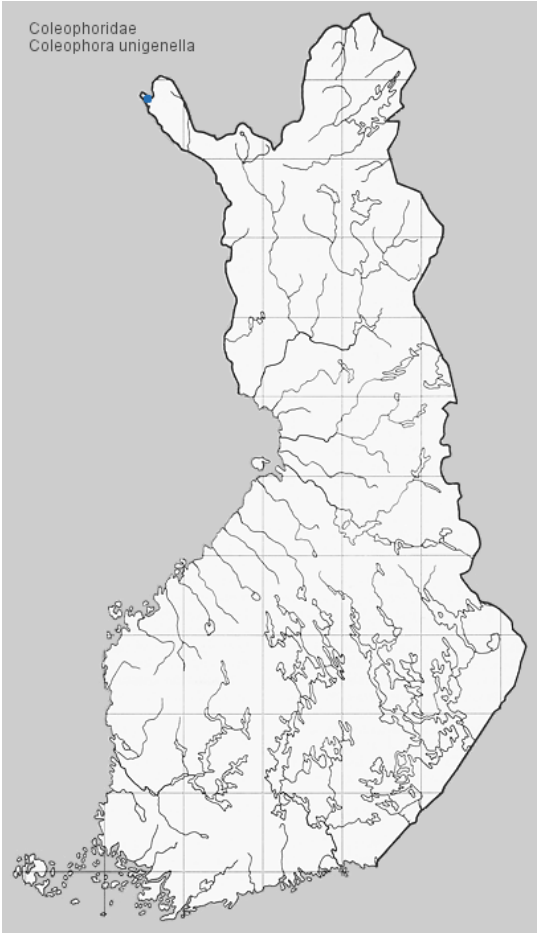

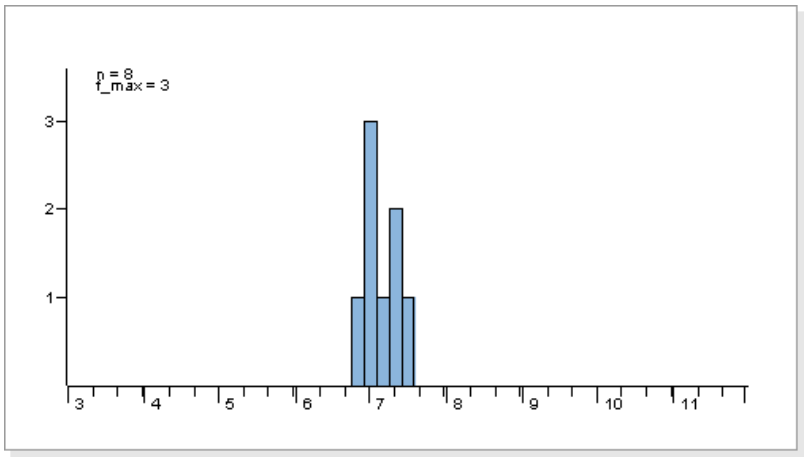

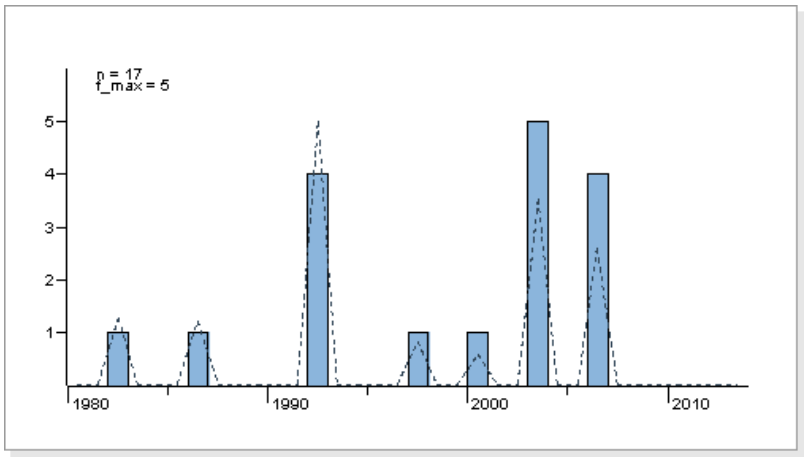

Tuntomerkit. Siipiväli 10-11 mm. Pieni laji. Etusiivet yksivärisen harmaanruskeat. Takasiivet ruskehtavanharmaat. Tuntosarvet kärkeen asti valko- ja tummarenkaiset.

Koiraan aedeaguksen kärjessä yksittäinen hammas. Naaraan ostium hyvin kapea.

Elintavat. Tunturikankailla sekä tunturikallioilla, -louhikoissa ja -kivikoissa.

Toukka elää lapinvuokolla (*Dryas octopetala*), kovertaa lehden alapinnalla; talvehtii, jatkaa syömistä keväällä. Toukkapussi "lehtipussi", 5-7 mm, valmistettu koverretun lehden palasesta, yläreunan harjanteen muodostaa ravintokasvin lehden mutkainen laita. Suuaukko n. 45° kulmassa.

Kuva: T. Rinta-Paavola

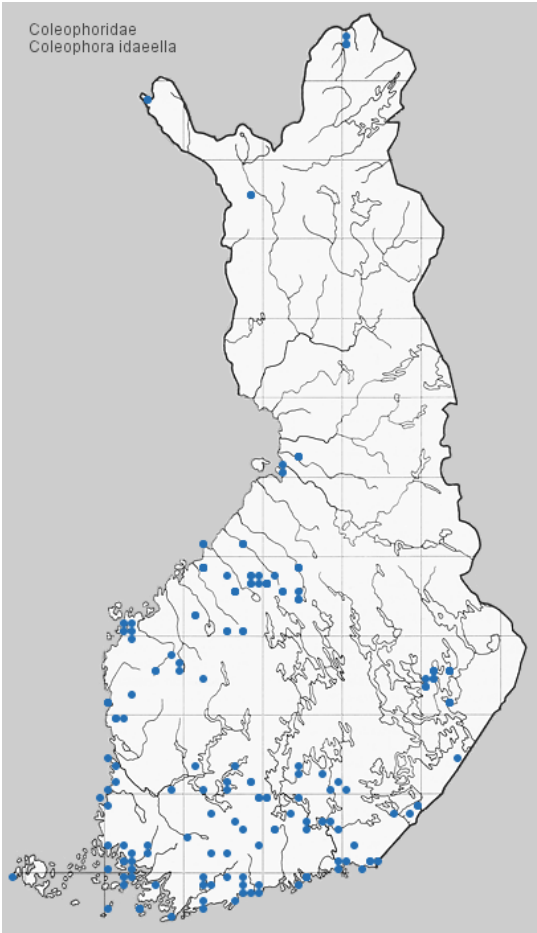

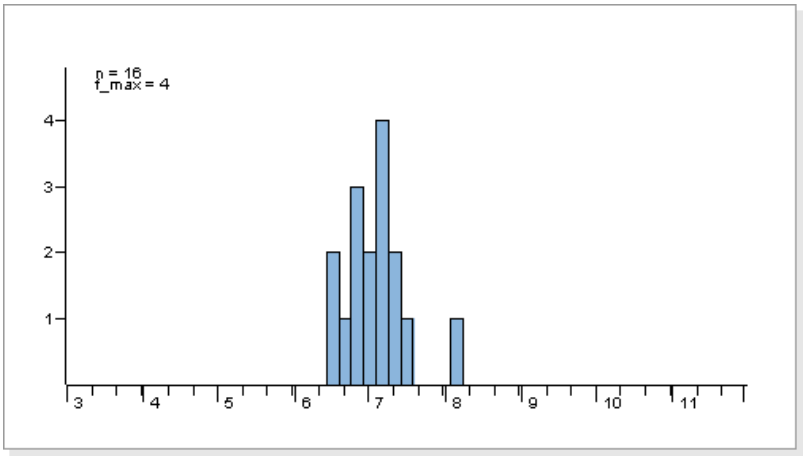

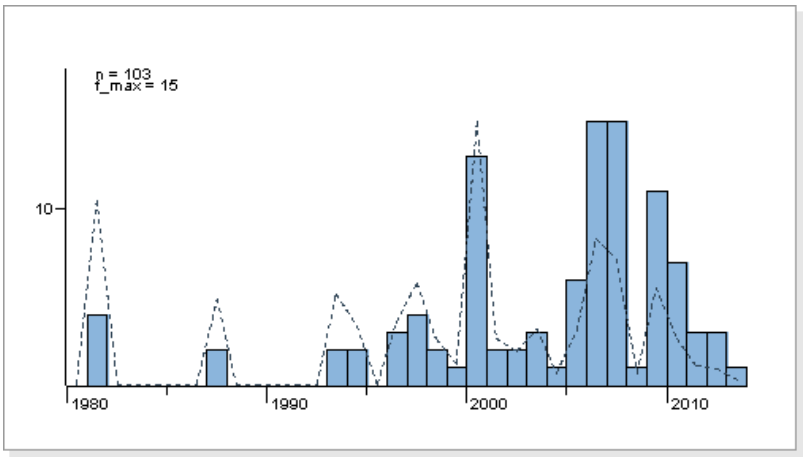

Tuntomerkit. Siipiväli 12-14 mm. Etusiivet koiraalla harmaat, hiukan kellertävänhohtoiset, naaraalla ruskeanpunertavan keltaiset. Tuntosarvet kärkeen asti valko- ja tummarenkaiset. Huulirihmojen keskijaokkeessa tupsu pystyjä suomuja, joka ulottuu kärkijaokkeen keskikohdan yli.

Koiraan sacculuksen kärjessä hammasmainen ulkonema. Sivulämssä lyhyt. Aedeaguksen kärjessä lyhyitä hampaita ja yksittäinen hammas hieman keskikohdasta kärkeenpäin.Naaraan genitaalilevyssä ei introitus vaginaeta peittäviä liuskoja; signumissa pitkä oka.

Elintavat. Havumetsien aukioilla, puolukkaa kasvavilla soilla.

Toukka elää puolukalla (*Vaccinium vitis-idaea*), myös suokukalla (*Andromeda polifolia*); kovertaa lehden alapinnalla, talvehtii.

Toukkapussi "kotelopussi", 10-13 mm, kaksiläppäinen; koottu kolmesta lehdenpalasta, joista viimeinen lisätään keväällä. Suuaukko n. 60° kulmassa. Koteloituu loppukeväällä lehden yläpinnalle.

Kuva: T. Rinta-Paavola

Kuva: T. Rinta-Paavola

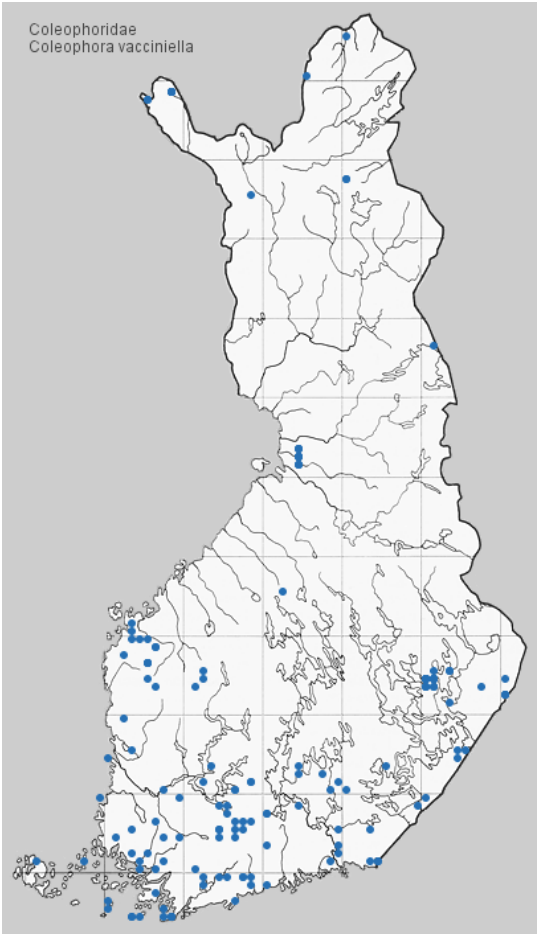

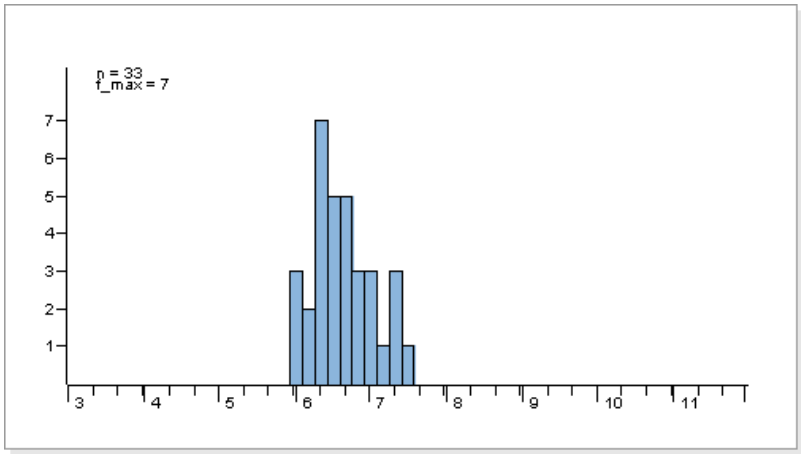

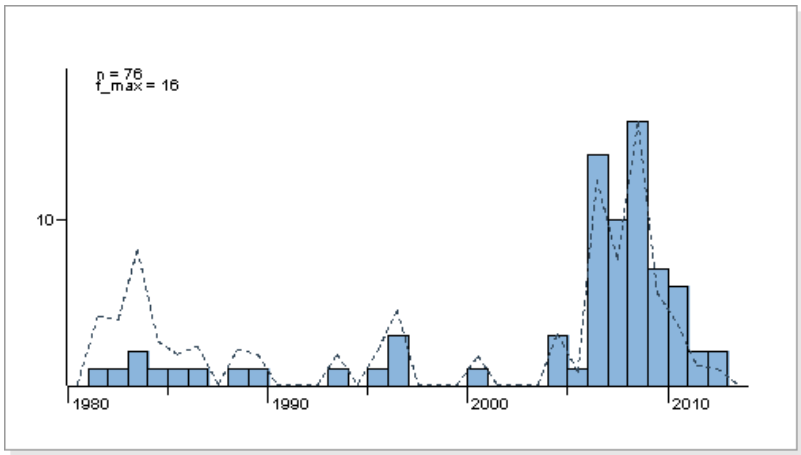

Tuntomerkit. Siipiväli 12-14 mm. Etusiivet koiraalla ruskehtavan harmaat, hiukan kiiltävät. Kärki alapuolelta kellertävä. Naaraan etusiivet likaisen kellanharmaat, harvoin vaalean kellanruskeat. Tuntosarvet kärkeen asti valko- ja tummarenkaiset. Huulirihmojen keskijaokkeessa tupsu pystyjä suomuja, joka ulottuu kärkijaokkeen keskikohtaan. Takanilkat päältä ilman tummia renkaita. Koiraan sivulämssä melko leveä. Aedeaguksen kärjessä 4-6 harjasmaista hammasta. Naaraan ostium bursae melko vahvasti kitinisoitunut; introitus vaginae paksuuntunut.

Elintavat. Soilla.

Toukka elää suovarvuilla, kuten juolukalla (*Vaccinium uliginosum*), mustikalla (*V. myrtillus*), puolukalla (*V. vitis-idaea*) ja suokukalla (*Andromeda polifolia*), kovertaa lehden yläpinnalla; talvehtii täysikasvuisena. Toukkapussi "kotelopussi", 8-14 mm, ruskea tai mustahko. Suuaukko 40-55° kulmassa.

Kuva: Tatu Sallinen

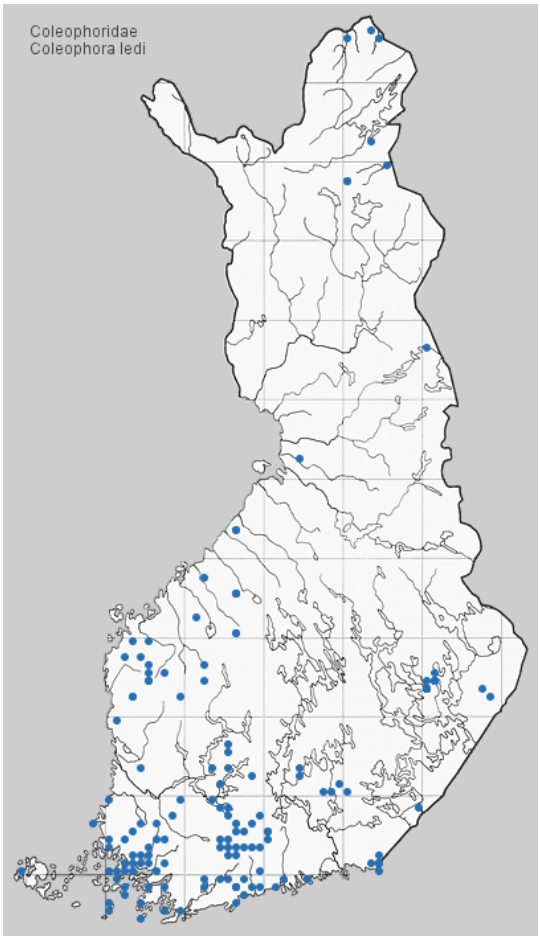

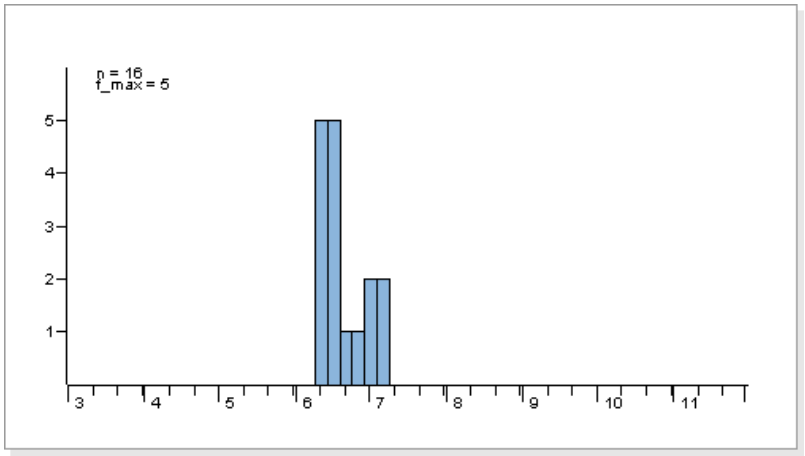

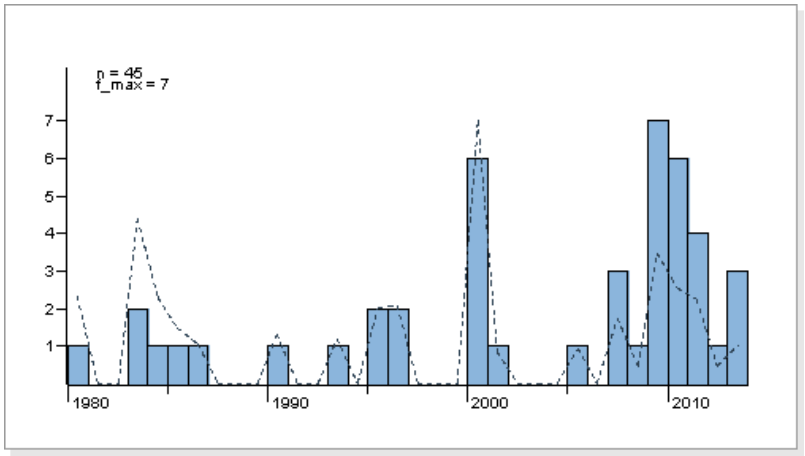

Tuntomerkit. Siipiväli 10 mm. Etusiivet tummanharmaat, vihertävän metallinkiiltävät. Tuntosarvet terävästi valko- ja mustarenkaiset. Nilkat vaaleat, ilman tummia renkaita.

Koiraan sacculuksen kärki ylöspäin taipunut. Aedeagus levenee hieman melko heikosti kitinisoituneeseen kärkeen päin. Kärjessä 4-5 kornuuttia muistuttavaa hammasta, jotka ovat tiheässä rivissä.Naaraan apofyysit pitkät. Ductus bursae leveämpi kuin lajilla *C. plumbella*. Signum suuri, sirppimäisesti taipunut.

Elintavat. Soilla.

Toukka elää suopursulla (*Rhododendron tomentosum*), talvehtii, syö vielä keväällä. Toukkapussi "liuskapussi", vahvasti käyrä, keskellä 3-5 isoa lehtirengasta. Suuaukko 60-90° kulmassa. Koteloituu koverretun lehden alapuolelle, josta se on helppo havaita kesäkuun alussa.

Kuva: T. Rinta-Paavola

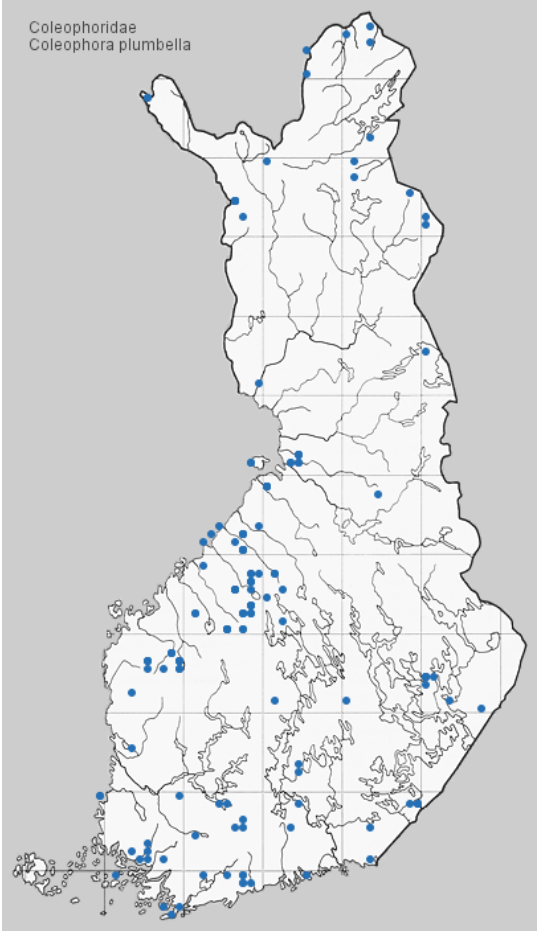

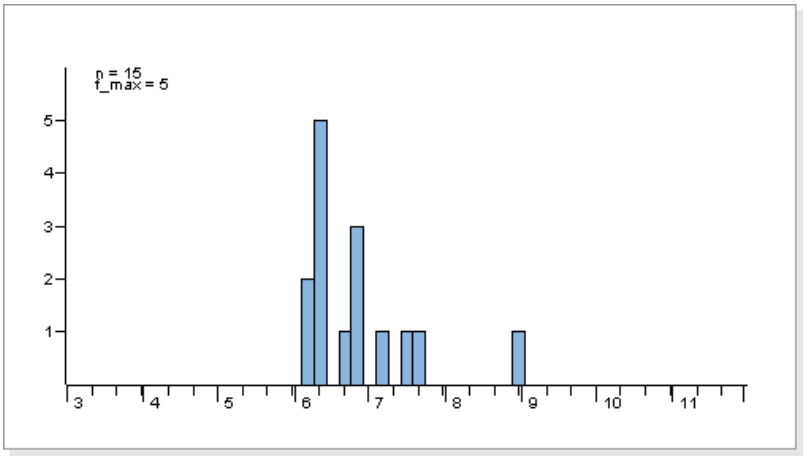

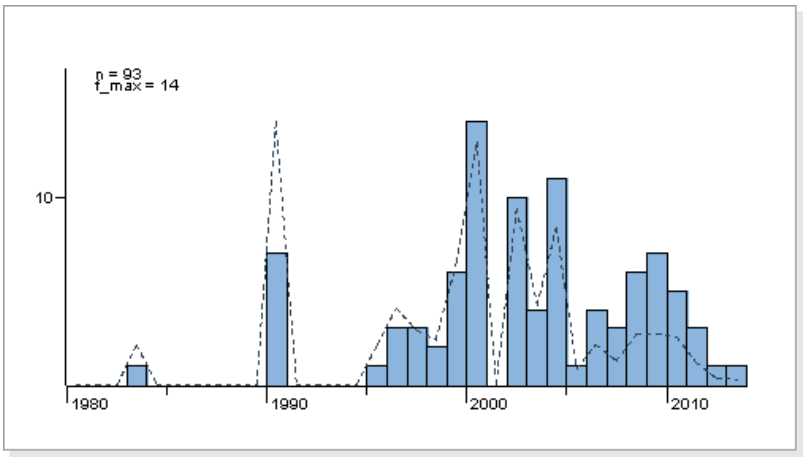

Tuntomerkit. Siipiväli 9-10 mm. Muistuttaa lajia *C. ledi*; pienempi. Etusiivet lyijynharmaat, eivät vihertävänkiiltoiset, metallinkiilto heikompaa kuin lajilla *C. ledi*. Tuntosarvet valko- ja tummarenkaiset.

Koiraan sacculuksen kärki ylöspäin kääntynyt, ulottuu sivulämssän kärkeen. Aedeaguksen kärkiosa vahvemmin kitinisoitunut kuin lajilla *C. ledi*, siinä runsaasti hampaita.Naaraan etummaiset apofyysit hyvin lyhyet. Ductus bursae kapeampi kuin lajilla *C. ledi*; signum suorempi.

Elintavat. Rämeillä.

Toukka elää juolukalla (*Vaccinium uliginosum*). Toukkapussi lienee "kotelopussi".

Kuva: Heikki Virkkunen

Kuva: Heikki Virkkunen

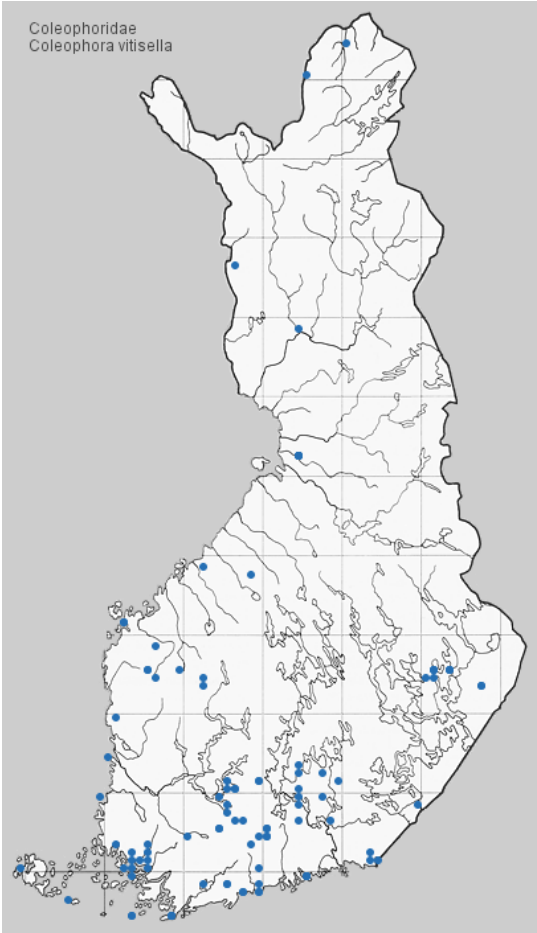

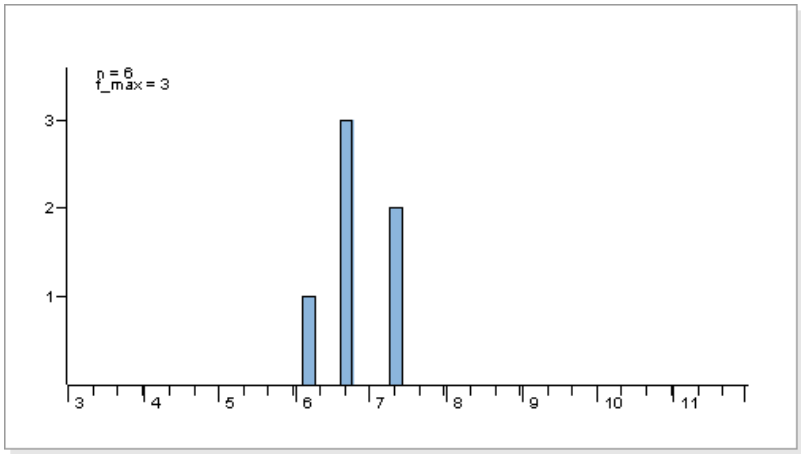

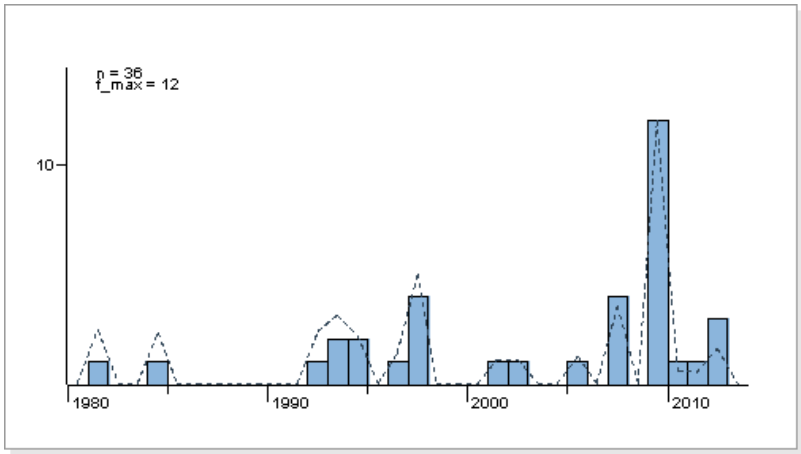

Tuntomerkit. Siipiväli 12-13 mm. Koiraan etusiivet tummanharmaat. Suomujen tyvi on vaaleampi, joten etusiivet näyttävät karkeasuomuisilta. Naaraan etusiivet harmahtavan okrankeltaiset. Takasiivet tummanharmaat. Tuntosarvet terävästi valko- ja mustanruskearenkaiset.

Koiraan sacculuksen kärjessä ylöspäin suuntautunut hammas; sen alareunassa loiva kulma. Sivulämssä pieni. Aedeagus lyhyempi kuin lajeilla *C. idaeella* ja *C. vacciniella*, kärjestään vahvasti kitinisoitunut.Naaraan genitaalilevyssä kaksi liuskaa, jotka osittain peittävät introitus vaginaen; signumissa lyhyt oka.

Elintavat. Kangasmetsien aurinkoisissa paikoissa, joissa puolukka kasvaa heinikon seassa.

Toukka elää puolukalla (*Vaccinium vitis-idaea*); talvehtii kaksi kertaa. Toukkapussi pistoolimainen "kotelopussi", 5-6 mm, musta, koottu useasta lehden alapinnalta leikatusta renkaasta. Kaksiläppäinen; suuaukko 45° kulmassa. Koteloituu lehden yläpinnalle toukkapussiin.

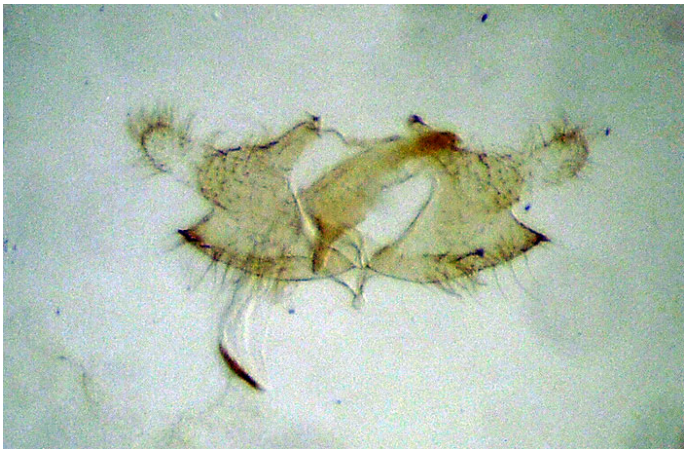

Kuva: SIP Haapala

Kuva: Heikki Virkkunen

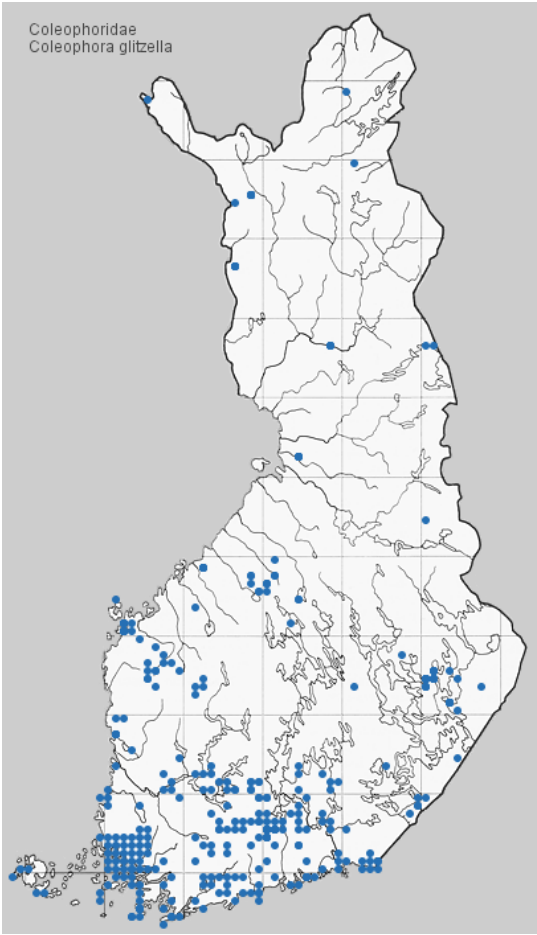

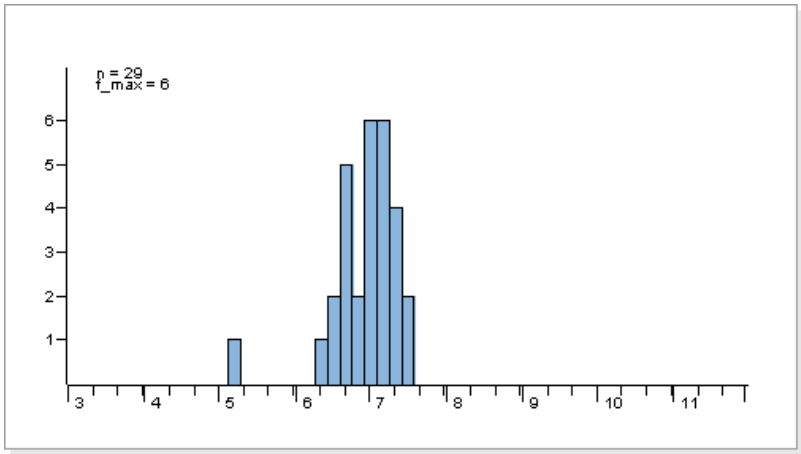

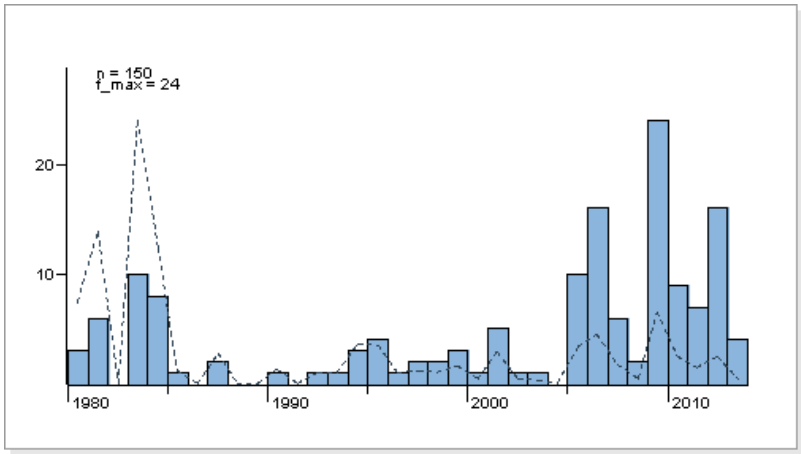

Tuntomerkit. Siipiväli 10-13 mm. Etusiivet kiiltävän kalpeankeltaiset, tuoreilla yksilöillä hiukan punertavan harmaat. Koiraan etusiivet ovat harmaammat. Takasiivet tummanharmaat. Tuntosarvet kärkeen asti valko- ja tummanruskearenkaiset. Tyvijaokkeessa pystyjä suomuja.

Koiraan sacculuksen alareuna kupera, yläreuna lähes suorassa kulmassa, kärkiosassa pieni hammas. Aedeaguksessa ei liuskoja tai hampaita, kornuutteja 3-5.Naaraan colliculum pikarimainen; ductus bursaen piikkinen osa melko kapea, suunnilleen kolme kertaa introitus vaginaen pituinen. Signum melko suuri, sen tyvi vahva.

Elintavat. Kangasmetsissä, varjoisilla, kosteilla paikoilla.

Toukka elää puolukalla (*Vaccinium vitis-idaea*); talvehtii kaksi kertaa. Toukka kovertaa 1 cm mittaisen käytävän, joka laajenee läiskäksi. Se leikkaa koverteen ylä- ja alapintasolukosta pitkulaisen palan, jonka käärii ensimmäiseksi toukkapussikseen. Toukka on talven kokonaan lehden sisällä, pikkupussi roikkuu lehden alapinnalla. Keväällä se leikkaa talvikoverteesta uuden isomman pussin ja tekee vielä muutaman uuden koverteen. Toukka poistuu, toisin kuin useimmat muut *Coleophora*-lajit, syödessään kokonaan pussistaan lehden sisään. Täysikasvuisen toukan toukkapussi 6-8 mm, ovaali, takapää terävähkö, kaksiläppäinen.

Suuaukko 90° kulmassa.

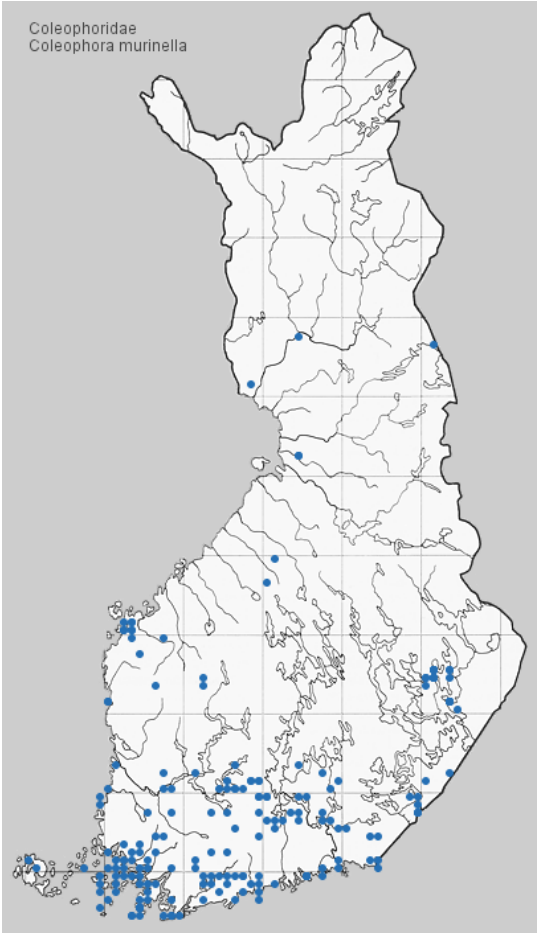

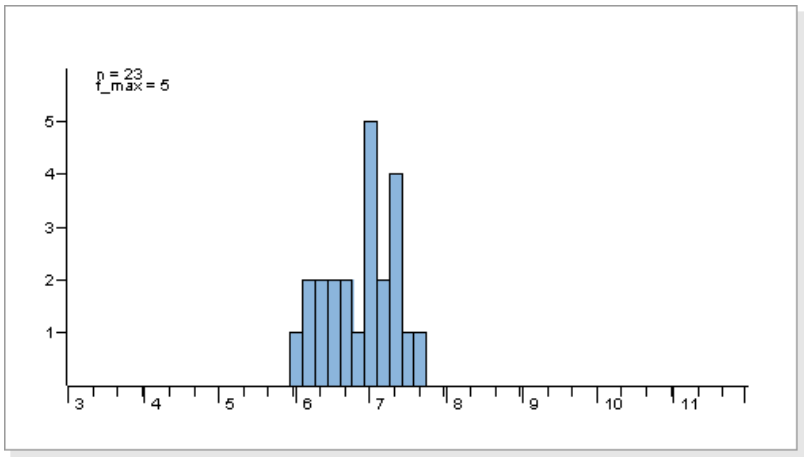

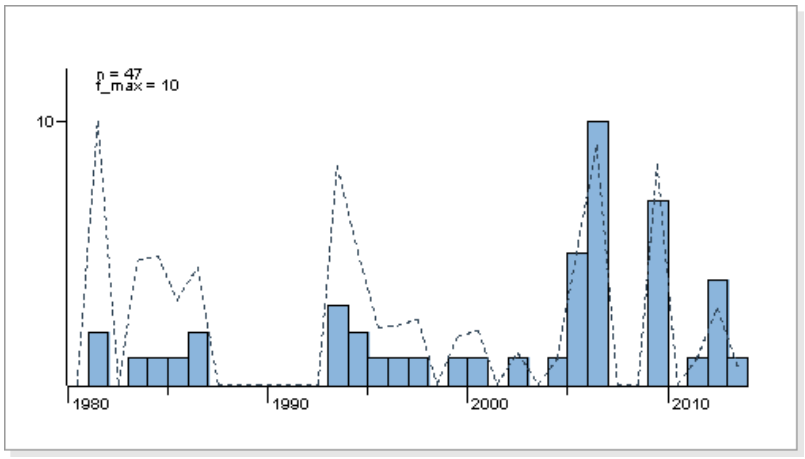

Tuntomerkit. Siipiväli 12-14 mm. Muistuttaa lajia *C. glitzella*; etusiivet hieman harmaammat. Takasiivet hiukan vaaleammat. Tuntosarvet valko- ja tummanruskearenkaiset.

Koiraan sacculus pitempi, suipompikärkinen. Aedeaguksessa kornuutteja kaksi kertaa niin paljon tai enemmän. Naaraan ductus bursae leveämpi.

Elintavat. Kuivahkoilla kankailla, nummilla.

Toukka elää puolukalla (*Vaccinium vitis-idaea*) samaan tapaan kuin *C. glitzella*; täysikasvuinen jo toisen vuoden syksyllä.

Kuva: Ari Kekki

Kuva: T. Rinta-Paavola

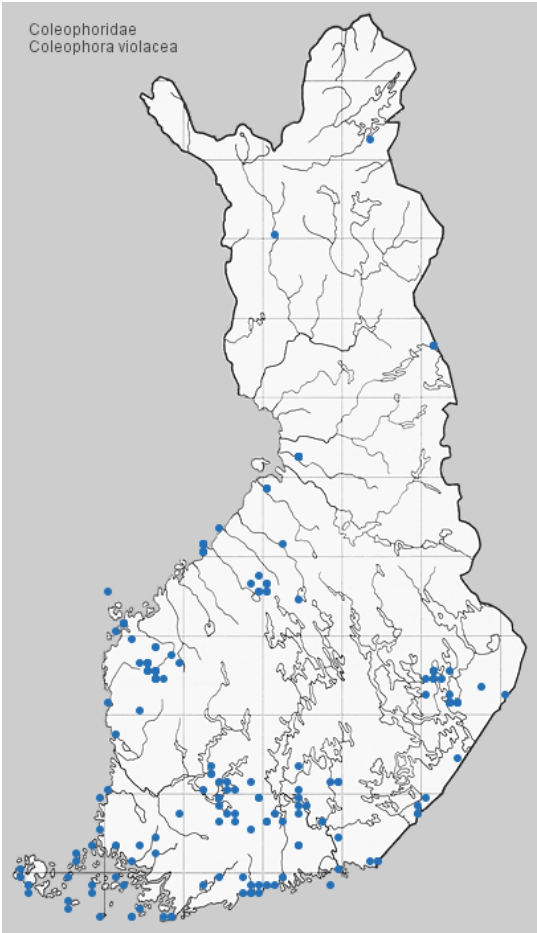

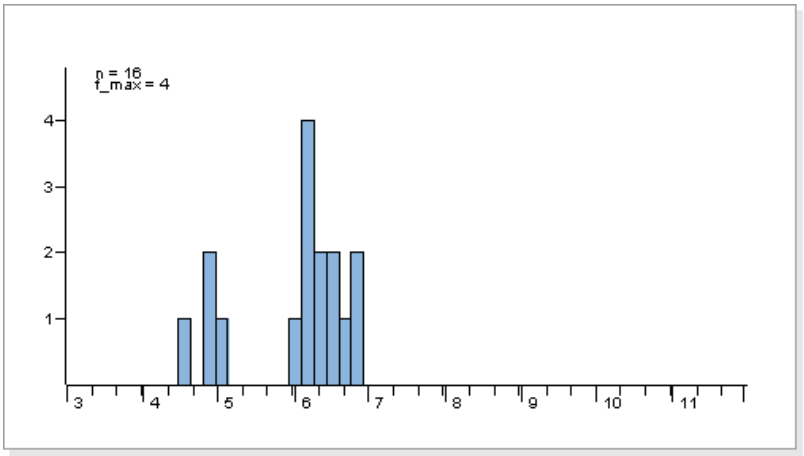

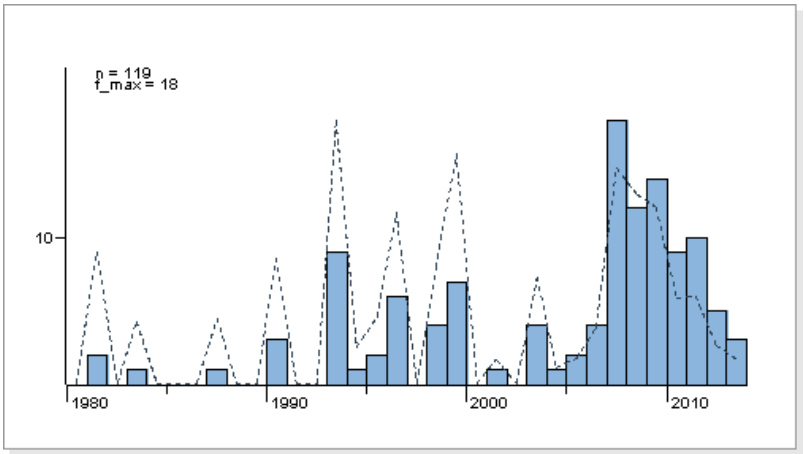

Tuntomerkit. Siipiväli 10-11 mm. Etusiivet tumman vihertävänruskeat, kiiltävät, usein violetinsävyiset. Siipiripset ruskeanharmaat, eivät kiiltävät. Takasiivet tummanharmaat. Tuntosarvet tummanharmaat, kärkineljännes valkeahko. Huulirihmojen keskijaoke keltainen.

Koiraan sacculuksen kärki hieman alaspäin kääntynyt. Aedeagus ilman liuskoja ja hampaita, heikosti kitinisoitunut.

Elintavat. Valoisissa metsissä, puistoissa, pensaikoissa.

Toukka polyfagi puilla ja pensailla, usein ruusukasveilla (Rosaceae), kovertaa lehden ylä- ja alapinnalla; täysikasvuinen syksyllä. Toukkapussi "liuskapussi", keskeltä leveämpi, alapuolella terävä harjanne. Takapää lähes suora. Suuaukko 0° kulmassa.

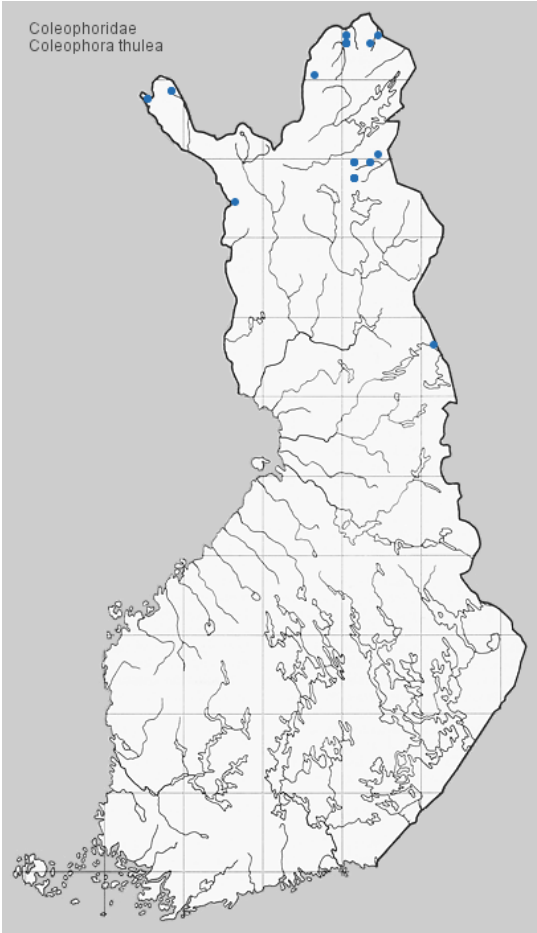

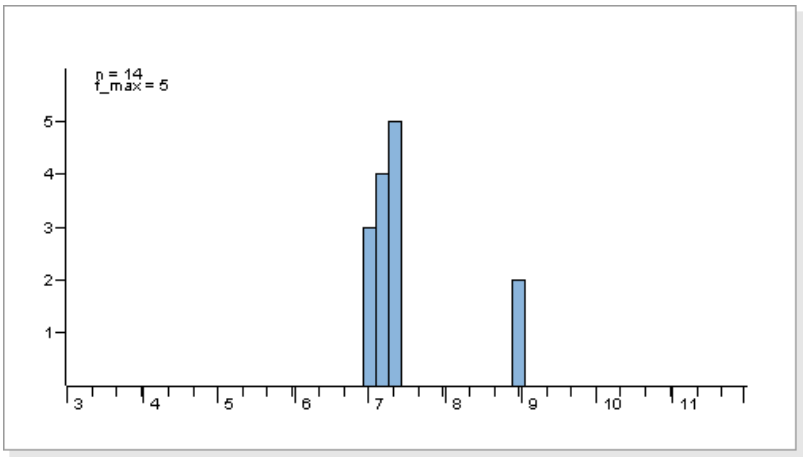

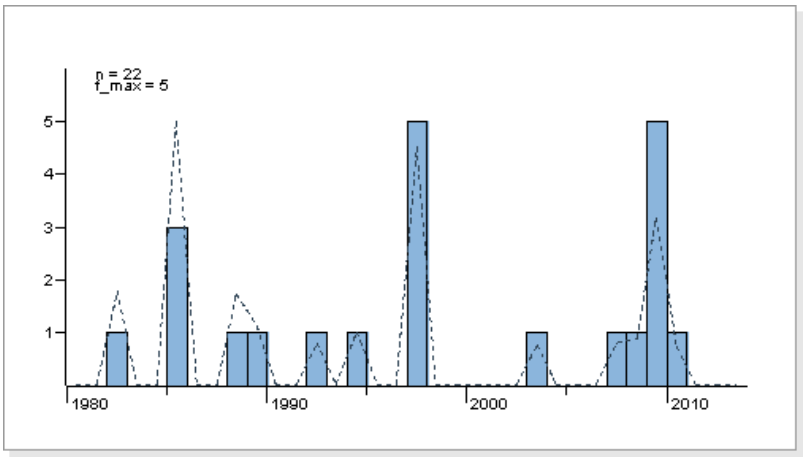

Tuntomerkit. Siipiväli 11-12 mm. Muistuttaa lajia *C. obscuripalpella*; etusiivet ja keskiruumis hiukan voimakkaammin metallinkiiltoiset. Tuntosarvien kärkineljänneksessä vain vähän valkoisia suomuja, ja varsinkin koiraan tuntosarvet lähes yksivärisen ruskeanmustat.

Koiraan genitaalit muistuttavat lajin *C. obscuripalpella* genitaaleja. Aedeaguksen hammas lähellä kärkeä. Naaraan laminan kitiinilevyt leveämmät, eivät kolmiomaiset, niissä useita normaalinkokoisia sukasia.

Elintavat. Tunturien koivuvyöhykkeen ja sen yläpuolen soilla ja kosteilla niityillä.

Toukka elää muuraimella (*Rubus chamaemorus*); talvehtii täysikasvuisena. Toukkapussi "lehtipussi", 7 mm, melko paksu (vrt. *C. plumbella*). Koottu 4 lehdenpalasta, jotka vaihtelevat vaalean kellertävänruskeasta tumman harmaanruskeaan. Takaosassa vatsapuolella melko vaalea harjanne. Muistuttaa paljon lajin *C. obscuripalpella* toukkapussia. Koteloituu keväällä.

Kuva: T. Rinta-Paavola

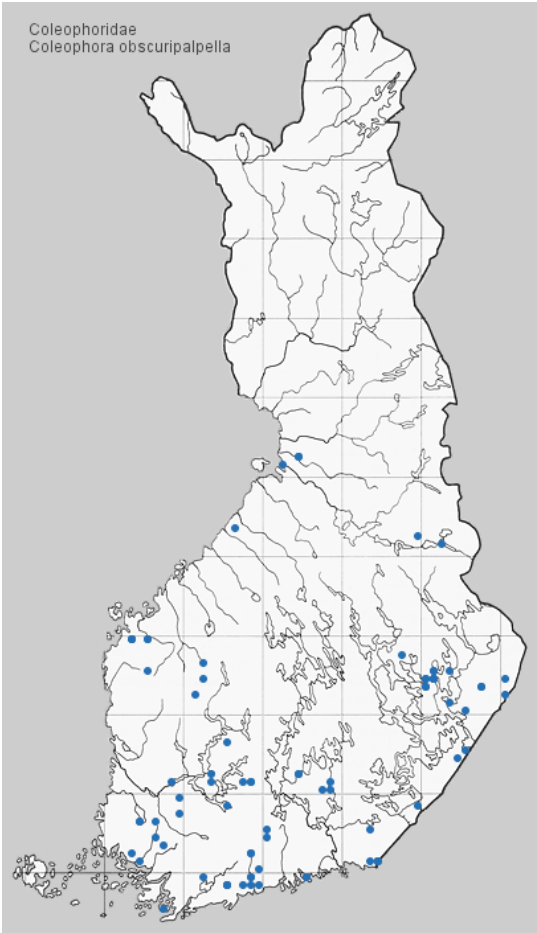

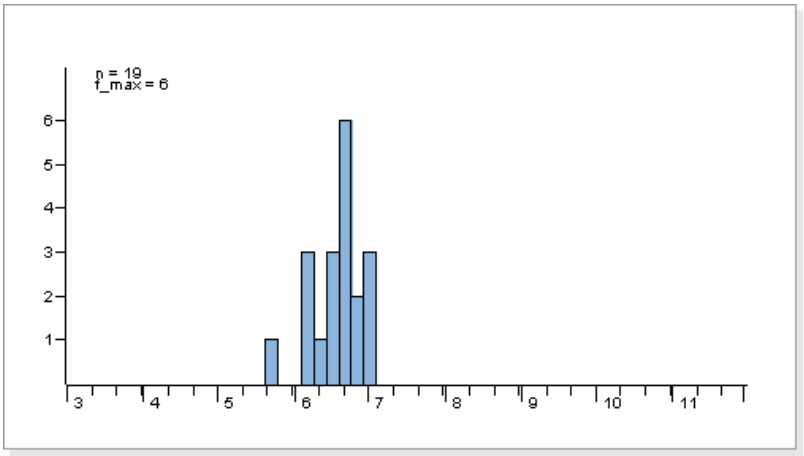

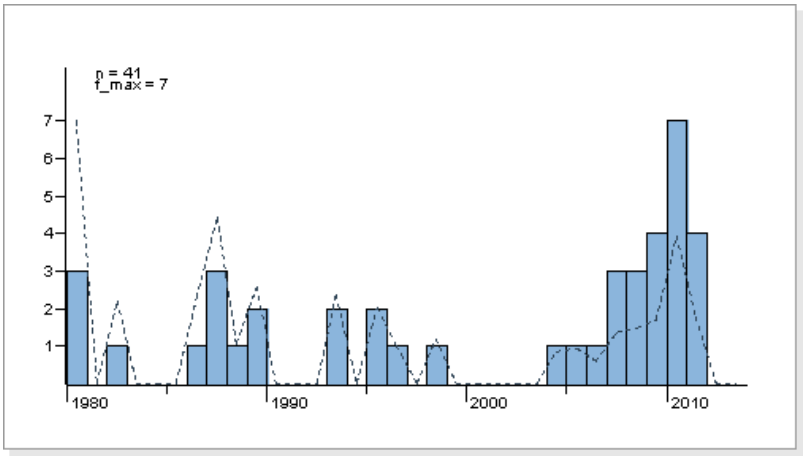

Tuntomerkit. Siipiväli 10-11 mm. Etusiivet tumman vihreänruskeat, metallinkiiltoiset. Huulirihmat tummat, sileäsuomuiset, metallinkiiltävät. Tuntosarvet tummanruskeat, kärkineljännes valkoinen.

Koiraan sacculuksen kärki suora, hammasmainen. Aedeaguksen pyöreässä kärjessä pieni hammas. Naaraan lamina terminalis muodostuu kahdesta kolmiomaisesta kitiinilevystä, joiden molemmilla puolilla 2 pitkää harjasta. Ductus bursaen seinämässä tiheässä piikkimäisiä pullistumia.

Elintavat. Soilla.

Toukka elää suopursulla (*Rhododendron tomentosum*); talvehtii täysikasvuisena, ei syö enää keväällä. Toukkapussi "lehtipussi", muistuttaa lajin *C. thulea* toukkapussia.

Kuva: T. Rinta-Paavola

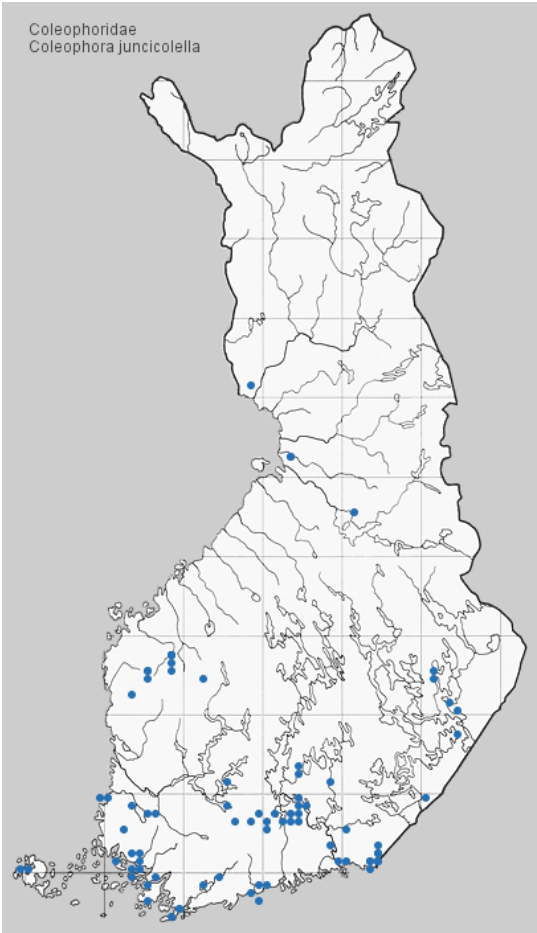

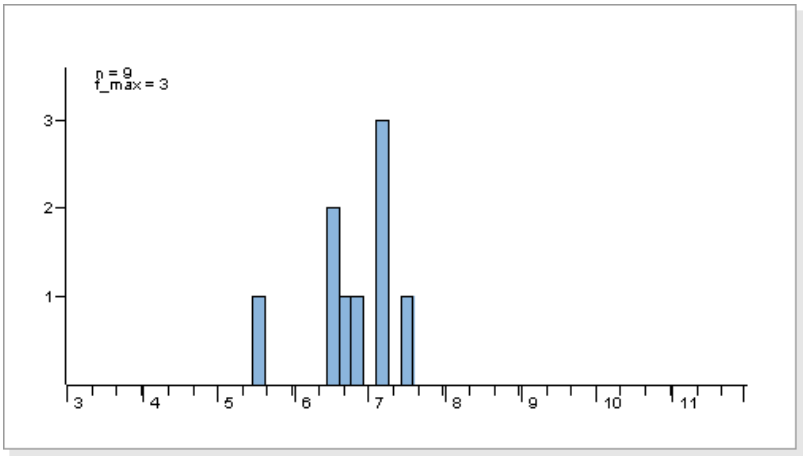

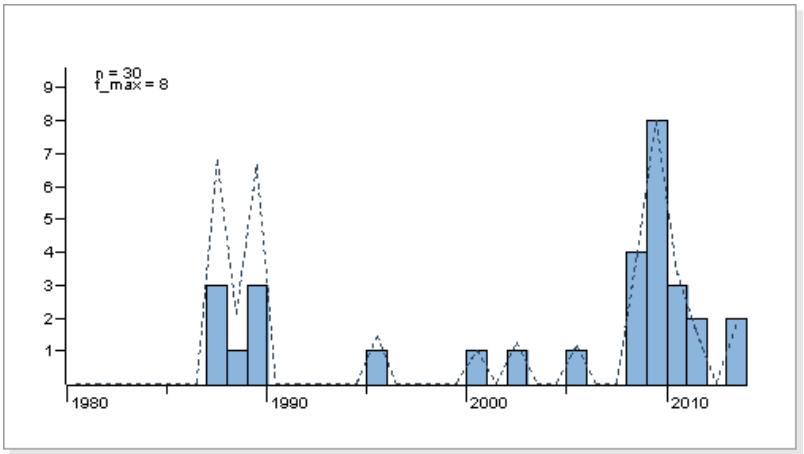

Tuntomerkit. Siipiväli 6-8 mm. Pieni. Etusiivet heikosti kiiltävän kellanharmaat; siipiripset vaaleat. Takasiivet harmaat. Tuntosarvet tummanruskeat, vaalearenkaiset. Huulirihmat pienet, riippuvat.

Koiraan aedeagus ilman liuskoja.

Elintavat. Kuivilla kankailla, rämeillä, kallioilla.

Toukka elää syys-toukokuussa kanervalla (*Calluna vulgaris*), syö lähes säännönmukaisesti vielä keväällä ennen koteloitumistaan. Toukkapussi 4-5 mm, päällystetty koverretuilla lehdillä, jotka on kiinnitetty vuorotellen vatsa- ja selkäpuolelle. Suu noin 40° kulmassa.

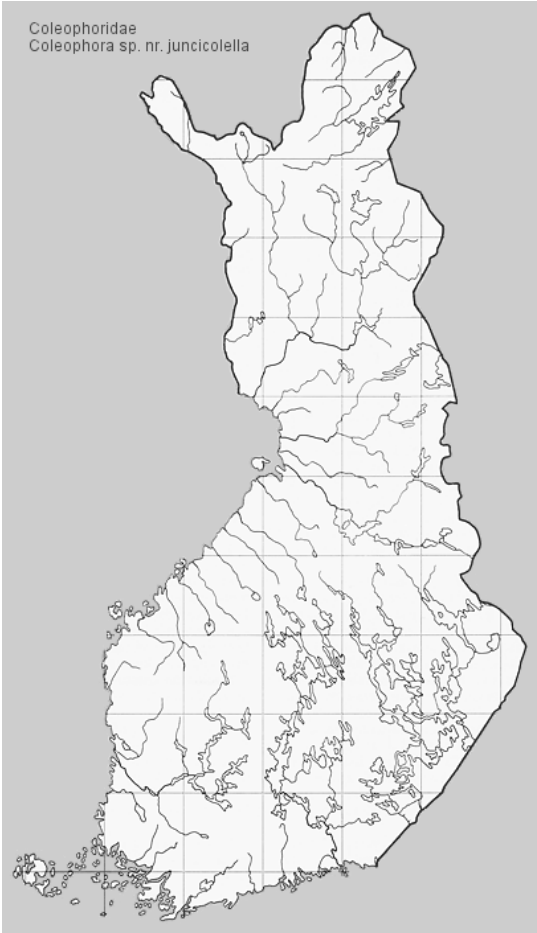
Coleophoridae
Coleophora sp. nr. juncicolella

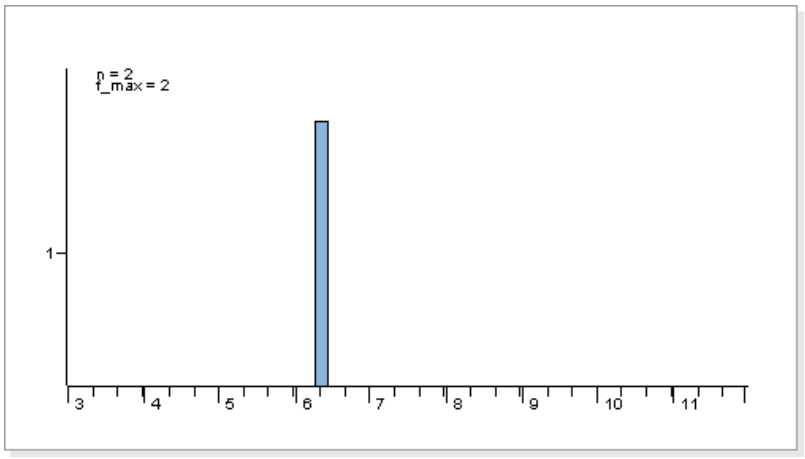
n = 2
f_max = 2
1
3
4
5
6
7
8
9
10
11

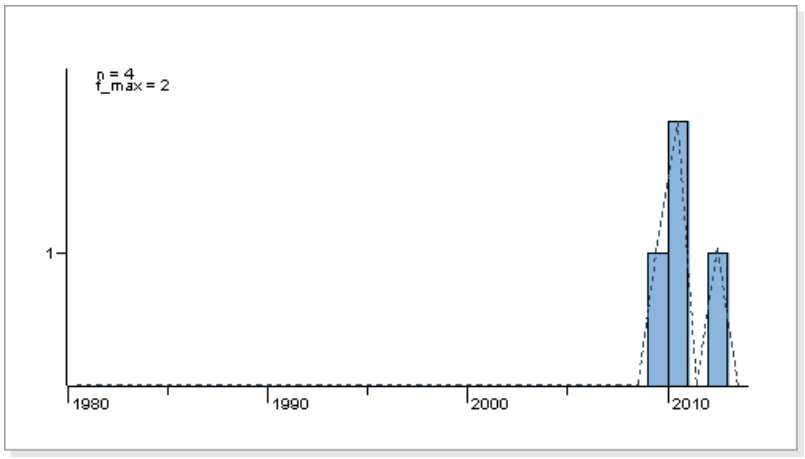
n = 4
f_max = 2
1
1980
1990
2000
2010

Kuva: T. Rinta-Paavola

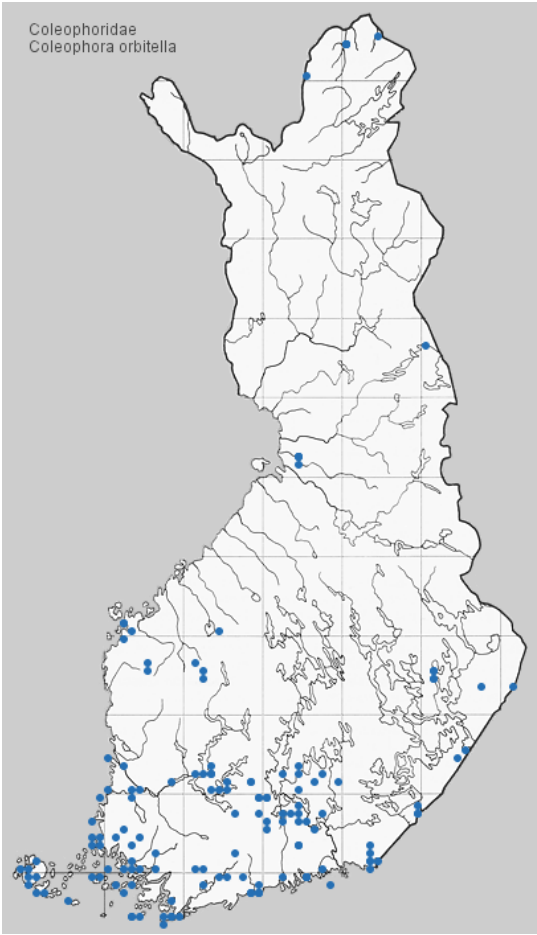

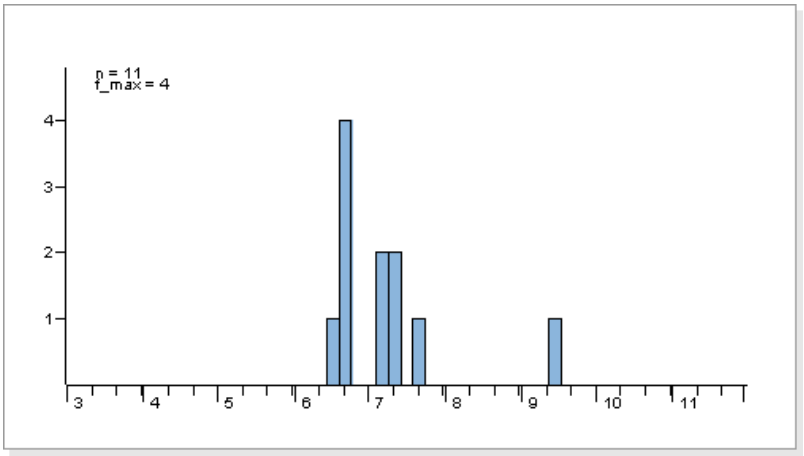

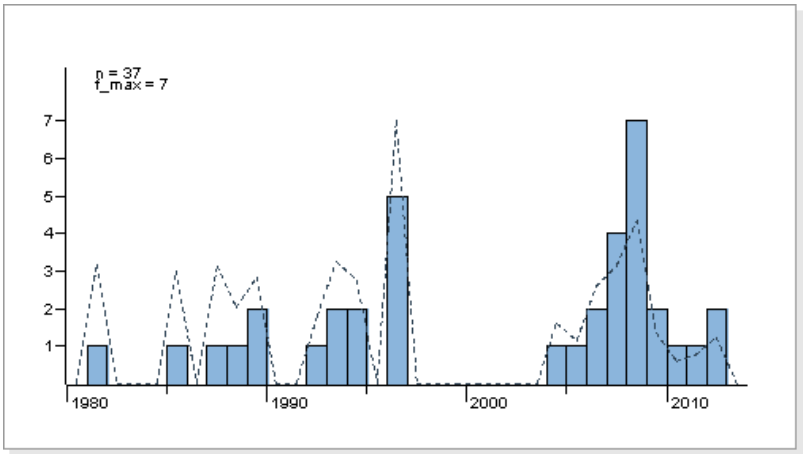

Tuntomerkit. Siipiväli 10-14 mm. Etusiivet tummanharmaat, hieman ruskehtavat. Takasiivet tummanharmaat. Pää kiiltävän ruskeanharmaa. Silmien ympärillä harmaanvalkeita karvamaisia suomuja, joskus vain silmän yläreunassa. Tuntosarvet valko- ja tummarenkaiset, kärkeä kohden renkaat epäselvemmät, kärkiosa tavallisesti kokonaan valkea. Huulirihmojen sisäpuoli valkea; kärkijaoke ja keskijaokkeen kärkiosa ulkopuolelta tummanharmaat.

Koiraan sivulämssä nousee sacculuksen päälle. Aedeaguksessa ei liuskoja. Naaraalla laminan sukaset erikoiset, lyhyet ja kapean keilamaiset.

Elintavat. Lehdoissa, rannoilla, puistoissa, koivuisilla soilla.

Toukka elää koivulla (*Betula*) ja lepällä (*Alnus*); talvehtii täysikasvuisena toukkapussissa, joka kiinnitetty oksanhaaraan. Toukkapussi "kotelopussi", lyhyt, yksivärisen ruskeanmusta, koottu kahdesta suuresta koverteenpalasta.

Kuva: T. Rinta-Paavola

Kuva: Harri Jalava

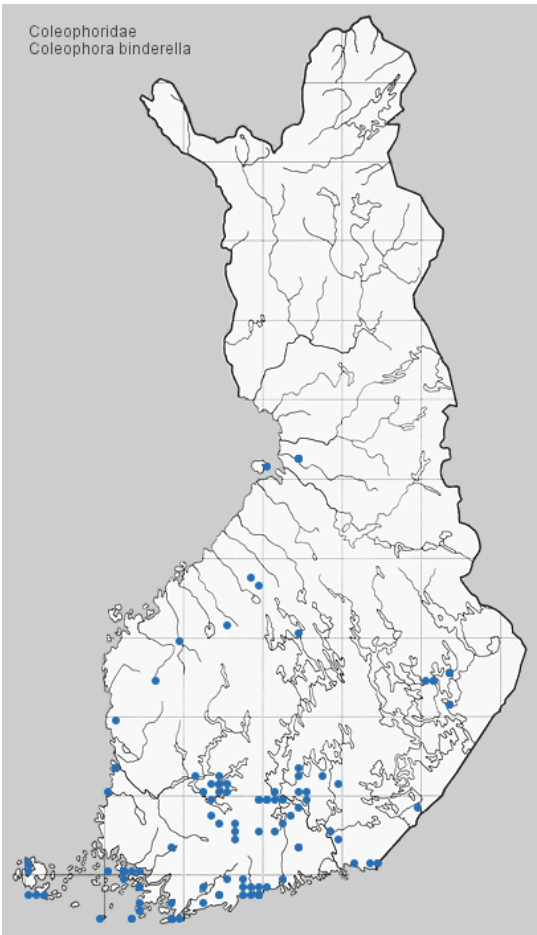

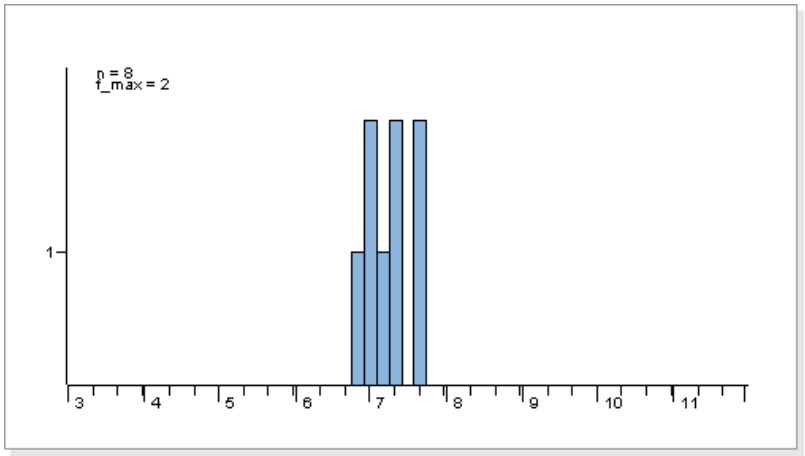

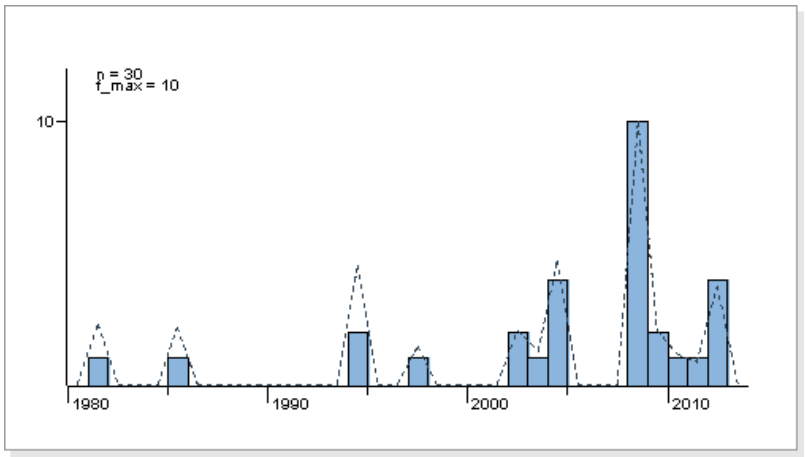

Tuntomerkit. Siipiväli 11-13 mm. Etusiivet punaruskeat, eivät kiiltävät, hieman karkeasuomuiset. Takasiivet tumman kellanharmaat. Tuntosarvet valko- ja ruskeankeltarenkaiset. Renkaat häviävät kärkiosassa. Tyvijaoke ruskea, sileiden suomujen paksuntama.

Koiraan aedeaguksessa ei liuskoja tai piikkejä. Naaraan genitaalit muistuttavat lajin *C. orbitella* genitaaleja, mutta ductus bursaen liuskojen harjakset normaaleja.

Elintavat. Lehdoissa, korvissa, rannoilla, puronvarsilla.

Toukka elää lepällä (*Alnus*), pähkinäpensaalla (*Corylus avellana*) ja koivulla (*Betula*); talvehtii, jatkaa syömistä keväällä. Toukkapussi "kotelopussi", 7-8 mm; selkäpuolen harjanne sahalaitainen, myös vatsapuolella selvä harjanne. Koostuu kolmesta osasta; keväällä kaksivärinen, koska syksyinen materiaali (kaksi osaa) haalistunutta (kellertävää, harmaata tai vaaleanpunaista), mutta uusi, keväällä lisätty on punaruskeaa. Ennen talvehtimista koko toukkapussi on punaruskea. Suuaukko 40-45° kulmassa. Koteloituu verson kärkeen.

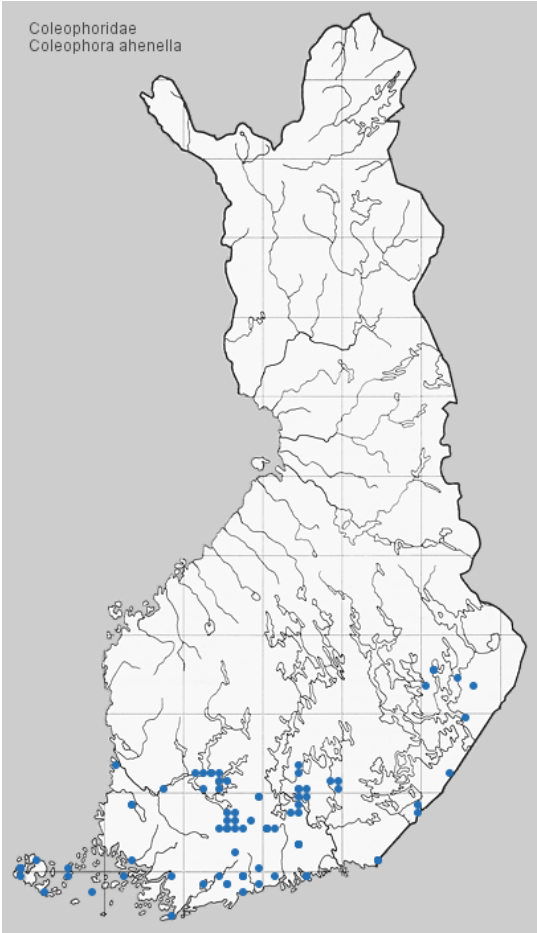

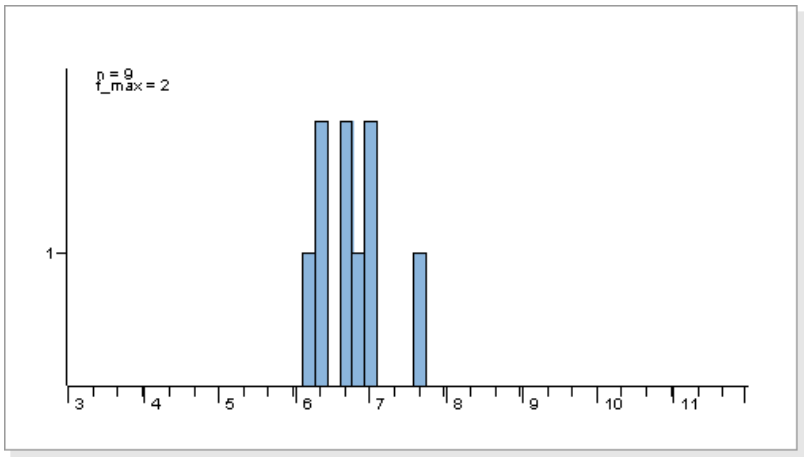

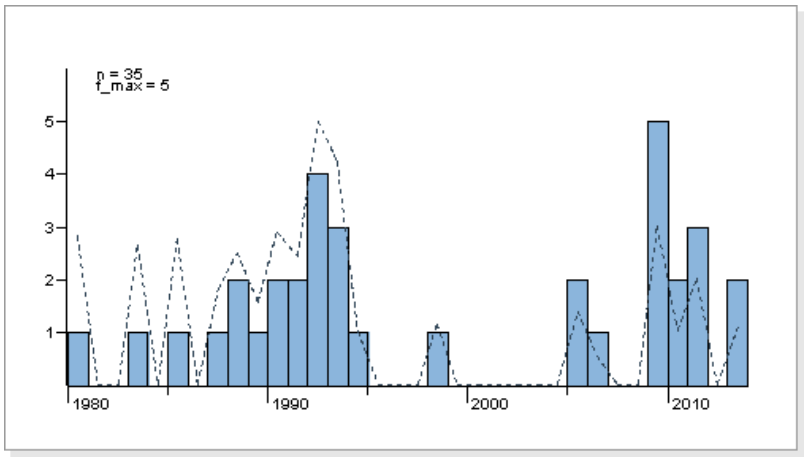

Tuntomerkit. Siipiväli 9-10 mm. Etusiivet ruskeanharmaat, kellertävä- tai violetinharmaakiiltoiset. Takasiivet harmaat. Tuntosarvet kärkeen asti vaalea- ja tummarenkaiset. Nilkat vaaleanharmaat, niissä kapeat valkeat renkaat.

Koiraan sacculuksessa ei ulkonemia eikä hampaita. Aedeaguksessa ei hampaita eikä liuskoja; vesicassa alle 5 kornuuttia.

Naaraan introitus vaginae erotettavissa, ei piikkinen; piikkinen osa alkaa introitus vaginaen ja ductus bursaen yhtymäköhdasta.

Genitaalilevyn takareunassa kapea lovi, joka ulottuu yli 1/2 sen pituudesta. Signum hyvin suuri.

Elintavat. Lehdesniityillä, hakamailla, lehtojen reunoilla.

Toukka elää korpipaatsamalla (*Frangula alnus*) ja lehtokuusamalla (*Lonicera xylosteum*), kovertaa lehden alapinnalla. Toukkapussi "liuskapussi", 7 mm, suuaukko 0° kulmassa. Toukkapussi on koottu asteittain suurenevista lehden alapinnalta leikatuista renkaista. Peräpään läppien edessä lyhyt selkäharjanne, vatsapuolella leveämpi harjanne.

Kuva: T. Rinta-Paavola

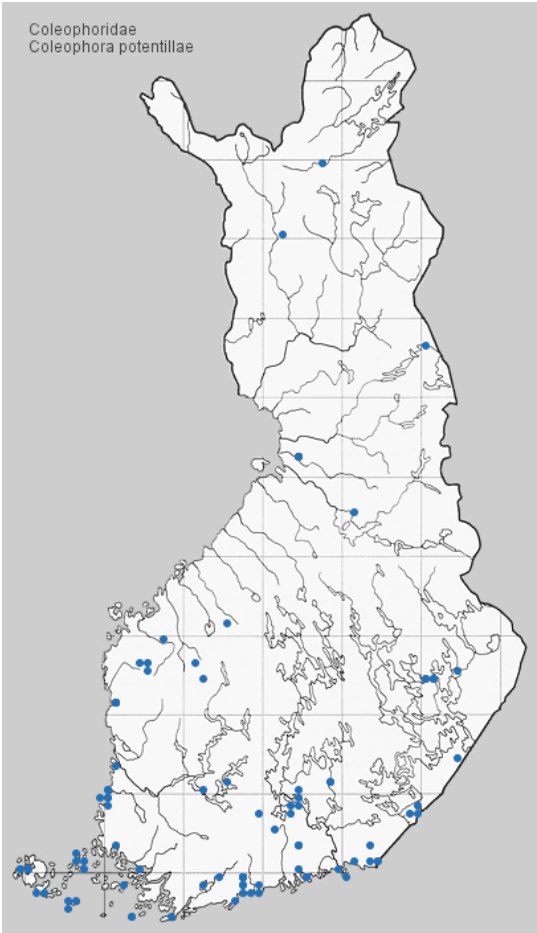

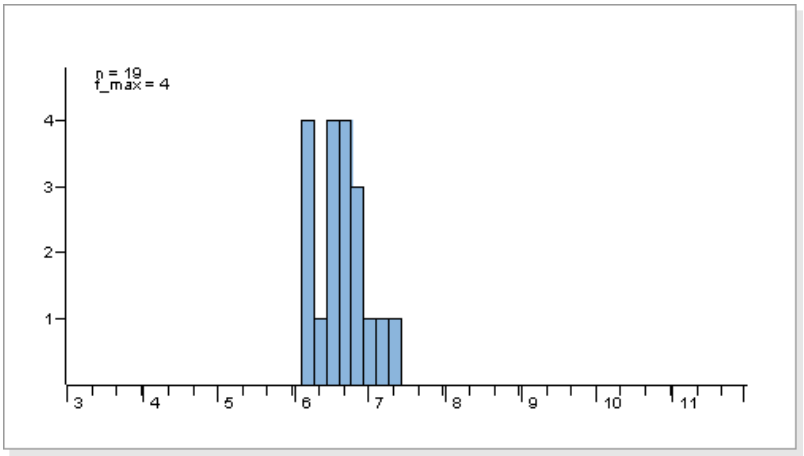

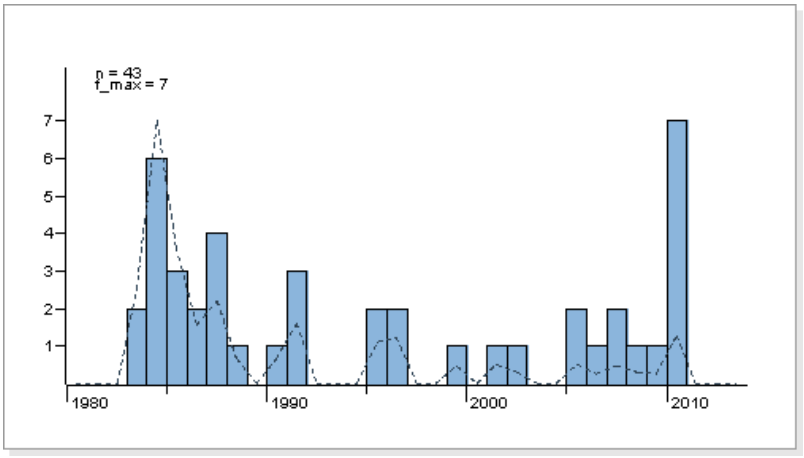

Tuntomerkit. Siipiväli 9-11 mm. Etusiivet pronssinvihreät - pronssinharmaat, metallinkiiltoiset. Takasiivet tummanharmaat. Tuntosarvien 2 ensimmäistä jaoketta tummat, loput terävästi vaalea- ja tummarenkaiset.

Koiraan sivulämssän kärki lyhyt ja pyöristynyt; sacculus puolikuun muotoinen; aedeagus lyhyt ja leveä.Naaraan ostium bursaen reunat yhdensuuntaiset; ductus bursae melko pitkä, leveä; signum ankkurimainen, keskellä pieni syvänemä.

Elintavat. Niityillä, metsänreunoilla, pientareilla, kosteilla rantaniityillä, soilla. Tulee valolle.

Toukka elää matalilla ruusukasveilla (Rosaceae), kuten hanhikeilla (*Potentilla*), mansikalla (*Fragaria*), vatukoilla (*Rubus*), angervoilla (*Filipendula*) ja kellukoilla (*Geum*), kovertaa lehden alapinnalla. Täysikasvuinen tavallisesti syksyllä. Toukkapussi "liuskapussi", likaisen valkoinen tai tummempi, suuaukko 30-50° kulmassa. Liuskat leikattu lehden alapinnalta.

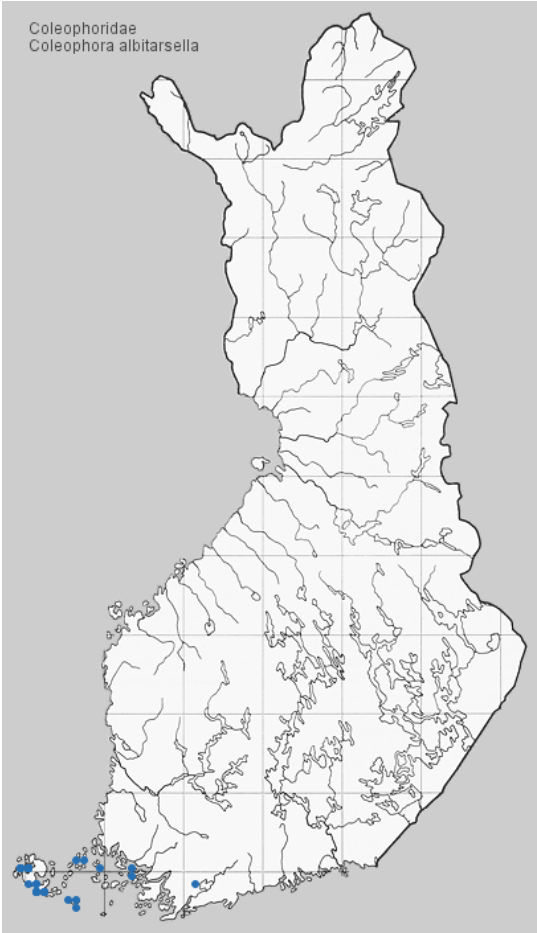

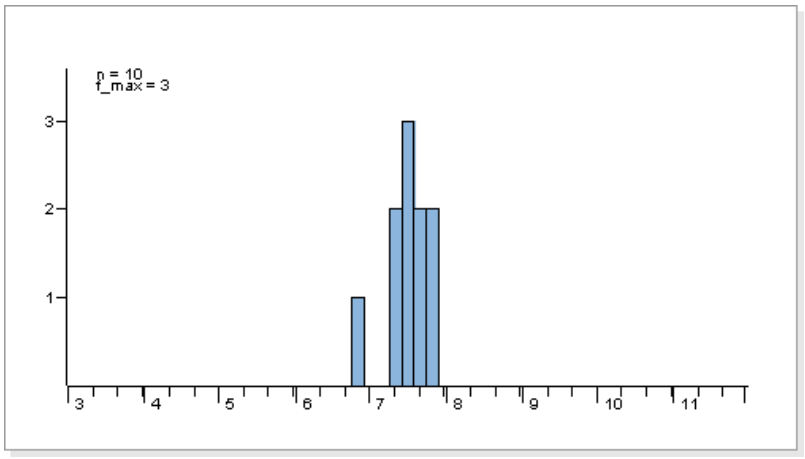

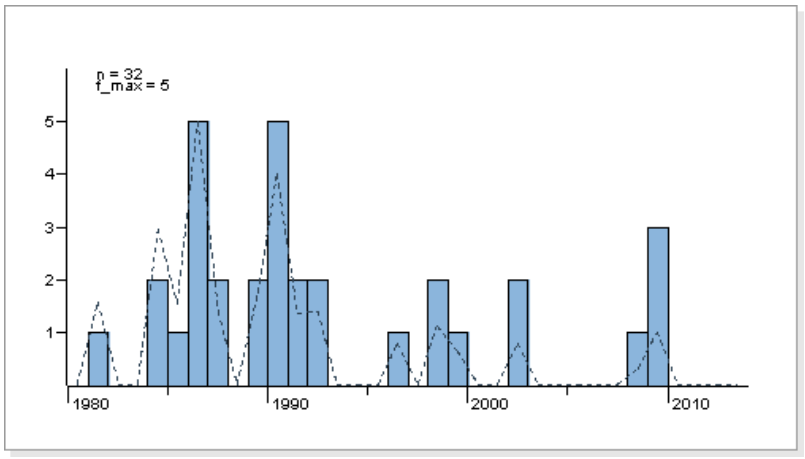

Tuntomerkit. Siipiväli 11-13 mm. Etusiivet violetinmustat, kiiltävät. Takasiivet tummanharmaat. Tuntosarvien 5 ensimmäistä jaoketta mustien suomujen paksuntamat, tästä kärkeenpäin valko- ja tummarenkaiset, kärkiosa yksivärisen valkoinen. Jalat tummanruskeat, sukaset ja nilkat kellertävänvalkeat.

Koiraan sacculuksen alareuna vahvasti kitinisoitunut, kärjessä lyhyt hammas. Naaraan ductus bursaen seinämässä vain lyhyelti piikikkäitä pullistumia.

Elintavat. Kedoilla, valoisissa metsissä. Lentää yöllä, joskus päivällä auringonpaisteessa.

Toukka elää mm. maahumalalla (*Glechoma hederacea*), mintuilla (*Mentha*), aitokissanmintulla (*Nepeta cataria*), mäkimeiramilla (*Origanum vulgare*) ja ajuruohoilla (*Thymus*), kovertaa lehden alapinnalla; talvehtii, syö vielä keväällä. Toukkapussi "tuppipussi", n. 9 mm, kapea, kiiltävän mustanruskea. Vatsapuolella takapäässä läpikuultavan kellertävä harjanne. Suuaukko 50-60° kulmassa.

Kuva: J. Tyllinen

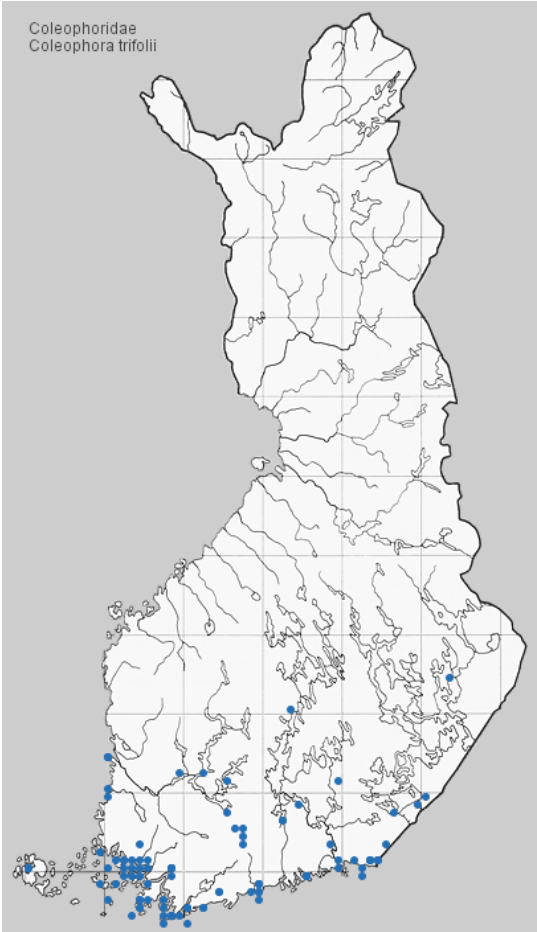

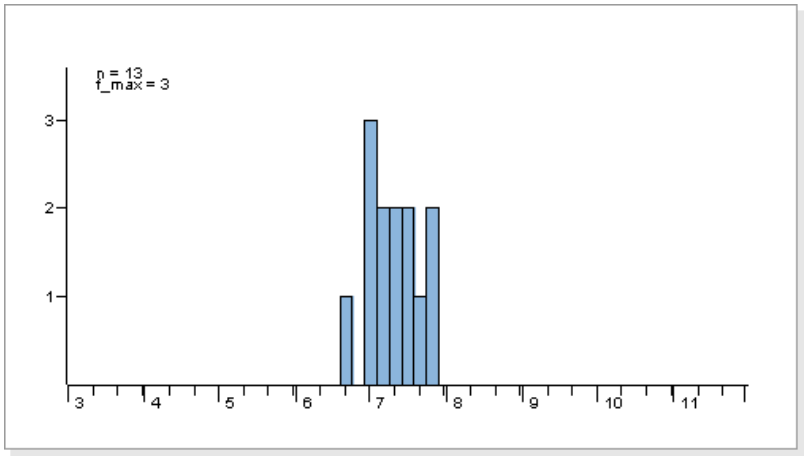

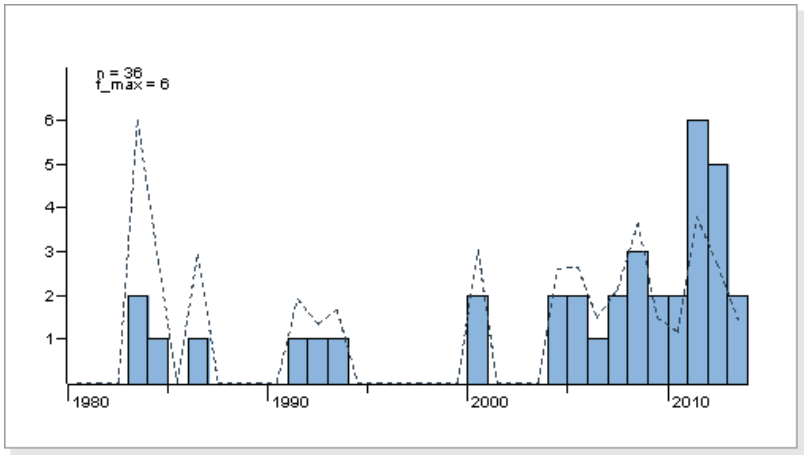

Tuntomerkit. Siipiväli 15-20 mm. Otsa valkea; päälaki, huulirihmat ja keskiruumis etusiipien väriset. Silmän takana rivi keltaisia, akananmuotoisia suomuja. Tuntosarvet ruskeat, valkokärkiset; tyven kaksi ensimmäistä jaoketta metallinkiiltoisten suomujen paksuntamat. Etusiivet tyven hohtavan vihreästä kärjen violettiin. Takasiivet harmaanruskeat, heikosti kiiltävät. Alapuoli saman värinen kuin takasiipien yläpuoli.

Koiraan sacculuksen kärkiuloke lyhyt, sisäänpäin suuntautunut; sivulämssä tyvestä kaventunut, yhtä pitkä kuin sacculus. Aedeaguksessa heikosti kitinisoitunut tunica; vesica ilman kitinisoitunutta kaarta ja siinä 1 pitkä kornuutti.

Elintavat. Niityillä. Lentää päivällä auringonpaisteessa; juoksee nopeasti ylös ja alas ravintokasvin vartta pitkin. Tulee yöllä valolle. Toukka elää valkomesikällä (*Melilotus albus*) ja rohtomesikällä (*M. officinalis*). Toukkapussi "putkipussi", lyhyt, mustanruskea, yläpinta rosoinen.

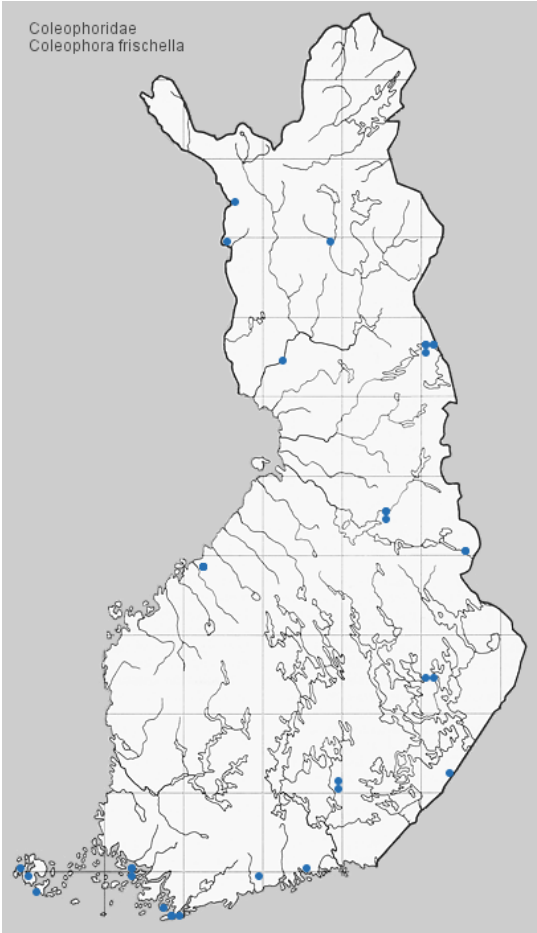

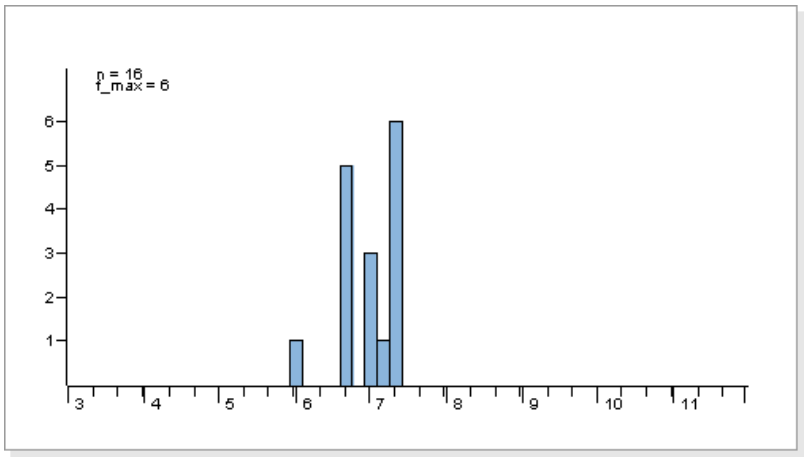

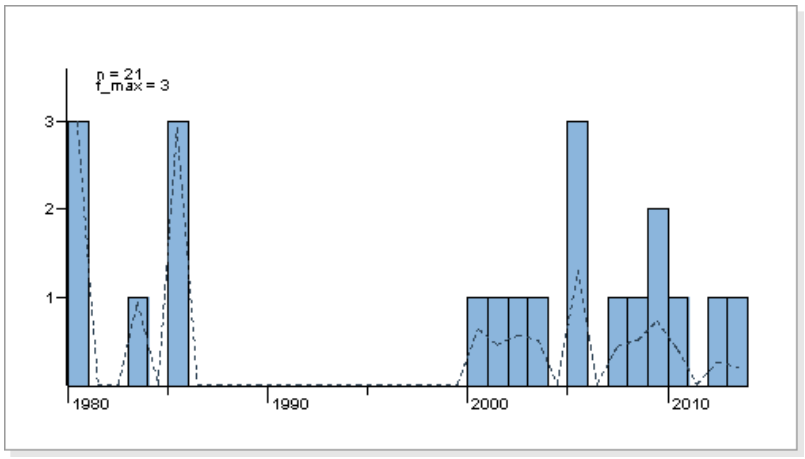

Tuntomerkit. Siipiväli 11-15 mm. Pää, keskiruumis ja huulirihmat samanväriset kuin etusiipien tyviosa. Silmien takaosassa rivi tummanvioletteja suomuja. Tuntosarvet ruskeat, valkokärkiset; tyven kaksi ensimmäistä jaoketta metallinkiiltoisten suomujen paksuntamat. Etusiivet koiraalla silkinkiiltoiset, tyven metallinvihreästä kärjen heikon violettiin, naaraalla silkinkiiltoiset, tyven kuparinväristä kärjen tummanviolettiin. Takasiivet harmaanruskeat, kärkiosastaan heikosti violetinhohtoiset. Alapuoli harmaanruskea.

Koiraan vesican lisäke neljästi kiertynyt. Aedeaguksessa ainakin 10 kornuuttia.

Naaraan VIII selkäkilven pituus noin puolet leveydestä. Ostium on VIII selkäkilven etureunassa ja sen leveys on noin puolet jaokkeen leveydestä.

Elintavat. Aikuisia löytää päivisin puna-apilakasvustoista.

Toukka elää puna-apilalla (*Trifolium pratense*). Toukkapussi "putkipussi".

Kuva: J. Tyllinen

Kuva: Olavi Niemi

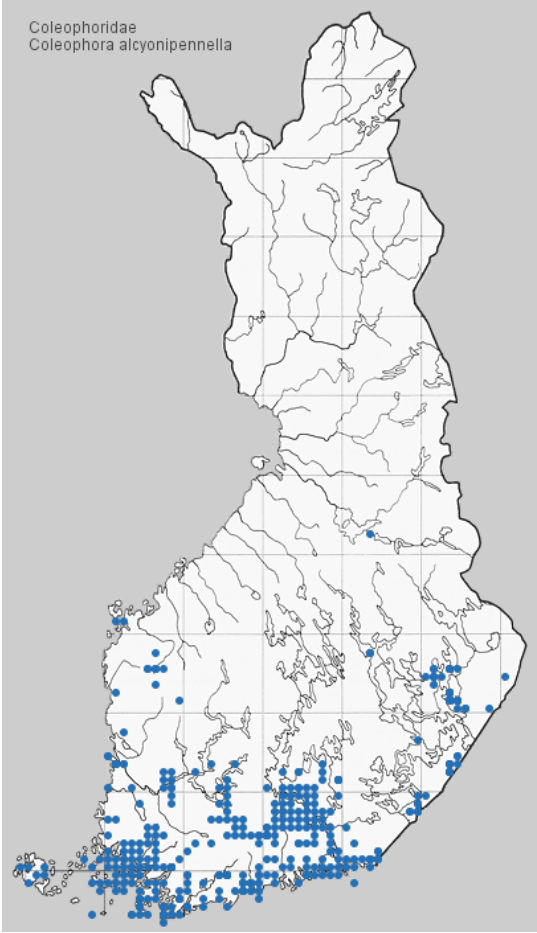

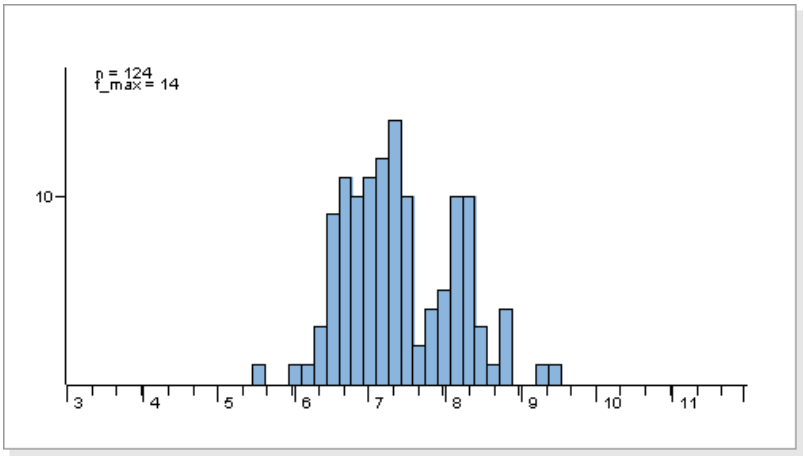

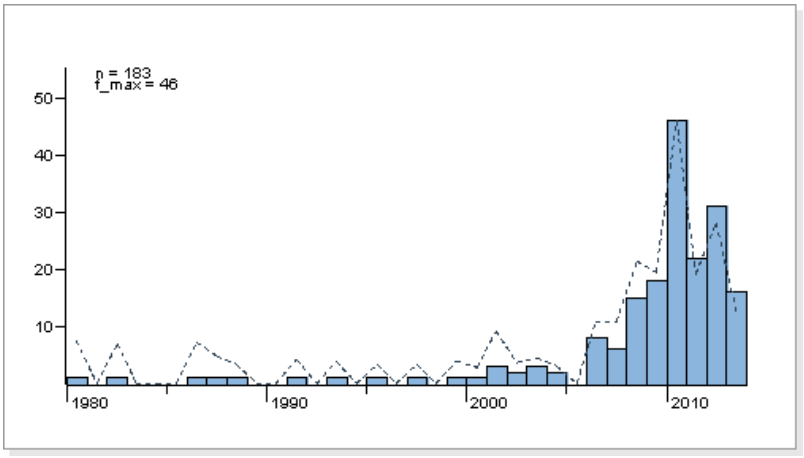

Tuntomerkit. Siipiväli 12-14 mm. Pää, keskiruumis ja huulirihmat etusiipien tyviosan väriset. Silmien takana heikon tummanvioletti suomurivi. Tuntosarvet ruskeat, valkokärkiset; tyviosa viidenneksen tuntosarvien pituudesta metallinkiiltoisten suomujen paksuntama. Koiraan etusiivet hohtavat, kuparinväriset, tyvestä vaaleamman vihreänkiiltoiset, kärjestä violetit. Naaraan etusiivet hohtavat, tyven kuparinväristä kärjen tummanviolettiin. Takasiivet harmaanruskeat, heikosti kiiltävät. Alapuoli takasiipien yläpuolen värinen.

Koiraan vesican lisäke kolmesti kiertynyt. Aedeaguksessa n. 3-5 kornuuttia.

Naaraan VIII selkäkilpi yhtä pitkä kuin leveä. Ostium lähes VIII selkäkilven keskiosassa ja sen leveys on noin kolmannes jaokkeen leveydestä.

Elintavat. Niityillä, pientareilla. Aikuisia löytää päivisin valkoapilakasvustoista.

Toukka elää alsikeapilalla (*Trifolium hybridum*), ulkomailla myös puna-apilalla (*T. pratense*) ja valkoapilalla (*T. repens*). Toukkapussi "putkipussi"; koottu kukasta, ja on vaikea havaita kukinnosta.

Kuva: J. Tyllinen

Kuva: J. Tyllinen

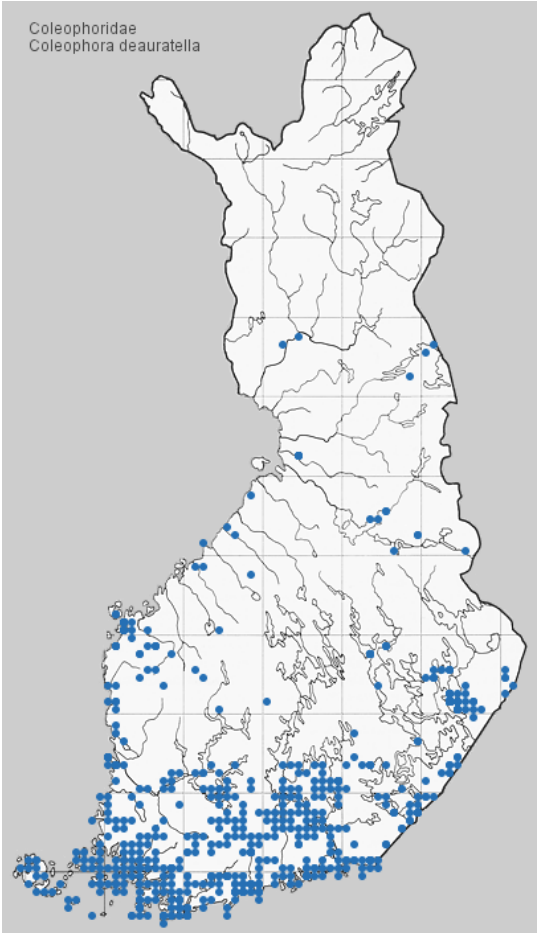

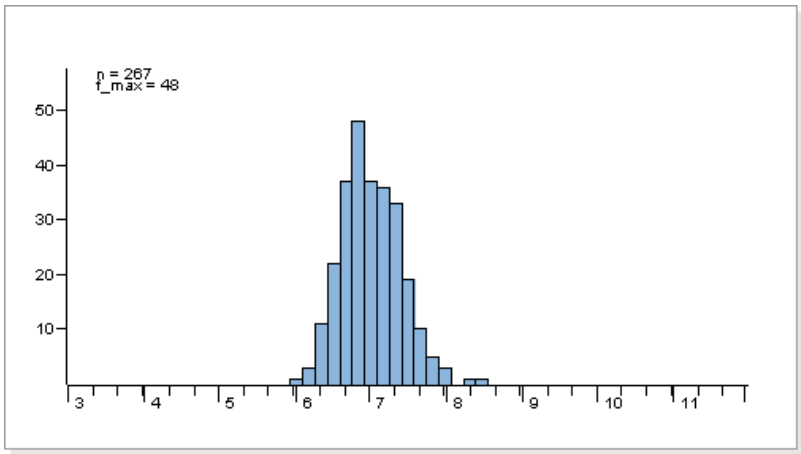

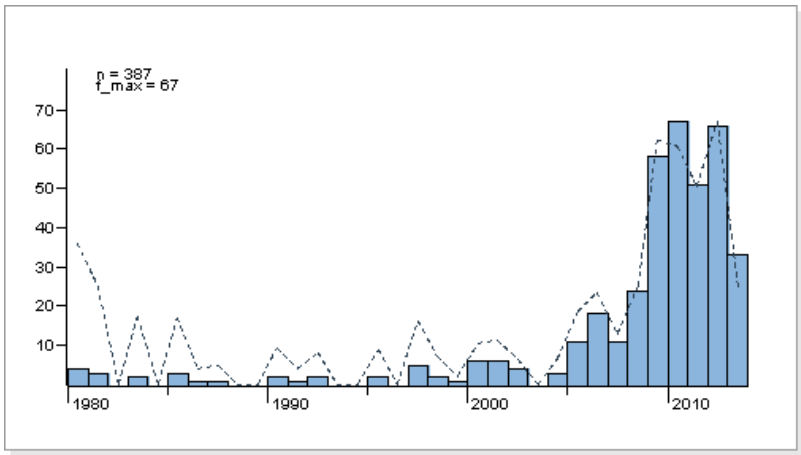

Tuntomerkit. Siipiväli 13-15 mm. Pää ja huulirihmat metallisen harmaat. Keskiruumis messinginvärinen. Silmän takana rivi vaalean violetteja, akananmuotoisia suomuja. Tuntosarvet ruskeat, valkokärkiset; tyviosa koiraalla 1/4, naaraalla 2/5 tuntosarvien pituudesta pystyjen suomujen paksuntama. Koiraan etusiivet messinginväriset, kärkiosa violetti. Naaraan etusiivet tyviosan messinginväristä keskiosan punertavan kautta kärkiosan tummanviolettiin. Takasiivet harmaanruskeat, heikosti kiiltävät. Alapuoli takasiipien yläpuolen värinen.

Koiraan vesican etuosassa selvä pussimainen laajentuma.

Elintavat. Niityillä. Aikuisia löytää päivisin apilakasvustoista.

Toukka elää puna-apilalla (*Trifolium pratense*) ja alsikeapilalla (*T. hybridum*); talvehtii pussissaan karikkeessa. Toukkapussi "putkipussi". Koteloituu keväällä pussinsa sisään maahan.

Kuva: J. Tyllinen

Kuva: Olavi Niemi

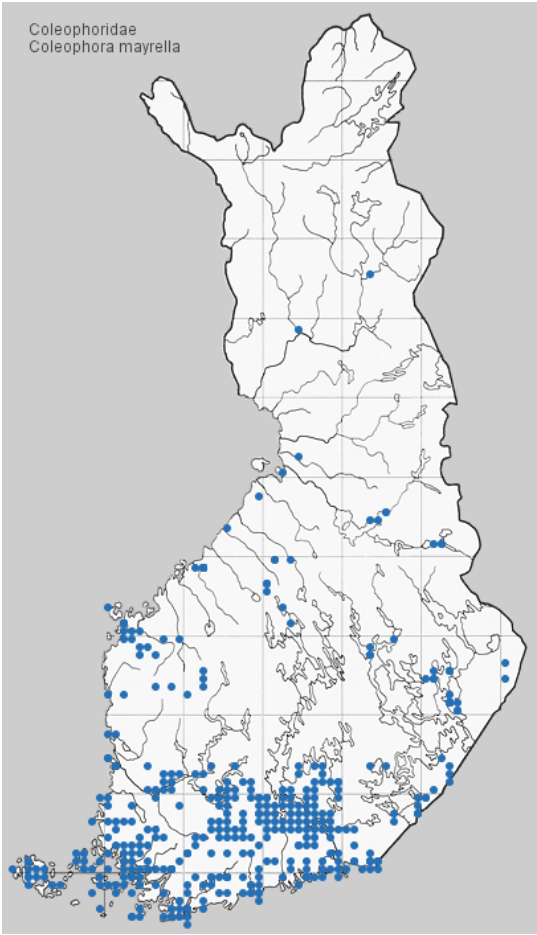

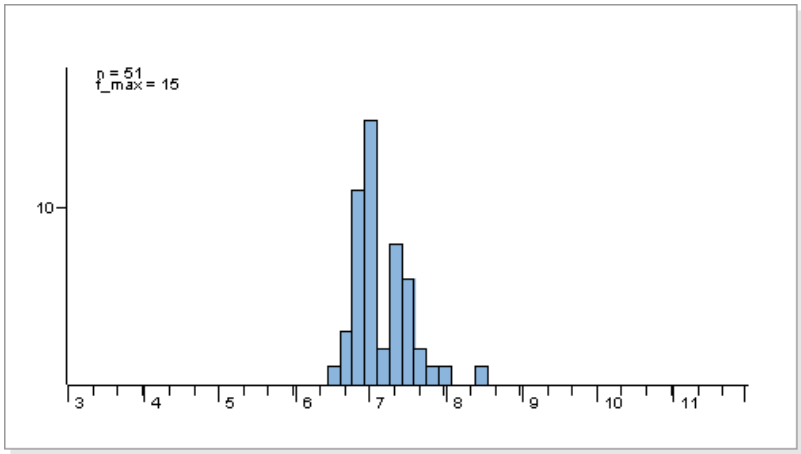

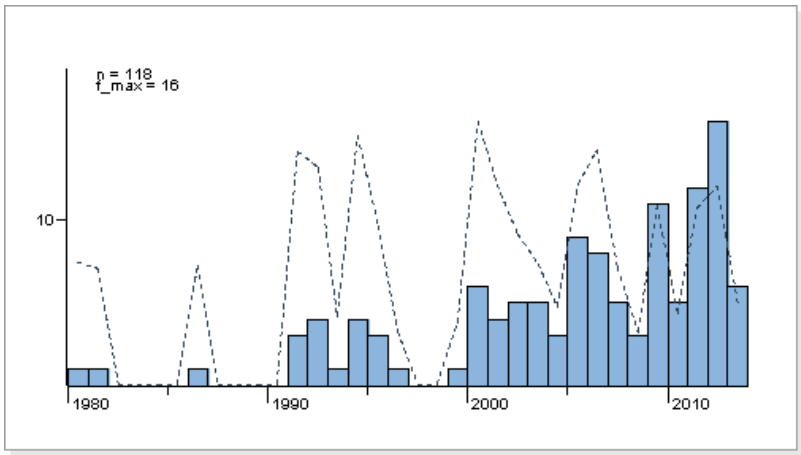

Tuntomerkit. Siipiväli 10-12 mm. Tuntosarvet musta- ja valkorenkaiset, kärki vaaleanharmaa - valkea. Tuntosarvien tyviosa koiraalla 2/5, naaraalla puolet tuntosarvien pituudesta, teräksensinisten pystyjen suomujen paksuntama. Pää, keskiruumis ja huulirihmat etusiipien väriset. Silmän takana ei värillistä suomuriviä. Koiraan etusiivet kuparinväriset, tyven vaaleamman vihreänhohtoisesta kärjen violettiin. Naaraan etusiivet kuparinväriset, kärkiosasta violetit. Takasiivet harmaanruskeat, heikosti kiiltävät. Alapuoli takasiipien yläpuolen värinen.

Koiraan sivulämssän yläreunassa pitkä, kaareva filamentti; sacculuksen alareunassa suunnilleen samanmittainen filamentti; sacculuksen kärkipiikki pitkä, suuntautunut sisäänpäin.

Elintavat. Niityillä. Aikuisia löytää päivisin valkoapilakasvustoista.

Toukka elää valkoapilalla (*Trifolium repens*), kukinnossa. Toukkapussi "putkipussi", punaruskea, takaa hieman käyrä.

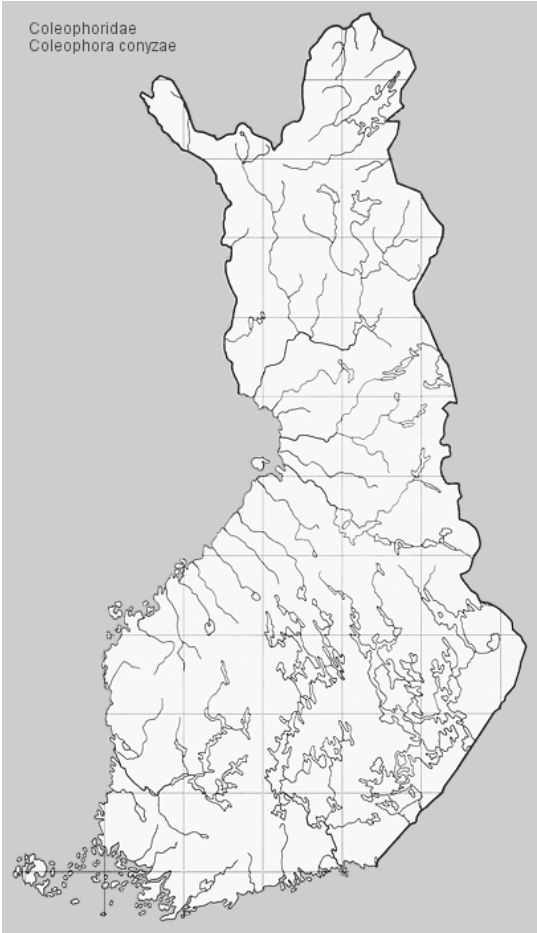

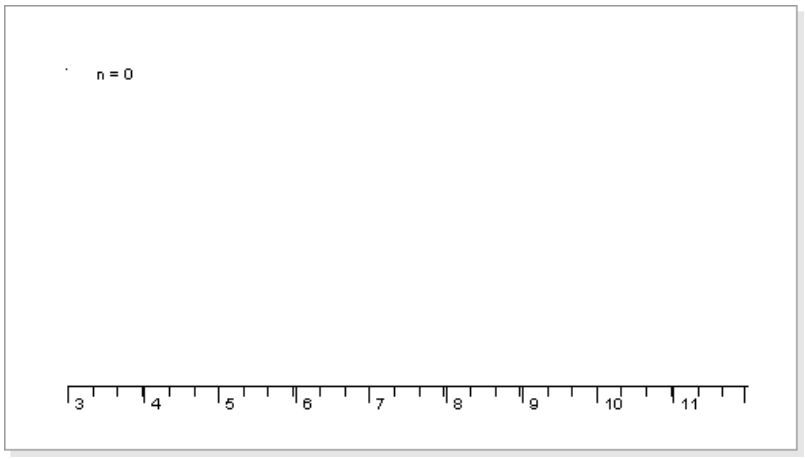

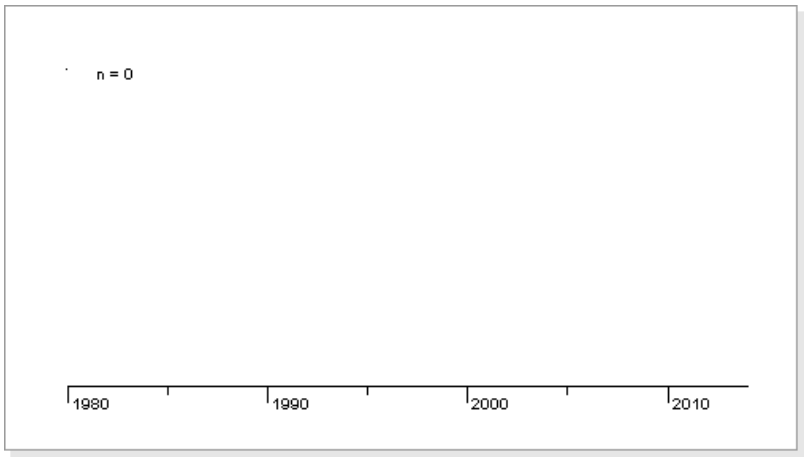

Tuntomerkit. Siipiväli 15-16 mm. Etusiivet lumivalkoiset, siipisuonien kohdalla terävät, ruskeankeltaiset juovat. Siipiripsien keskellä ruskeankeltainen juova. Takasiivet harmaat. Tuntosarvet valkoiset; tyvijaoke melko karkeasuomuinen.

Elintavat. Kosteilla, kalkkipohjaisilla niityillä, rannoilla. Tulee valolle.

Toukka elää rantahirvenjuurella (*Inula salicina*); talvehtii. Toukkapussi 10-12 mm; suora, tasaleveä, sivuilta hieman kokoonpainunut; siinä pitkiä, valkoisia karvoja. Suuaukko noin 45° kulmassa.

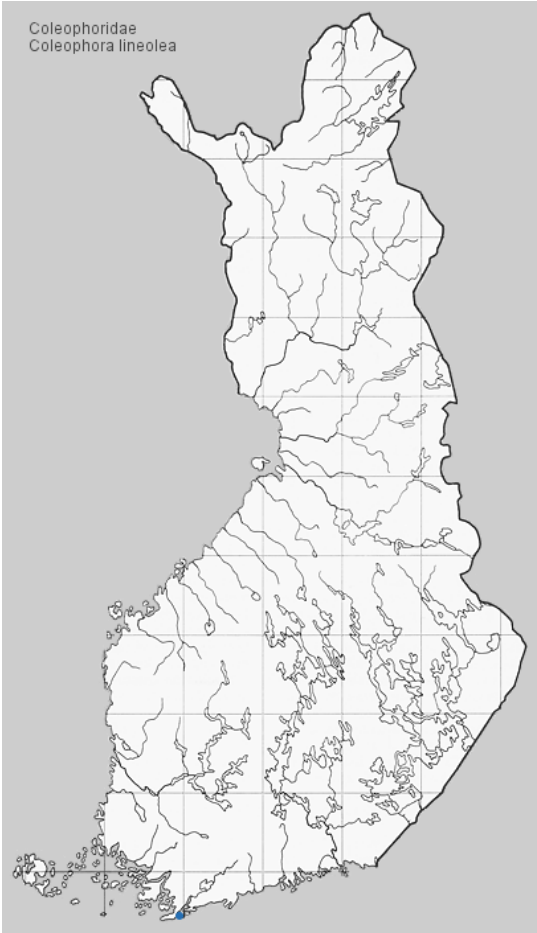

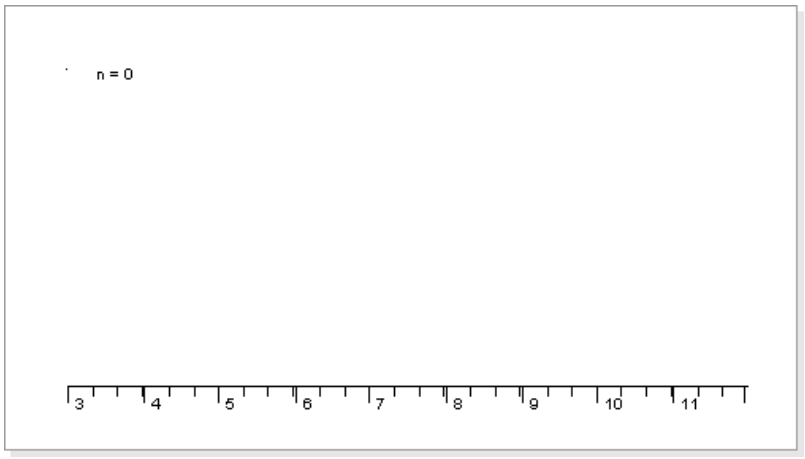

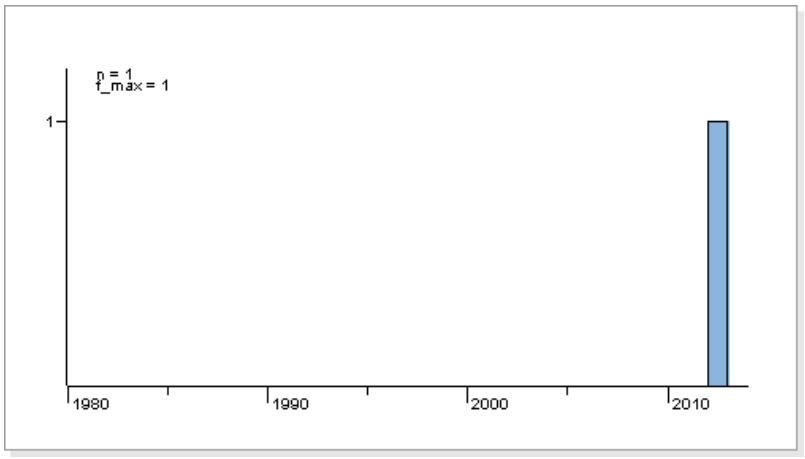

Tuntomerkit. Siipiväli 11-15 mm. Pää valkeahkonokra. Tuntosarvet valkeat, tyvijaoke melko karkeasuomuinen. Etusiivet valkeat; suonien kohdalla okrankeltaiset juovat, enemmän tai vähemmän yhtyvät, varsinkin etureunassa siiven kärkiosassa; etureuna muuten melko leveälti valkea. Ripset siiven kärjen ympäriltä kellanokrat. Takasiivet vaaleanharmaat.

Koiraan sacculuksen alareunassa selvä uloke; sacculuksen ulkoreuna muodostaa syvän, sileän loven alareunan ja kärjen ulokkeiden väliin; alareunan uloke vain hiukan leveämpi kuin kärjen uloke; sacculuksen ala- ja ulkoreuna suunnilleen samanpituiset.

Naaraan ductus bursaessa ei piikkisiä tai kitinisoituneita osioita. Genitaalilevyn pituus noin puolet sen leveydestä. Introitus vaginae piikkinen ostium bursaen ympäriltä; sen takareunan syvennys ulottuu genitaalilevyn puolenvälin yli.

Elintavat. Lehdoissa, puistoissa, joutomailla. Tulee silloin tällöin valolle.

Toukka elää syys-toukokuussa mm. lehtopähkämöllä (*Stachys sylvatica*) ja porrolla (*Ballota nigra*); talvehtii keskenkasvuisena, syö vielä keväällä. Toukkapussi "liuskapussi", n. 10 mm, karvainen, harmahtavanruskea - hopeanharmaa, takapää selvästi sivuilta litistynyt; suuaukko n. 90° kulmassa.

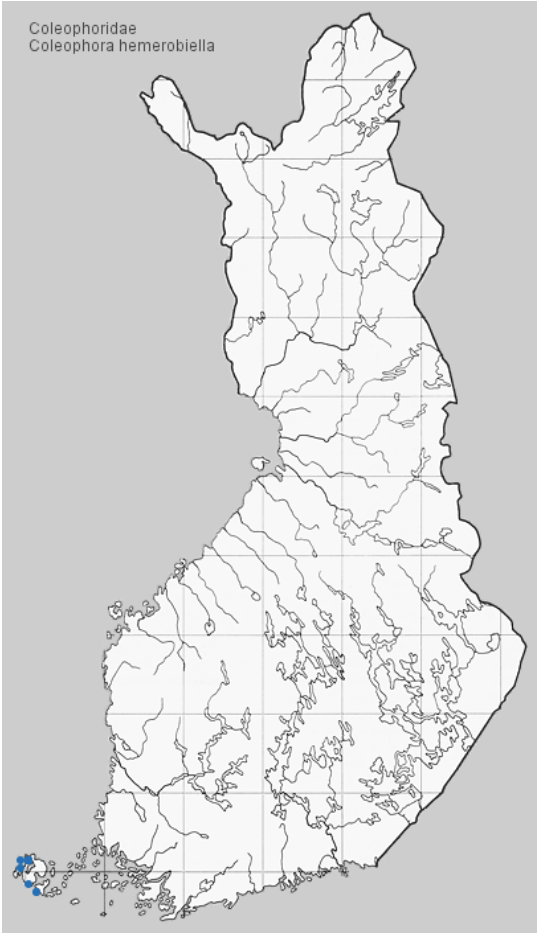

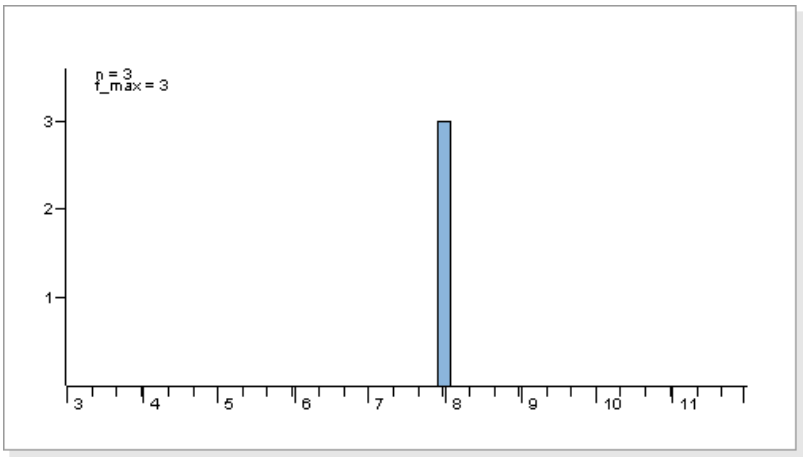

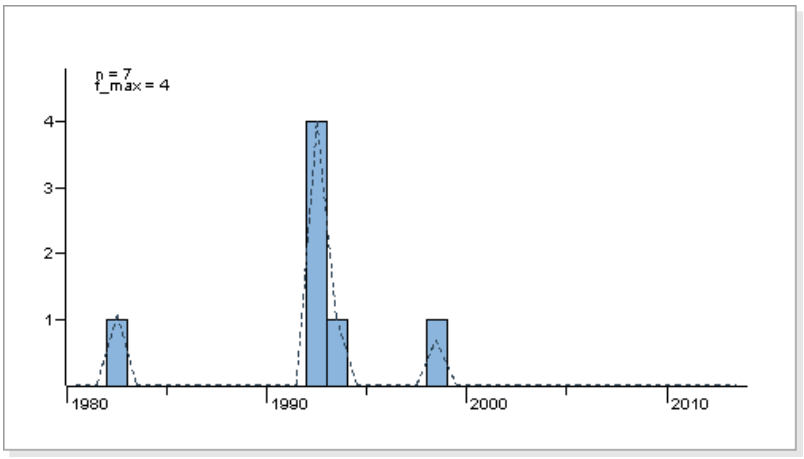

Tuntomerkit. Siipiväli 14-15 mm. Etusiivet valkeahkot, tiheään ruskeakehnäiset. Siiven keskiosan takana näistä ruskeista suomuista muodostuu enemmän tai vähemmän selvä laikku. Takasiivet tummahkon harmaat. Tuntosarvet valkoiset, epäselvästi okrarenkaiset; tyvellä ei tupsua.

Elintavat. Lehdoissa, metsänreunoilla, puistoissa, puutarhoissa.

Toukka elää ruusukasvien heimon (Rosaceae) puilla ja pensailla, kuten pihlajalla (*Sorbus*), omenalla (*Malus*), päärynällä (*Pyrus*) ja kirsikalla (*Prunus*), talvehtii keskenkasvuisena. Nuoren toukan toukkapussi käyrä ja kaksiläppäinen. Keväällä toukka kokoaa uuden toukkapussin, joka on "putkipussi", n. 10 mm, kolmiläppäinen. Suuaukko 90° kulmassa.

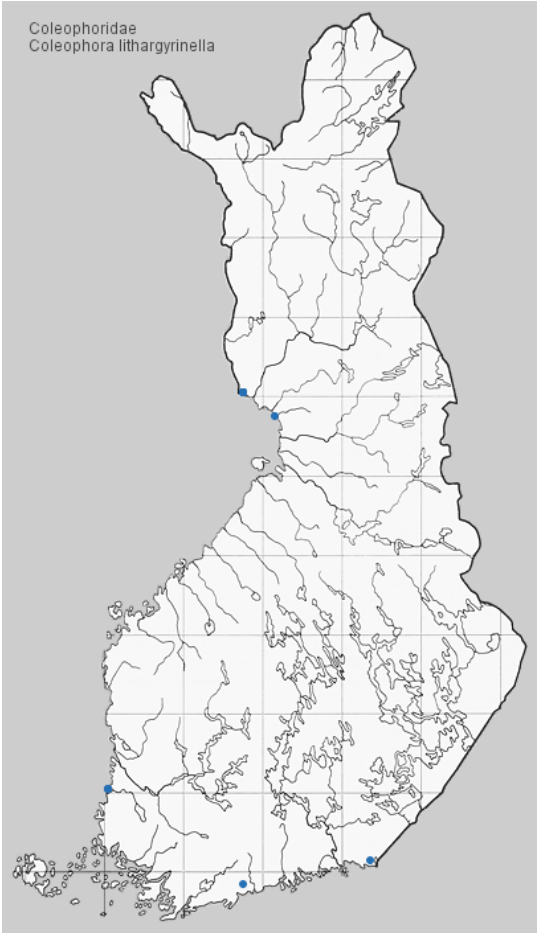

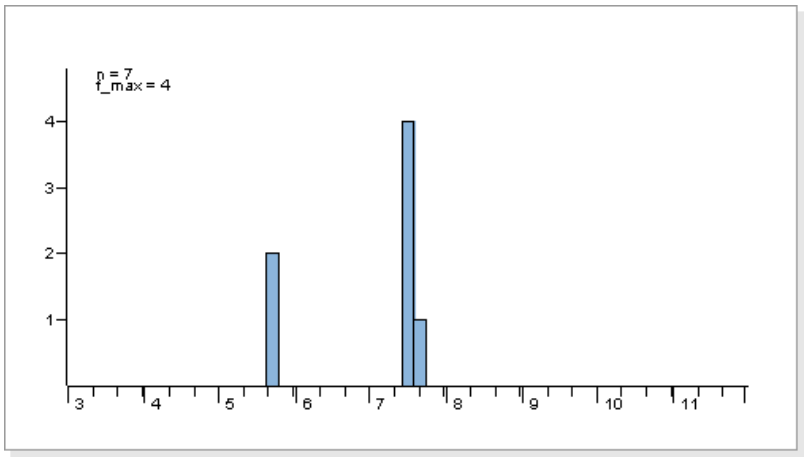

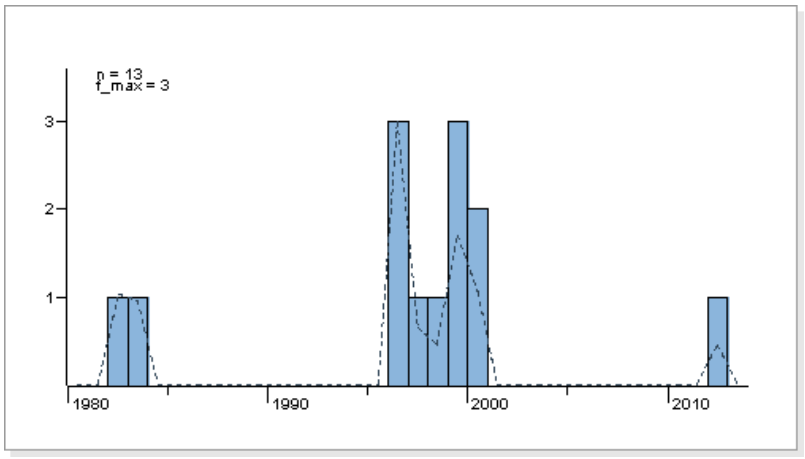

Tuntomerkit. Siipiväli 11-14 mm. Etusiivet okrat - oranssinokrat, siiven tyviosa kullankeltainen lähellä etureunaa. Etureunan siipiripset okrat, takareunan ripset okrankeltaiset (vrt. *C. solitariella*). Tuntosarvet valkeat, tummarenkaiset, kärkiosa valkoinen. Tyvijaoke oranssinokra, alaspäin törröttäviä suomuja vähän. Huulirihmat okrat, sisäpuolelta ruskeankeltaiset. Kärkijaoke 5/8 keskijaokkeen pituudesta, tupsu ei ulotu kärkijaokkeen keskikohtaan.

Elintavat. Lehdoissa, lehdesniityillä, hakamailla.

Toukka elää syys-toukokuussa kevättähtimöllä (*Stellaria holostea*), kovertaa lehtiä. Toukkapussi "putkipussi", n. 8 mm, vaaleanruskea, kolmiläppäinen, selänpuoleinen läppä kaksinkertainen. Suuaukko 25-30° kulmassa. Koteloituu puunrungolle parin metrin korkeuteen.

Kuva: Jussi Mäkinen

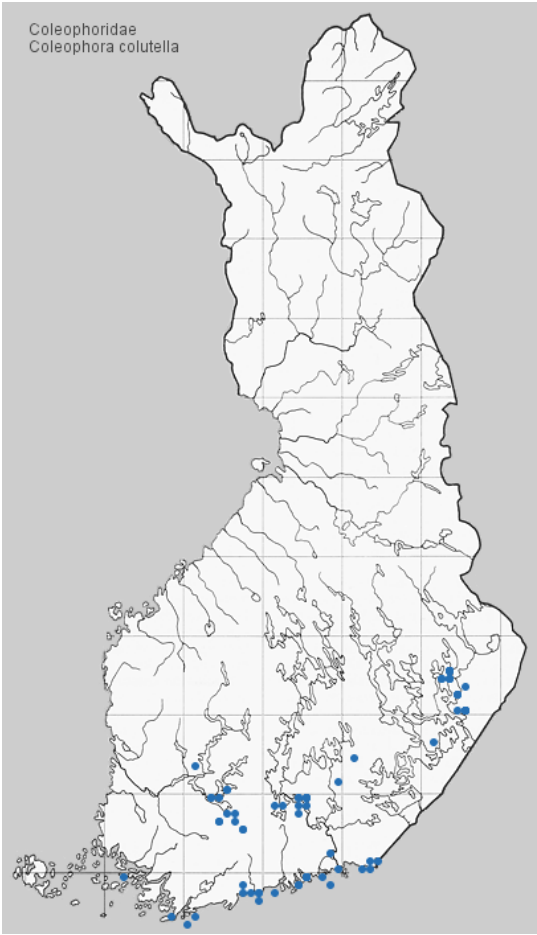

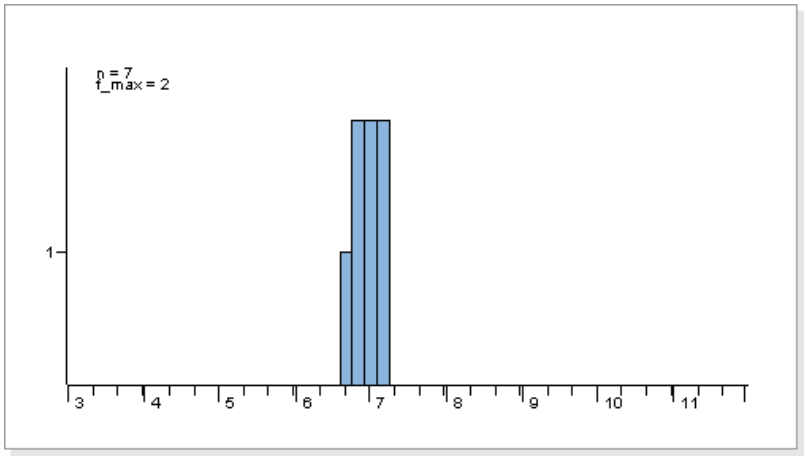

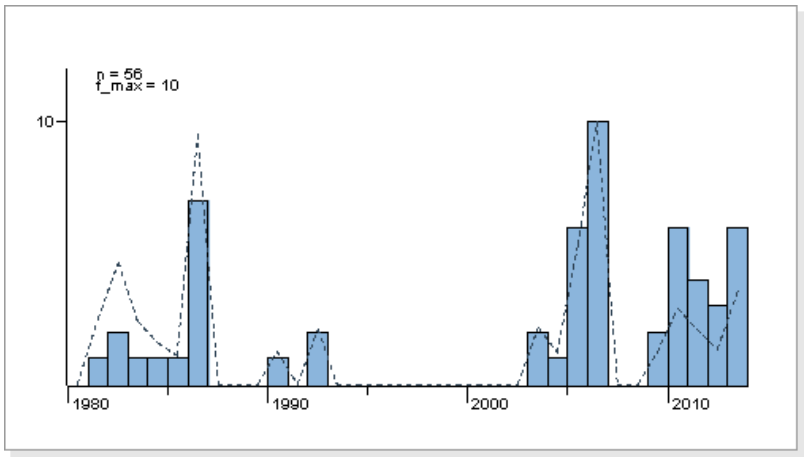

Tuntomerkit. Siipiväli 12-14 mm. Etusiivet vaaleankeltaiset, kärjestä okranruskehtavat. Etureunassa valkea, tasaleveä juova, joka päättyy ennen kärkeä; siipitaitteessa ja takareunassa leveä, valkea juova; siiven keskellä kapea, valkea juova. Takasiivet ruskehtavanharmaat, ripset vaaleammat. Tuntosarvet valko- ja tummanruskearenkaiset. Tyvijaoke ja 3 ensimmäistä jaoketta keltasuomuiset. Silmien reuna alta ja takaa osittain keltaripsinen.

Elintavat. Harjujen avoimilla ja hyvin kuumilla rinteillä, pientareilla, ruderaateilla.

Toukka elää idänkeulankärjellä (*Oxytropis campestris*), keltamaitteella (*Lotus corniculatus*), tunturikurjenherneellä (*Astragalus alpinus*) ja masmalolla (*Anthyllis vulneraria*); kovertaa lehtiä pussikoille tyypilliseen tapaan; talvehtii. Toukkapussi "liuskapussi", vaaleankellertävä, koottu yhteenkudotuista lehdenpaloista; takapää käyrä. Suuaukko 45° kulmassa.

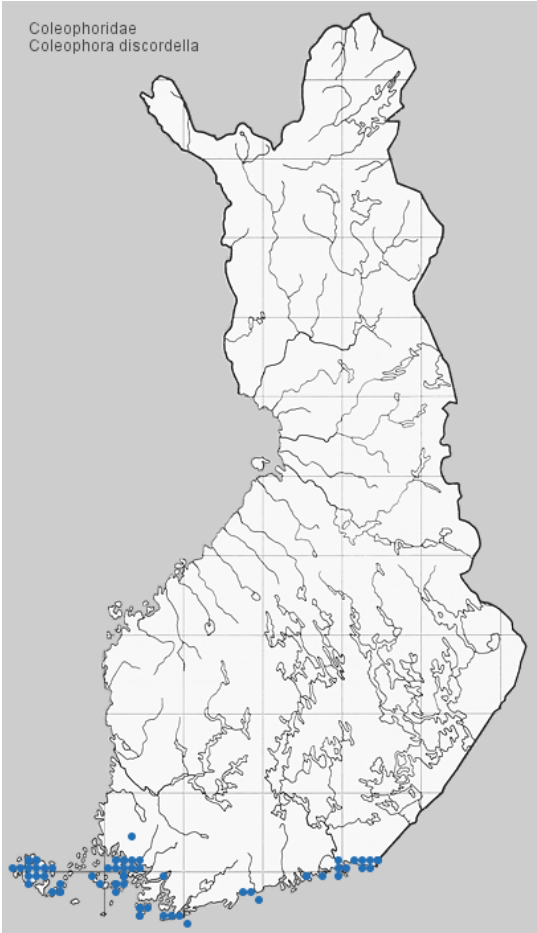

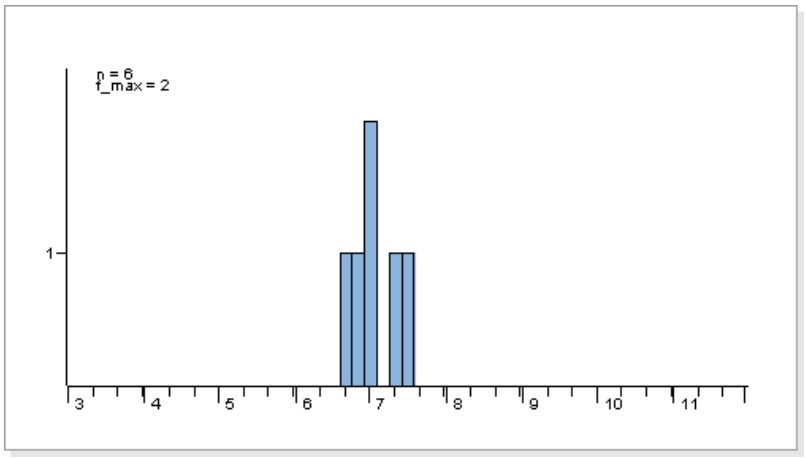

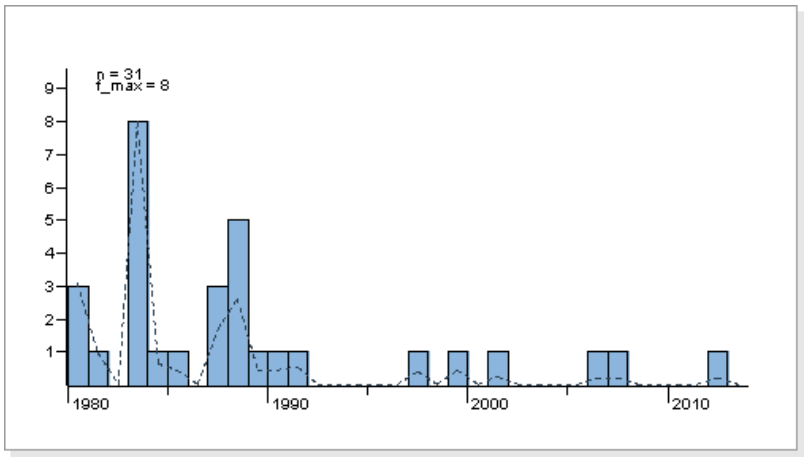

Tuntomerkit. Siipiväli 11-14 mm. Etusiivet okrankellertävän ruskeat, etureunasta ja kärkiosasta tummemmat. Etureunassa 3/4 asti kärkeenpäin hiukan levenevä valkea juova. Siipitaitteessa ja takareunassa kapea, valkea juova; usein näkyvissä myös valkea keskijuova. Takasiivet harmaat. Tuntosarvet valko- ja tummanruskearenkaiset. Huulirihmojen kärkijaoke yhtä pitkä kuin keskijaoke. Koiraan sacculuksen kärki kapea, ylöspäin taipunut. Sivulämssä kapea.

Elintavat. Kedoilla, hiekkarannoilla, niityillä, nummilla. Tulee harvoin valolle.

Toukka elää keltamaitteella (*Lotus corniculatus*), kovertaa lehden alapinnalla; talvehtii, syö vielä keväällä. Toukkapussi "kotelopussi", n. 6 mm, takaosasta käyrä, koottu viistosti poikittain asetelluista lehdenpalasista; ruskeanmusta, lehdenpalojen takareuna keltainen. Suuaukko n. 40° kulmassa.

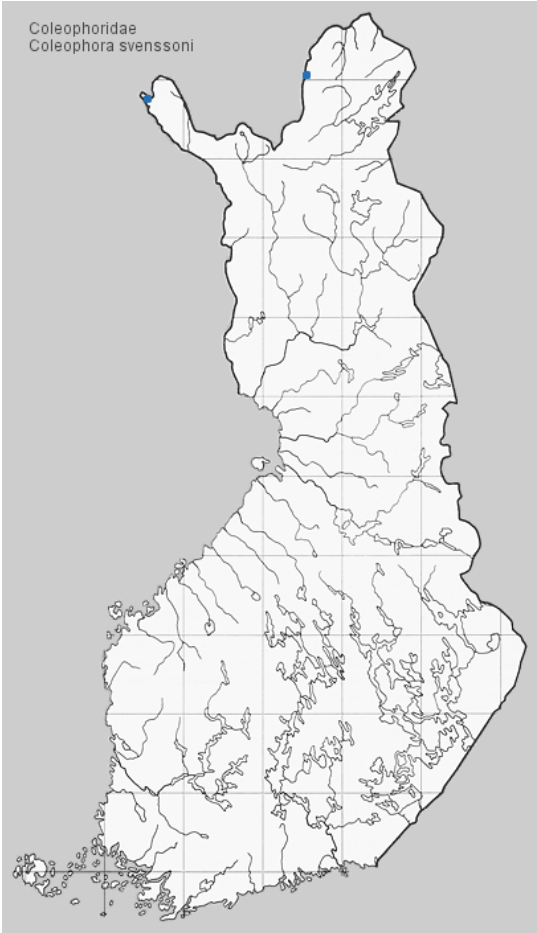

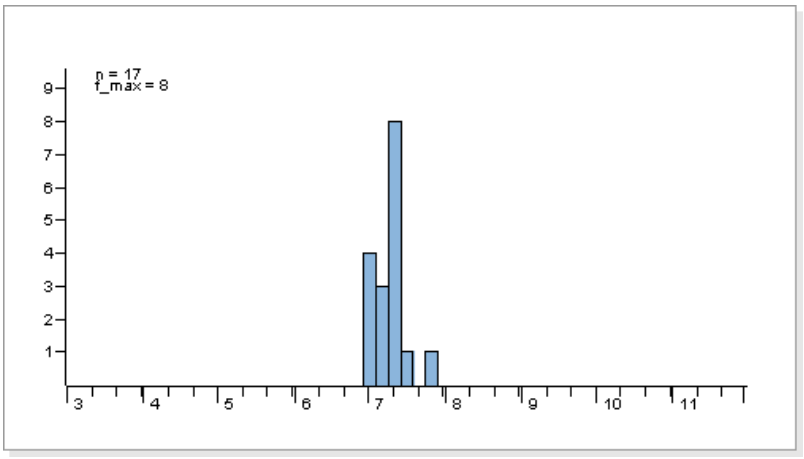

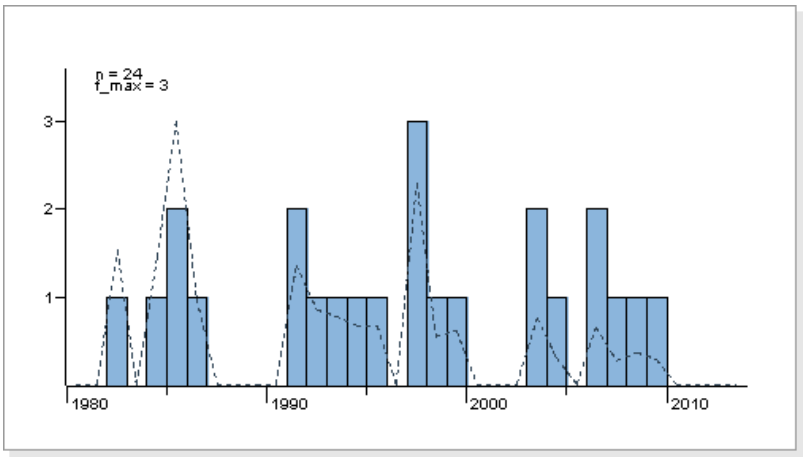

Tuntomerkit. Siipiväli 12-14 mm. Etusiivet okrankellertävän ruskeat, etureunasta ja kärkiosasta tummemmat. Etureunassa lähes siiven kärkeen asti ulottuva, hiukan levenevä valkea juova. Siipitaite-, keski- ja takareunajuova kapeat, valkeat. Tuntosarvet terävästi valko- ja ruskearenkaiset.

Elintavat. Hietikkorannoilla, tunturiniityillä.

Toukka elää tunturikurjenherneellä (*Astragalus alpinus*) ja peuranvirnalla (*A. frigidus*); talvehtinee kahdesti. Toukkapussi "liuskapussi", 6-8 mm, vihertävänkeltainen - ruskehtava, löyhä; peräpää voimakkaasti alaspäin kaartunut. Suuaukko 0-10° kulmassa.

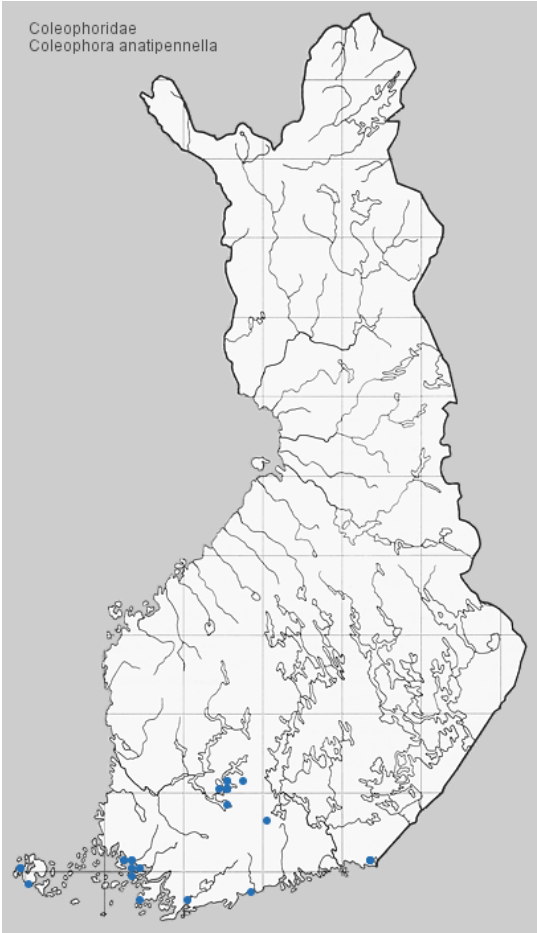

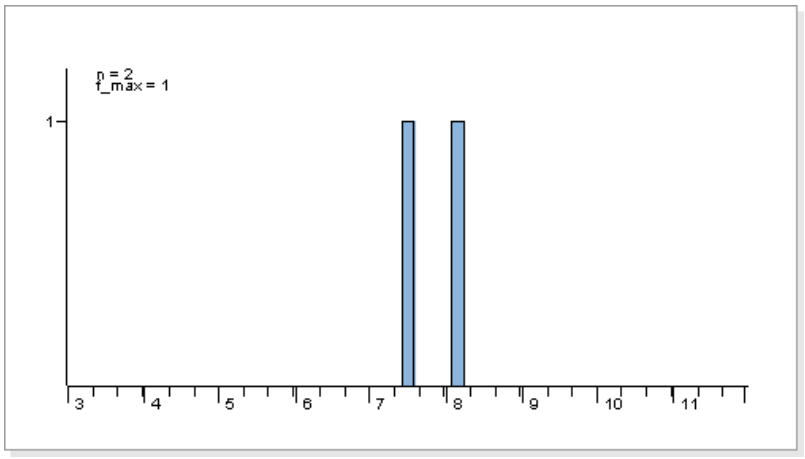

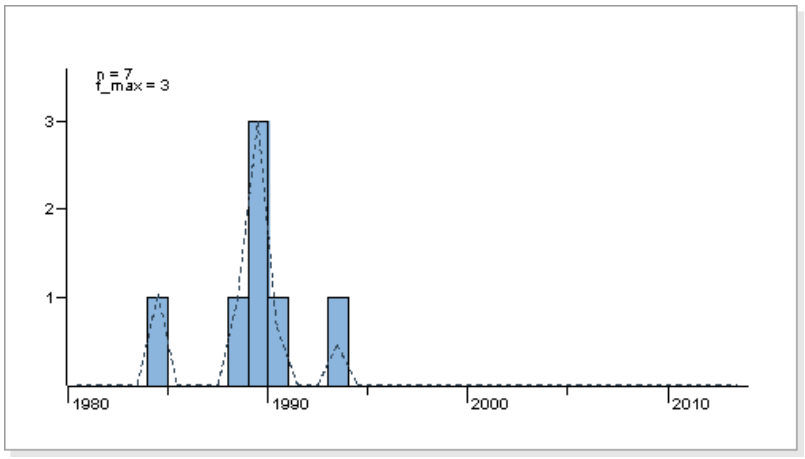

Tuntomerkit. Siipiväli 15-16 mm. Etusiivet valkeat, ruskeakehnäiset. Ruskeita suomuja enemmän siiven kärjessä. Siipiripset kärjen kohdalla muuta siipeä tummemmat. Takasiivet tummahkon harmaat. Tuntosarvet terävästi valko- ja ruskearenkaiset. Tyven tupsu harmahtava, takaa ruskea. Takasäärien ulkopinnalla usein tumma juova.

Koiraan uncus leveä, kapenee kaarevaan kärkeen päin. Tegumen lyhyt, ei kuroutunut, kapenee hiukan uncukseen päin. Sivulämssä lyhyt, n. puolet sacculuksen alareunan pituudesta. Sacculuksen kärkiosa tasasivuisen nuijan muotoinen; sen alareuna suora.

Naaraan ostiumin etureuna V:n muotoinen. Signum kovera tyvilaajentuman keskeltä.

Elintavat. Lehdoissa, puistoissa.

Toukka elää tuomella (*Prunus padus*) ja lehmuksella (*Tilia*), talvehtii, täysikasvuinen touko-kesäkuussa. Toukkapussi "pistoolipussi", n. 7 mm, musta, kylkilisäkkeet pienet. Suuaukko 70-80° kulmassa.

Kuva: Olavi Niemi

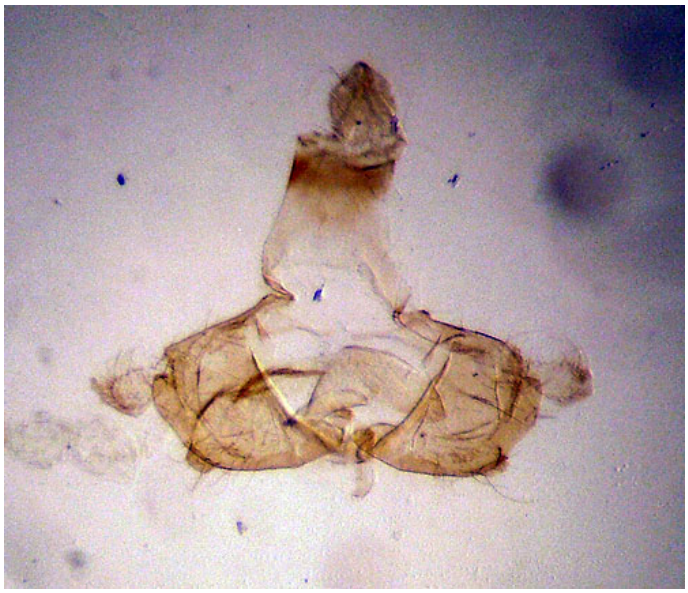

Kuva: SIP Haapala

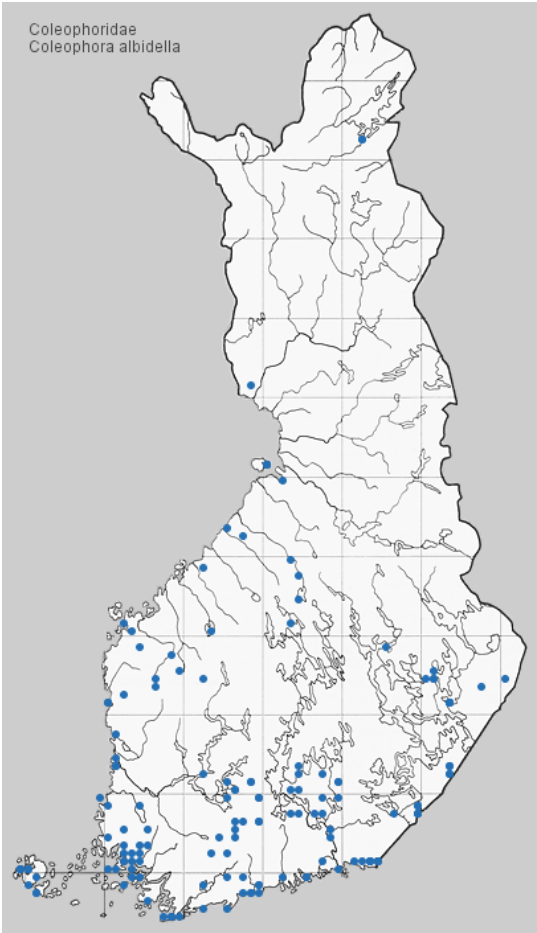

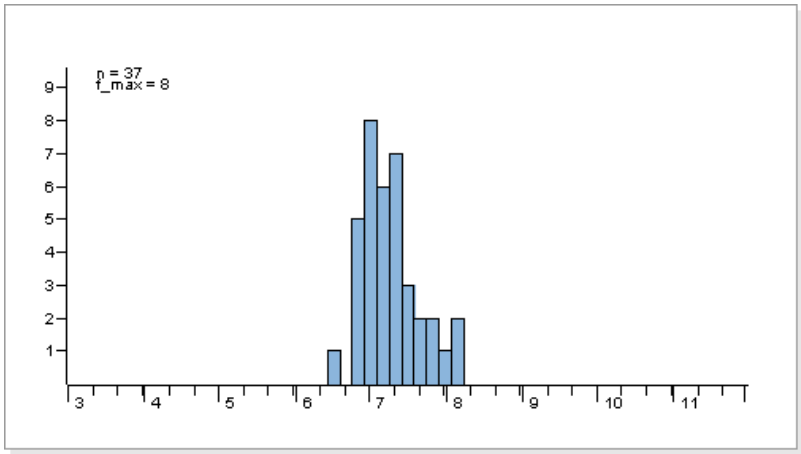

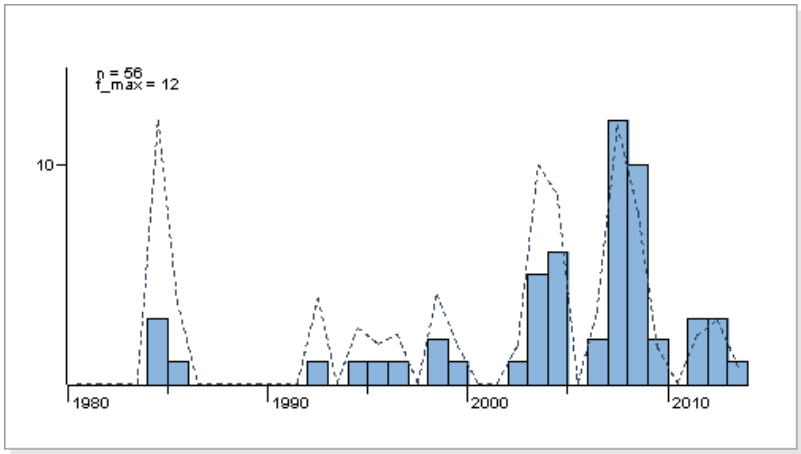

Tuntomerkit. Siipiväli 15-16 mm. Etusiivet valkeat, vaaleanruskeakehnäiset. Tuntosarvet epäselvemmin renkaalliset kuin lajilla *C. anatipennella*. Tyven tupsu valkeahko. Takasääressä ei tummaa pitkittäisjuovaa.

Koiraan uncus leveä, pyöreä, sen alareuna litistynyt. Sivulämssä pitkä; sacculuksen ala- ja ulkoreunan kulmassa kolmikulmainen laajentuma; sen kärkiosassa leveä, kaareva nuija, joka ei ulotu sivulämssään; alareuna loivasti taipunut.

Elintavat. Kosteilla niityillä, suoniityillä, soilla.

Toukka elää raidalla (*Salix caprea*), myös tuhkapajulla (*S. cinerea*) ja virpapajulla (*S. aurita*), syö lehdet suonia lukuunottamatta, syö myös silmuja; talvehtii keskenkasvuisena. Toukkapussi "pistoolipussi", n. 7 mm, mustanruskea, valkovillainen (karvoja ravintokasvin lehden alapinnalta). Suuaukko n. 70° kulmassa.

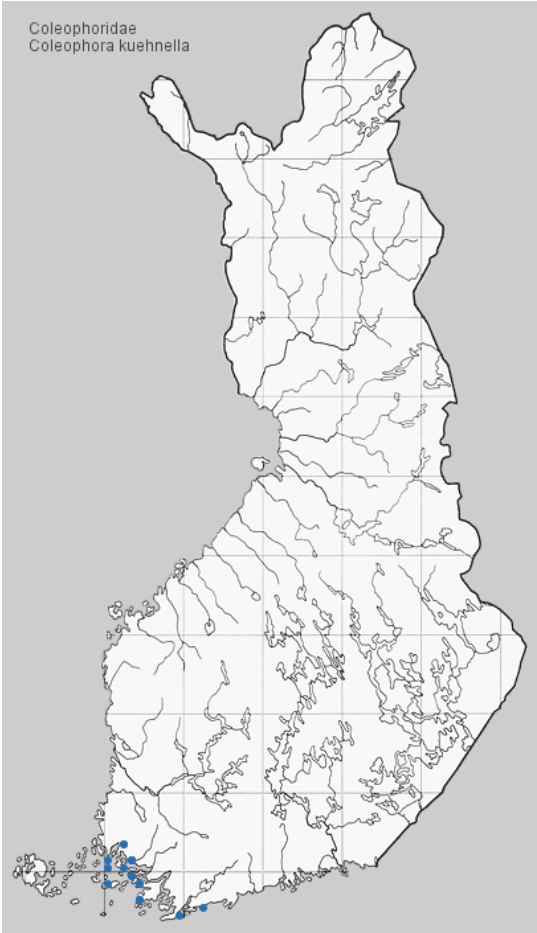

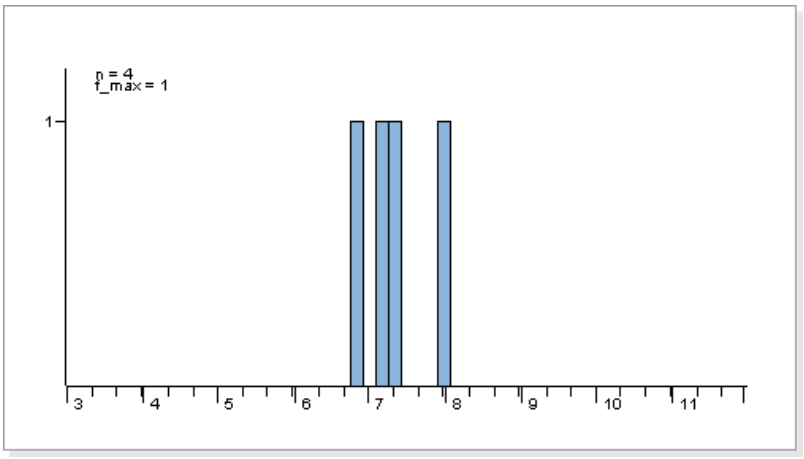

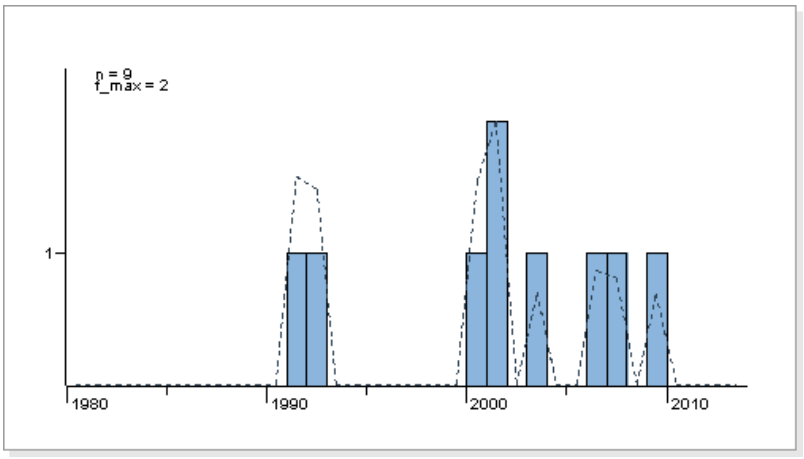

Tuntomerkit. Siipiväli 17-20 mm. Etusiivet valkeat, suonet siiven keskiosassa keltaiset, kärkiosassa sirotellusti mustanruskeita suomuja. Keltainen keskijuova kulkee siiven keskiosasta siiven kärkeen. Siipitaitteen takana toisinaan epäselvä keltainen juova. Siipiripsien tyviosassa leveähkö valkoinen juova. Tuntosarvet valko- ja tummanruskearenkaiset; tyven tupsu edestä likaisenvalkea, alta kellanharmaa.

Elintavat. Tammimetsissä.

Toukka elää tammella (*Quercus robur*), kovertaa lehden alapinnalla; talvehtii, täysikasvuinen kesäkuussa. Toukkapussi "pistoolipussi", n. 8 mm, musta; pallium suuri, läpikuultava, peittää lähes koko pussin. Suuaukko n. 90° kulmassa.

Kuva: SIP Haapala

Kuva: Heikki Virkkunen

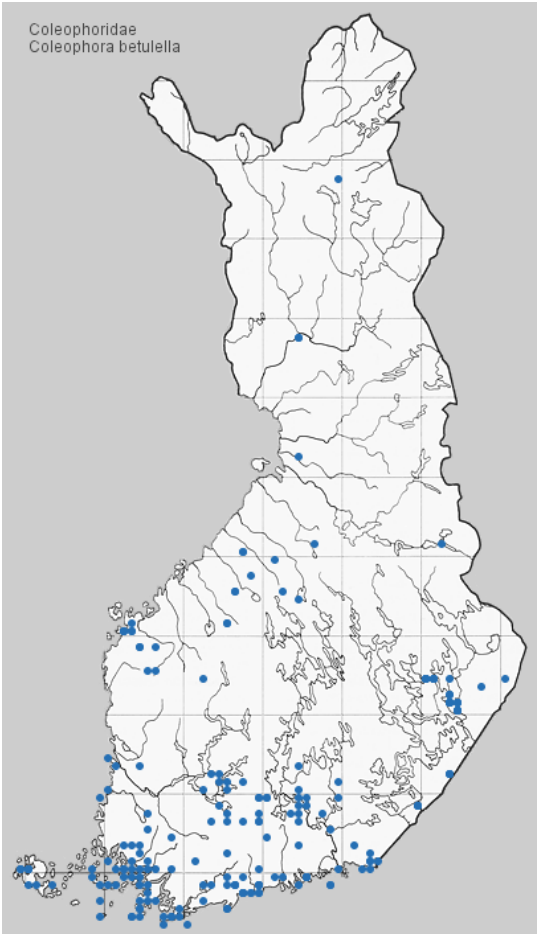

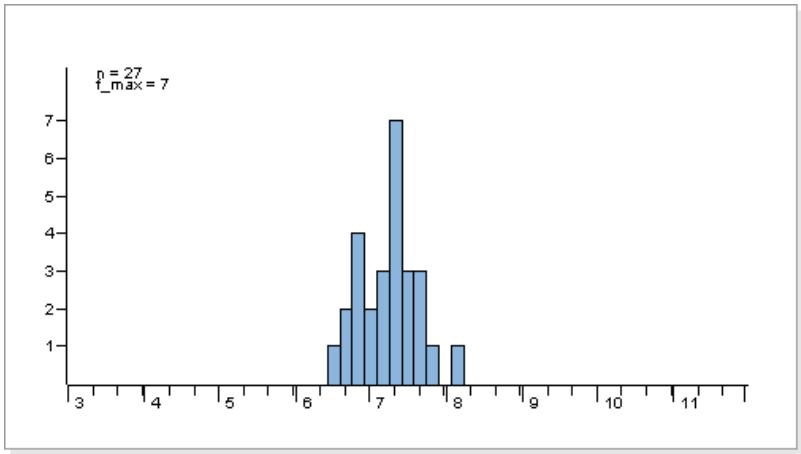

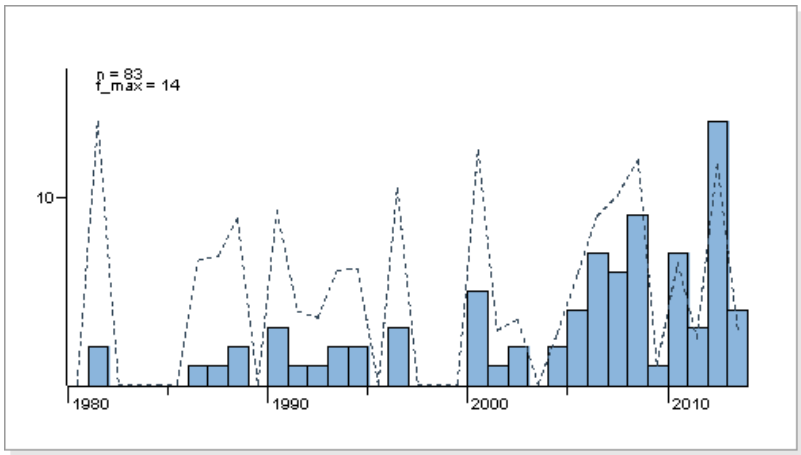

Tuntomerkit. Siipiväli 13-17 mm. Vaihteleva. Etusiivet tyviosasta likaisenkeltaiset, ulko-osasta tummemmat. Etureunan takana valkea juova siiven tyvestä keskelle siipeä. Joskus tämä juova jatkuu siipiripsiin tai kärkeen asti. Keski-, siipitaite- ja takareunajuovat valkeat. Lyhyet vinojuovat puuttuvat toisinaan. Etureunan siipiripset kellertävät. Juovat siiven keskellä ovat joskus leveät ja häipyvärajaiset, jolloin siipi näyttää melko vaalealta. Tuntosarvet valko- ja kellanruskearenkaiset. Joskus tummat renkaat ovat mustanruskeat, joskus ne lähes puuttuvat. Tyven tupsu valkea - vaaleankeltainen, ei paljon tyvijaoketta pitempi.

Elintavat. Lehtimetsissä, koivuisilla soilla.

Toukka elää koivulla (*Betula*), talvehtii, syö vielä keväällä. Toukkapussi "pistoolipussi", n. 7 mm, musta; selkäpuolella kaksi leveää, pystyä liuskaa. Palliumin yläreuna vaaleanharmaa. Suuaukko 30-45° kulmassa.

Kuva: T. Rinta-Paavola

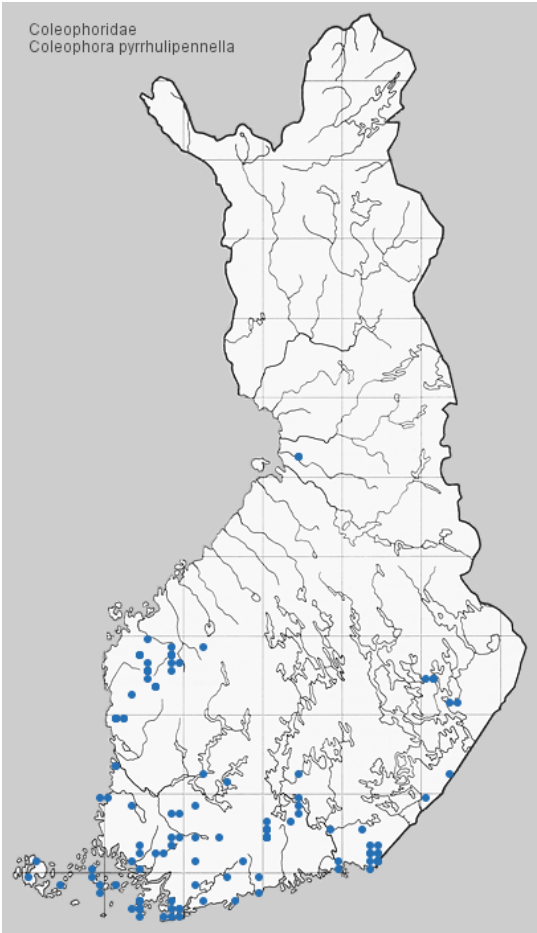

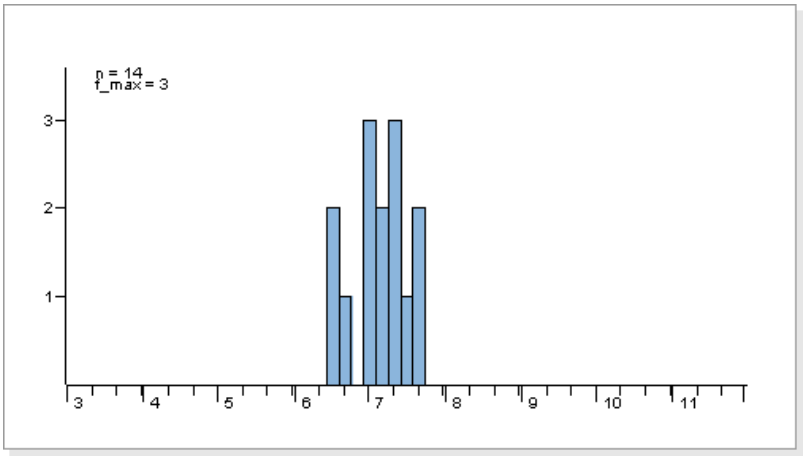

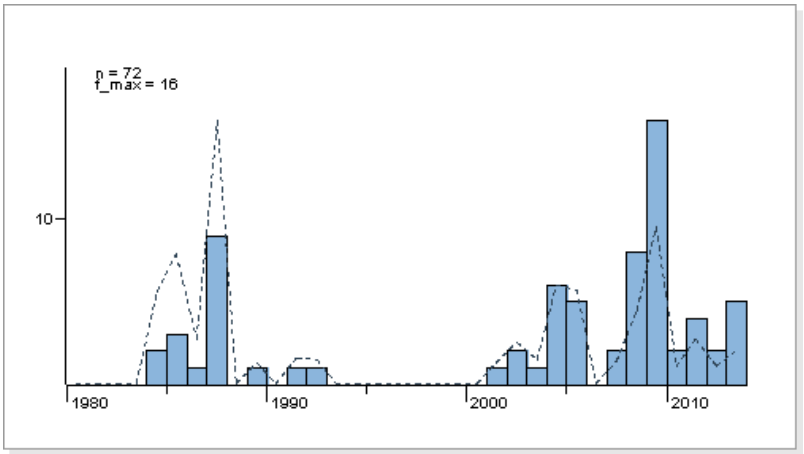

Tuntomerkit. Siipiväli 11-14 mm. Etusiivet savenruskeat, etureunan ja keskilinjan välistä tummemmat, kuitenkin ilman kiilajuovaa. Etureuna leveälti valkea, keskijuova hieman taipunut, molemmista päistään suippeneva. Siipitaite- ja keskijuova ulottuvat ulkoreunaan. Takareuna kapealti valkoinen. Tuntosarvet valko- ja ruskearenkaiset; tyven tupsu harmaa, tyvijaokkeen pituinen.

Elintavat. Nummilla, soilla.

Toukka elää kanervalla (*Calluna vulgaris*), talvehtii keskenkasvuisena. Toukkapussi "tuppipussi", n. 9 mm, musta, suun takapuolelta kaventunut, vatsapuolella selvä harjanne. Suuaukko n. 20° kulmassa.

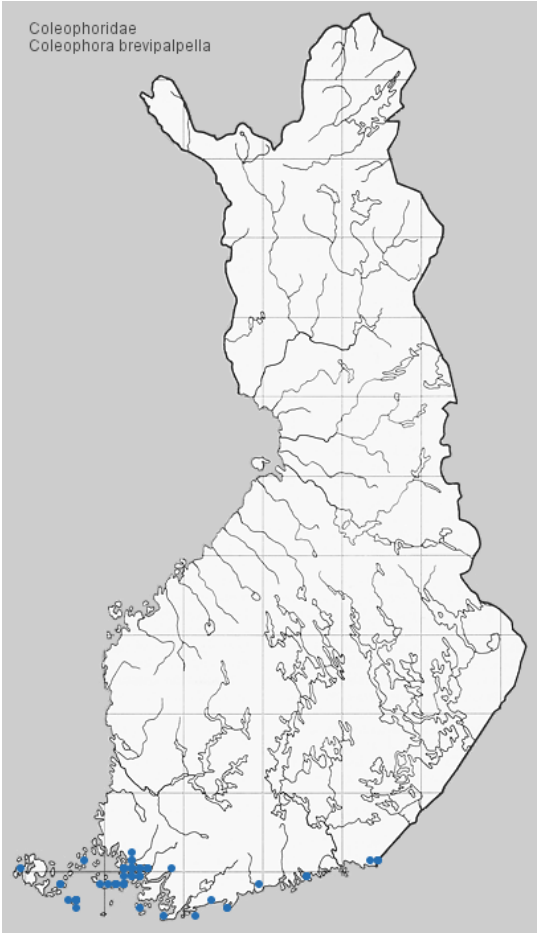

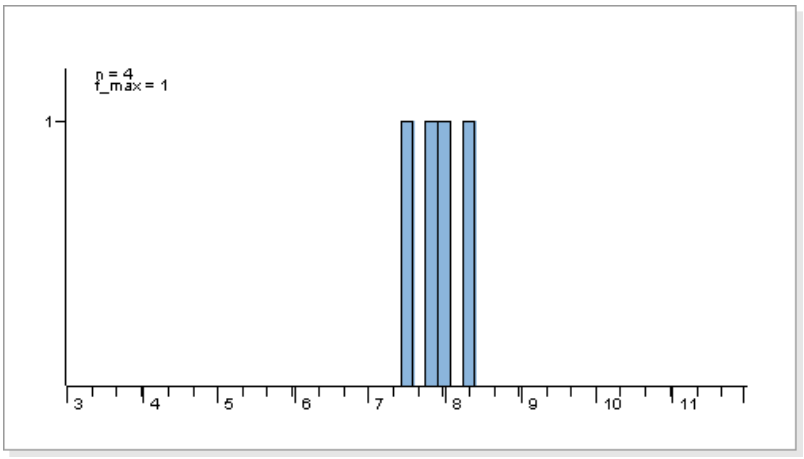

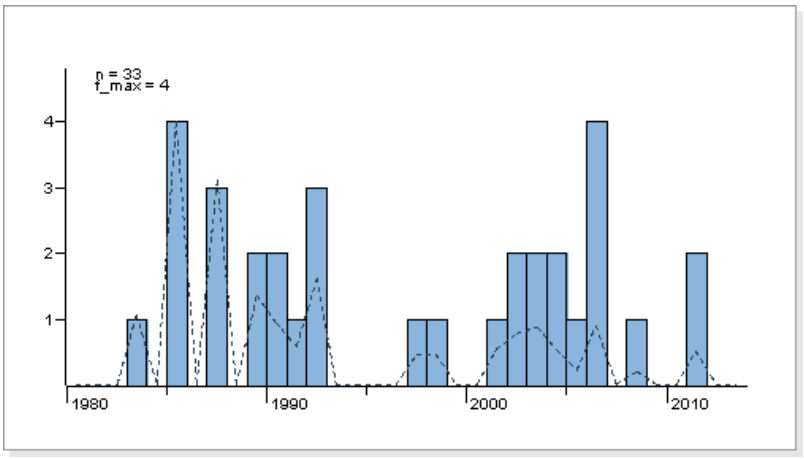

Tuntomerkit. Siipiväli 17-21 mm. Etusiivet valkeat, niissä selvät, ohuet, harmaanruskeat siipisuonijuovat. Nämä juovat heikkenevät siiven tyvellä ja puuttuvat siipitaitteesta. Tuntosarvet valkeat, tyvellä silmäänpistävä, eteenpäin suuntautunut suomutupsu. Huulirihmojen pituus korkeintaan 1½ kertaa silmän läpimitta.

Elintavat. Kedoilla, hiekkakuopissa, pientareilla, ruderaateilla. Lentää yöllä.

Toukka elää ahdekaunokilla (*Centaurea jacea*); kovertaa lehtiä pussikoille tyypilliseen tapaan; talvehtii keskenkasvuisena.

Toukkapussi "putkipussi", 14-16 mm, nahankeltainen, sivuilta litistynyt, pitkittäisjuonteinen etu- ja takapäästään; sekä selkä- että vatsapuolella lyhyitä sukasia. Suuaukko n. 45° kulmassa.

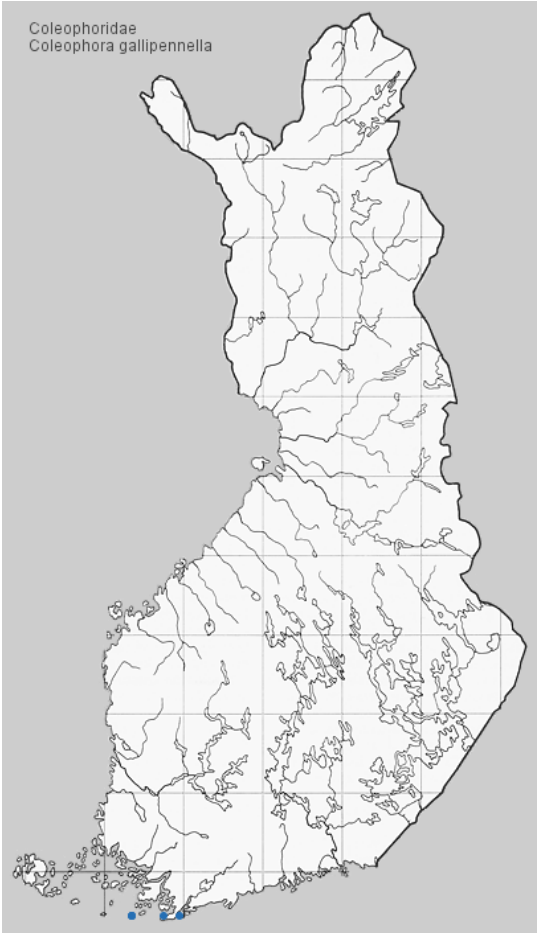

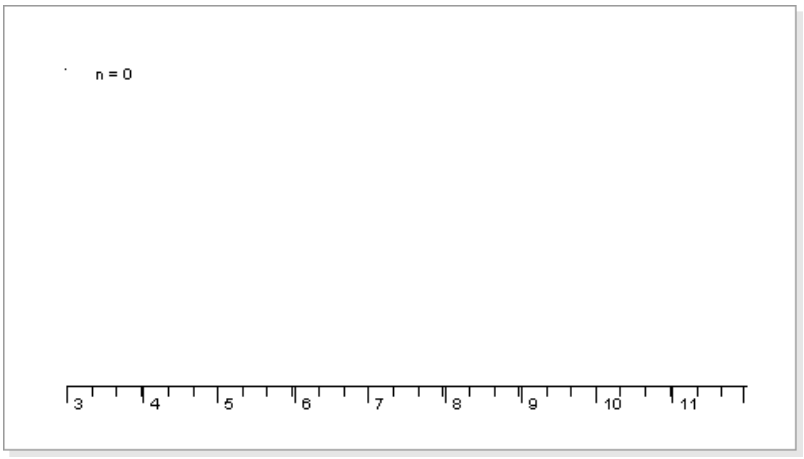

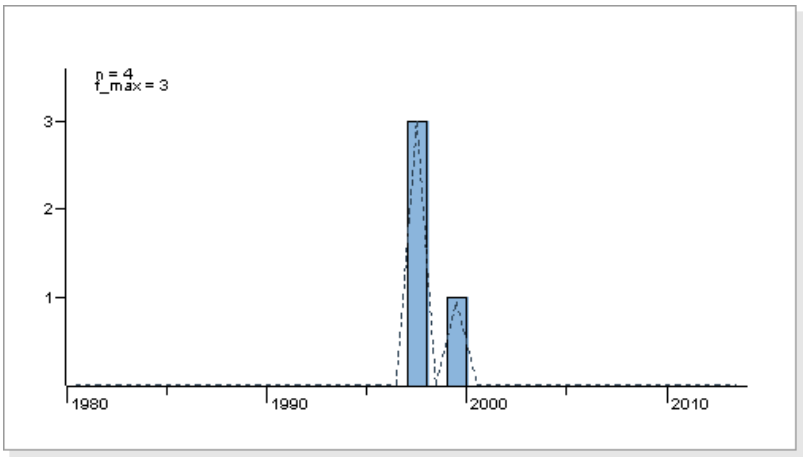

Tuntomerkit. Siipiväli 18-20 mm. Etusiivet oranssinkellertävät, niissä pitkin etureunaa kärkeenpäin levenevä, punertavanruskea juova. Etureunassa kapea, valkea reunus. Siipitaite- ja takareunajuovat kapeat. Takasiivet tummanharmaat. Tuntosarvet valkeat, kärkeen asti ruskearenkaiset. Tyven suomutöyhtö kermanruskea.

Elintavat. Satama-alueilla, lastauspaikoilla. Tulee valolle.

Toukka elää elo-syyskuussa imeläkurjenherneen (*Astragalus glycyphyllos*) siemenkodassa. Toukkapussi "putkipussi", vaalea, etuosastaan alaspäin kaartuva. Suuaukko n. 30° kulmassa. Kotelo talvehtii, ilmeisesti hiekkaan kätkeytyneenä.

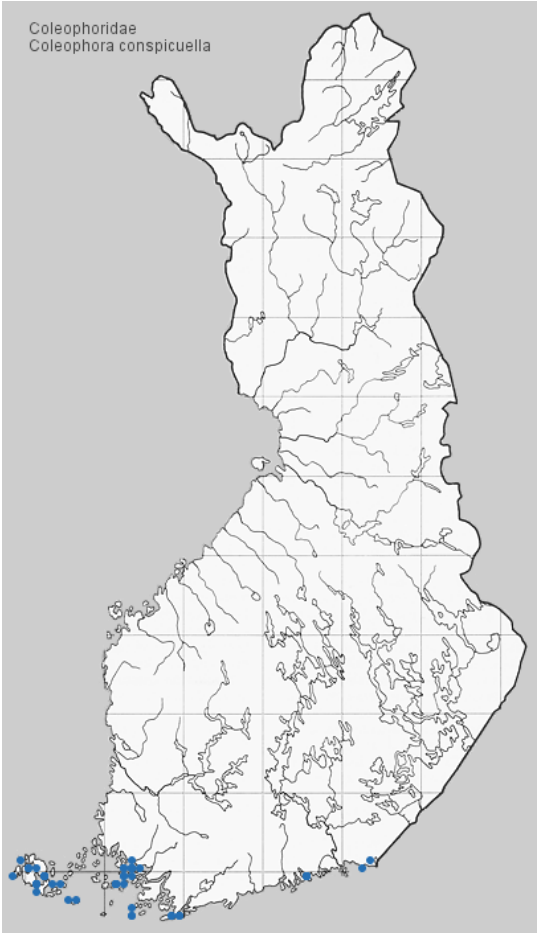

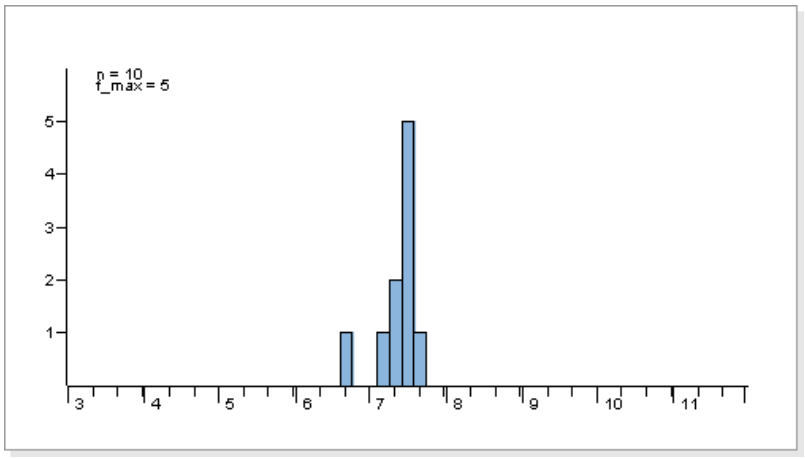

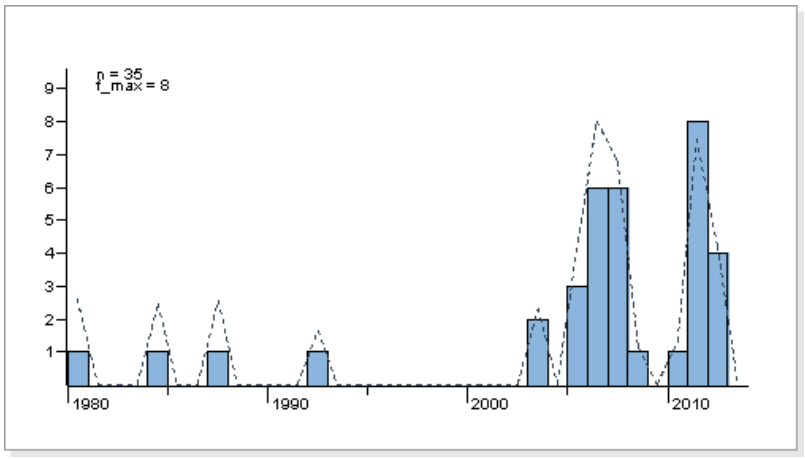

Tuntomerkit. Siipiväli 16-20 mm. Etusiivet kalpeankeltaiset; etureunan ja keskilinjan välissä tumman kellanruskea kiilajuova, joka ei jatku siiven tyvelle saakka. Juovat hopeanvalkoiset. Etureunajuova ei ala aivan etureunasta, levenee hieman, osuu etureunan siipiripsiin ja kapenee siiven kärjessä. Etureuna tyvestä siipiripsiin kapealti ruskea. Keskijuova lyhyt, siipitaitejuova leveä, osuu ulkoreunaan. Takareunajuova melko leveä. Takasiivet tummahkon harmaat. Tuntosarvet valkeat; tyven töyhtö keltainen, alapuolelta ruskea.

Koiraan gnathos suunnilleen yhtä korkea kuin leveä. Sacculus kaartuu pyöreästi ja tasaisesti, kärkiuloke taipuu ylöspäin.

Elintavat. Niityillä, kedoilla, rantakallioilla.

Toukka elää ahdekaunokilla (*Centaurea jacea*), myös kultapiiskulla (*Solidago virgaurea*), kovertaa lehtiä pussikoille tyypilliseen tapaan; talvehtii, syö vielä ennen koteloitumista alkukesällä. Toukkapussi "tuppipussi", 12-15 mm, musta, loivasti käyrä, kaksiläppäinen; suun takaa hiukan kaventunut, vatsapuolella kapea harjanne. Suuaukko 30-45° kulmassa.

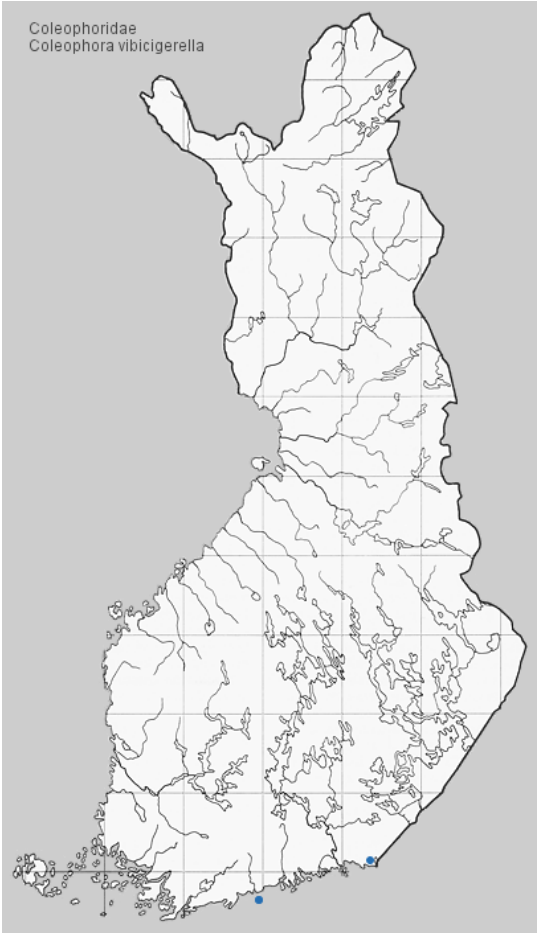

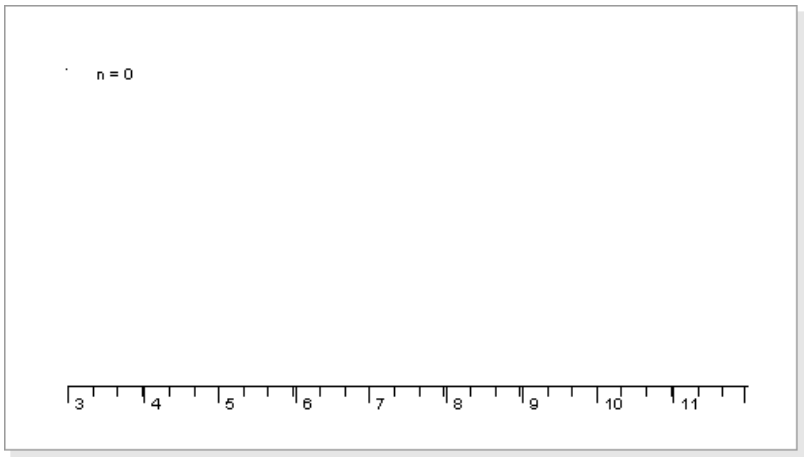

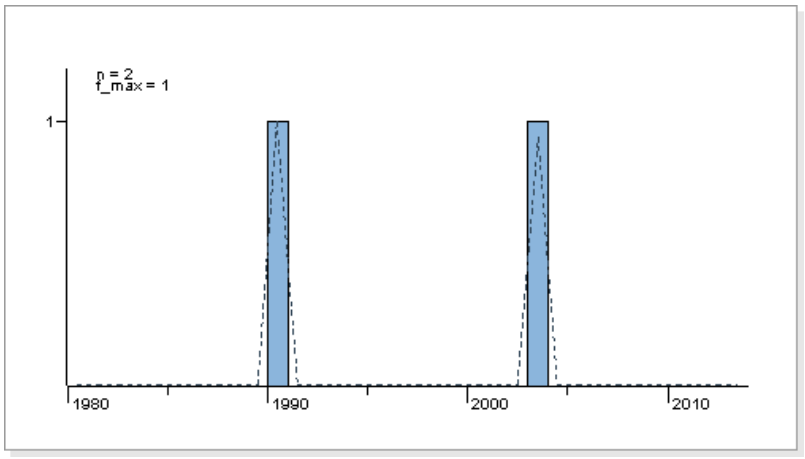

Tuntomerkit. Siipiväli 13-16 mm. Etusiivet okrankeltaiset, etureunan ja keskilinjan välissä kellanruskea kiilajuova. Etureuna-, keski-, siipitaite- ja takareunajuovat hopeanvalkoiset. Takasiivet harmaat. Tuntosarvet yksivärisen valkeat, tyven töyhtö harmahtava.

Elintavat. Hiekkapohjaisilla kedoilla.

Toukka elää ketomarunalla (*Artemisia campestris*), talvehtii. Toukkapussi "tuppipussi", musta, sivuilta litteä, kaksiläppäinen, kaventunut suun takaa. Takapää kaventunut, vatsapuolella vahva harjanne. Suuaukko n. 0° kulmassa.

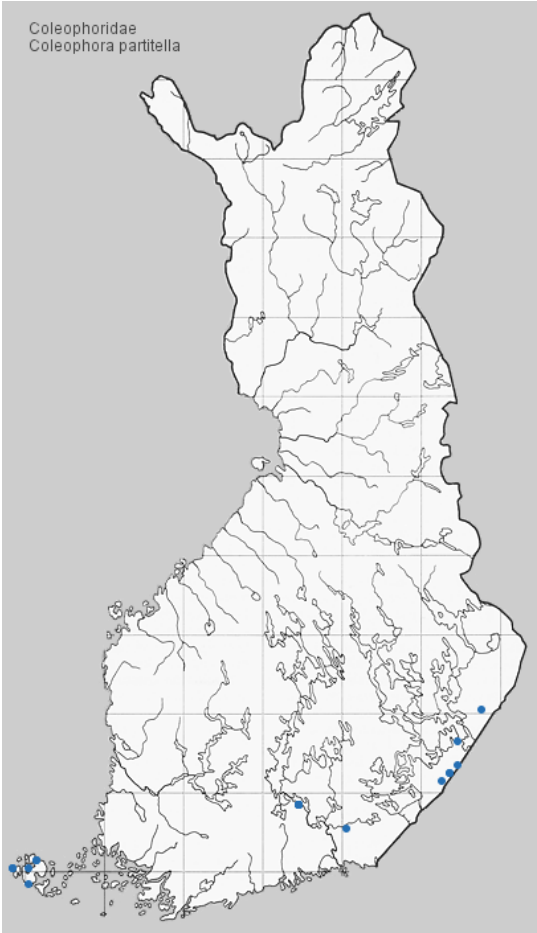

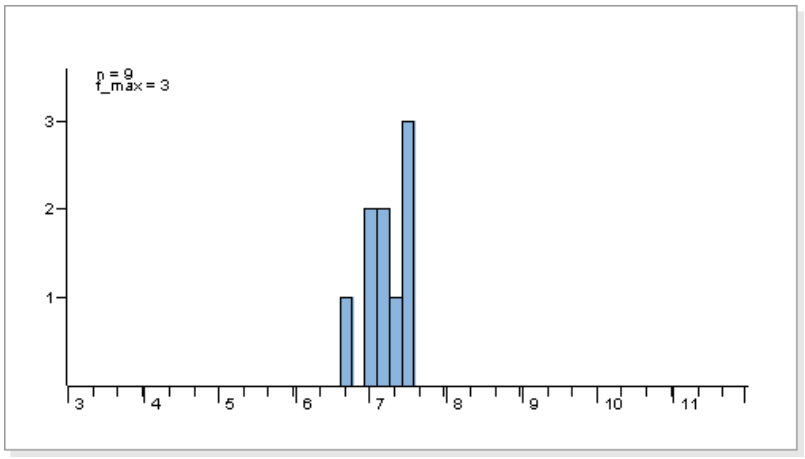

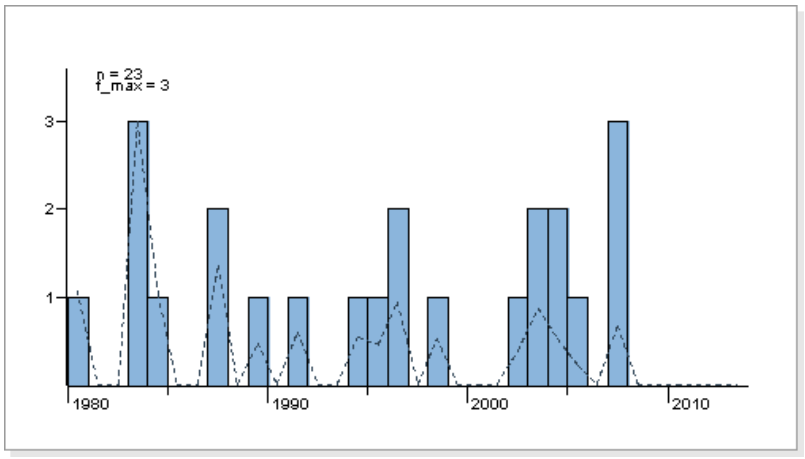

Tuntomerkit. Siipiväli 14-19 mm. Etusiivet vaalean okrankeltaiset, kärjestä ruskehtavat; takareuna vaaleampi. Juovat hopeanvalkeat. Kapealti okrankeltaisen rajaama etureunajuova kapenee kärjen lähellä. Keskijuova heikosti kaareva, teräväkärkinen. Siipitaitejuova päättyy lähelle leveälti valkeaa takareunaa. Tuntosarvet valko- ja ruskearenkaiset; tyven vaalean punertavanruskea suomutöyhtö 2½ kertaa jaokkeen pituinen.

Elintavat. Kuivilla kedoilla ja niityillä, suosii paahteisia rinteitä.

Toukka elää pietaryrtillä (*Tanacetum vulgare*) ja siankärsämöllä (*Achillea millefolium*); talvehtii, syö vielä keväällä. Toukkapussi "tuppipussi", 10-11,5 mm, musta; sivuilta litteä, kaksiläppäinen, hieman kaventunut suun takaa. Takapää kaventunut, vatsapuolella heikko harjanne. Suuaukko 20-25° kulmassa.

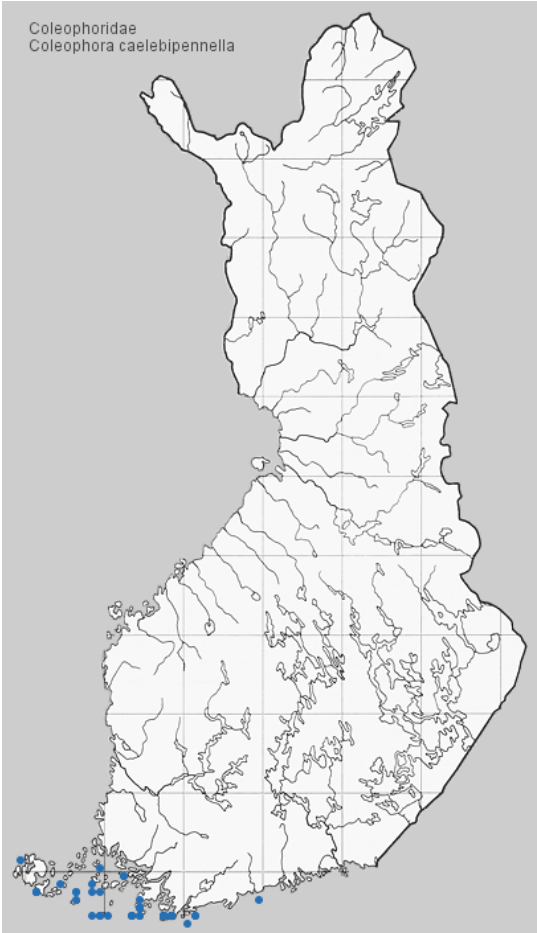

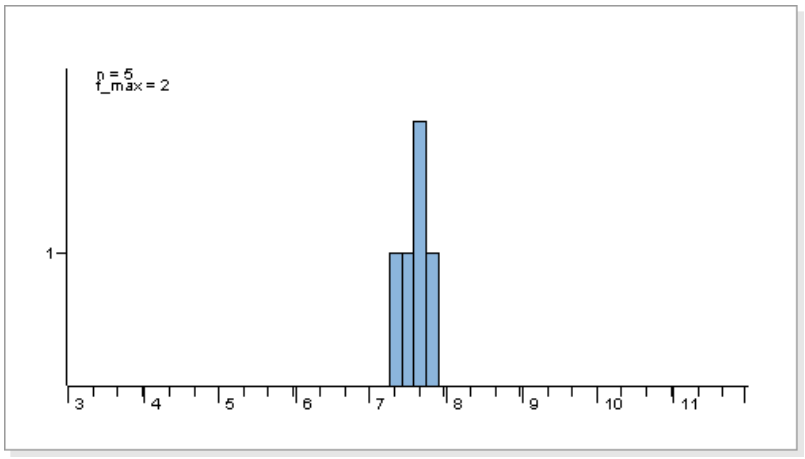

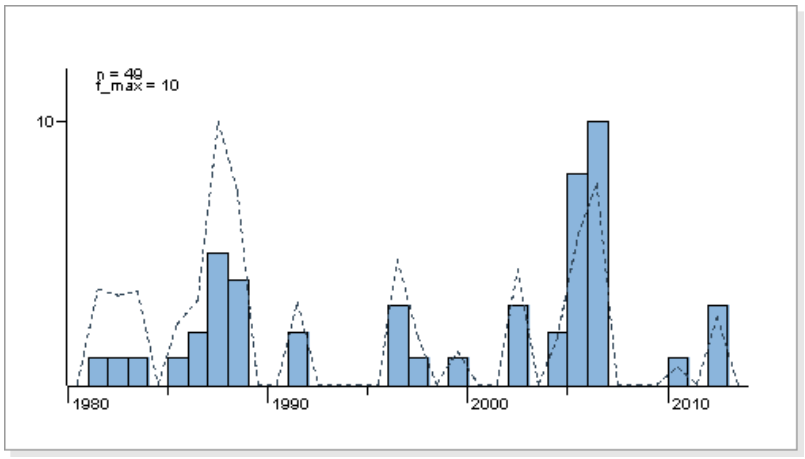

Tuntomerkit. Siipiväli 16-20 mm. Etusiivet kalpean okrankeltaiset, etureunan ja keskilinjan välissä tummanruskea kiilajuova, joka ulottuu etureunassa siiven tyveen asti. Juovat hopeanvalkoiset. Etureunajuova sisäpuolelta kapeneva, ei ulotu siiven tyveen; kiinni etureunassa koko pituudeltaan. Keski- ja siipitaitejuova eivät ylety ulkoreunaan. Tuntosarvet valkeat, tyven töyhtö yläpuolelta kellanruskea, alta hieman tummempi.

Koiraan gnathos kapenee voimakkaasti ylöspäin päättyen tylppään kärkeen ja näyttää lähes kolmiomaiselta. Sacculus näyttää kulmikkaalta; suuri, vahvasti kitinisoitunut kärkiuloke taipuu hieman alaviistoon.

Elintavat. Hiekkarannoilla, hiekkaisilla ja kallioisilla kedoilla.

Toukka elää syys-heinäkuussa ketomarunalla (*Artemisia campestris*), joskus myös pietaryrtillä (*Tanacetum vulgare*), talvehtii keskenkasvuisena. Toukkapussi "tuppipussi", 11-15 mm, musta, suun takaa löyhästi koottu, kaksiläppäinen. Vatsapuolella leveä harjanne. Suuaukko n. 45° kulmassa.

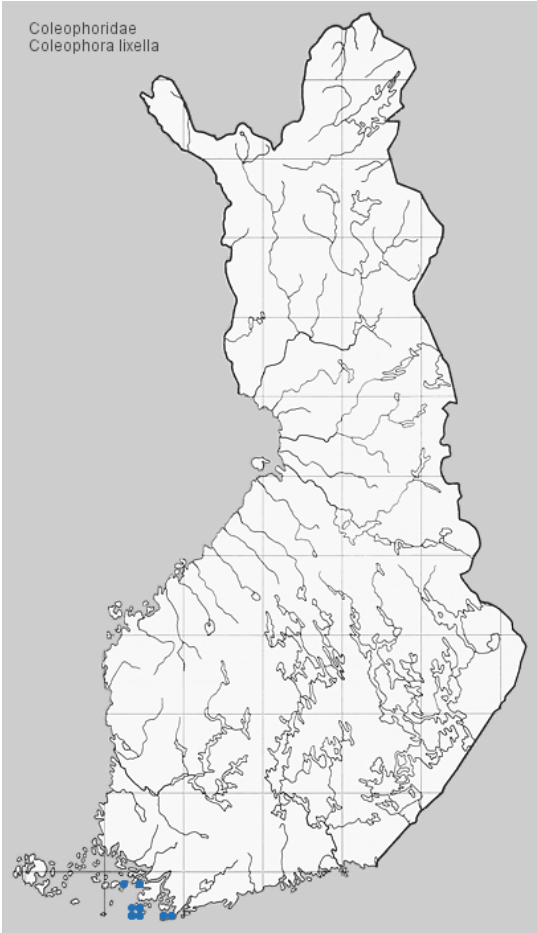

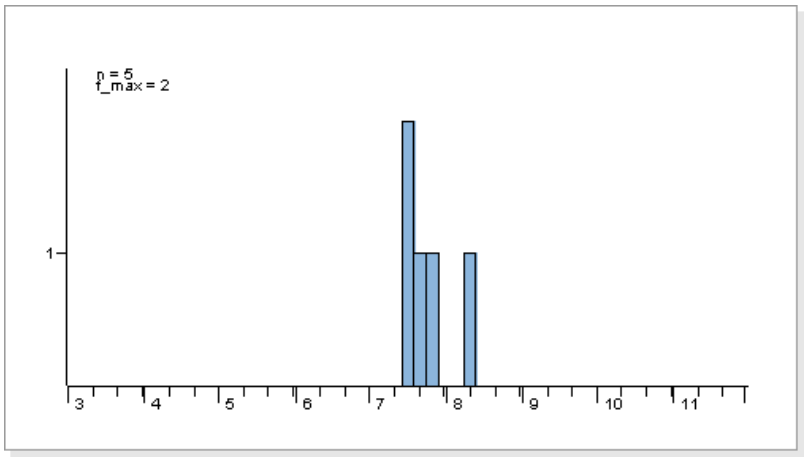

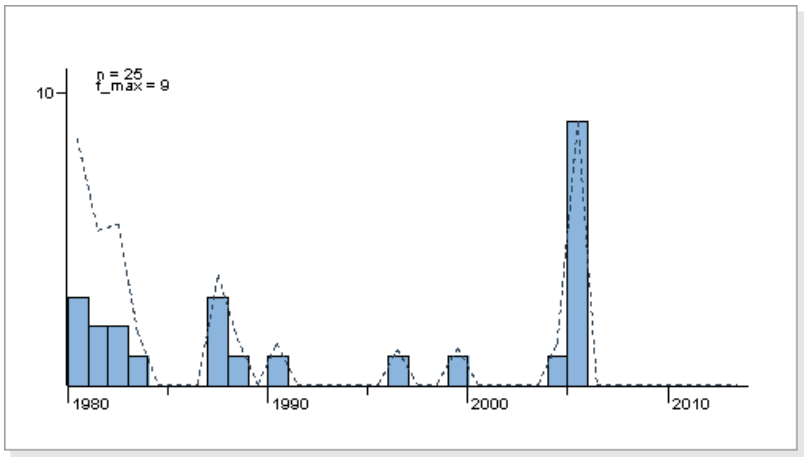

Tuntomerkit. Siipiväli 16-20 mm. Etusiipien kärki sirppimäinen. Etusiivet vaaleankeltaiset, kärjestä ja etureunasta tummakehnäiset; suonien välissä hopeanvalkeat, ruskeiden suomujen reunustamat pitkittäisjuovat. Takasiivet tummanharmaat. Tuntosarvet valkoiset; tyvijaokkeessa kalpeankeltainen tupsu, ensimmäiset 13-14 jaoketta karvasuomujen paksuntamat.

Elintavat. Kuivilla ja avoimilla hiekkapohjaisilla, kangasajuruohoa kasvavilla paikoilla. Laji on haavittavissa ajuruohokasvustoista myös kuumina päivinä, mutta tuloksellisempaa haaviminen on illalla auringon laskiessa. Alku- ja loppuyöstä laji tulee valolle. Koiraat parveilevat aktiivisesti varhain aamulla auringonnousun jälkeen.

Toukka elää syksyllä kangasajuruohon (*Thymus serpyllum*) siemenillä, toukkapussina ajuruohon kuivunut verhiö, jossa talvehtii; talvehtimisen jälkeen keväällä kovertaa heinäkasvien (Poaceae), kuten tuoksusimakkeen (*Anthoxanthum odoratum*), karvamesiheinän (*Holcus lanatus*) ja nurmipuntarpään (*Alopecurus pratensis*) lehtiä. Keväinen toukkapussi "lehtipussi", n. 11 mm, oljenvärinen, suora, kaksiläppäinen, koottu koverretusta heinän lehdestä. Suuaukko n. 25° kulmassa.

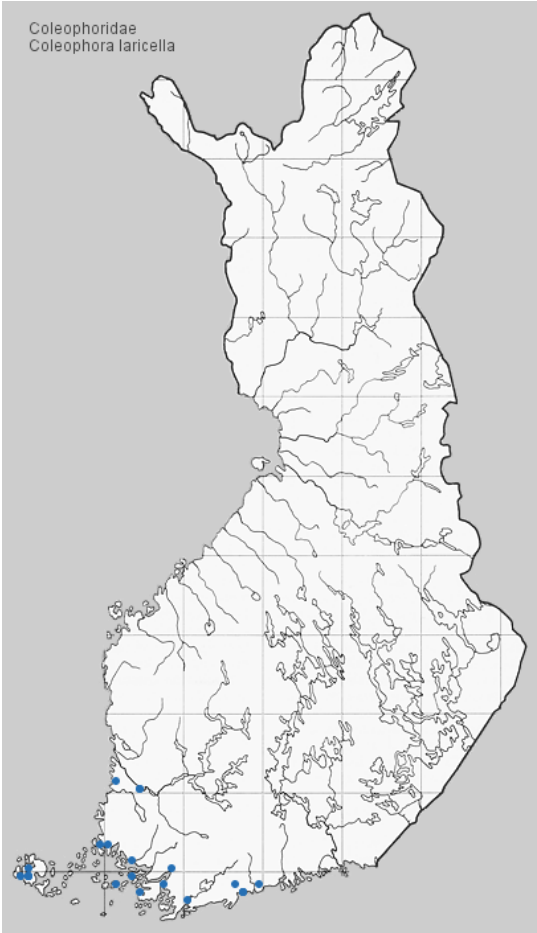

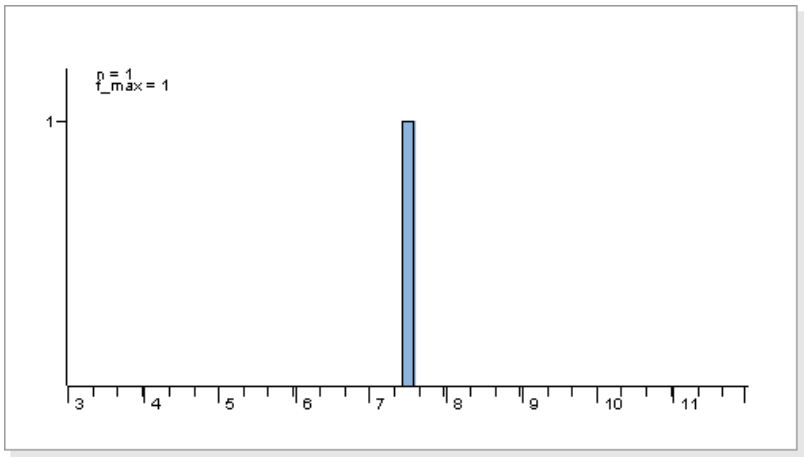

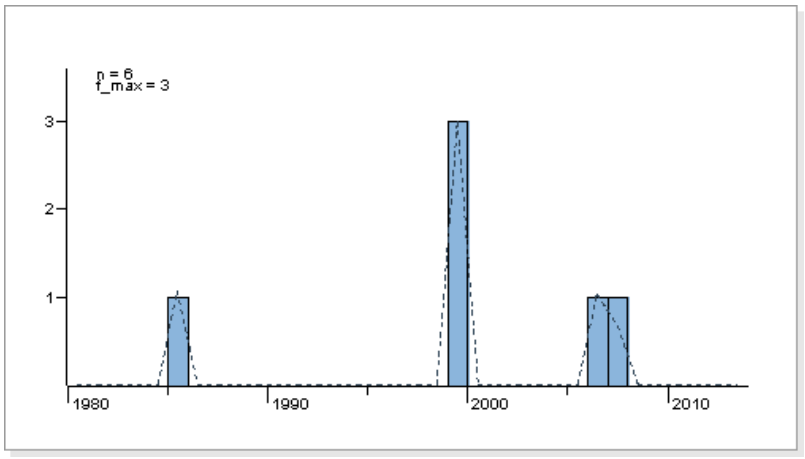

Tuntomerkit. Siipiväli 9-10 mm. Etusiivet heikosti kiiltävän hopeanharmaat, ruskeankellertävän hohtoiset; naaraalla kellanharmaat. Tuntosarvet ruskeanharmaat, naaraalla valkorenkaiset. Huulirihmat pienet, riippuvat.

Koiraan valvula voimakkaasti kehittynyt, vahvemmin kitinisoitunut kuin sacculus. Aedeaguksessa 2 liuskaa, joiden kärjet taipuneet. Sacculuksen alareuna tasaisen kaareva; sen kärkiosassa loiva mutka ulospäin.

Elintavat. Lehtikuusimetsiköissä, puistoissa.

Toukka kovertaa lehtikuusen (*Larix*) neulasia; talvehtii, jatkaa syömistä keväällä. Toukka porautuu neulaseen, kääntyy ympäri, pureskelee neulasen irti ja käyttää sitä toukkapussina.

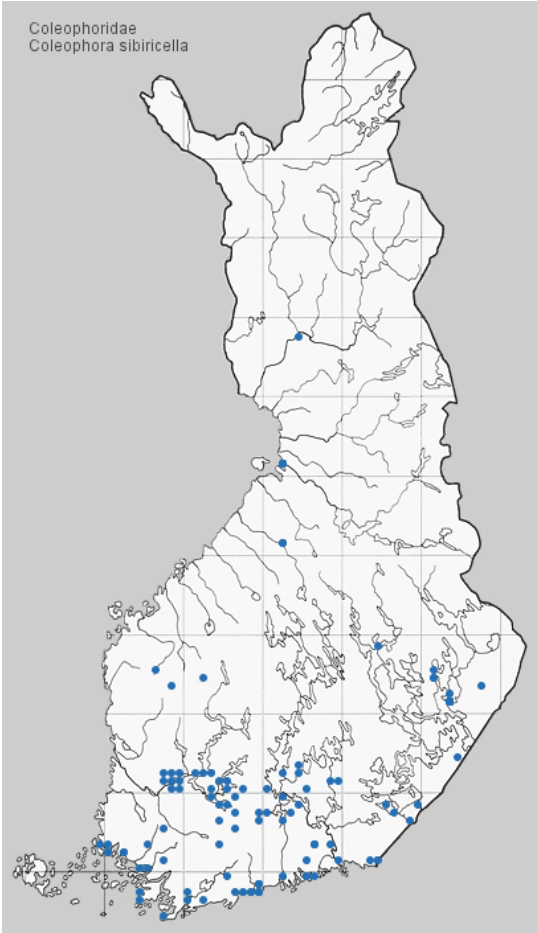

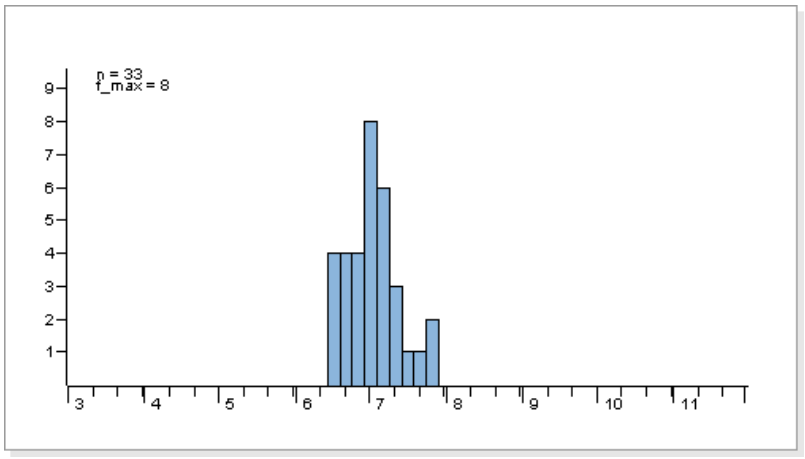

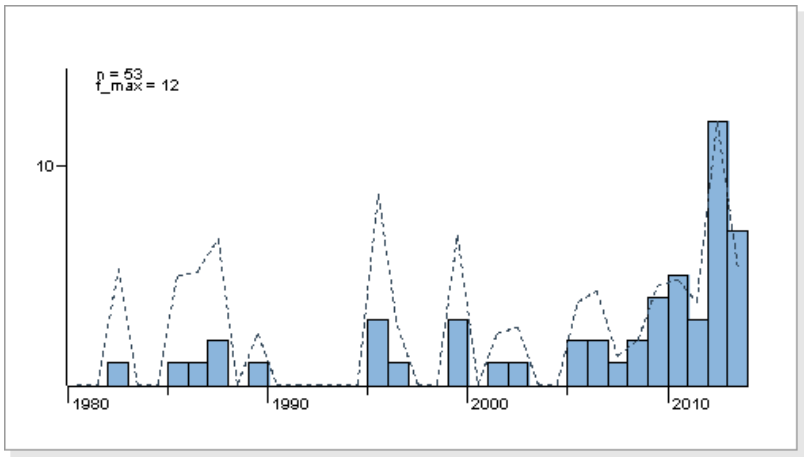

Tuntomerkit. Siipiväli 9-10 mm. Muistuttaa lajia *C. laricella*; etusiivet vaalean kellanharmaat.

Koiraan valvula leveämpi kuin lajilla *C. laricella*. Sacculuksen alareuna loivemmin kaareva; sen kärkiosassa terävämpi mutka ulospäin.

Elintavat. Lehtikuusikasvustoissa.

Toukka elää lehtikuusella (*Larix*) samaan tapaan kuin *C. laricella*.

Kuva: Olli Pihlajamaa

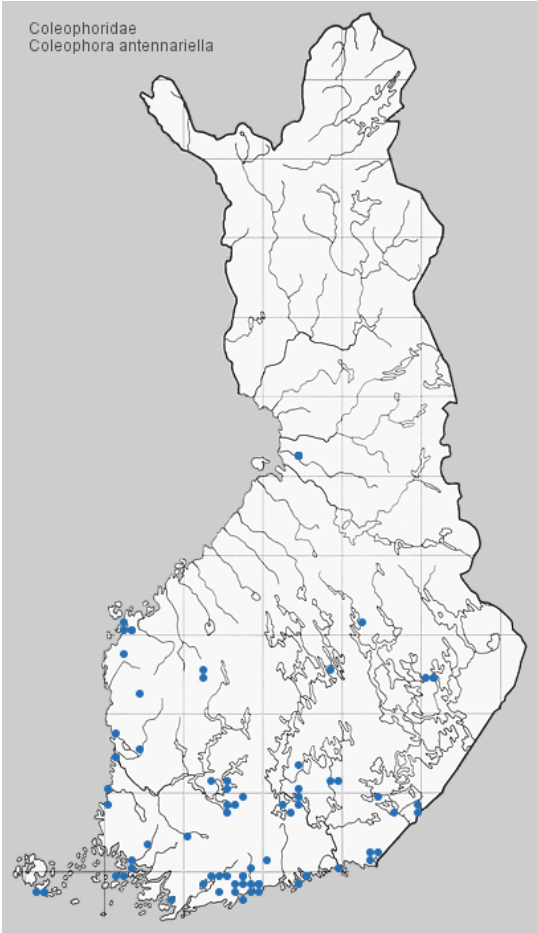

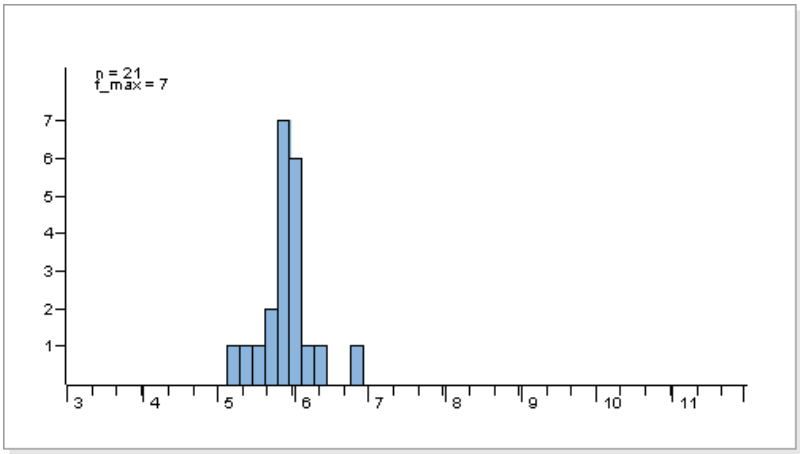

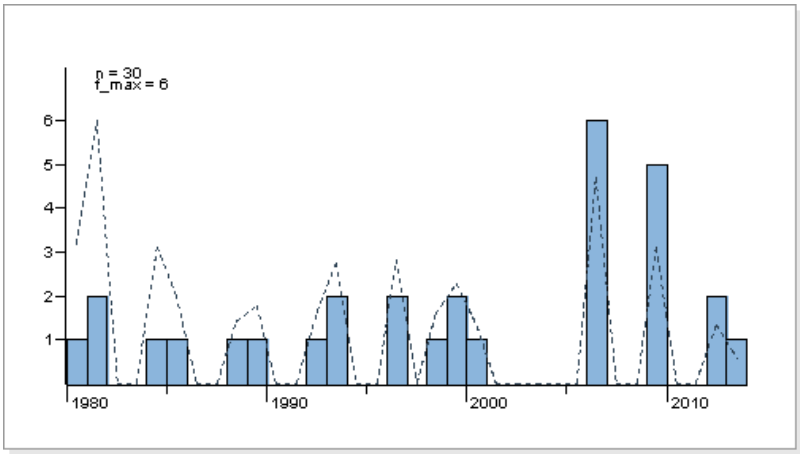

Tuntomerkit. Siipiväli 10-12 mm. Etusiivet heikosti kiiltävän vaaleanharmaat, hieman ruskehtavat. Takasiivet tummemman harmaat kuin etusiivet. Tuntosarvet vaaleanharmaat, tummanharmaarenkaiset. Huulirihmat kaksi kertaa silmien läpimitan pituiset, eteenpäin suuntautuneet; kärkijaoke pysty, sen pituus enemmän kuin puolet keskijaokkeen pituudesta.

Elintavat. Kevätpiippokasvustoissa kedoilla, niityillä, lehdesniityillä, hakamailla. Koiraat parveilevat aikaisin aamulla. Toisinaan sitä tapaa lennosta yksittäin myös illalla.

Toukka elää kevätpiipon (*Luzula pilosa*) siemenissä; talvehtii karikkeessa. Toukkapussi n. 4 mm, valmistettu tyhjäksi syödystä siemenkapselista. Koteloituu varhain keväällä puunrungolle, usein noin metrin korkeudelle.

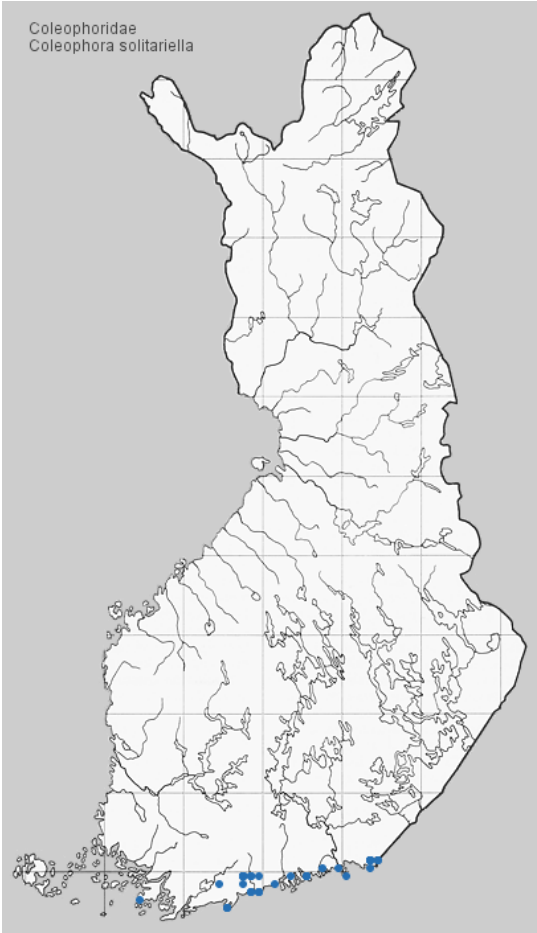

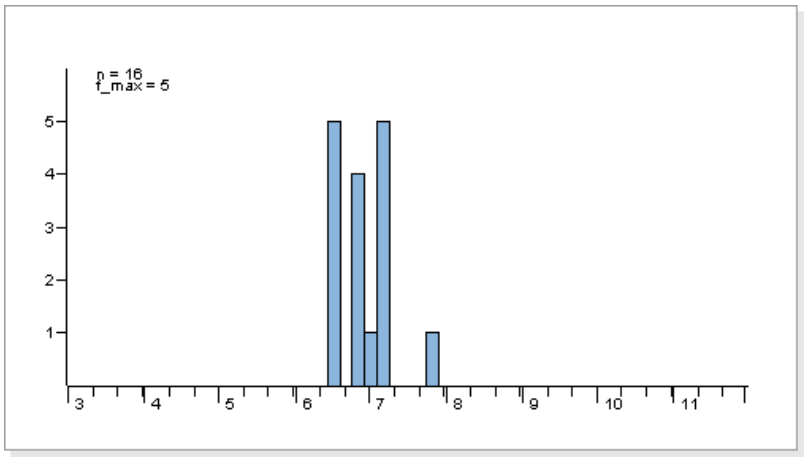

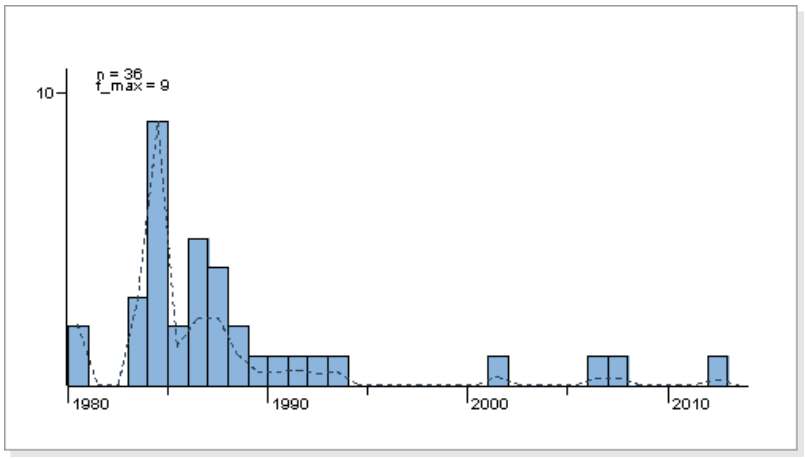

Tuntomerkit. Siipiväli 12-13 mm. Etusiivet okrankeltaiset, sileät, eivät kiiltävät. Siipiripset takareunassa tummanharmaat. Takasiivet tummanharmaat. Tuntosarvet kärkeen asti terävästi valko- ja ruskeanmustarenkaiset; tyvijaoke okra. Koiraan aedeaguksessa 2 liuskaa, jotka ulottuvat sen kärjen yli; niistä lyhyemmän keskellä hammas.

Elintavat. Lehdoissa, lehtimetsissä, metsänreunoilla.

Toukka kovertaa syys-kesäkuussa kevättähtimön (*Stellaria holostea*) lehtiä. Toukkapussi "putkipussi", n. 8 mm, harmaanvalkea, melko suora, kolmiläppäinen; selkäpuolella heikko yksinkertainen harjanne. Suu noin 45° kulmassa.

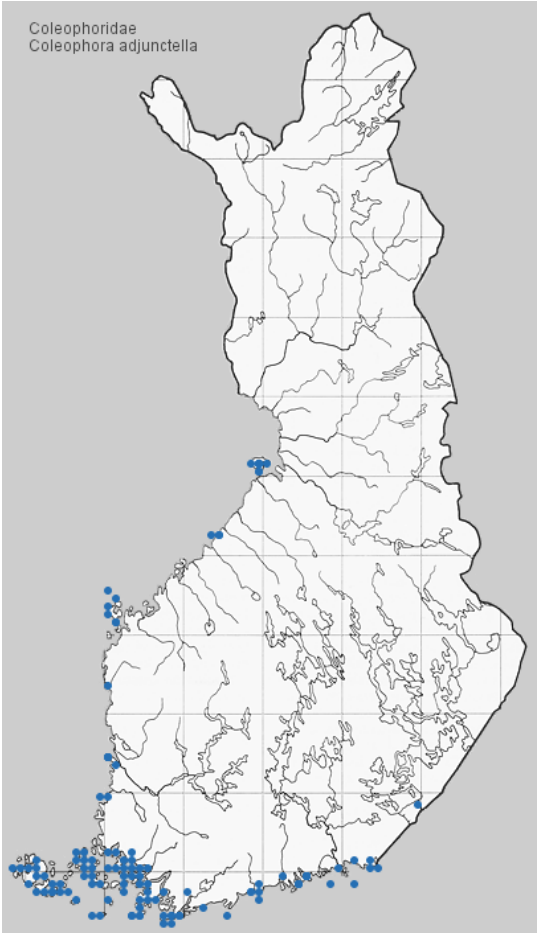

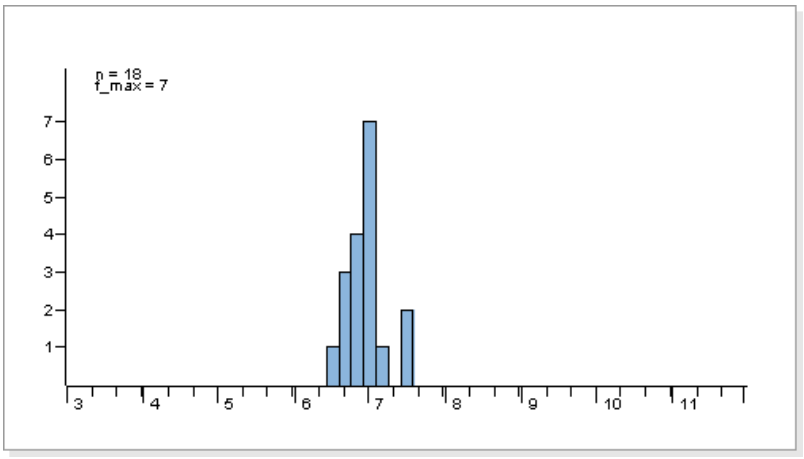

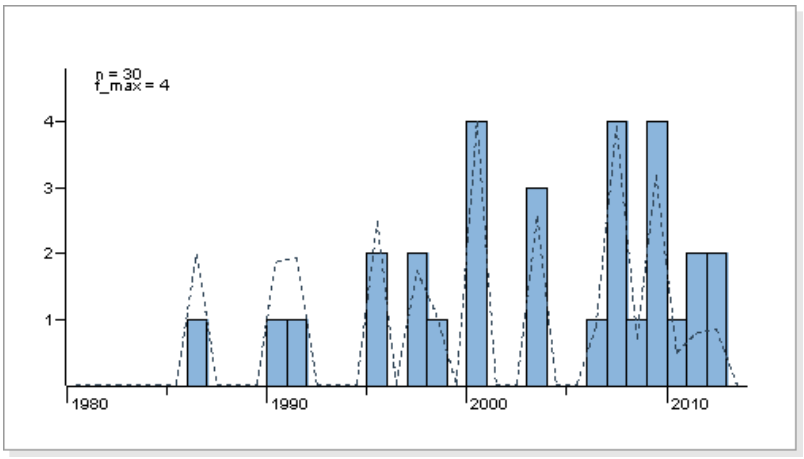

Tuntomerkit. Siipiväli 8-10 mm. Etusiivet okrankeltaiset, usein hiukan harmaansävyiset. Etureunajuova vaalean nahankeltainen, ulottuu 2/3 kohdalle. Etureunan siipiripset tyvestä kellanvalkeat, kärjestä okrankeltaiset. Takareunan ripset nahankeltaiset. Takasiivet harmaat. Tuntosarvet vaaleanokrat - valkeat, koiraalla 5/6, naaraalla 2/3 asti tummarenkaiset. Tyvijaoke okranruskea, alapuolella hapsottavia suomuja. Huulirihmat sisäpuolelta harmahtavanvalkeat, ulkopuolelta tumman harmaanruskeat (vrt. *C. alticolella* ja *C. caespititiella*). Kärkijaoke 4/5 keskijaokkeen pituudesta; keskijaokkeessa lyhyt tupsu.

Elintavat. Kosteilla merenrantaniityillä. Lentää auringonnousun aikaan, illalla ja yöllä; tulee toisinaan valolle.

Toukka elää heinä-syyskuussa suolavihvilän (*Juncus gerardii*) siemenillä; talvehtii täysikasvuisena. Toukkapussi "siemenpussi", valmistettu ravintokasvin tyhjästä siemenkodasta. Suuaukko 10-30° kulmassa. Koteloituu touko-kesäkuussa matalalle korren alaosaan.

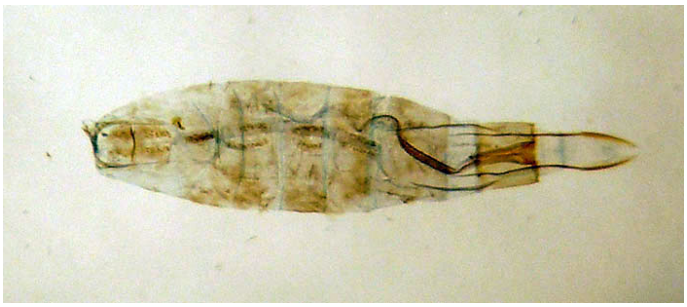

Kuva: SIP Haapala

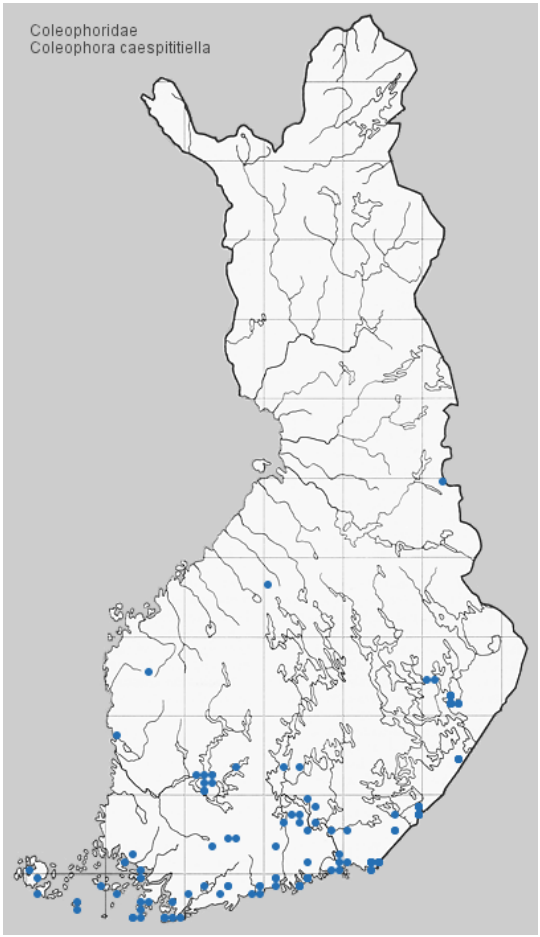

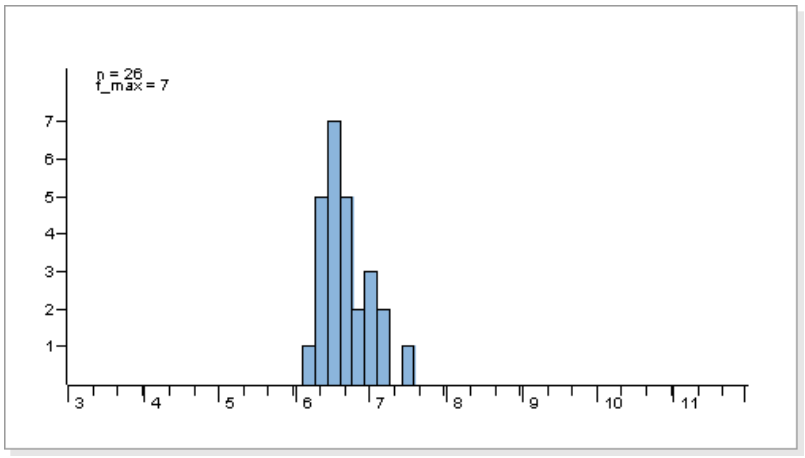

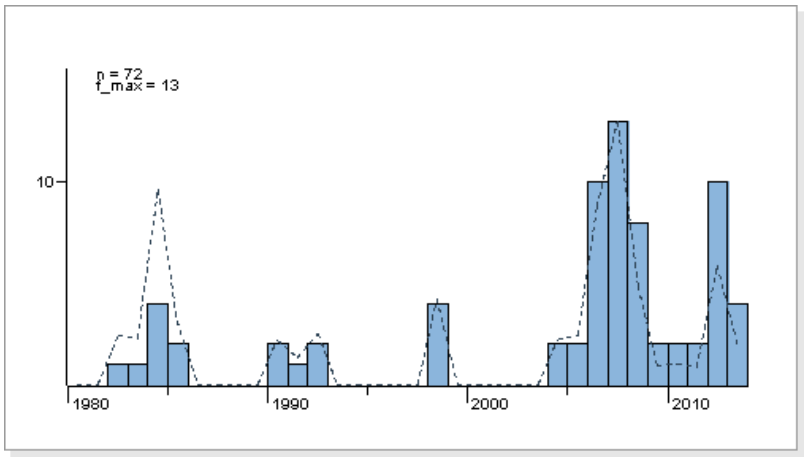

Tuntomerkit. Siipiväli 8-10 mm. Etusiivet nahankeltaiset - okran nahankeltaiset, joskus hiukan harmaansävyiset. Etureunajuova kapea, kermanokra, ulottuu 2/3 kohdalle. Takasiivet harmaat. Tuntosarvet valkeat, tummarenkaiset, kärkiosa renkaaton; tyvijaoke päältä vaalean nahankeltainen, alta okran nahankeltainen, hieman pystysuomuinen. Huulirihmat alta okranharmaat (vrt. *C. alticolella*); kärkijaoke 3/5 keskijaokkeen pituudesta; keskijaokkeessa lyhyehkö tupsu.

Koiraan aedeaguksen liuskoissa useita hampaita koko pituudella. Naaraan ostium 8. jaokkeen takareunassa. Signumin pohjalevy pyöreä.

Elintavat. Ahoilla, kosteilla rantaniityillä. Lentää illalla ja yöllä; tulee hyvin valolle.

Toukka elää vihvilöiden (*Juncus*) siemenillä, talvehtii täysikasvuisena. Toukkapussi "putkipussi", 4-5 mm, harmaanruskea, päällystetty tummanruskeilla tai mustilla kasvinhitusilla ja ulosteilla; pinnassa vaaleita pitkittäisjuovia; kolmiläppäinen. Suuaukko 10-40° kulmassa.

Kuva: T. Rinta-Paavola

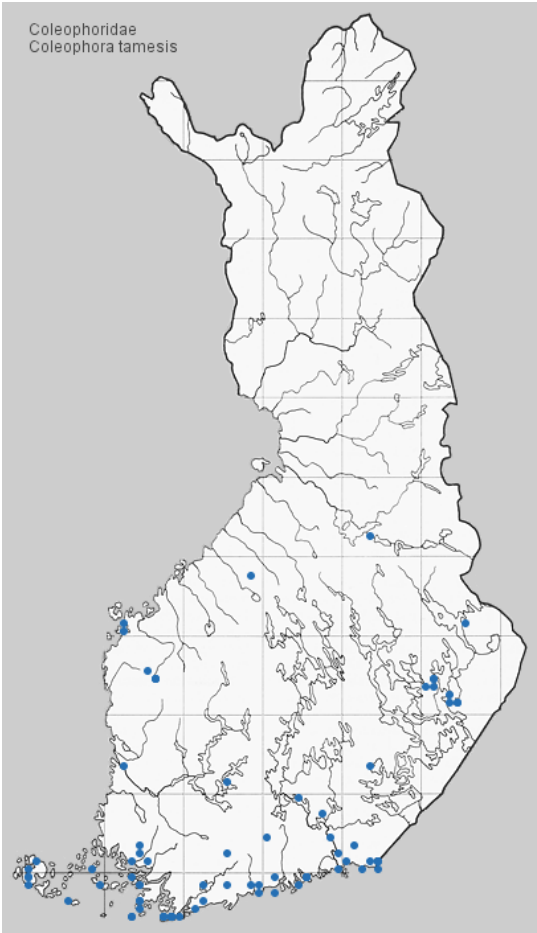

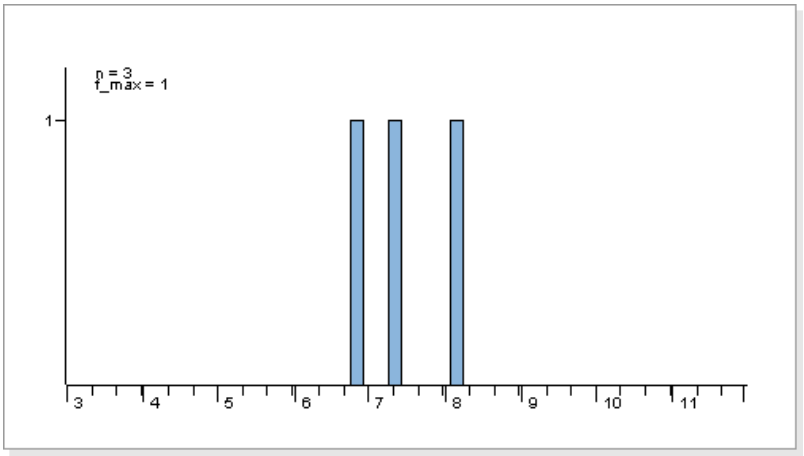

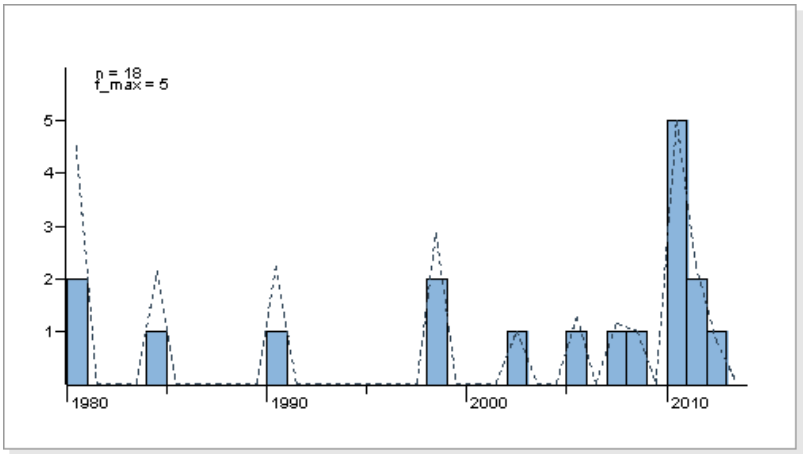

Tuntomerkit. Siipiväli 11-14 mm. Etusiivet okrat - vaaleanokrat. Valkeat tai valkeahkon nahankeltaiset juovat pitkin etureunaa 2/3 kohdalle, pitkin suonia etureunaan asti, keskisaran etureunaa pitkin suonen 9, joskus suonen 7 tyvelle, keskisarassa 1/4 kohdalta sen päähän, siipitaitteessa sekä takareunan tyviosassa. Juovat kärjen ja takareunan lähellä usein kapeat ja epäselvät. Tuntosarvet yläpuolelta valkeat, okrarenkaiset puoleenväliin asti, kärkiosan 2/3 alapuolelta mustatäpläiset. Tyvijaoke päältä valkea; alta nahankeltainen, siinä lyhyitä törröttäviä suomuja. Huulirihmojen kärkijaoke 2/3 keskijaokkeen pituudesta, keskijaokkeessa lyhyt tupsu.

Koiraan aedeaguksen liuskoissa ryhmä silmiinpistäviä hampaita. Naaraan ostium enemmän kuin 3/4 8. jaokkeen leveydestä.

Elintavat. Kosteilla niityillä, suoniityillä, rannoilla. Lentää iltapäivän auringonpaisteessa. Tulee joskus yöllä valolle.

Toukka elää elo-syyskuussa solmuvihvilän (*Juncus articulatus*) siemenillä; talvehtii täysikasvuisena. Toukkapussi "putkipussi", 6-7 mm, ensin valkea, myöhemmin sameanruskea, kolmiläppäinen. Suuaukko 15-20° kulmassa.

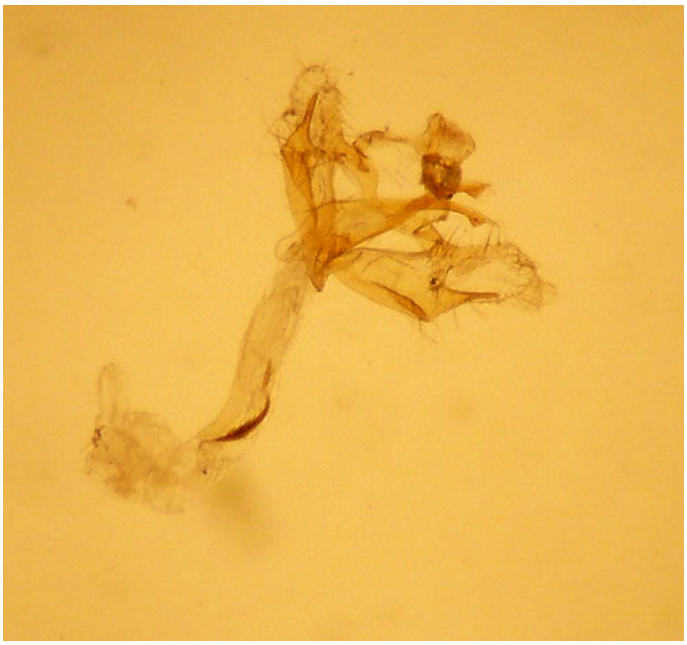

Kuva: SIP Haapala

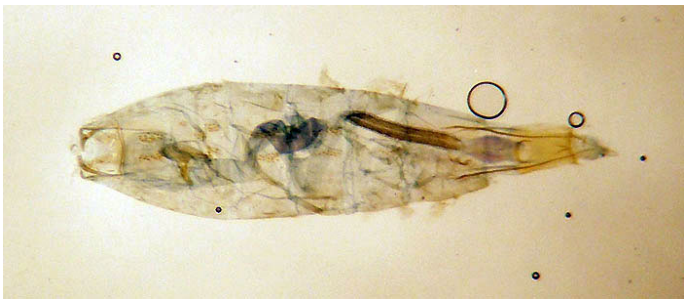

Kuva: SIP Haapala

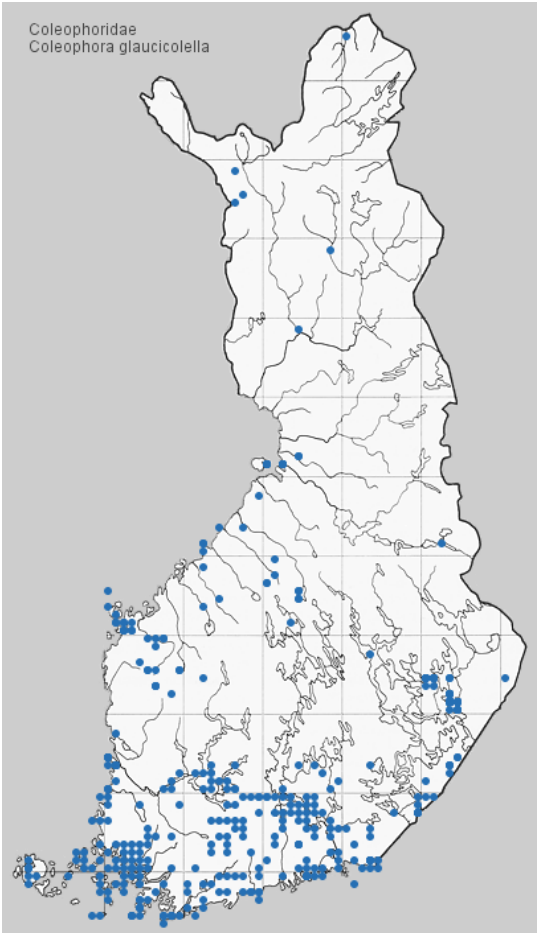

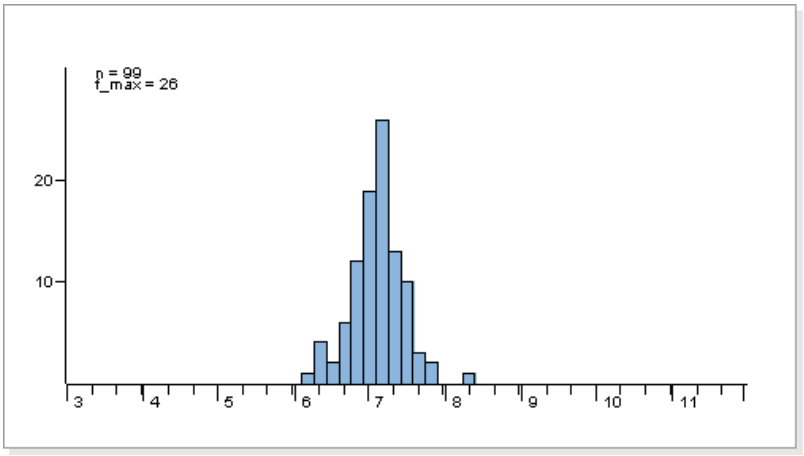

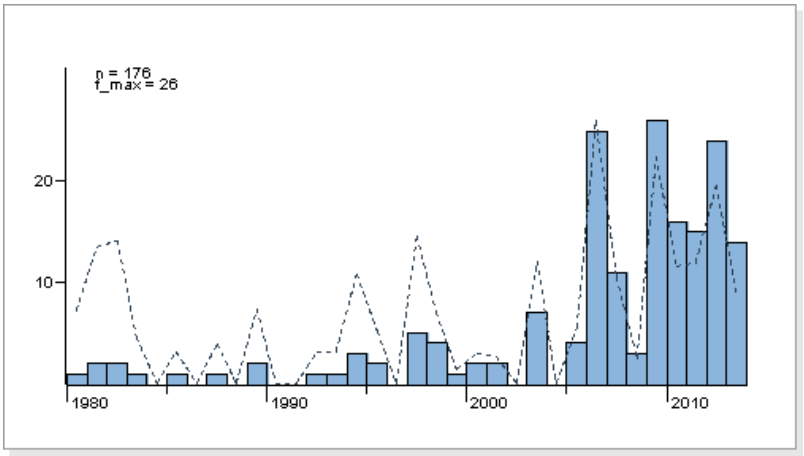

Tuntomerkit. Siipiväli 10-12 mm. Tuntosarvet valkeat, harmaarenkaiset keskikohtaan asti, kärkipuolisko alta mustahkotäpläinen (vrt. *C. alticolella*). Tyvijaoke päältä valkea, alta nahankeltainen, siinä lyhyitä törröttäviä suomuja. Huulirihmojen kärkijaoke 5/8 keskijaokkeen pituudesta; keskijaokkeessa lyhyt tupsu. Etusiivet vaalean nahankeltaiset - okrat, usein harmaansävyiset, kärkiosa tummempi. Etureunajuova valkea tai valkeahko, ulottuu 2/3 kohdalle. Muut juovat heikkoja, valkeahkoja, paitsi vinojuovat, jotka ulottuvat etureunaan. Etureunan siipiripset vaalean nahankeltaiset, kärjestä valkean nahankeltaiset; takareunan ripset vaalean harmahtavan nahankeltaiset. Takasiivet harmaat.

Koiraan sacculuksen päässä ei hampaita, yläkulmassa kapea lisäke. Aedeaguksessa hampaita vain alapuolella.

Naaraan ductus bursaen piikkiset liuskat paljon pitemmät kuin 8. jaoke.

Elintavat. Suoniityillä, kosteilla niityillä, rannoilla, ojissa ym. Lentää auringonnousun aikaan, illalla ja yöllä. Häirittävissä ravintokasviltaan päivällä.

Toukan keskiruumiin 3. jaokkeessa selkäpuolella pari ruskeaa skleriittiä; 3. jaokkeen kylkiskleriitit yhtä suuria kuin 1. jaokkeessa; takaruumiin 9. jaokkeen takaosassa ei mustaa pilkkua (vrt. *C. alticolella*). Elää syksyllä vihvilöiden (*Juncus*) siemenillä; talvehtii, jatkaa usein syömistä keväällä. Toukkapussi "putkipussi", 5-6 mm, vaalean harmaankeltainen, päällystetty tummemmilla hitusilla. Suuaukko 0-10° kulmassa.

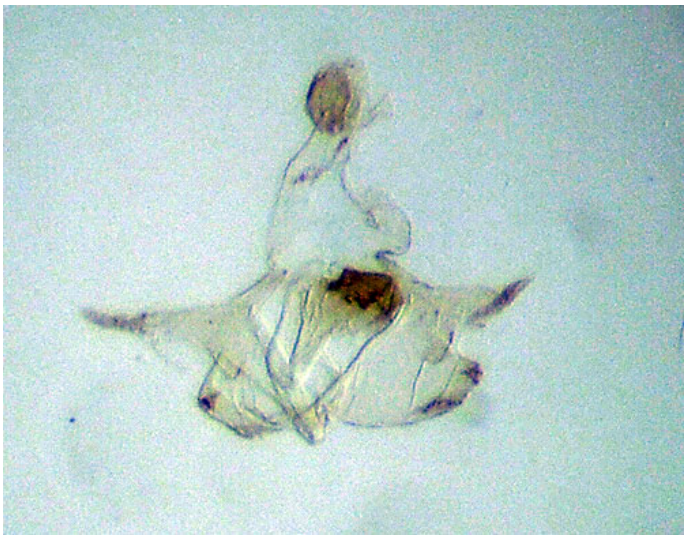

Kuva: SIP Haapala

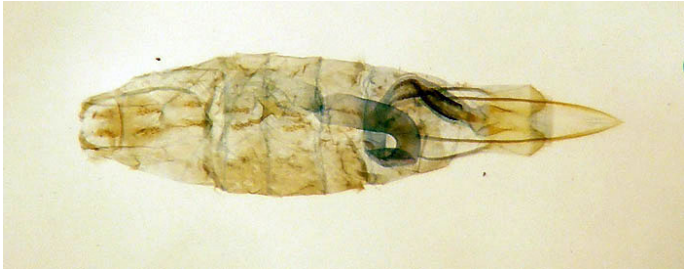

Kuva: SIP Haapala

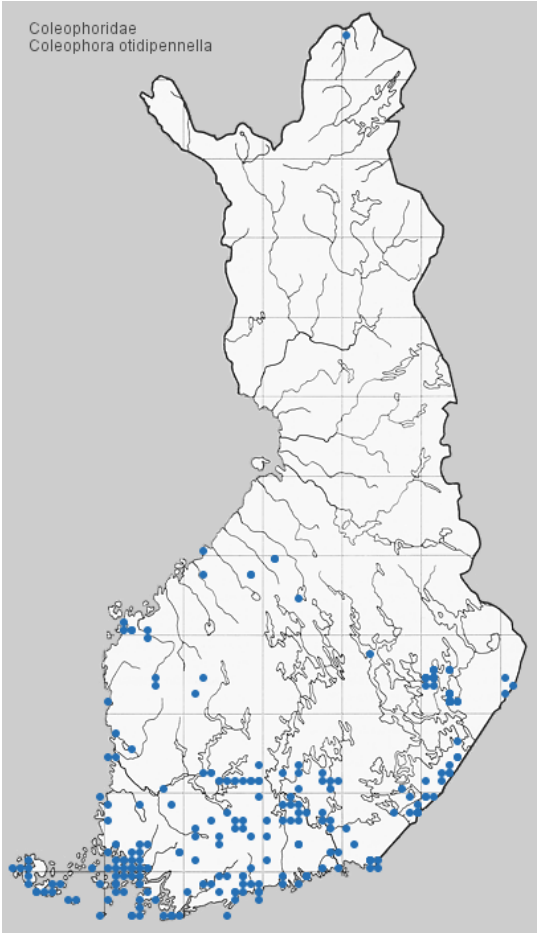

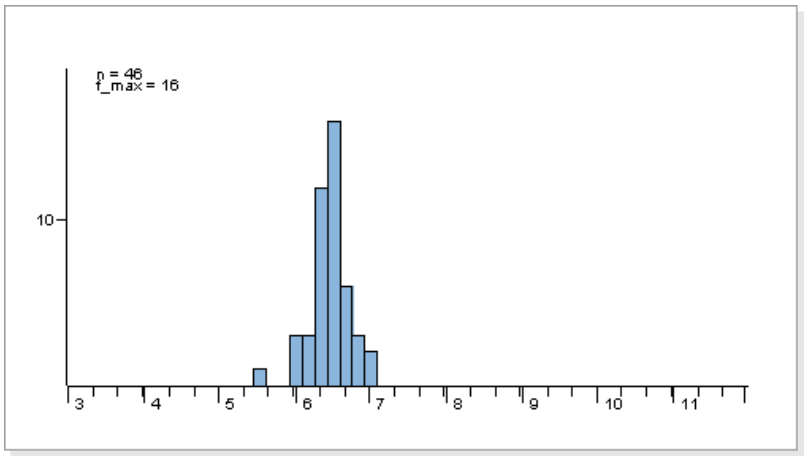

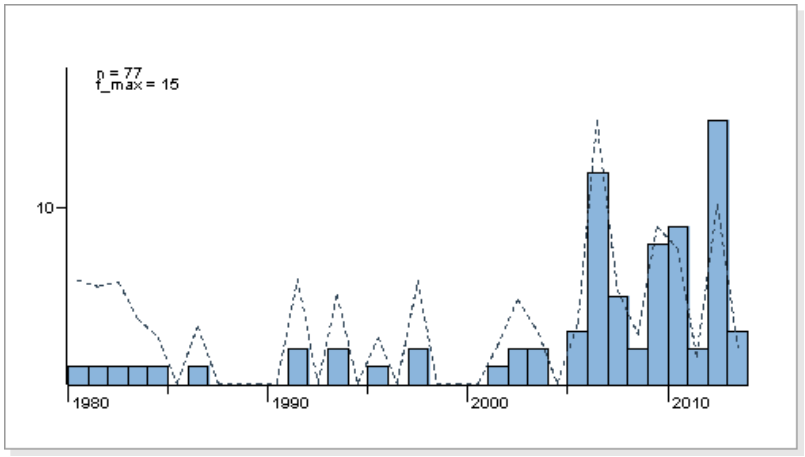

Tuntomerkit. Siipiväli 11-12 mm. Tuntosarvet kärkeen asti valko- ja tummarenkaiset. Etusiivet harmaat, joskus hieman punertavat. Juovat kapeat, valkeahkot ja ovat usein hiukan kohollaan. Etureunajuova ulottuu siiven kärkeen. Kolme vinojuovaa yhtyvät eturenajuovaan. Keskijuova hiukan kaareva, sen loppuosa ulkoreunan suuntainen. Siipitaitejuova kapea. Takareunajuova puuttuu. Takasiivet harmaat.

Koiraan sacculuksessa ei lisäkettä, vain pieniä piikkejä ulkoreunassa. Aedeagus heikosti kitinisoitunut.

Elintavat. Niityillä, kedoilla, lehdesniityillä, hakamailla.

Toukka elää nurmipiipon (*Luzula multiflora*) ja ketopiipon (*Luzula campestris*) siemenillä; kehitys 2-vuotinen. Toukkapussi "putkipussi", kellertävä, peräpää valkeahko, etuosassa ruskeita pilkkuja. Suuaukko n. 0° kulmassa.

Kuva: SIP Haapala

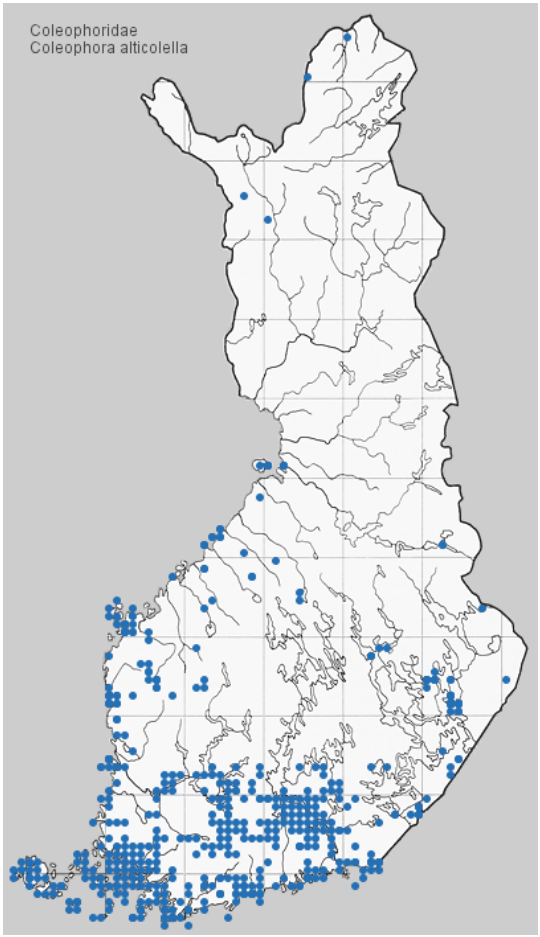

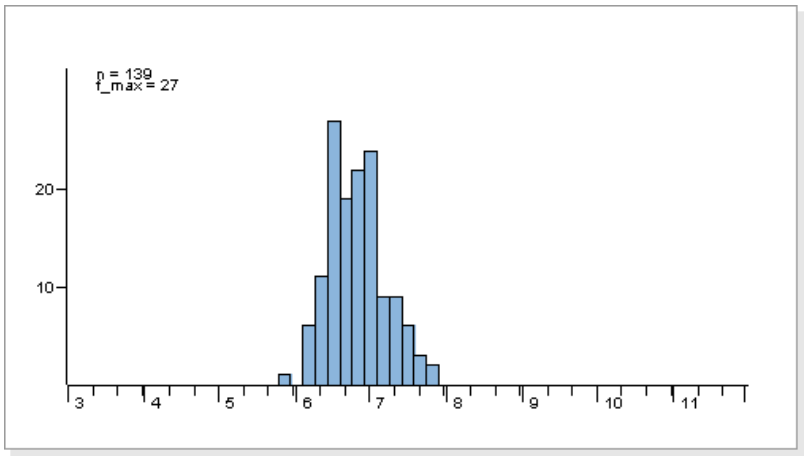

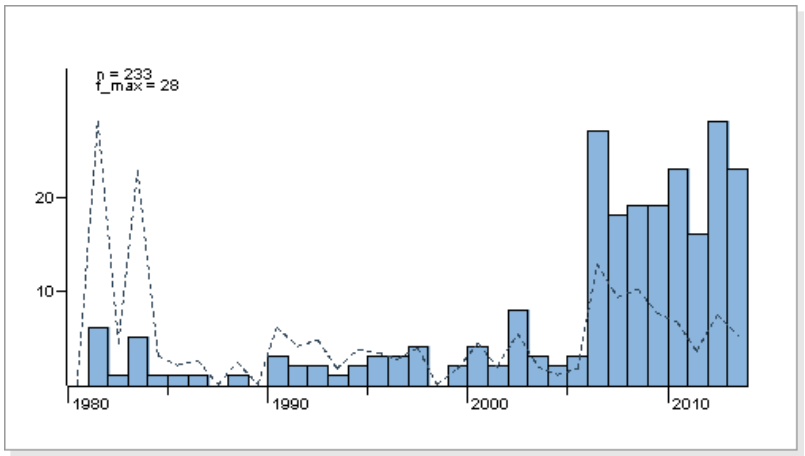

Tuntomerkit. Siipiväli 10-12 mm. Tuntosarvet päältä ruskehtavanharmaat, valkojuovaiset 3/4 asti; tyvijaoke harmaa, alapuolella hieman pystyjä suomuja. Huulirihmat okranharmaat, alta valkeahkot (vrt. *C. caespititiella*). Kärkijaoke 4/5 keskijaokkeen pituudesta; keskijaokkeessa keskikokoinen tupsu. Etusiivet ruskehtavanharmaat, niissä sirotellusti nahankeltaisia suomuja, eniten suonien kohdalla. Etureunajuova kapea, valkeahkon nahankeltainen, ulottuu 2/3 kohdalle. Etureunan siipiripset tyvestä valkeahkon nahankeltaiset, kärjestä nahankeltaiset. Takareunan ripset nahankeltaiset. Takasiivet harmaat.

Koiraan aedeaguksen liuskoissa hampaita vain kärjessä, sekä ylä- että alapuolella. Aedeaguksen tyvellä isoja piikkejä. Sacculuksen pää hampainen, yläkulma lyhytkärkinen.

Naaraan ostium 8. jaokkeen etureunassa. Signumin pohjalevy kuutava. Ductus bursaen piikkiset liuskat lyhyemmät kuin 8. jaoke.

Elintavat. Kosteilla avoimilla paikoilla. Lentää auringonnousun aikaan, illalla ja yöllä. Helposti häirittävissä päivällä.

Toukan keskiruumiin 3. jaokkeen selkäpuolella ei skleriittejä; kylkiskleriittejä kolmessa jaokkeessa, 3. jaokkeen kylkiskleriitti

neljänneksen 2. jaokkeen skleriitistä. Takaruumiin 9. jaokkeen takareunassa mustahko pilkku. Elää vihvilöillä (*Juncus*); talvehtii useimmiten täysikasvuisena. Toukkapussi "putkipussi", 5-6 mm, vaalean harmaankeltainen, päällystetty tummemmilla hitusilla. Suuaukko 0-10° kulmassa.

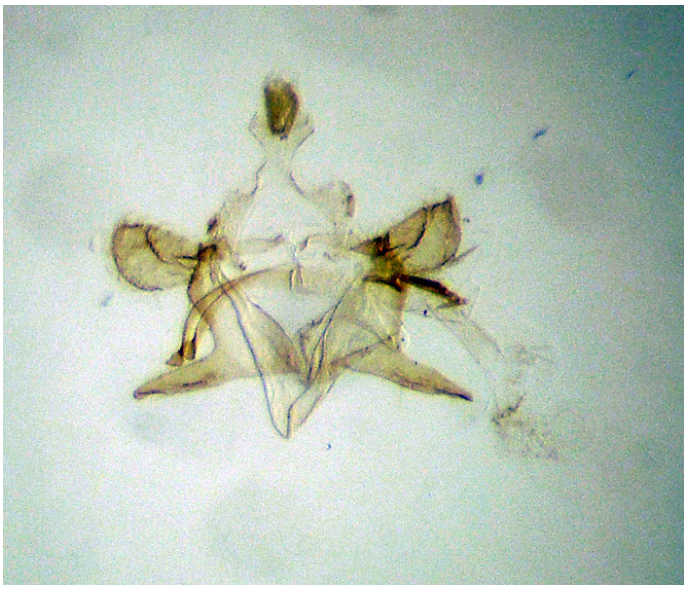

Kuva: SIP Haapala

Kuva: T. Rinta-Paavola

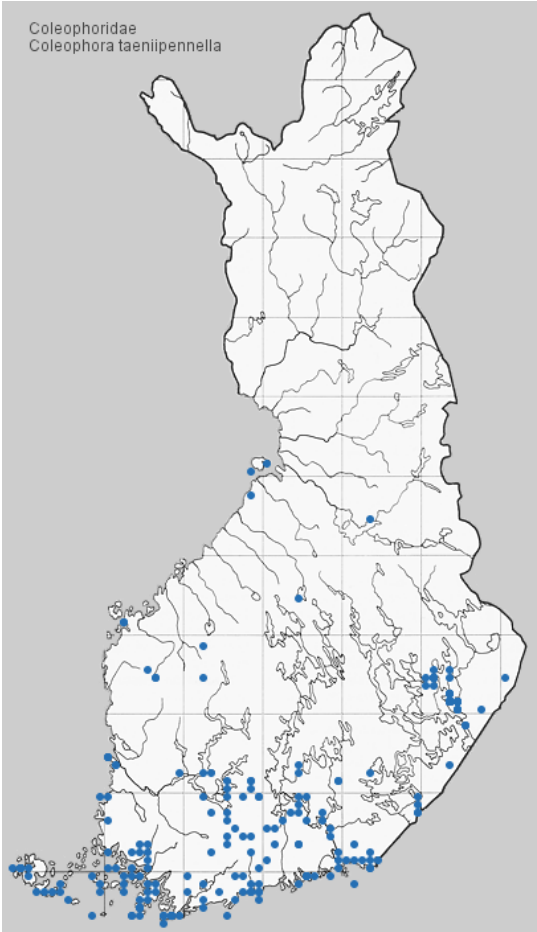

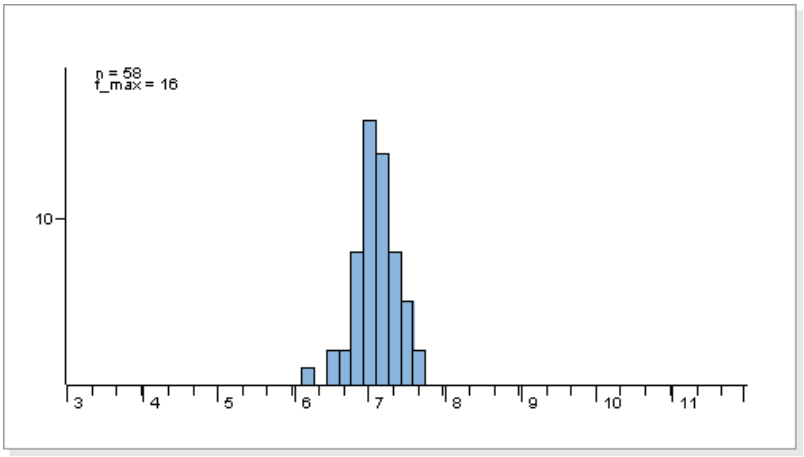

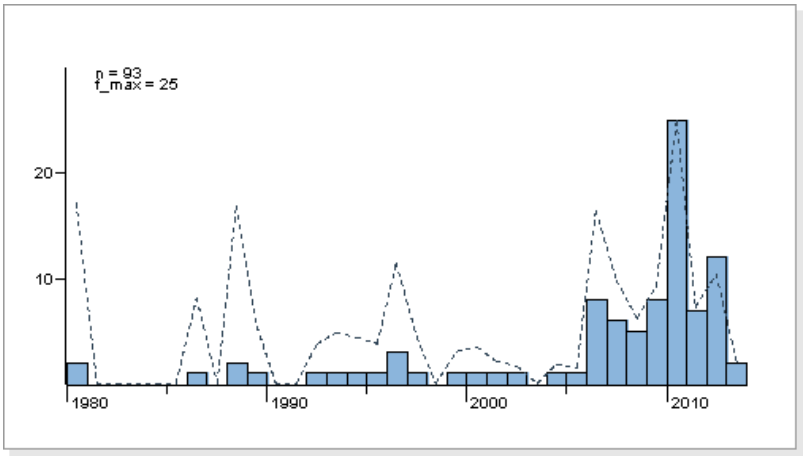

Tuntomerkit. Siipiväli 9-12 mm. Etusiivet okrat, valkeahkojuovaiset. Etureunajuova ulottuu 2/3 kohdalle; etureuna- ja siipitaitejuova melko selvät, muut juovat kapeat ja melko häipyvät. Tuntosarvet valkeat, keskikohtaan asti tummarenkaiset; tyvijaoke päältä valkea - nahankeltainen, alta nahankeltainen, hieman pystysuomuinen. Huulirihmojen kärkijaoke 3/5 keskijaokkeen pituudesta; keskijaokkeessa keskikokoinen tupsu.

Koiraan sacculuksen alakulmassa pitkä, tanakka lisäke, yläkulman lisäke lyhyt. Naaraan ductus bursae ei piikkinen.

Elintavat. Suoniityillä, kosteilla niityillä, rannoilla, ojissa ym. Lentää illalla ja yöllä. On helposti häirittävissä päivällä.

Toukka elää elo-marraskuussa solmuvihvilän (*Juncus articulatus*), joskus myös muiden vihvilöiden siemenillä; talvehtii täysikasvuisena. Toukkapussi "siemenpussi", 5 mm, kolmiläppäinen; tehty siemenkodasta, joka muodostaa vyön lähellä suuaukkoa; törröttävä peräpää vaalean nahankeltainen. Suuaukko n. 20° kulmassa.

Kuva: Olli Pihlajamaa

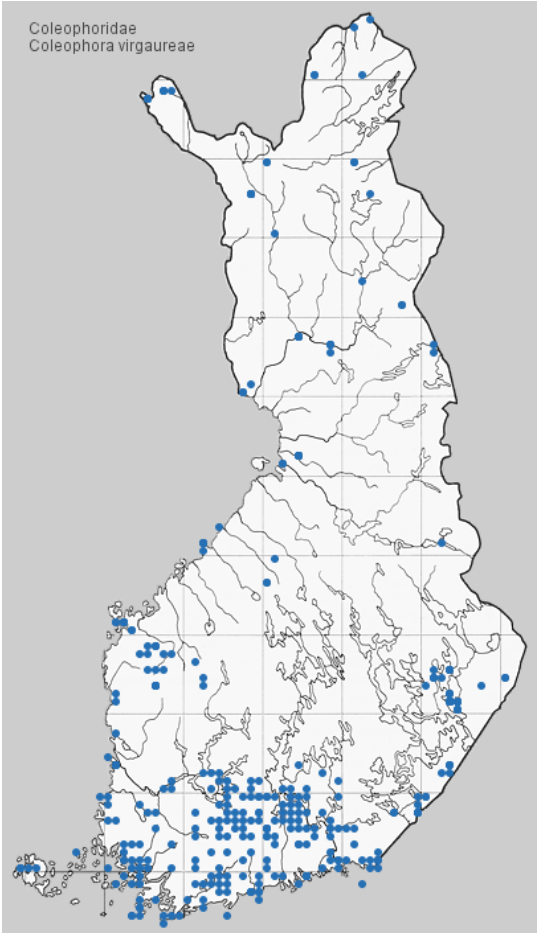

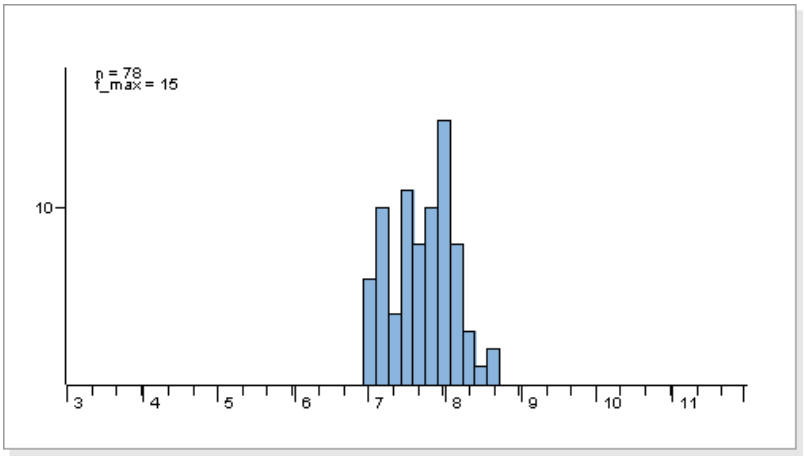

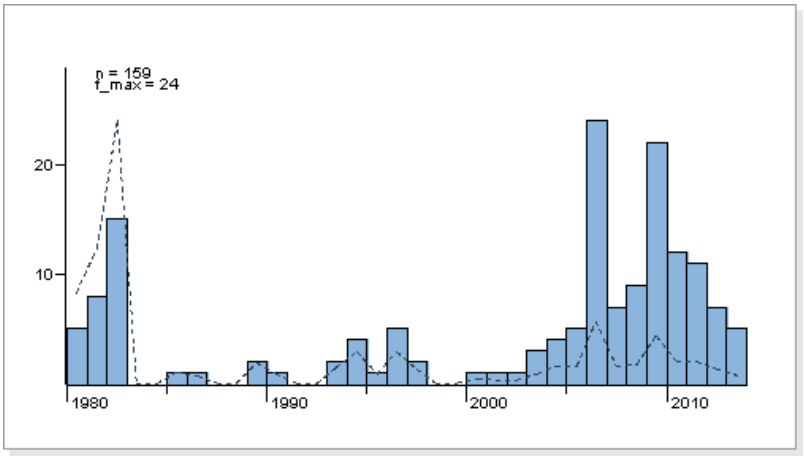

Tuntomerkit. Siipiväli 11-15 mm. Tuntosarvet valkeahkot, yläpuolelta hieman keskikohdan yli kellanruskearenkaiset. Etusiivet savenruskeat - harmaanruskeat. Mustia suomuja harvassa, enimmäkseen siipitaite- ja keskijuovilla. Etureunajuova ulottuu siipiripsiin ja on leveämpi ja selvempi kuin muut juovat, jotka joskus ovat häipyvät. Takasiivet harmaat.

Koiraan sacculus kulmikas, ilman selvää kärkiuloketta; sen ulkoreunan ylimmät hampaat suuremmat ja menevät osittain sivulämssän poikki. Aedeaguksen toisessa liuskassa hiukan ennen kärkeä suuri hammas ja keskellä 1-3 pientä hammasta, jotka voivat puuttua.

Naaraan VIII vatsakilven takareunan lovi kapea, ulottuu puoleenvälin yli kilpeä. Ductus bursae lähtee introitus vaginaen etupäästä;

sen takaosa vahvasti rakeinen. Corpus bursaessa oka ja juovamainen, piikkinen läiskä.

Elintavat. Ahoilla, kedoilla, niityillä, lehdesniityillä, hakamailla, pientareilla, kallioilla, tunturikankailla. Lentää illalla ja yöllä, joskus iltapäivällä pilvisellä säällä.

Toukka elää elo-toukokuussa kultapiiskun (*Solidago virgaurea*) kukkapohjuksissa syöden siemeniä; talvehtii täysikasvuisena. Toukkapussi "putkipussi", kellanruskea, päällystetty haituvilla. Toukka tarvitsee auringonvaloa koteloituakseen; koteloituu toukkapussiin.

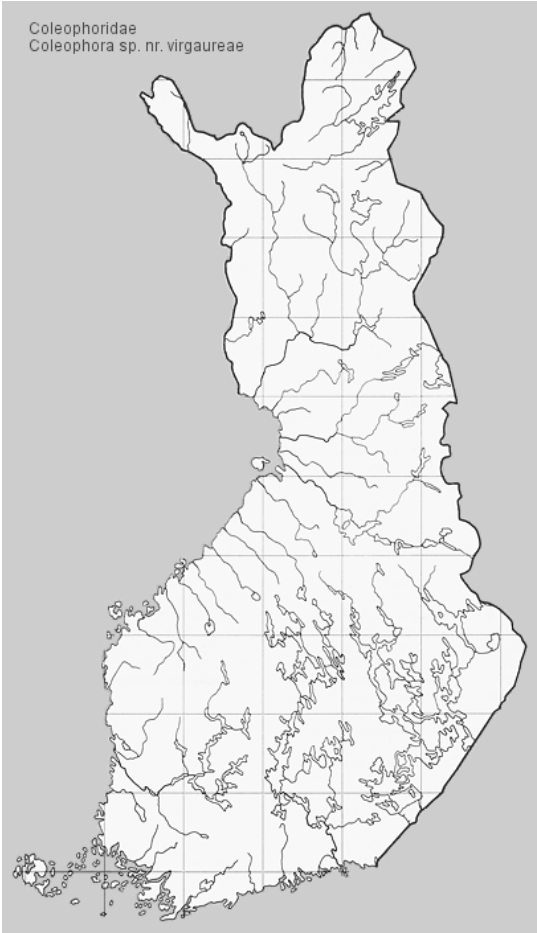
Coleophoridae
Coleophora sp. nr. virgaureae

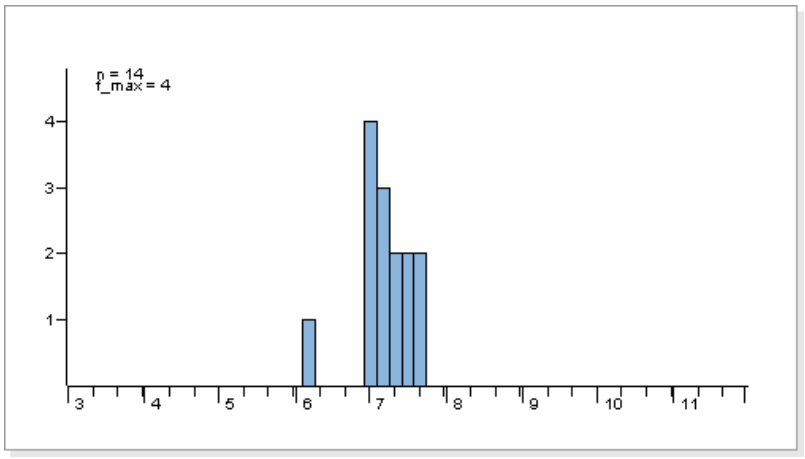
n = 14
f_max = 4
4
3
2
1
3
4
5
6
7
8
9
10
11

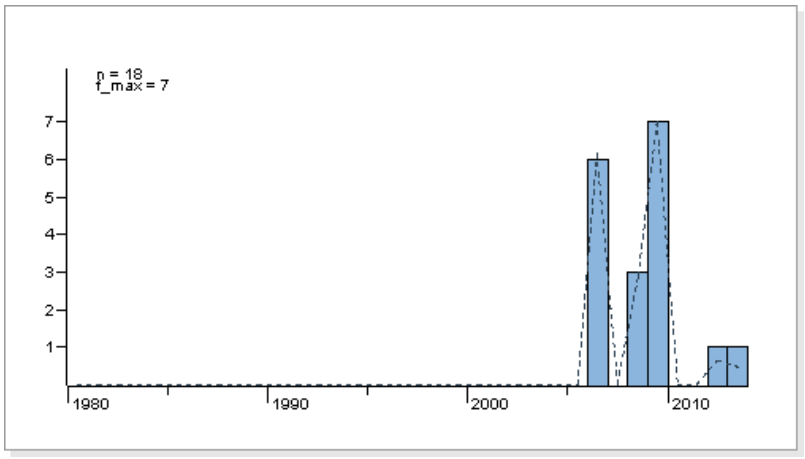
n = 18
f_max = 7
7
6
5
4
3
2
1
1980
1990
2000
2010

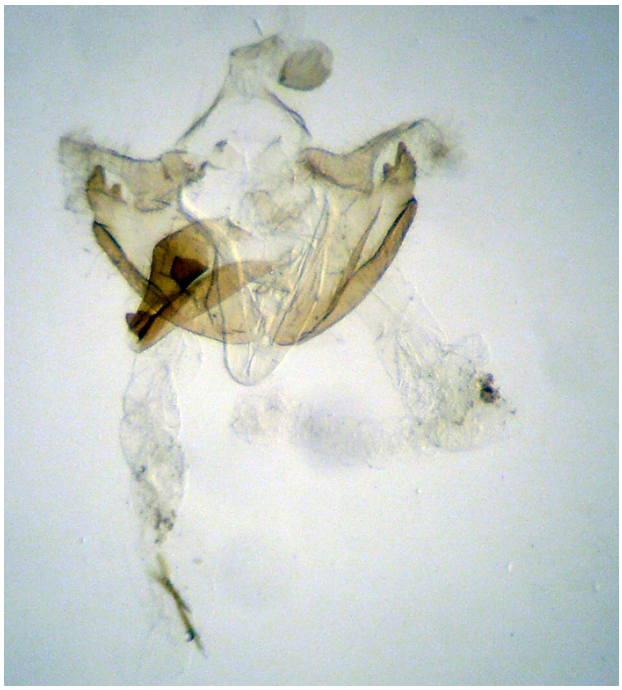

Kuva: SIP Haapala

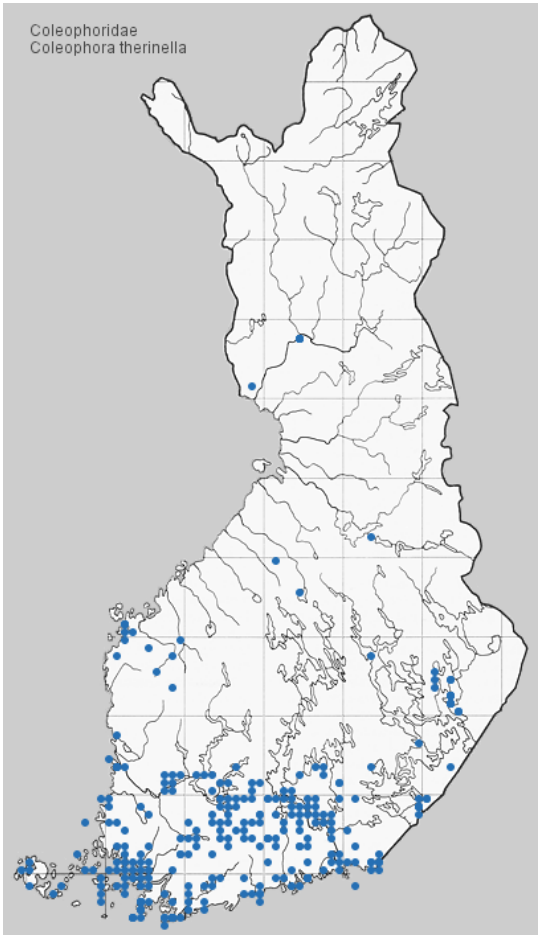

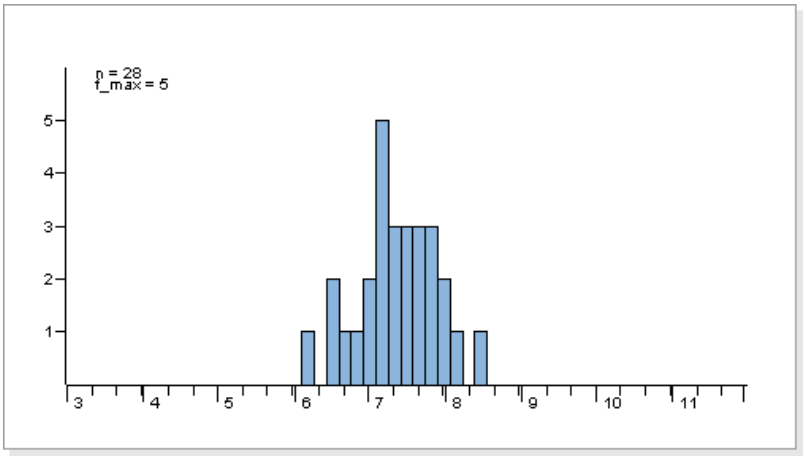

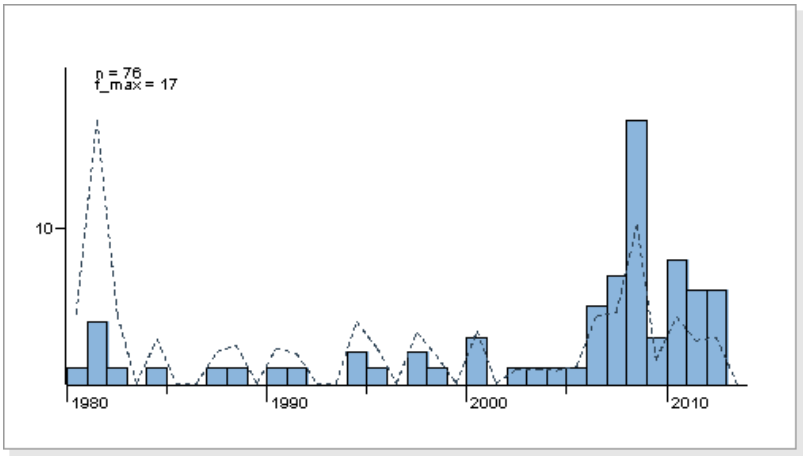

Tuntomerkit. Siipiväli 15-17 mm. Etusiivet ruskehtavankeltaiset, niissä kapeita, valkeita tai kellanvalkeita juovia. Etureunajuova melko leveä, ulottuu siiven kärkeen asti. Ensimmäinen vinojuova alkaa siiven tyveltä, yhtyy kahteen seuraavaan, ja kaikki kolme yltävät etureunajuovaan. Keskijuova usein melko epäselvä. Siipitaitejuova kaksinkertainen. Takareunajuova selvä vain siiven tyvellä. Takasiivet harmaat. Tuntosarvet vaaleanruskearenkaiset, kärkiosassa renkaat häipyvämmät.

Koiraan aedeaguksen lyhyemmän liuskan keskellä nokkamainen hammas. Pitemmän liuskan kärjessä samantapainen hammas.

Elintavat. Hiekkarannoilla, ruderaateilla, pientareilla.

Toukka elää kiertotattaren (*Fallopia convolvulus*) siemenissä; talvehtii. Toukkapussi "putkipussi", 9-11 mm, tummanruskea,

vatsapuolelta vaaleampi. Suuaukko törröttäväreunainen, n. 45° kulmassa.

Kuva: Jouni Pyyhtiä

Kuva: Jouni Pyyhtiä

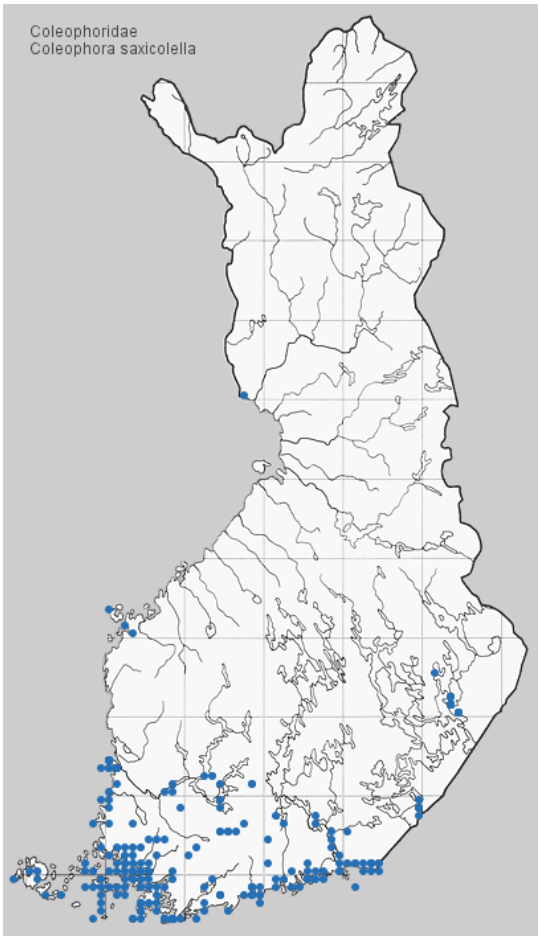

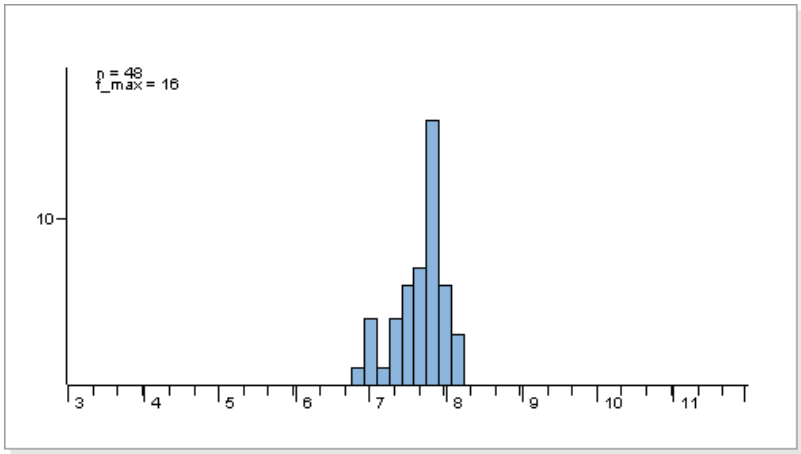

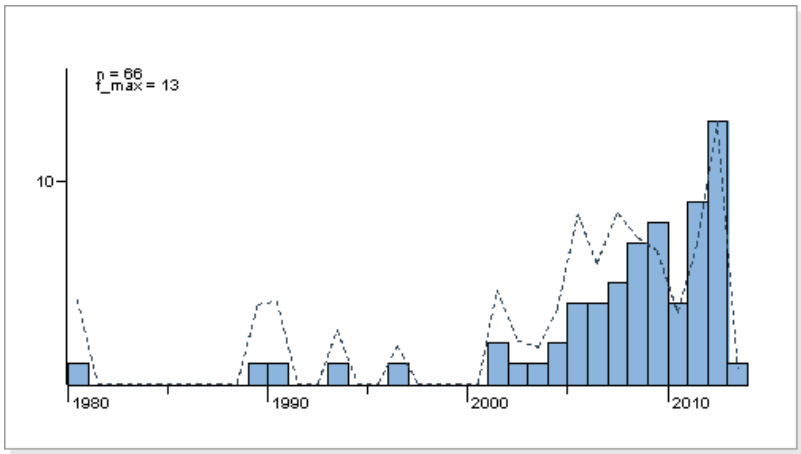

Tuntomerkit. Siipiväli 14-15 mm. Etusiivet savenruskeat - harmaankeltaiset. Tummat suomut eivät mustanruskeat, vaan vain vähän pohjaväriä tummemmat. Juovista vain etureunajuova ja ensimmäinen vinojuova selvästi kellanvalkeat. Muut juovat epäselvät, muodostuvat valkeista ja kellanruskeista suomuista. Tuntosarvet kärkeen asti ruskearenkaiset, tyvijaoke vaaleampi. Huulirihmojen kärkijaoke kolmannes keskijaokkeen pituudesta. Tupsu ulottuu kärkijaokkeen keskikohdan yli.

Koiraan sacculus leveämpi kuin lajilla *C. jaernaensis*, sen alareunan kärjessä ylöspäin suuntautunut tylppä hammas, sen ulkoreunassa n. 6 hammasta. Transtillan tyvellä useita pieniä, okamaisia piikkejä, jotka ovat terävämpiä kuin lajilla *C. jaernaensis*. Aedeaguksen toisen liuskan kärjessä hammas, toisessa ei hampaita tai piikkejä.

Naaraan genitaalilevyn takareunan lovi leveä, matala, U:n muotoinen. Ostium bursaen aukon reuna ulkoneva. Colliculum tynnyrimäinen.

Elintavat. Hiekkarannoilla, kosteilla rantaniityillä, joutomailla, viljelysmailla.

Toukka elää maltsoilla (*Atriplex*) ja savikoilla (*Chenopodium*); syys-lokakuussa siemenillä; jättää ravintokasvin talvehtiakseen.

Toukkapussi "putkipussi", 6-7 mm. Koteloituu kesä-heinäkuussa toukkapussiin maahan.

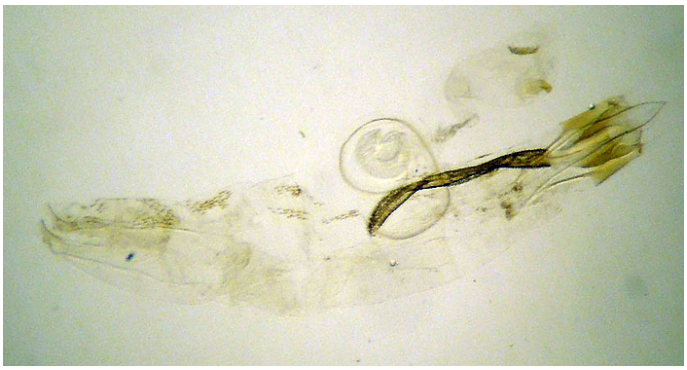

Kuva: SIP Haapala

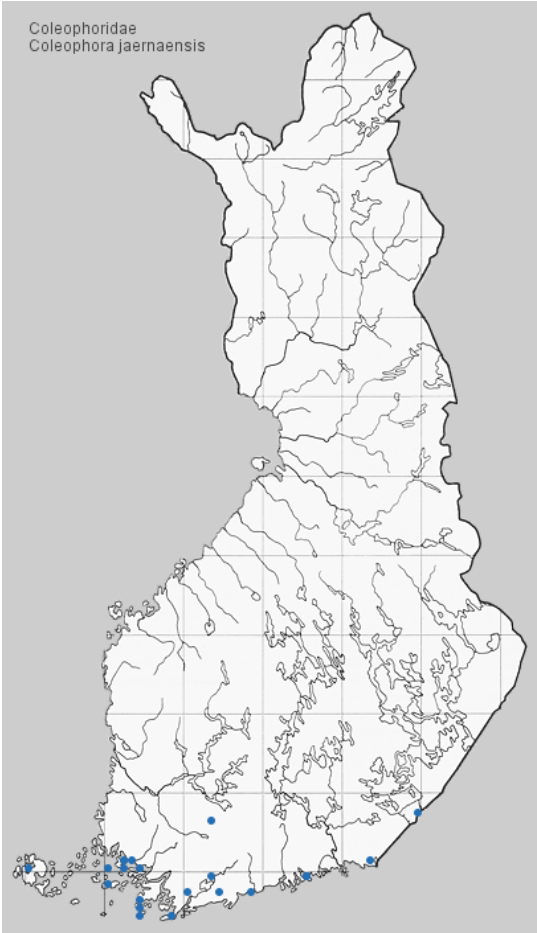

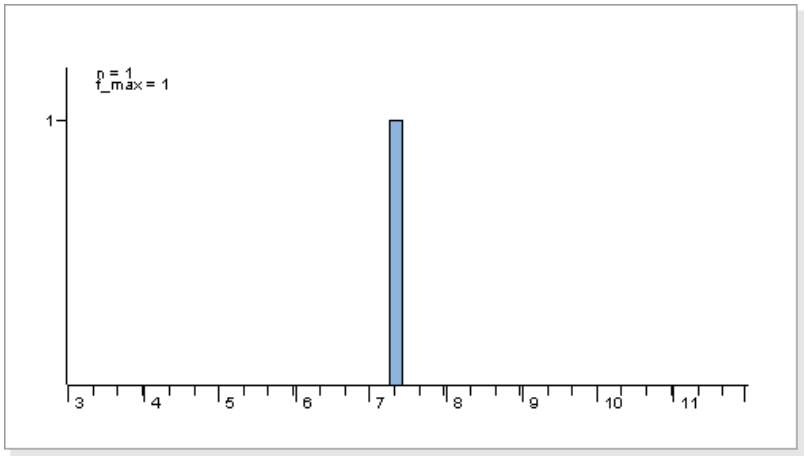

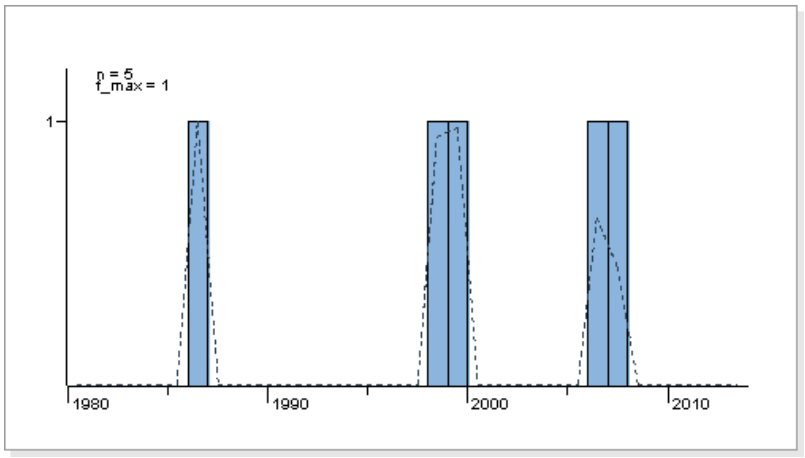

Tuntomerkit. Siipiväli 11-14 mm. Muistuttaa lajia *C. versurella*; keskimäärin pienempi. Tummat suomut siiven kärjessä tiheämmässä tai tummemmat. Vaaleat juovat selvemmät. Tuntosarvien renkaat selvemmät.

Koiraan transtillan piikit tylpemmät kuin lajilla *C. saxicolella*; sacculus kapeampi. Aedeaguksen toisen liuskan keskellä leveä hammas.

Naaraan genitaalilevyn takareunan lovi ulottuu 1/4 - 1/3 sen pituudesta. Ostium bursaen aukon yläreuna näkyvissä. Colliculum suppilomainen.

Elintavat. Pelloilla, pihoilla, pientareilla, ruderaateilla. Tulee valolle.

Toukka elää jauhosavikalla (*Chenopodium album*).

Kuva: T. Rinta-Paavola

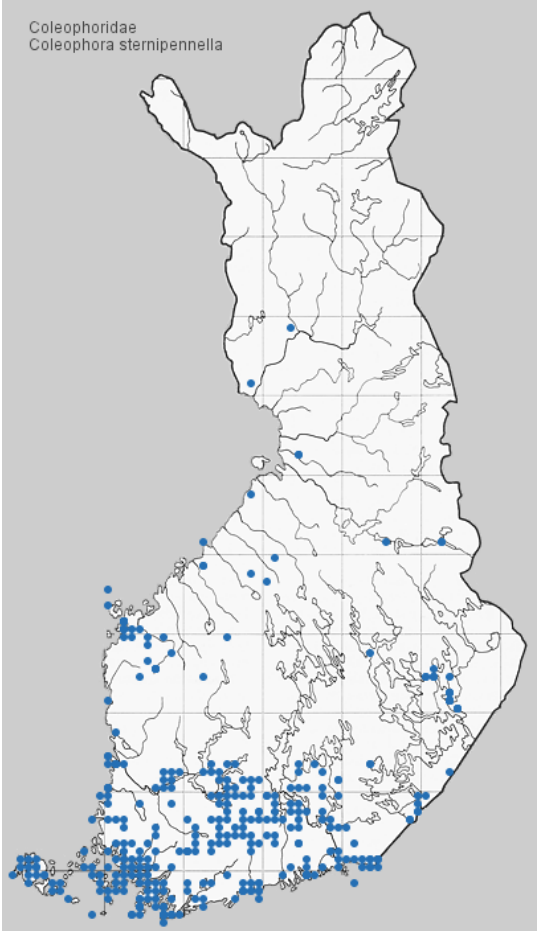

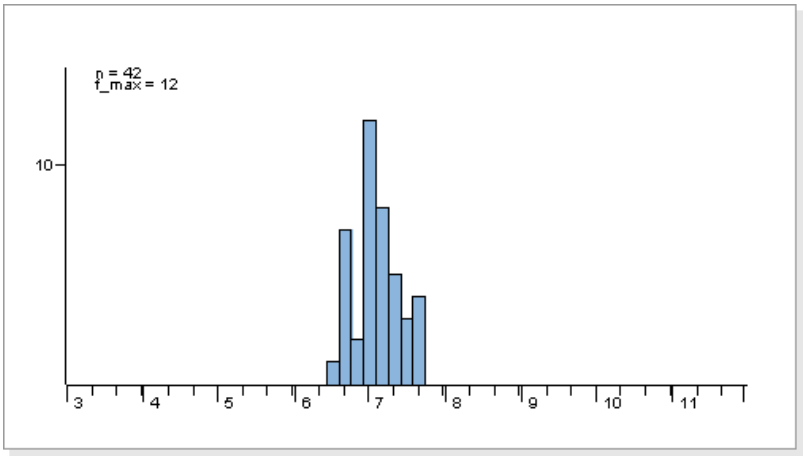

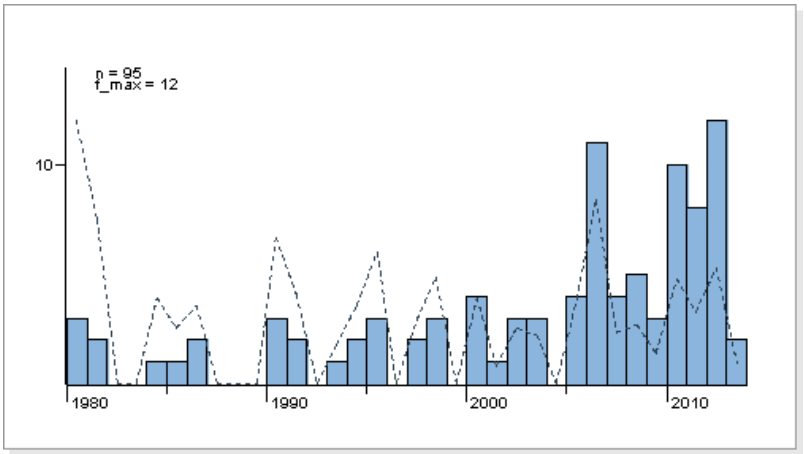

Tuntomerkit. Siipiväli 11-15 mm. Vaihteleva laji. Tuntosarvet valko- ja ruskearenkaiset, tyvijaoke ei vaaleampi. Huulirihmojen kärkijaoke puolet keskijaokkeen pituudesta. Etusiipien pohjaväri savenruskea - harmaanruskea. Joskus vaalea etureunajuova ja 1-2 vinojuovaa ovat näkyvissä. Tummat suomut tummanruskeat, eivät erityisen lukuisat. Usein vaaleat juovat muodostuvat vain yksittäisistä valkeista suomuista.

Koiraan aedeagus lyhyt; toinen liuska vahvasti kitinisoitunut, keskellä useita piikkejä, jotka muodostavat taakse suuntautuvan hampaan. Molempien liuskojen kärjessä hammas. Transtilla sileä. Sacculus tukeva, sen hampaat vahvemmat kuin lajilla *C. jaernaensis*.

Naaraan genitaalilevyn takareunan lovi leveä, matala, V:n muotoinen. Ostium bursaen aukon reuna ei ulkoneva. Colliculum enemmän tai vähemmän tynnyrimäinen.

Elintavat. Hiekkarannoilla, kosteilla rantaniityillä, joutomailla, viljelysmailla.

Toukka elää syksyllä maltsoilla (*Atriplex*) ja savikoilla (*Chenopodium*), nuorena kovertaa lehtiä, isona siemenillä, talvehtii.

Toukkapussi "putkipussi", 6-8 mm, kellanharmaa; päällystetty hitusilla, jotka muodostavat epäselviä pitkittäisjuovia. Suuaukko 20-25° kulmassa.

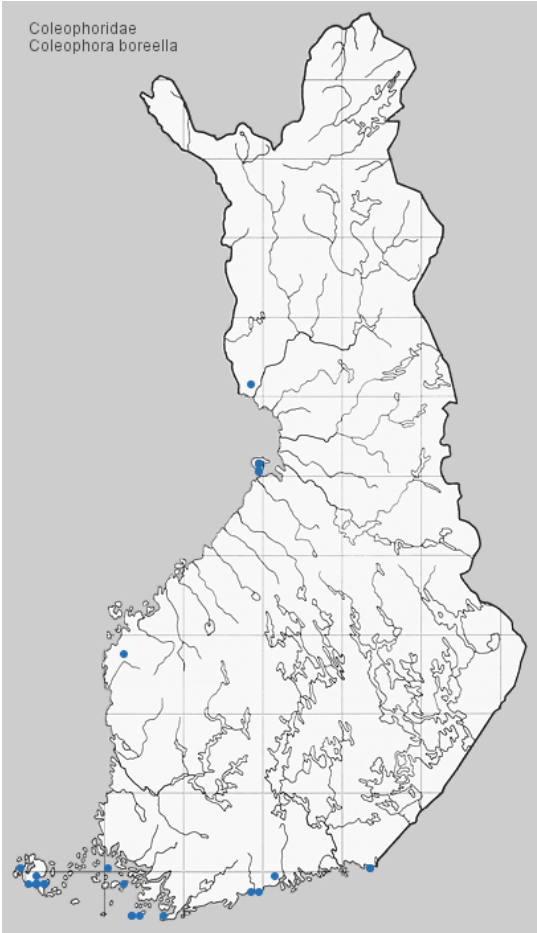

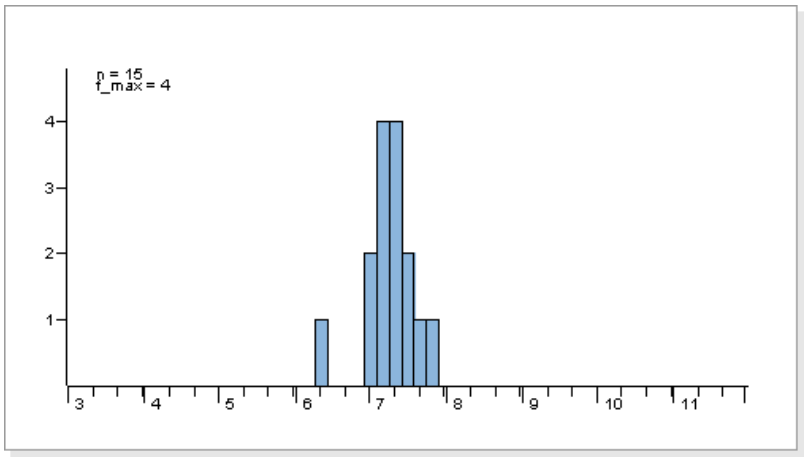

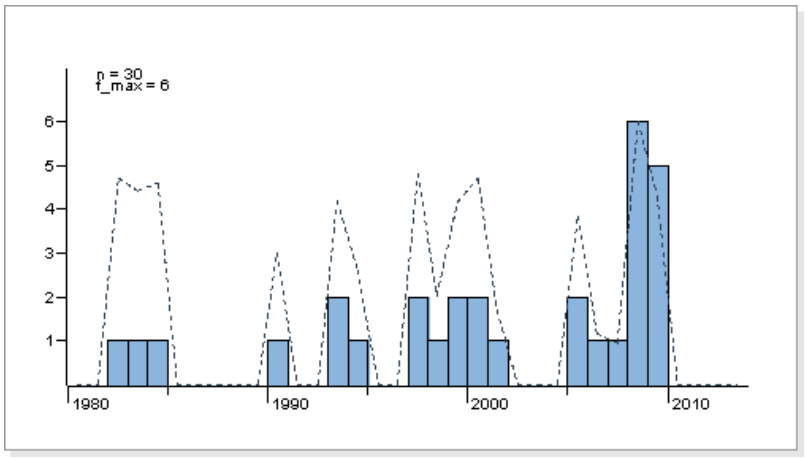

Tuntomerkit. Siipiväli 10-12 mm. Etusiivet harmaanruskeat, niissä kellanvalkeita karvasuomuja. Etureunajuova kapea, valkeahko, ulottuu siiven keskikohtaan. Muut juovat puuttuvat. Tuntosarvet harmaanruskeat, hyvin heikosti vaaleampirenkaiset. Huulirihmojen kärkijaoke puolet keskijaokkeen pituudesta.

Koiraan aedeaguksessa pieniä kornuutteja, sen toisen liuskan keskellä ei hammasta.

Naaraan genitaalilevyn takareunan lovi leveä, hyvin matala. Antrum samankaltainen kuin lajilla *C. sternipennella*, mutta kitinisoituneen alueen reunan taiterakenne vähemmän silmiinpistävä.

Elintavat. Soraisilla ja hiekkaisilla rantaniityillä.

Toukka elää elo-syyskuussa nyylähaarikolla (*Sagina nodosa*). Toukkapussi "putkipussi", 4,4-5,8 mm, kolmiläppäinen. Pussissa joitakin epäselviä pitkittäisjuovia, pinta päällystetty hiekanjyvillä ja koverteenpalasilla. Suuaukko 35-45° kulmassa.

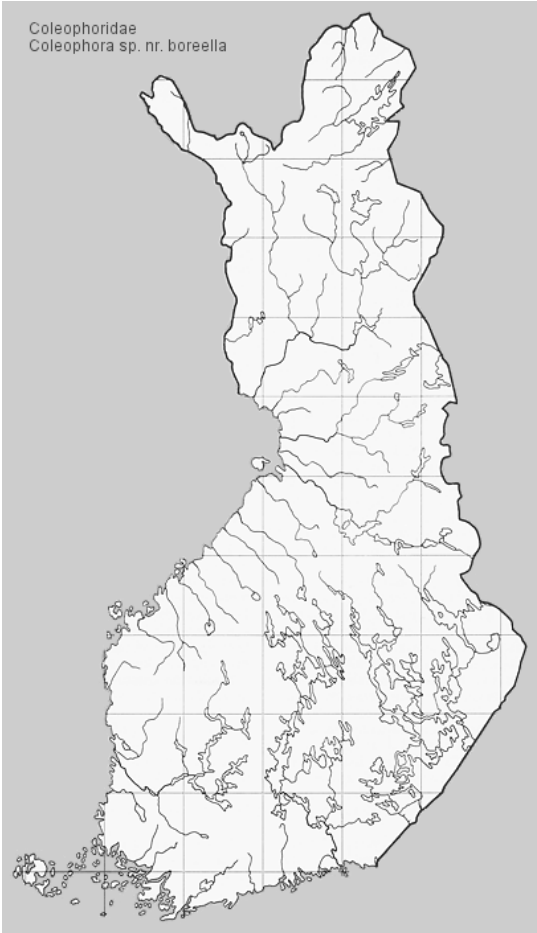
Coleophoridae
Coleophora sp. nr. boreella

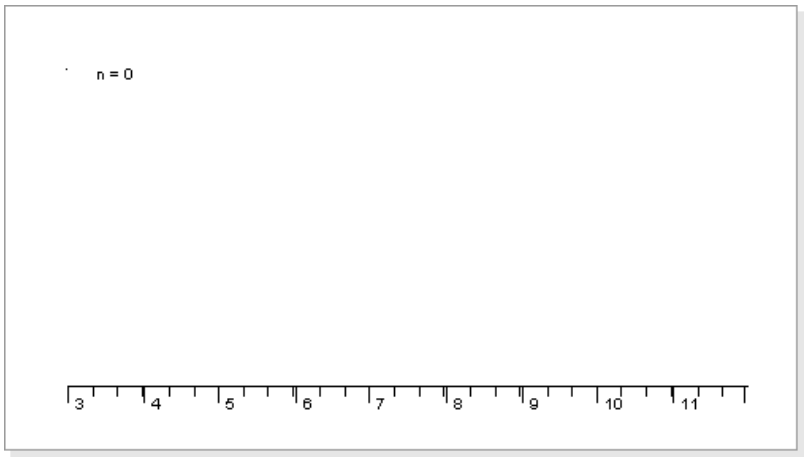
n = 0
3
4
5
6
7
8
9
10
11

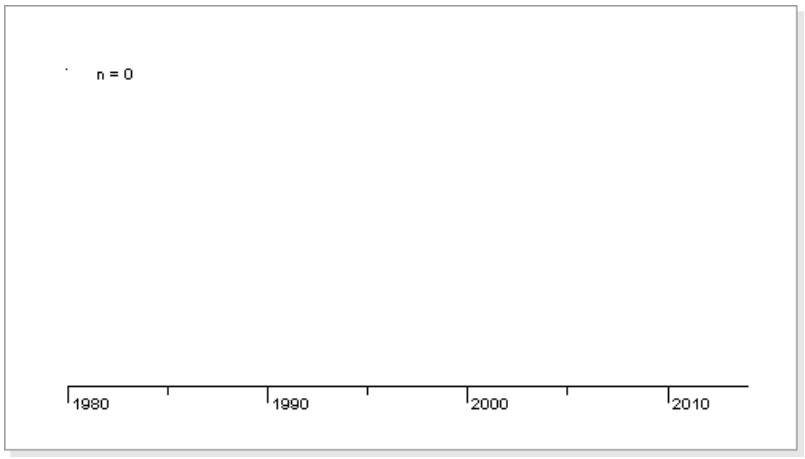
n = 0
1980
1990
2000
2010

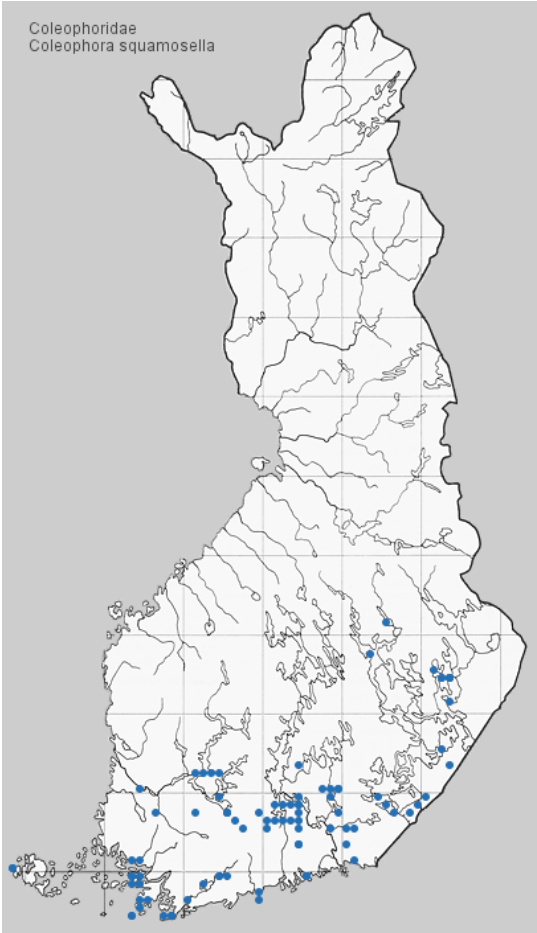

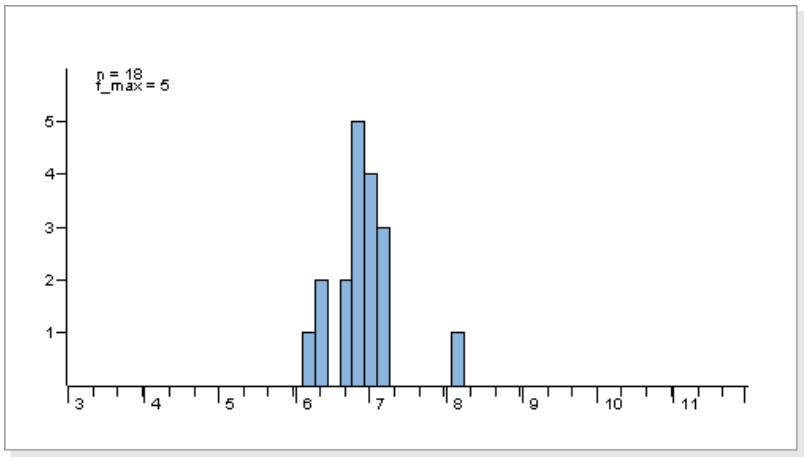

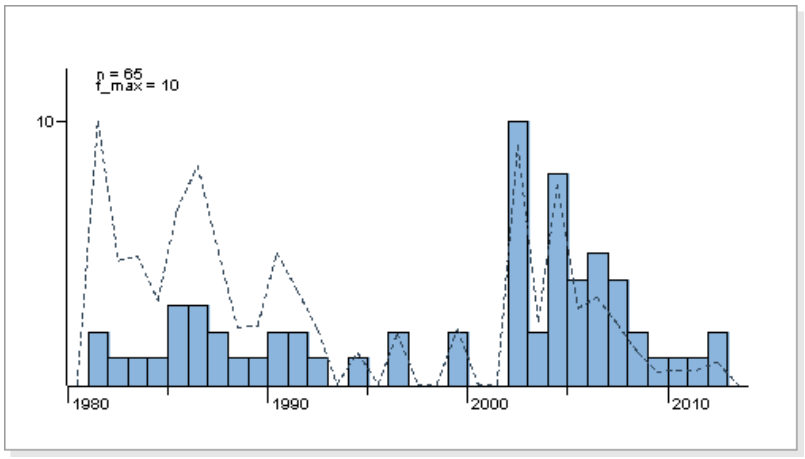

Tuntomerkit. Siipiväli 12-13 mm. Etusiivet harmaanruskeat, niissä pitkiä, valkeahkoja suomuja. Valkeat juovat epäselviä. Siroteltuja tummia suomuja vain harvoin vinojuovissa. Ensimmäinen vinojuova alkaa siiven tyven ulkopuolelta. Takasiivet harmaat. Pää ruskea, silmien reunus valkea. Tuntosarvet kärkeen asti valko- ja harmaanruskearenkaiset.

Genitaalit muistuttavat lajin *C. virgaureae* genitaaleja; koiraan aedeaguksen molemmissa liuskoissa hammas lähellä kärkeä. Toisessa liuskassa myös keskellä suuri hammas.

Elintavat. Paahteisilla kedoilla, ratapenkereillä.

Toukka elää karvaskallioisen (*Erigeron acris*) siemenillä. Toukkapussi "putkipussi".

Kuva: J. Tyllinen

Kuva: J. Tyllinen

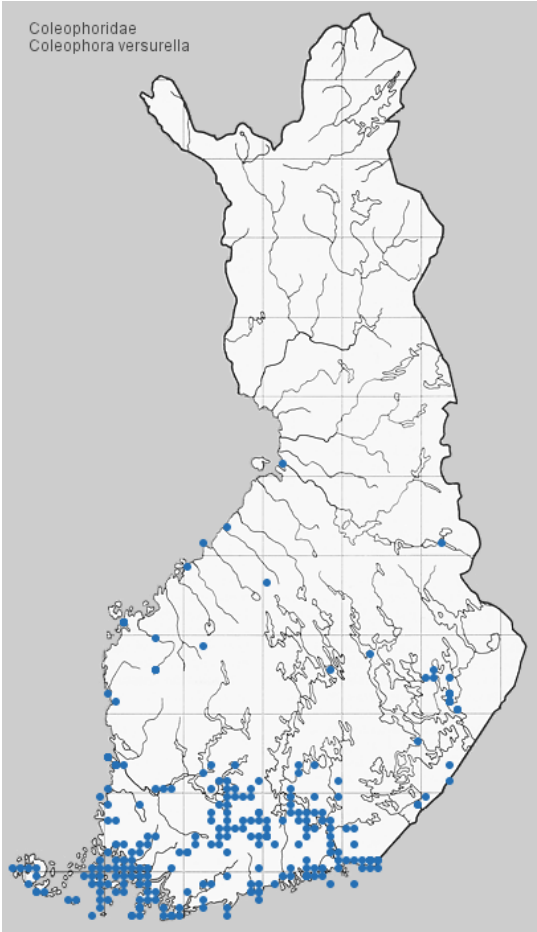

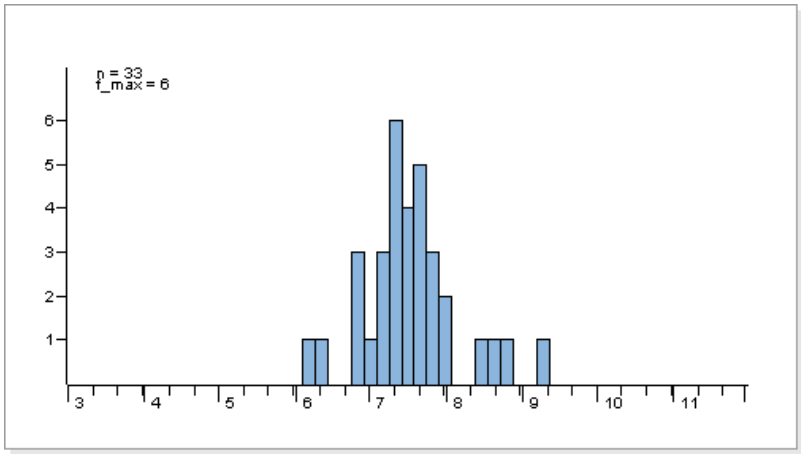

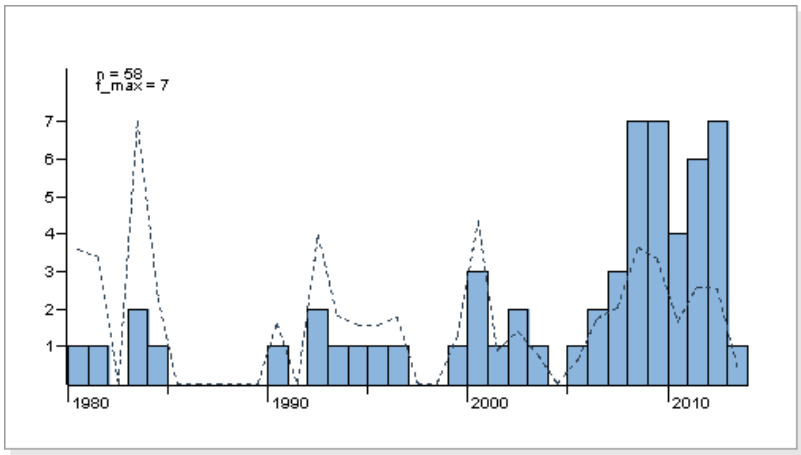

Tuntomerkit. Siipiväli 11-15 mm. Tuntosarvet valkeat, kalpeankeltarenkaiset; kärjen tuntumassa renkaat epäselvät. Huulirihmojen kärkijaoke pitempi kuin puolet keskijaokkeesta. Etusiivet keltaiset, valkeat juovat leveät, häipyvärajaiset. Vinojuovien välissä, etureunajuovan takana ja keskijuovalla sirotellusti mustahkoja suomuja. Etureunajuova ulottuu 2/3 siivestä. Vinojuovat takaa yhdistyneet. Siipitaitejuova kapea, ei ulotu ulkoreunaan.

Koiraan transtilla sileä. Sacculukessa ei selvää kärkiuloketta, sen ulkoreunassa 2-3 pientä hammasta. Aedeaguksen toisen liuskan kärjessä 1, harvoin 2 hammasta, voivat myös puuttua.

Naaraan introitus vaginae hiukan epäsymmetrinen. VIII vatsakilven takareunan lovi leveä, U:n muotoinen. Ductus bursaen takaosa vahvasti rakeinen. Corpus bursaessa oka ja juovamainen, piikkinen läiskä.

Elintavat. Pelloilla, pihoilla, pientareilla, joutomailla, hiekkarannoilla. Lentää yöllä; tulee valolle.

Toukka elää savikoiden (*Chenopodium*) siemenillä, talvehtii. Toukkapussi "putkipussi", kolmiläppäinen, päällystetty pienillä kasvinosilla ja ulosteilla.

Kuva: J. Tyllinen

Kuva: J. Tyllinen

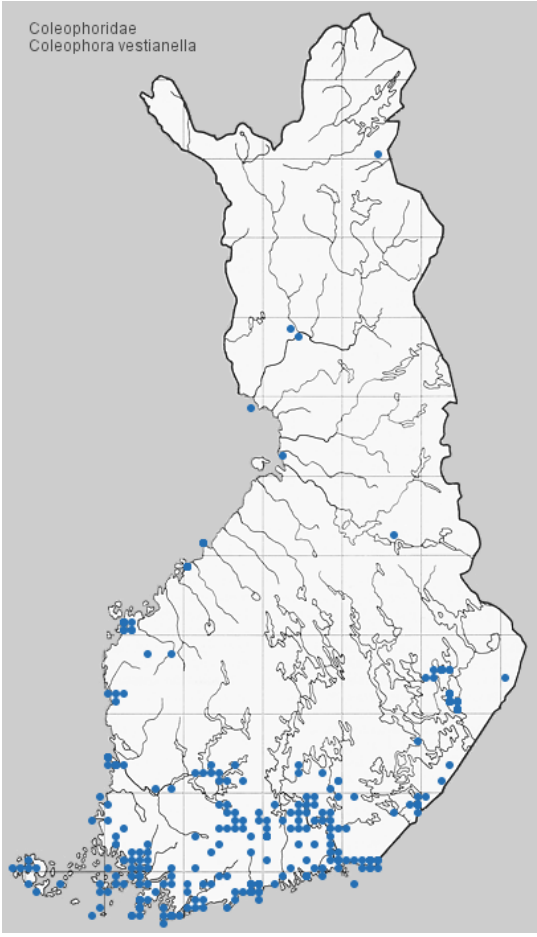

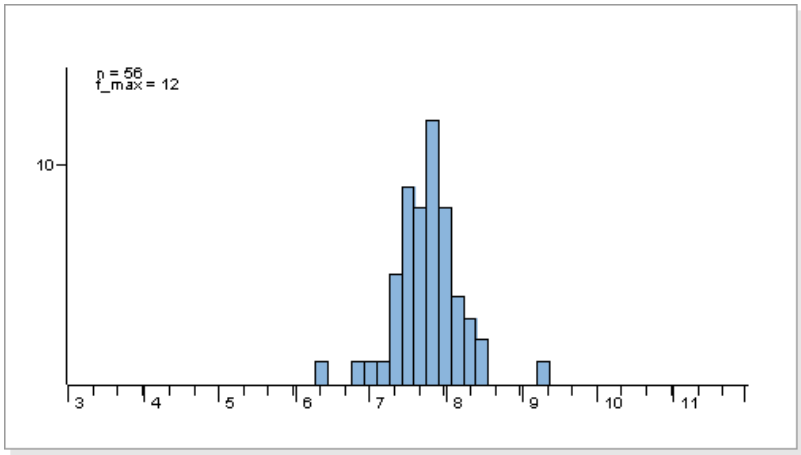

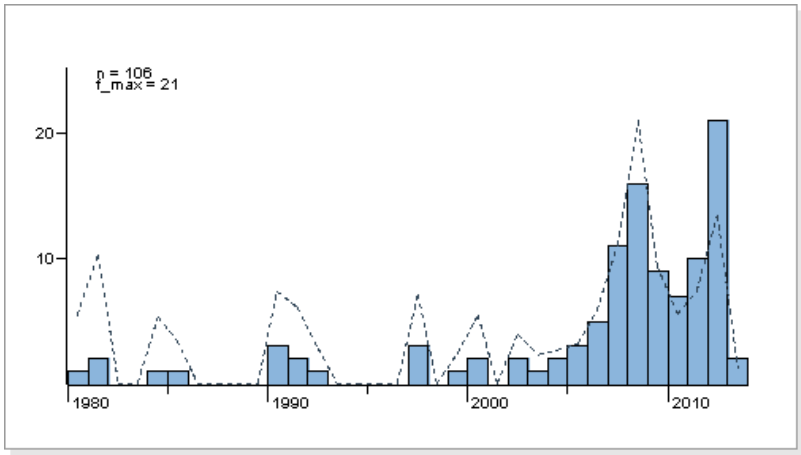

Tuntomerkit. Siipiväli 12-17 mm. Tuntosarvet valko- ja ruskearenkaiset. Huulirihmojen kärkijaoke tuskin puolta keskijaokkeesta, jonka tupsu on melko lyhyt. Etusiivet hyvin suippokärkiset. Pohjaväri kellanruskea - kellanharmaa. Juovat kellanvalkeat, vain hiukan kohollaan. Etureunajuova ulottuu siiven kärkeen. Keski- ja siipitaitejuovissa karkeita, mustanruskeita suomuja. Takareunajuova vaalea. Takasiivet harmaat.

Koiraan transtilla pitkä, taipunut ylöspäin. Sacculus pyöristynyt, ilman selvää kärkiuloketta, sen ulkoreuna narrinhattumainen, siinä n. 9 pientä hammasta. Aedeaguksen keskellä hammas.

Naaraan VIII vatsakilven takareunan lovi V:n muotoinen. Ductus bursaen takaosa vahvasti rakeinen; rakeisen osan takana pitkä oka. Corpus bursaessa oka ja juovamainen, piikkinen läiskä.

Elintavat. Hiekkarannoilla, suolakkoniityillä, joutomailla. Lentää illalla; tulee silloin tällöin valolle.

Toukka elää syksyllä maltsojen (*Atriplex*) ja savikoiden (*Chenopodium*) siemenillä. Talvehtii täysikasvuisena. Toukkapussi "putkipussi", kellanruskea, päällystetty vihreillä, myöhemmin ruskeilla siemenenmurusilla. Koteloituu keväällä toukkapussiin.

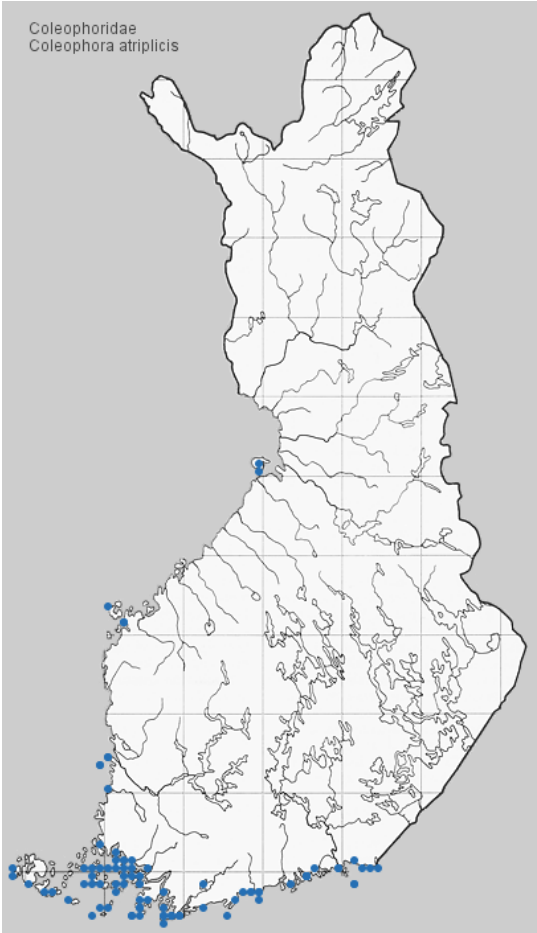

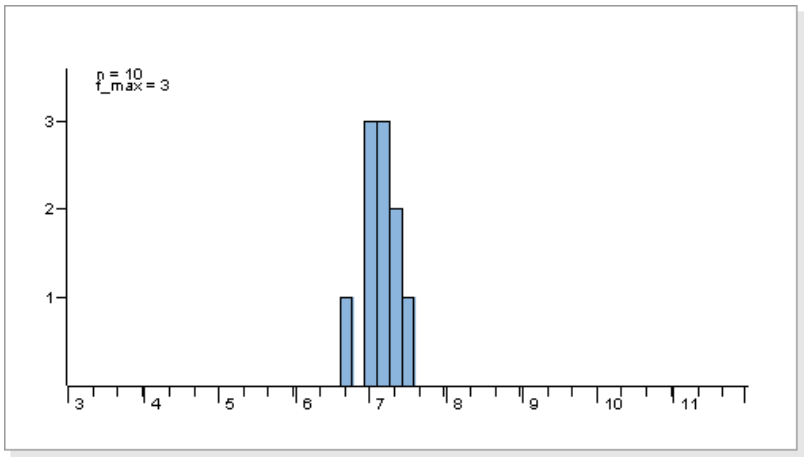

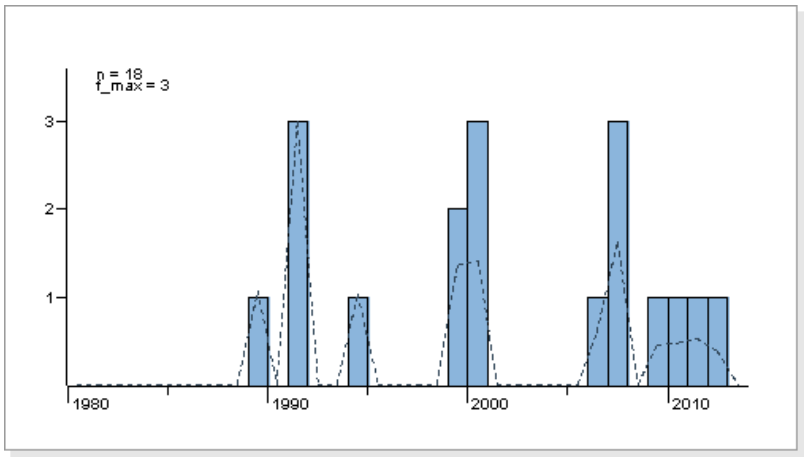

Tuntomerkit. Siipiväli 12-14 mm. Etusiivet okrankeltaiset, juovat kapeat, kellanvalkeat, niistä vain etureuna- ja vinojuovat selvät. Tummia suomuja yksittäin siiven ulko-osassa, joskus ne voivat puuttua. Etureunajuova ulottuu hiukan siiven keskikohdan ulkopuolelle. Ensimmäinen vinojuova alkaa siiven tyveltä ja yhtyy molempiin muihin. Takareuna- ja ulkoreunajuovat puuttuvat. Takasiivet tummanharmaat. Pää okranruskea. Tuntosarvet tyvestä hieman paksuuntuneet, likaisenvalkoiset, vaaleanruskearenkaiset, renkaat häipyvät kärkiosassa.

Koiraan transtilla erikoinen. Sacculuksen alareunassa kaksi hammasta ja kaksi yläreunassa. Aedeaguksen toisen liuskan keskellä ja toisen liuskan kärjessä hammas.

Elintavat. Hiekkarannoilla, suolakkoniityillä.

Toukka elää syksyllä merimaltsalla (*Atriplex littoralis*), suolayrtillä (*Salicornia europaea*) ja pikkukilokilla (*Suaeda maritima*), kukilla ja siemenillä; talvehtii täysikasvuisena. Toukkapussi "putkipussi", 6,5-7 mm, harmaanruskea, kolmiläppäinen; siinä heikkoja pitkittäisjuovia, päällystetty tummilla hitusilla. Suuaukko n. 20° kulmassa.

Kuva: T. Rinta-Paavola

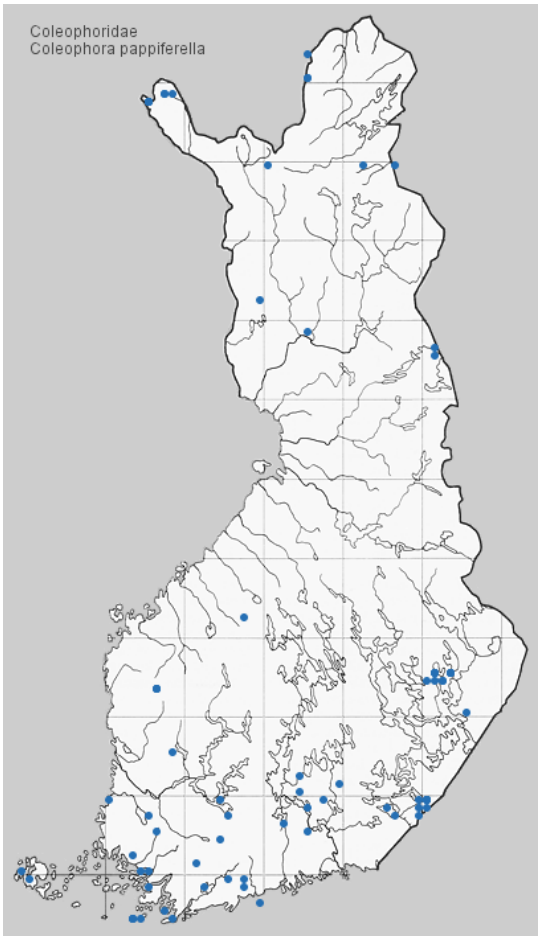

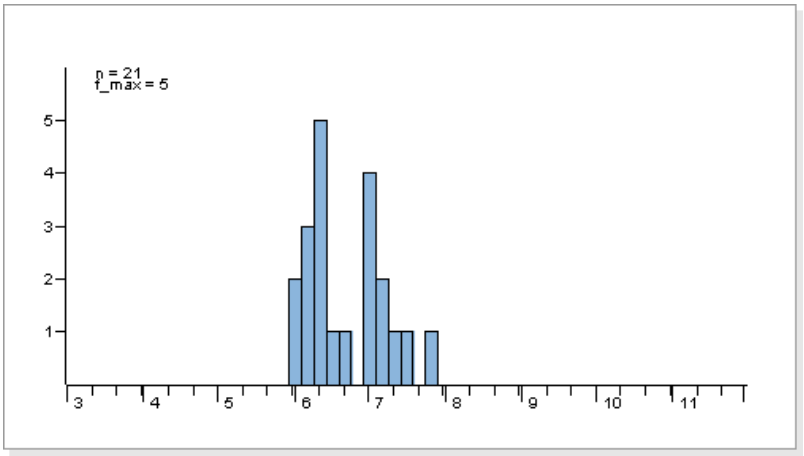

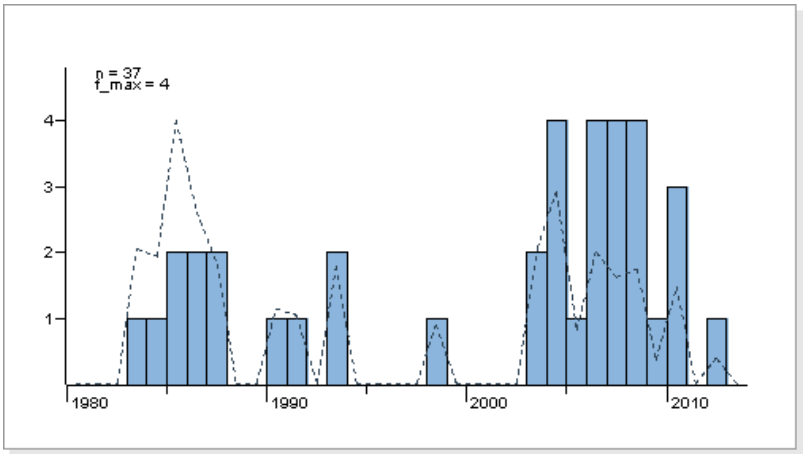

Tuntomerkit. Siipiväli 13-14 mm. Etusiivet tumman harmaanruskeat, terävästi valkojuovaiset. Etureunajuova ylettyy siiven kärkeen. Kolmen vinojuovan ulkopuolella juuri ennen kärkeä neljäs, pieni vinojuova. Keskijuova alkaa melko kapeana ennen keskikohtaa, levenee sitten ja yhtyy ulkoreunaan. Siipitaitejuova kaksinkertainen. Takareunajuova ensin leveä, kapenee keskellä ja ylettyy ripsien läpi siiven kärkeen. Takasiivet tummanharmaat, ripset ruskehtavanharmaat. Tuntosarvet kärkeen asti valko- ja tummarenkaiset.

Koiraan sacculus pienempi ja yläpäästään kapeampi kuin lajilla *C. filaginella*; aedeaguksen kornuutteja n. 10; molemmat aedeaguksen liuskat ilman hampaita.Naaraan signum nastamainen tai ankkurimainen.

Elintavat. Paahteisilla kallioilla, kedoilla, ahoilla, pientareilla.

Toukka elää kissankäpälän (*Antennaria dioica*) kukinnoissa, aluksi putkimaisessa kudoksessa hapsihaivenien välissä, syö myöhemmin siemeniä toukkapussissa. Toukkapussi "putkipussi", tummanruskea, koristeltu hapsihaivenilla.

Tuntomerkit. Siipiväli 7-10 mm. Etusiivet ruskeanharmaat; valkeat pitkittäisjuovat selvät. Etureuna- ja siipitaitejuova leveät, ensin mainittu jatkuu etureunan ripsissä kapeana siiven kärkeen; jälkimmäisen jakaa keskeltä kapea, ruskeanharmaa juova. Keskijuova kapea, yhtyy siipitaitejuovaan. Vinojuovat selvät, vaihtelevan levyiset. Takareunajuova tavallisesti kapea, tummilla yksilöillä häipyvä, jatkuu ulkoreunajuovana siiven kärkeen. Takasiivet tummanharmaat. Tuntosarvet valko- ja tummanruskearenkaiset; tyvijaoke paksuuntunut, alta ruskeanharmaa.

Koiraan sacculus suurempi ja yläpäästään selvästi leveämpi kuin lajilla *C. pappiferella*; aedeaguksen kornuutteja 3-4.

Naaraan signum käpymäinen.

Elintavat. Paahteisilla kedoilla. Lepää päivisin ravintokasvilla.

Toukka elää elo-syyskuussa ketotuulenlennolla (*Filago arvensis*); kukinnoissa ja siemenillä, myöhemmin kiinnittyy varteen. Toukkapussi n. 6 mm, ruskea, melko karkea; kolmiläppäinen. Kaula lyhyt, hieman taipunut ja kuroutunut; suuaukko n. 0° kulmassa. Päällystetty tiheään ravintokasvin valkeilla haituvilla. Koteloituu keväällä syömättä enää mitään.

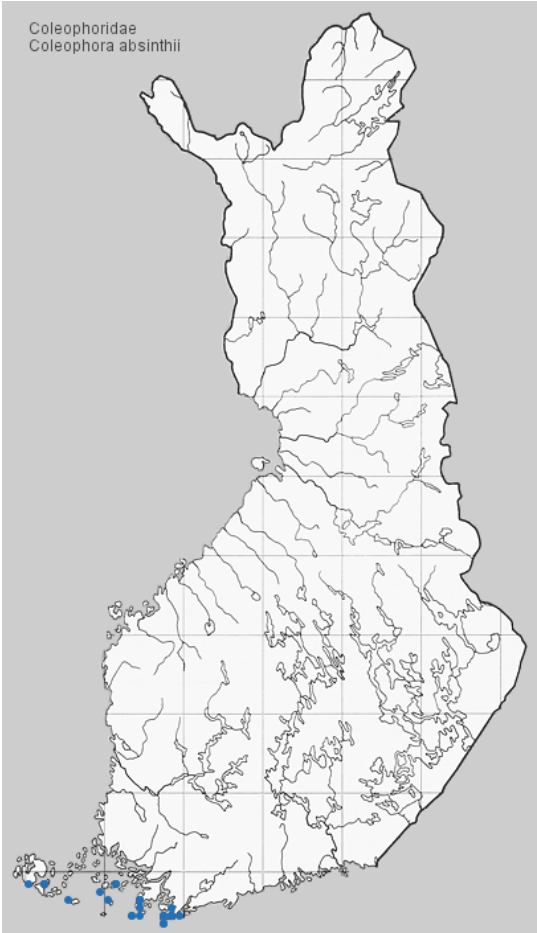

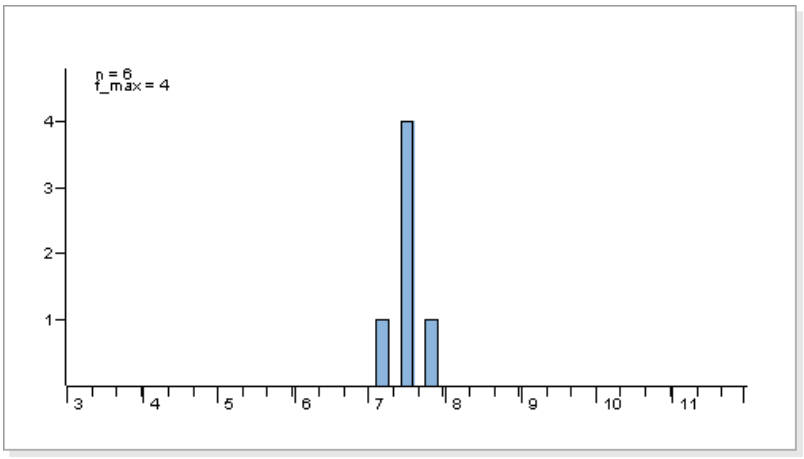

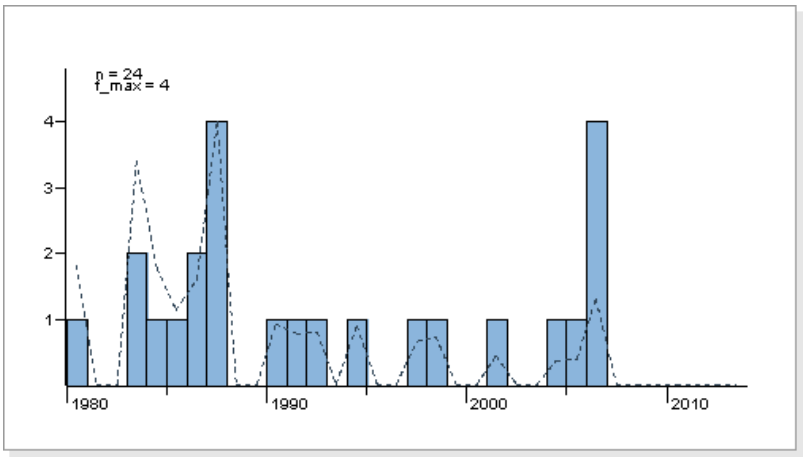

Tuntomerkit. Siipiväli 14-17 mm. Etusiivet vaaleankeltaiset, niissä leveät, melko häipyvärajaiset, valkeat juovat ja sirotellusti vain vähän ruskeita suomuja. Takasiivet tummahkon harmaat, ripset ruskehtavanharmaat. Tuntosarvet valkoiset, yläpuolella keskikohtaan asti heikkoja kellertäviä täpliä. Huulirihmojen kärkijaoke kolmanneksen keskijaokkeen pituudesta.

Elintavat. Kuivilla avoimilla paikoilla.

Toukka elää elo-syyskuussa malin (*Artemisia absinthium*) kukissa. Toukkapussi "siemenpussi", päällystetty tyhjäksi syödyillä siemenkodilla.

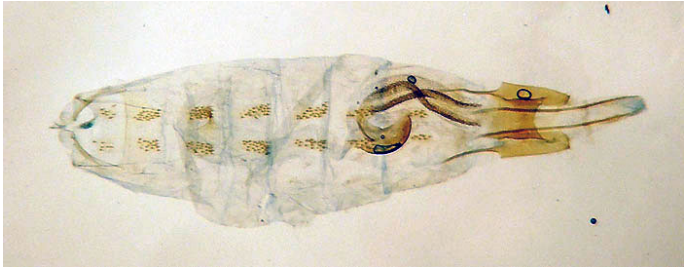

Kuva: SIP Haapala

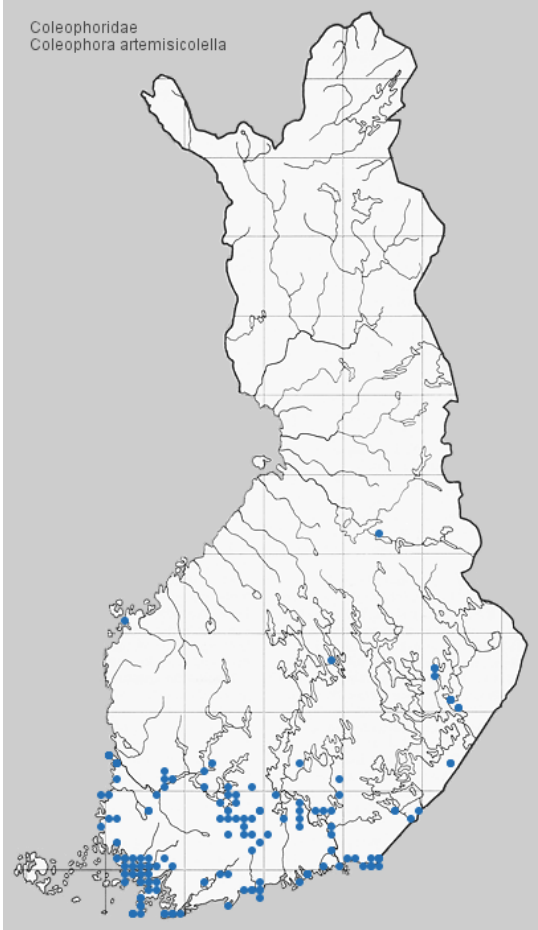

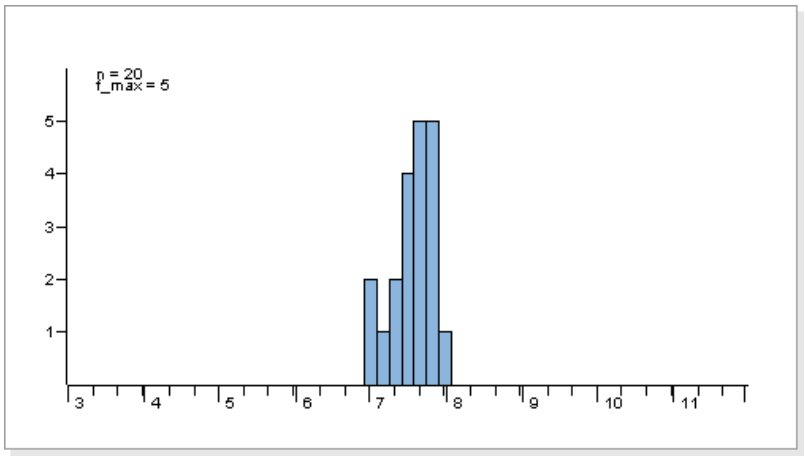

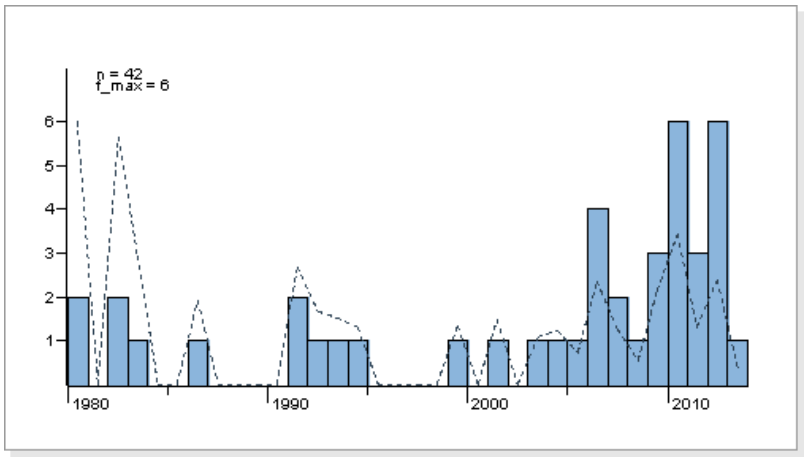

Tuntomerkit. Siipiväli 10-13 mm. Tuntosarvien tyviosassa epäselviä, keltaisia renkaita; kärkiosa renkaaton, valkea. Huulirihmojen kärkijaoke kolmanneksen keskijaokkeen pituudesta. Etusiivet ruskehtavan harmaankeltaiset, niissä kapeat, häipyvärajaiset kellanvalkeat juovat sekä sirotellusti joitakin tummia suomuja, enimmäkseen siiven kärjessä. Takasiivet vaaleanharmaat.
Koiraan sacculus sisäänpäin taipunut, siinä ei selvää reunaa. Aedeaguksen liuskojen keskellä hammas.
Naaraan genitaalilevy (VIII vatsakilpi) leveyttään pitempi, sen keskellä puoleenväliin ulottuva lovi. Ostium bursae leveä, pyöreä. Ductus bursaen takaosa vahvasti piikkinen; laajenee kohti leveää introitus vaginaeta. Corpus bursaessa vain oka.
Elintavat. Ruderaateilla, niityillä, pientareilla. Lentää illalla ja yöllä; tulee silloin tällöin valolle.
Toukka elää pujon (*Artemisia vulgaris*) kukinnoissa; täysikasvuinen syyskuussa. Toukkapussi "siemenpussi", tehty tyhjästä kehtosuomusta.

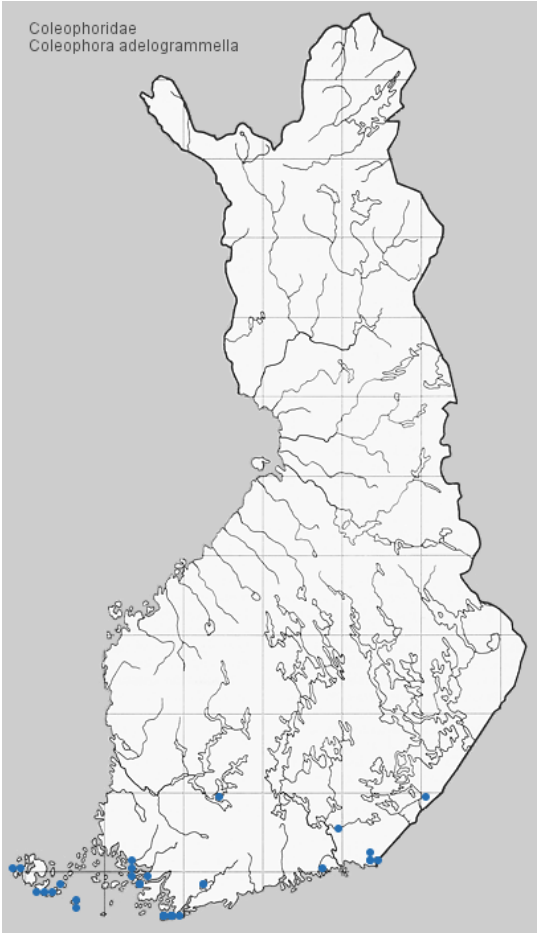

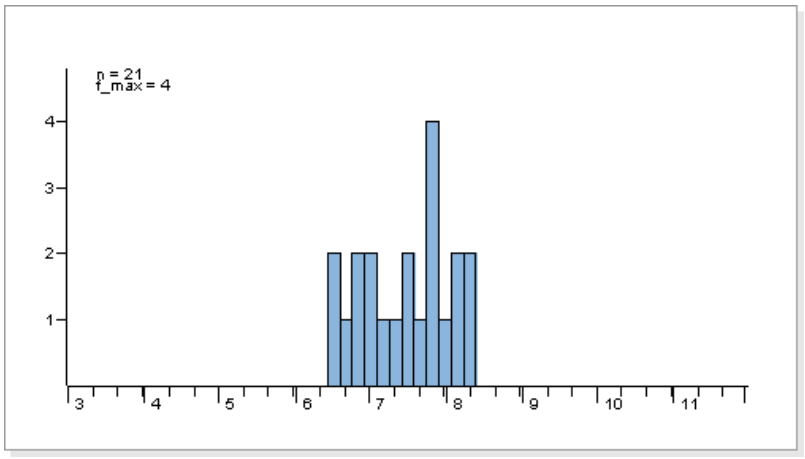

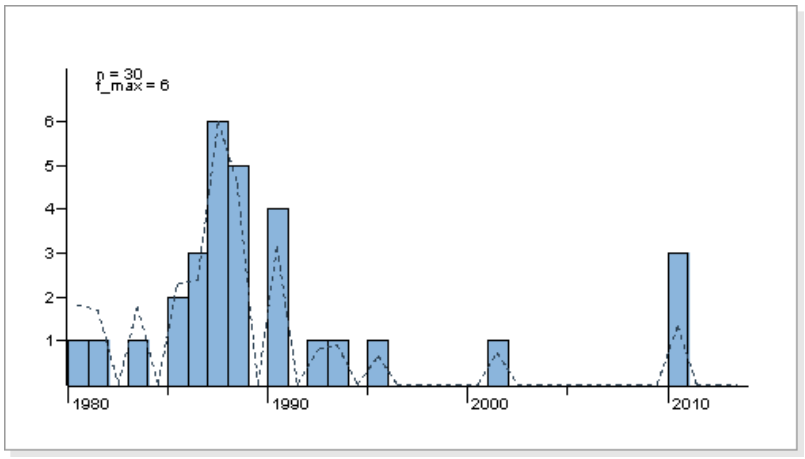

Tuntomerkit. Siipiväli 12-15 mm. Muistuttaa lajia *C. millefolii*; etureunan siipiripsien kärjet keltaiset. Huulirihmojen kärkijaoke noin puolet keskijaokkeen pituudesta. Tuntosarvet vain yläpuolelta renkaalliset. Alapuoli valkoinen.

Koiraan sacculuksen alareunassa ei jatketta. Aedeaguksen liuskat lyhyet ja paksut, molempien keskikohdassa hammas.

Naaraan ostium bursae leveä ja vahvemmin kitinisoitunut kuin lajilla *C. millefolii*.

Elintavat. Kedoilla, pientareilla.

Toukka kovertaa syys-kesäkuussa ketoneilikan (*Dianthus deltoides*) lehtiä; talvehtii keskenkasvuisena. Syystoukkapussi mustahkonruskea, kaksiläppäinen "tuppipussi". Keväinen toukkapussi "putkipussi", 7-7,5 mm, kolmiläppäinen; edessä selkäpuolella tummempi alue. Suuaukko 30-35° kulmassa.

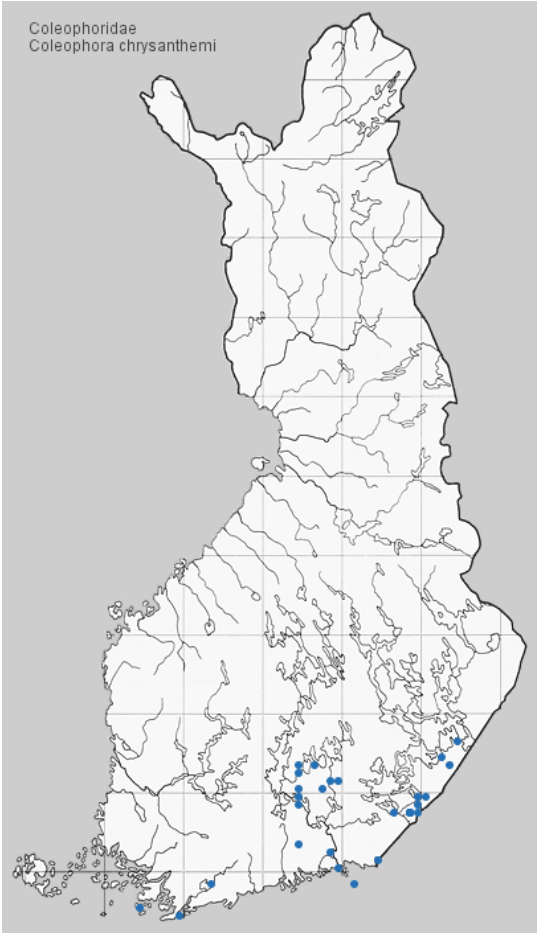

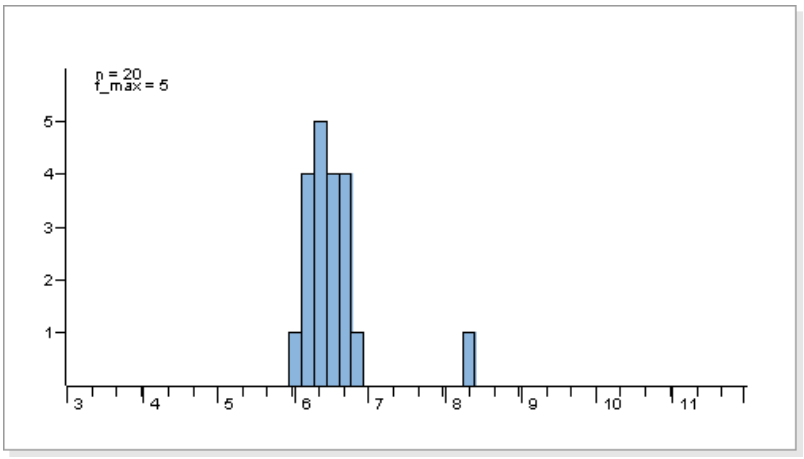

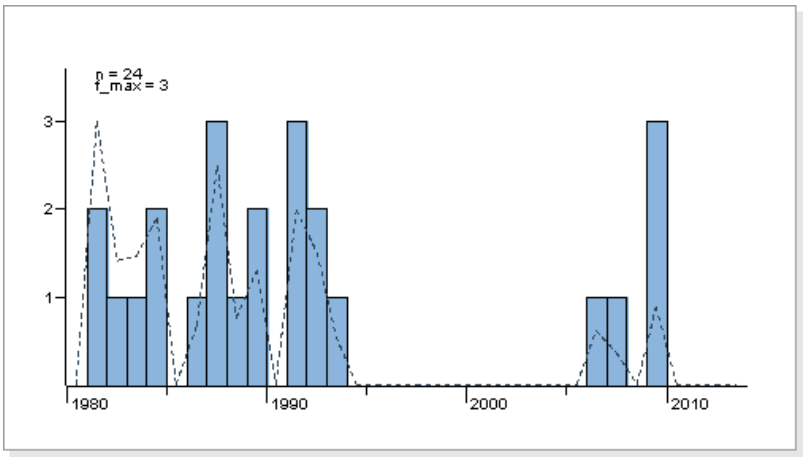

Tuntomerkit. Siipiväli 7,5-11 mm. Etusiivet okrankeltaiset, juovat valkeat. Etureunan siipiripset koiraalla samanväriset, naaraalla vaaleammat kuin pohjaväri. Etureunajuova leveä, ulottuu kärkeen asti. Keski-, takareuna- ja vinojuovat kapeat; siipitaitejuova leveä. Pää ja keskiruumis koiraalla harmahtavankeltaiset, naaraalla valkeahkonkeltaiset. Tuntosarvet kärkeen asti terävästi valko- ja mustarenkaiset; tyvijaoke samanvärinen kuin pää. Huulirihmojen kärkijaoke puolet keskijaokkeen pituudesta; keskijaokkeessa lyhyt tupsu.

Koiraan sacculus päättyy sormimaiseen ulokkeeseen, jonka alareunan tyvellä yksi hammas, toinen yläreunassa. Aedeagus pitkittäisesti jakautunut, molemmat kärjet tylpät.

Naaraan ductus bursae pitkä ja kapea. Bursassa toinen signum, jossa lyhyitä, karkeita piikkejä.

Elintavat. Pientareilla, ruderaateilla, rinneniityillä, ratapenkereillä.

Toukka elää pujolla (*Artemisia vulgaris*), pietaryrtillä (*Tanacetum vulgare*) ja siankärsämöllä (*Achillea millefolium*); talvehtii täysikasvuisena kiinnittyneenä puunrungolle ym. Toukkapussi "putkipussi", n. 7 mm, kellertävänruskea, pinnassa tummia pitkittäiskohojuovia; lähes suora, kolmiläppäinen.

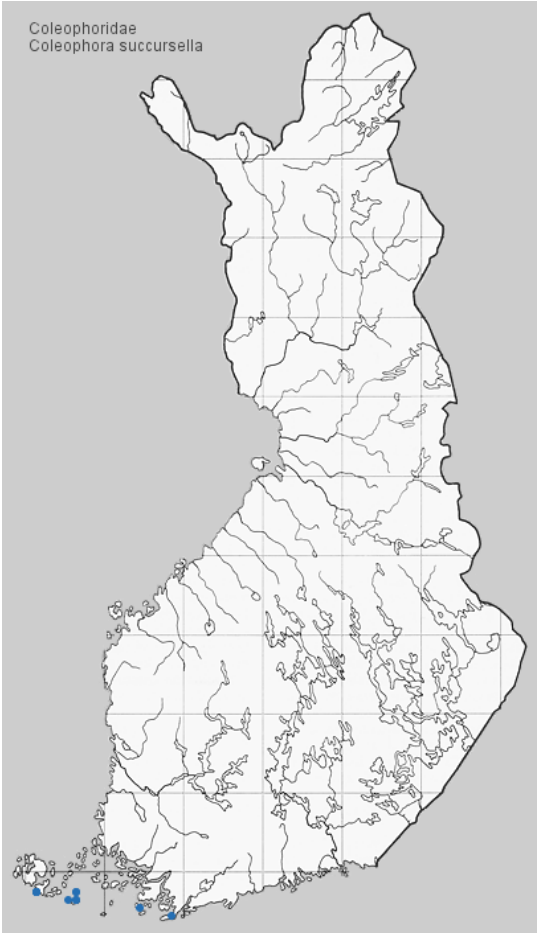

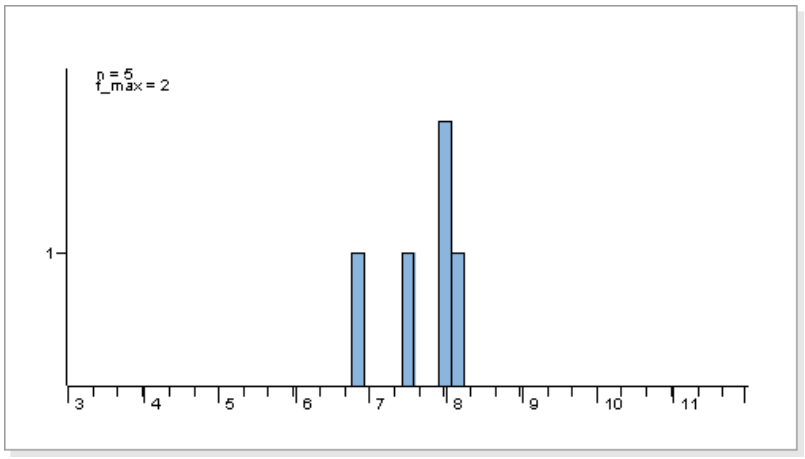

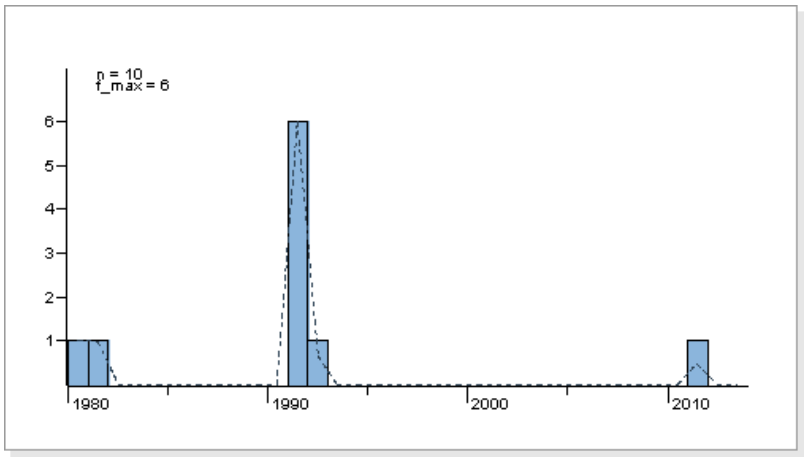

Tuntomerkit. Siipiväli 14-15 mm. Etusiivet ruskeat, keltakarvaiset, naaraalla savenkeltaiset. Valkeat juovat leveät. Keski- ja siipitaitejuovissa runsaasti mustia suomuja. Etureunajuova mustien suomujen rajaama. Siipitaitejuova epätavallisen leveä. Keskijuova ulottuu ulkoreunajuovaan. Takasiivet vaaleanharmaat. Tuntosarvet likaisenvalkeat, yläpuolelta ruskearenkaiset; kärkiosa renkaaton, ruskea. Huulirihmojen kärkijaoke tuskin puolet keskijaokkeen pituudesta. Tupsu ulottuu lähelle kärkijaokkeen kärkeä.

Elintavat. Kedoilla, nummilla.

Toukka elää loka-kesäkuussa ketomarunalla (*Artemisia campestris*), kovertaa lehtiä; talvehtii keskenkasvuisena. Toukkapussi "putkipussi", 10-12 mm, keltainen, etuosan 3/4 päällystetty lyhyellä, valkeahkolla huovalla. Takapää jyrkästi kapeneva, karvaton, siinä n. kolme tummaa pituusjuovaa; kolmiläppäinen. Suuaukko 40-45° kulmassa.

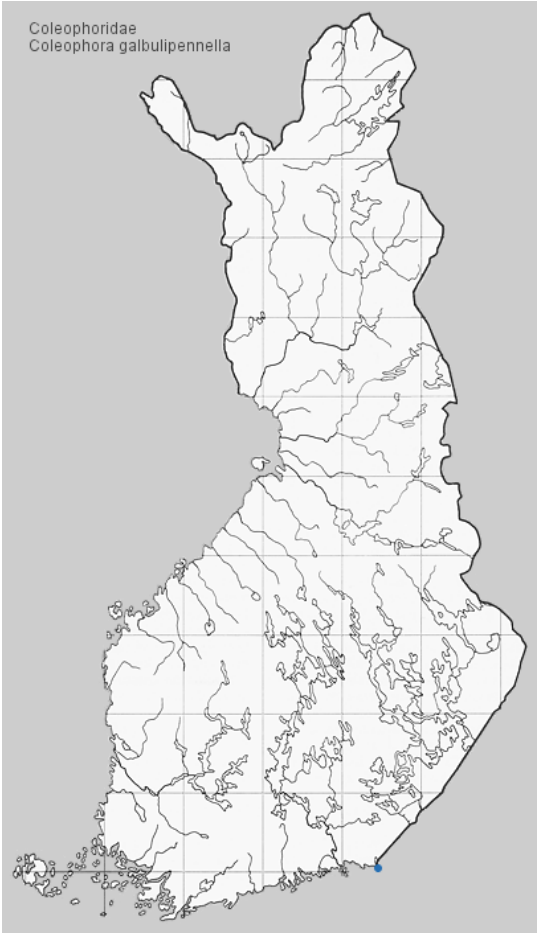

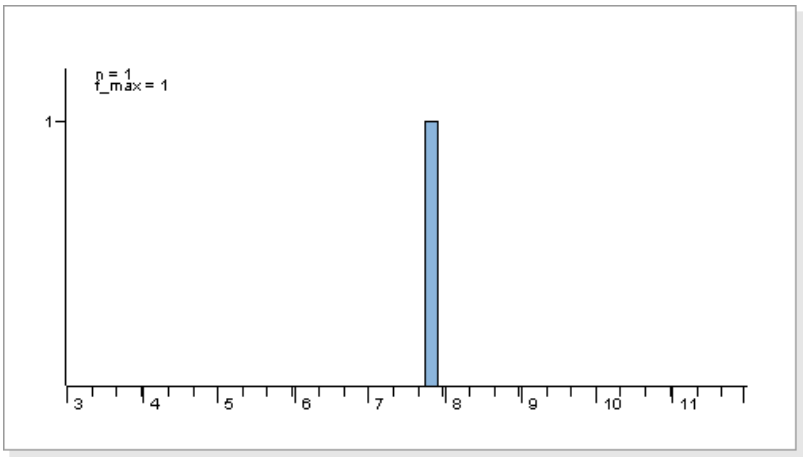

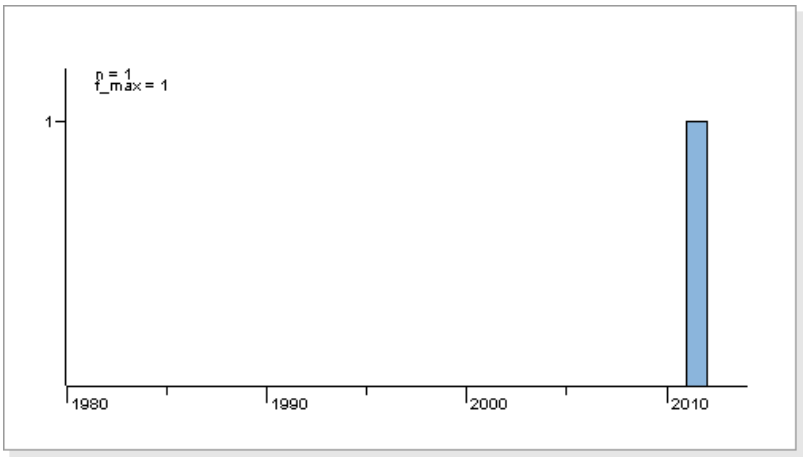

Tuntomerkit. Siipiväli 15-17 mm. Tuntosarvet yksivärisen valkeat, tyvijaoke (scapus) kiiltävän harmaa. Huulirihmat molemmilta sivuilta okrat, ylä- ja alapuolelta valkeahkot. Etusiivet tumman savenkeltaiset tai ruskehtavan okrankeltaiset, juovat valkeat. Etureunassa lumivalkoinen, kapea, terävärajainen juova, joka ulottuu etureunan ripsiin asti. Vinojuovat hienot, niiden välissä runsaasti mustia suomuja. Keski- ja siipitaitejuova leveämmät, niissä epäsäännöllisesti mustia suomuja, eivät ulotu ulkoreunaan. Takareuna kapealti valkea. Ripset ruskehtavanharmaat, siiven kärjen kohdalta tummemmat. Takasiivet harmaat, ripset ruskehtavanharmaat.

Koiraan sacculuksen kärkiuloke leveämpi kärjen lähellä kuin 1/2 kohdalla, suuntautunut taakse ja keskelle; sacculuksen yläreuna harvakseltaan nyhälaitainen.

Naaraan introitus vaginae kitinisoitunut VIII vatsakilven etupuolelta n. 2 kertaa VIII vatsakilven pituuden verran. Ostium bursae, introitus vaginae ja ductus bursae läpimitaltaan samat. Ductus bursaen takaosa heikosti piikkinen. Corpus bursaessa vain oka.

Elintavat. Kuivilla niityillä, hiekkakedoilla, kalliotörmillä. Tulee valolle.

Toukka elää syksyllä nuorena nuokkukohokin (*Silene nutans*) siemenillä. Talvehtimisen jälkeen toukka kovertaa ravintokasvin alalehtiä.Toukkapussi n. 12 mm, valkeahko "putkipussi", jossa tummia, ulosteesta ja hiekanjyväsistä muodostettuja pitkittäisjuovia. Suuaukko n. 40° kulmassa.

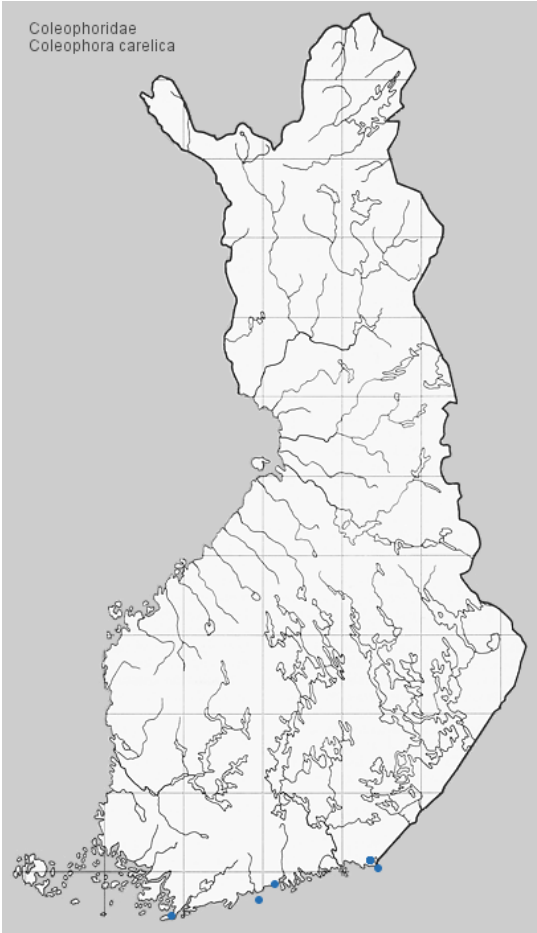

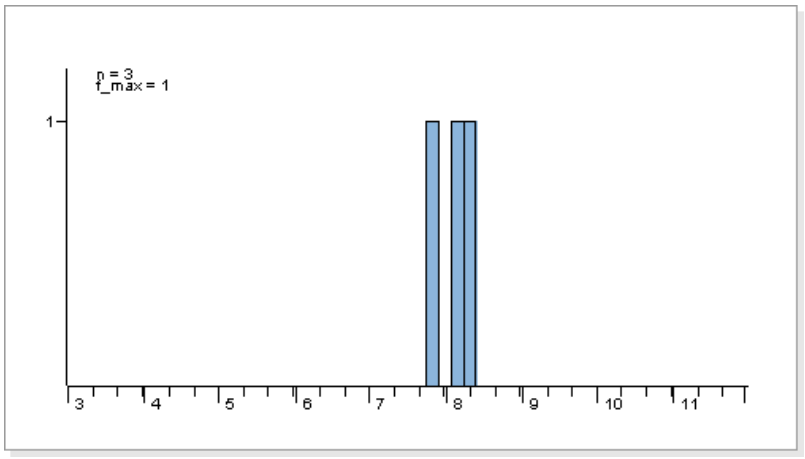

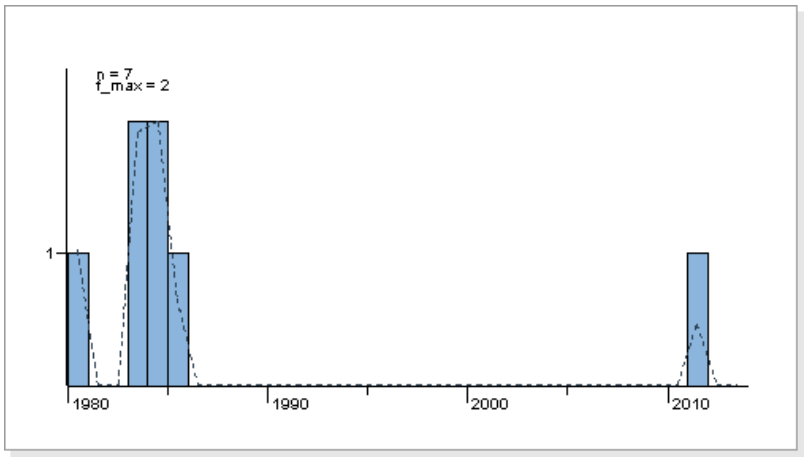

Tuntomerkit. Siipiväli 14 mm. Muistuttaa jonkin verran lajia *C. graminicolella*; etusiivet kellanharmaat, valkojuovaiset, näistä ainoastaan etureunajuova terävärajainen. Keskijuovassa ja katkenneessa siipitaitejuovassa sirotellusti useita mustanruskeita suomuja. Ensimmäinen vinojuova alkaa vähän ennen siiven keskikohtaa ja päättyy etureunajuovan suuntaisena. Etureunan siipiripset harmaankeltaiset. Pää vaalean harmaanruskea, silmän yläreunassa valkeita karvasuomuja. Tuntosarvien tyvijaoke harmaanruskea, takaa valkosuomuinen. Tuntosarvet kärkeen asti valko- ja harmaanruskearenkaiset. Huulirihmat harmaanruskeat, kärkijaoke kolmannes keskijaokkeen pituudesta.

Koiraan genitaalit muistuttavat hieman lajin *C. artemisicolella* genitaaleja; sacculuksen kärjessä ylöspäin taipuva jatke, sisäpuolella ei hampaita. Aedeaguksen molemmissa liuskoissa hammas hiukan ennen kärkeä.

Naaraan genitaalilevy pituuttaan selvästi leveämpi; introitus vaginae pikarimainen, melko lyhyt; ductus bursae leveä, sen takaosassa vyö pieniä, mustahkoja piikkejä. Takimmaiset apofyysit pitkät. Signum melko pieni.

Elintavat. Kuivilla avoimilla paikoilla.

Toukka elää siankärsämöllä (*Achillea millefolium*) ja pujolla (*Artemisia vulgaris*); kovertaa lehden alapinnalla. Toukkia löytyy parhaiten kesäkuussa. Toukkapussi "putkipussi", päällystetty valkeahkolla silkillä. Muistuttaa lajin *C. expressella* toukkapussia, mutta paljon lyhyempi. Koteloituu kesäkuun lopulla ravintokasvin varrelle tai lehdelle.

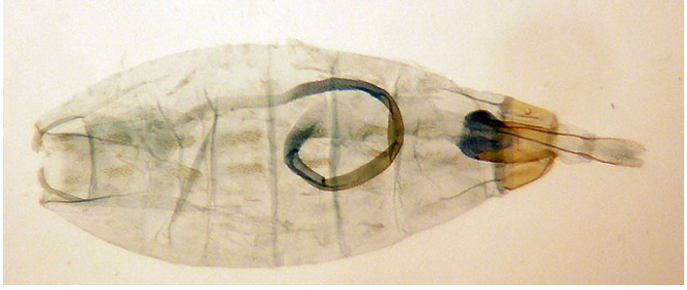

Kuva: SIP Haapala

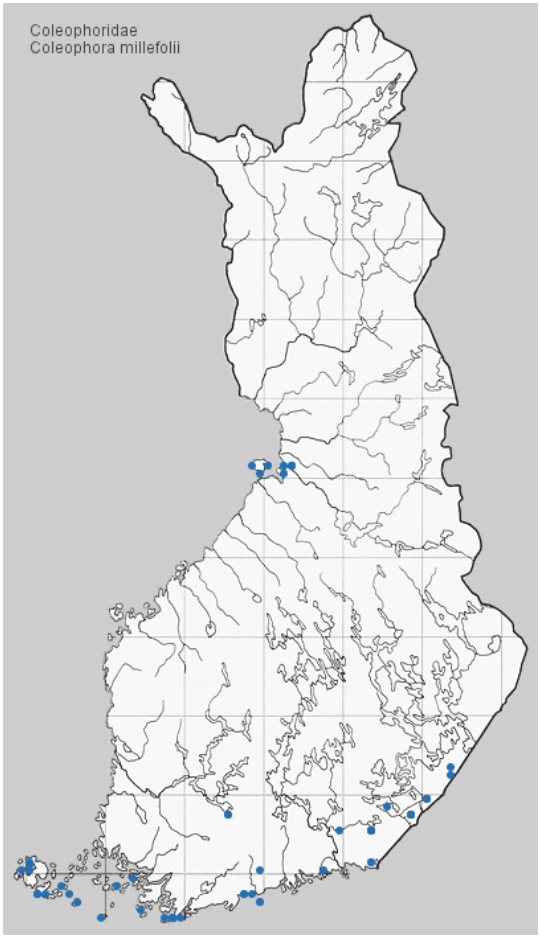

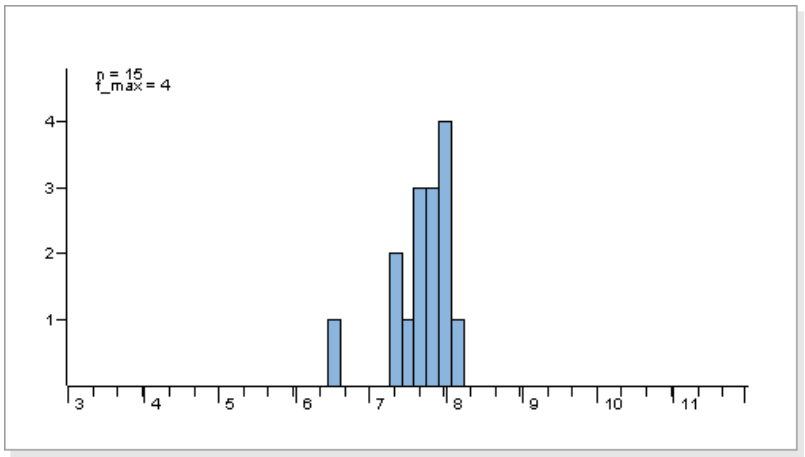

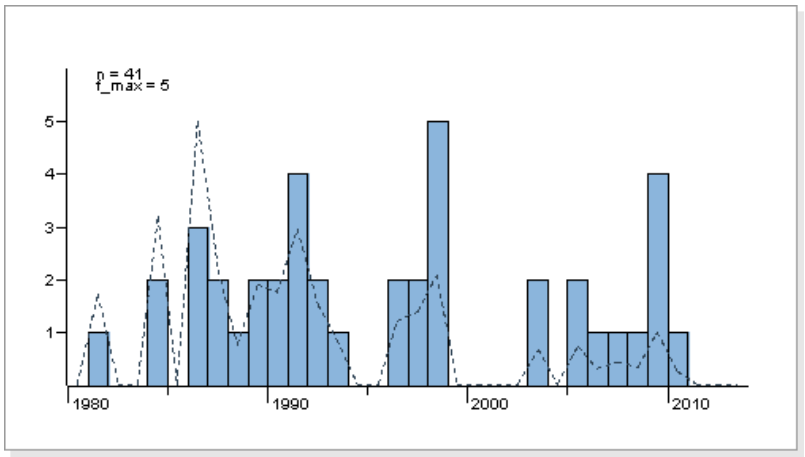

Tuntomerkit. Siipiväli 11-12 mm. Tuntosarvet kärkeen asti valko- ja tummanruskearenkaiset. Huulirihmojen kärkijaoke lyhyempi kuin keskijaokkeen puolikas; keskijaokkeen tupsu ylettyy kärkijaokkeen kärkeen. Etusiivet ruskeankeltaiset, niissä sirotellusti useita mustia suomuja valkeiden juovien välissä ja päällä. Etureunajuova jatkuu kapeana siipiripsien tyvelle. Keskijuovan ulko-osa lähes ulkoreunan suuntainen. Etureunan siipiripset kärjestään valkoiset.

Koiraan sacculuksen alareunassa suora jatke, joka taipuu sisäänpäin ja siksi muistuttaa vahvistusliuskaa. Ulko- ja yläreunojen yhtymäkohdassa pitkä, kaareva uloke. Molemmat aedeaguksen liuskat kärjestään paksuuntuneet.

Naaraan ostium bursae ja ductus bursae heikosti kitinisoituneet.

Elintavat. Kedoilla.

Toukka kovertaa siankärsämön (*Achillea millefolium*) lehtiä; talvehtii keskenkasvuisena. Toukkapussi "putkipussi", 9 mm, kokonaan valkealla villalla päällystetty, koottu useasta lehdenpalasta. Suuaukko n. 45° kulmassa.

Kuva: SIP Haapala

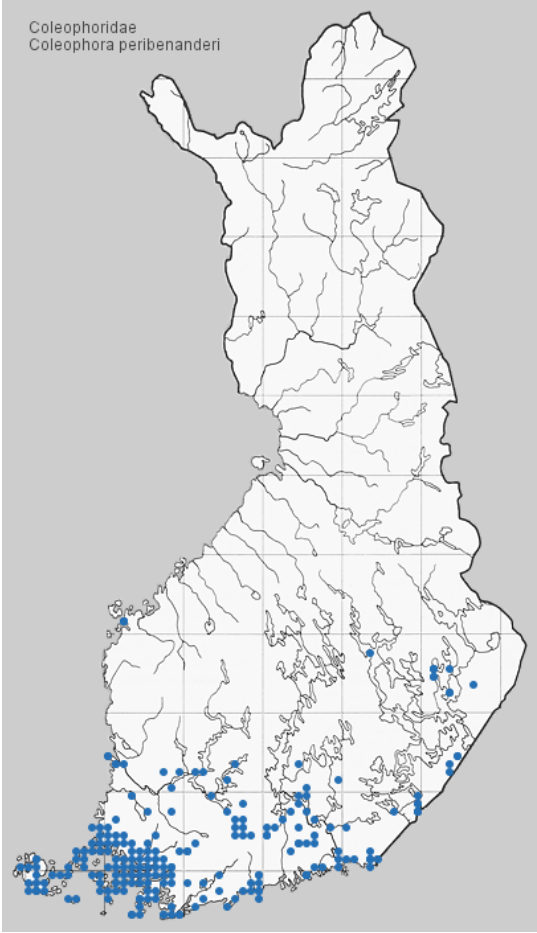

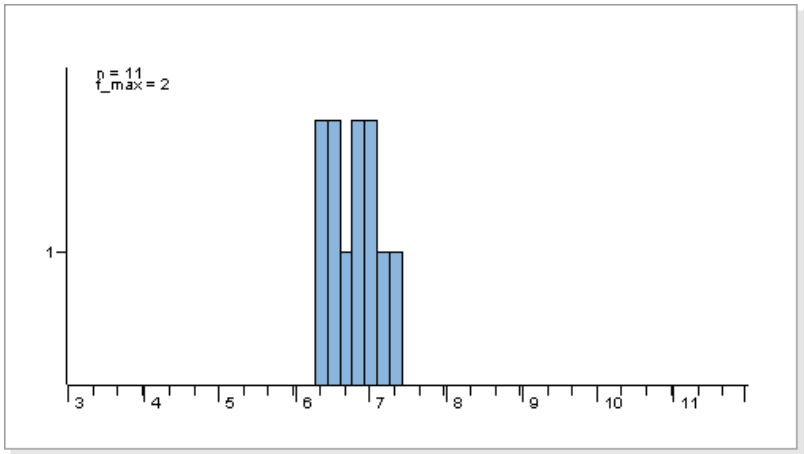

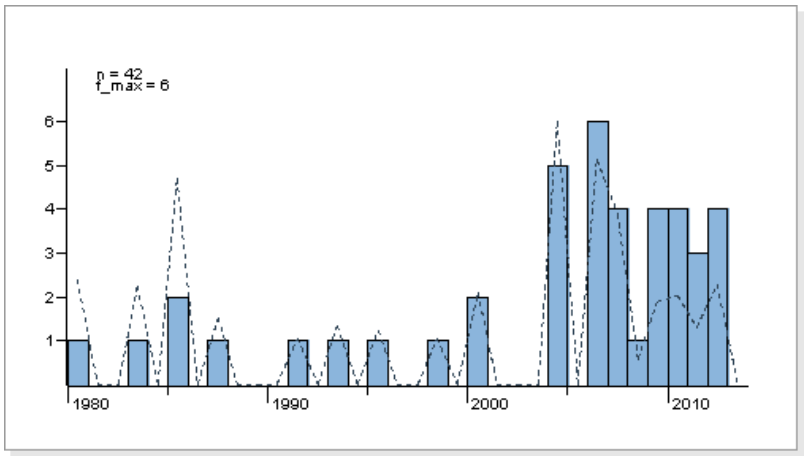

Tuntomerkit. Siipiväli 14-16 mm. Etusiivet okrankeltaiset, juovat valkeat, melko teräväräjaiset (vrt. *C. trochilella*). Kolme vinojuovaa eivät ulotu keskijuovaan. Siipitaitejuova yksinkertainen. Tuntosarvet terävämpirenkaiset kuin lajilla *C. therinella*.

Koiraan aedeaguksen molemmat liuskat kärjestään käyrät. Naaraan ostium hiukan leveämpi kuin lajilla *C. trochilella*, seinämässä ei kurttuja.

Elintavat. Niityillä, ruderaateilla, pientareilla, metsänreunoilla.

Toukka elää karhiaisilla (*Carduus*) ja ohdakkeilla (*Cirsium*), kovertaa lehden alapinnalla; talvehtii täysikasvuisena. Toukkapussi "putkipussi", 10-11 mm, oliivinruskea, kolmiläppäinen, melko ohut. Suuaukko n. 50° kulmassa.

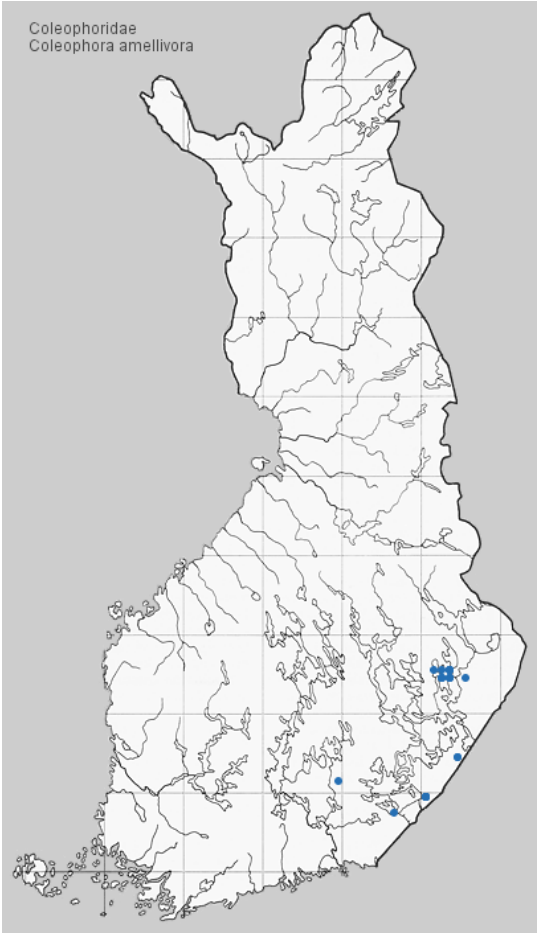

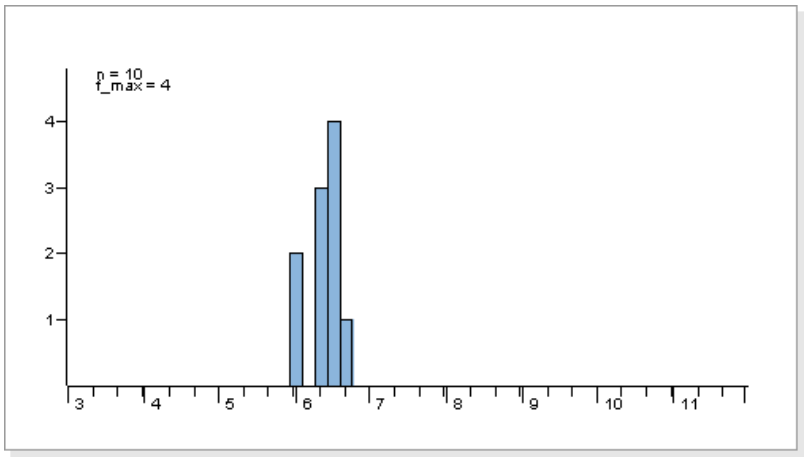

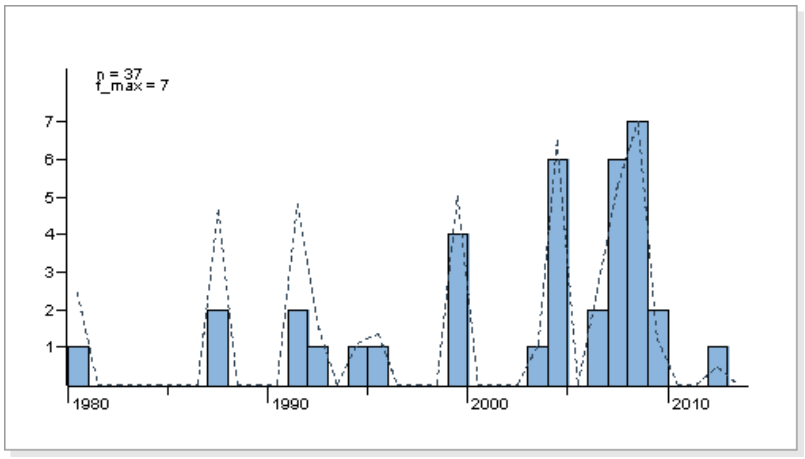

Tuntomerkit. Siipiväli 13-17 mm. Pää kaakaonruskea, silmien yläpuolella joitakin valkeita suomuja. Tuntosarvet valko- ja ruskearenkaiset. Etusiivet kaakaonruskeat, selvät valkeat juovat siiven etu-, ulko- ja takareunassa sekä suonien kohdalla (etureunan kärkikolmanneksessa kaakaonruskea juova valkean juovan takana); kärkiosassa ja valkeiden juovien reunoilla joskus tummanruskeita kapeita juovia tai täpliä; siipiripset ruskeanharmaat, kärkiosassa valkeahkot. Takasiivet ruskeanharmaat, keskellä siipeä valkeahko pitkittäisjuomu; siipiripset tyvestä ruskeanharmaat, kärjestä valkeahkot.

Elintavat. Kuivilla kedoilla.

Toukka elää syys-toukokuussa kultapiiskulla (*Solidago virgaurea*), ulkomailla myös alppiasterilla (*Aster alpinus*) ja elokuunasterilla (*A. amellus*); kovertaa alalehtiä; talvehtii täysikasvuisena. Toukkapussi 8-11 mm, ruskehtava, putkimainen, molemmista päistään hieman kapeneva, peräpää kolmiläppäinen; selkä- ja vatsapuolella vaihtelevassa määrin ulkonevat harjanteet; pinta vaihtelevasti rakeinen. Suuaukko 30°-40° kulmassa.

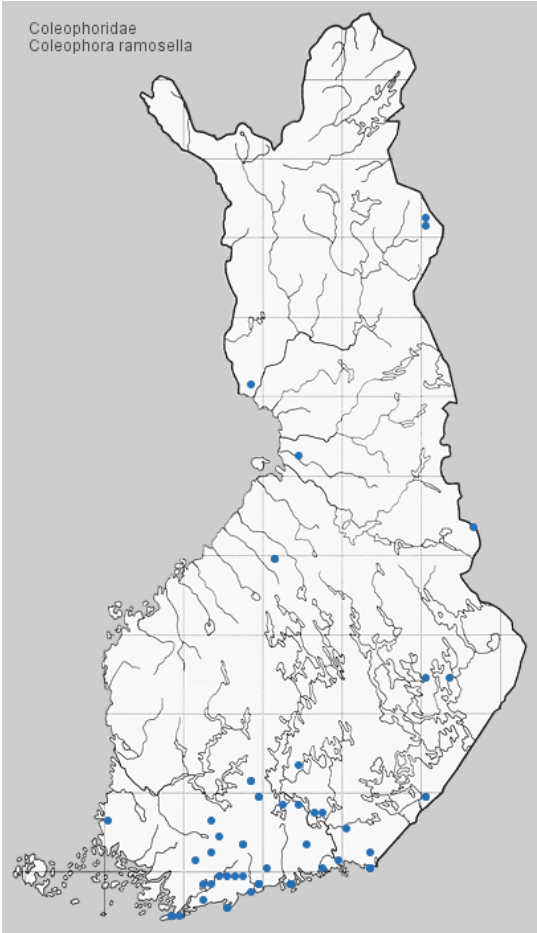

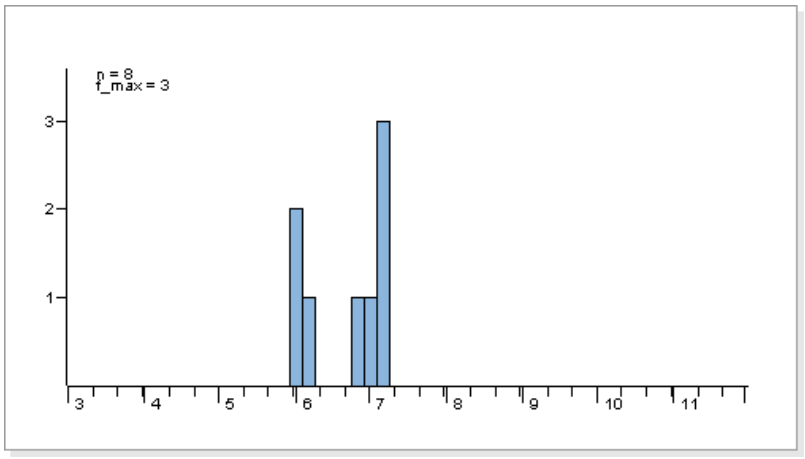

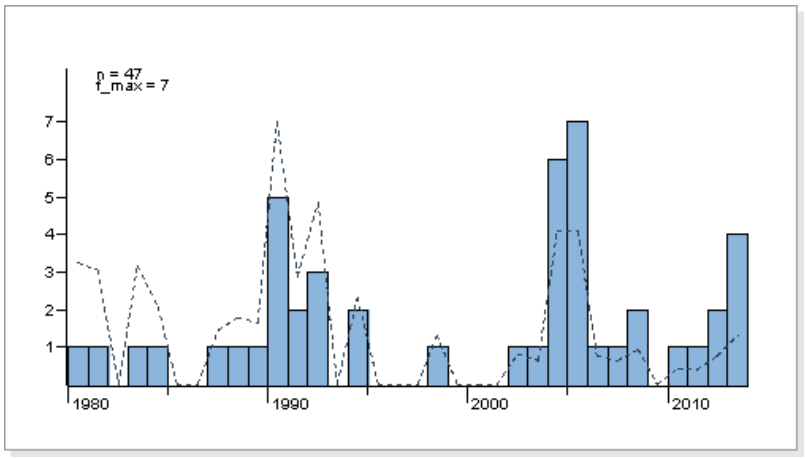

Tuntomerkit. Siipiväli 10-12 mm. Muistuttaa lajia *C. trochilella*; pienempi. Etusiivet puhtaan okrankeltaiset, kuten lajilla *C. trochilella* ; etureunajuova ei ulotu siiven kärkeen. Etureunan siipiripset kärjestään puhtaan keltaiset. Tuntosarvet valkeat, vaaleanharmaarenkaiset.

Koiraan sacculus kapeampi kuin lajilla *C. trochilella*, yläreunan lisäkkeen tyvellä ei hammasta. Aedeaguksen liuskoissa ei hampaita.

Elintavat. Avoimilla, paahteisilla hiekkapohjaisilla paikoilla, kuten ratapenkereillä, hiekkakuopissa ja -kentillä.

Toukka elää kultapiiskulla (*Solidago virgaurea*), talvehtii keskenkasvuisena. Toukkapussi "putkipussi", muistuttaa lajin *C. trochilella* toukkapussia, pienempi, 8-9 mm; kolmiläppäinen. Suuaukko n. 20° kulmassa.

Kuva: Jouni Pyyhtiä

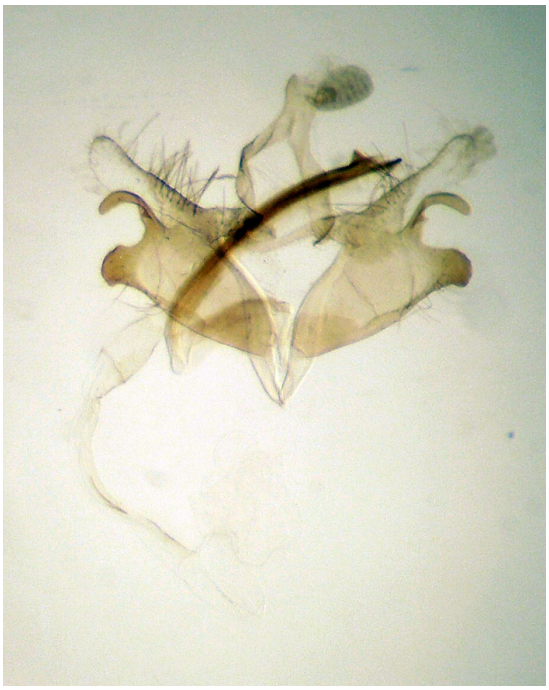

Kuva: SIP Haapala

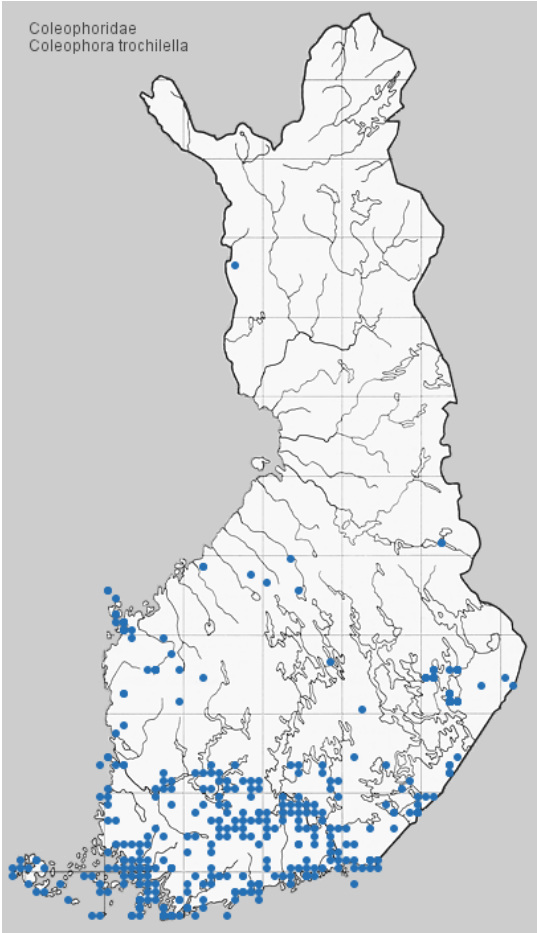

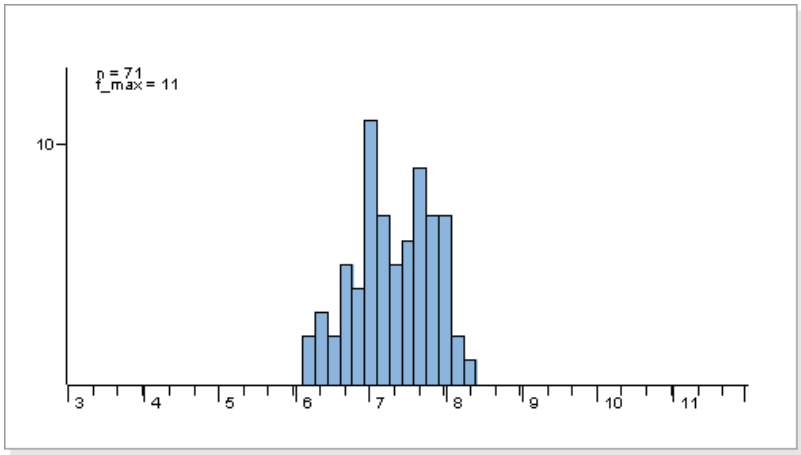

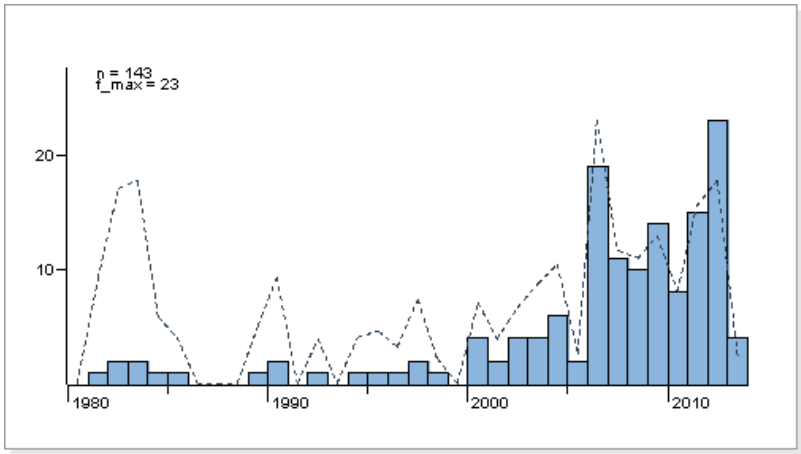

Tuntomerkit. Siipiväli 13-15 mm. Vaihteleva. Etusiivet puhtaan savenkeltaiset, juovat selvät, valkeat, usein hieman kiiltävät. Joskus juovat ovat, varsinkin naaraalla, melko leveät, jolloin siivet näyttävät vaaleammilta. Etureunajuova ylettyy siiven kärkeen. Vinojuovat eivät ulotu keskijuovaan. Keskijuova osuu ulkoreunajuovaan lähellä kärkeä. Siipitaitejuova leveä, ei kaksinkertainen. Takareunajuova ohut, usein epäselvä, jatkuu ulkoreunajuovana siiven kärkeen. Etureunan siipiripset kärjestään hiukan vaaleamman keltaiset. Takasiivet harmaat. Tuntosarvet ruskearenkaiset, kärki valkea.

Koiraan aedeaguksen liuskoissa kärjen lähellä hammas. Naaraan ostium bursaen seinämässä useita pieniä kurttuja.

Elintavat. Soraisilla ja kivisillä merenrannoilla, pientareilla, kallioilla, pihoissa.

Toukka elää mykerökukkaisilla (Asteraceae), kuten pietaryrtillä (*Tanacetum vulgare*) ja marunoilla (*Artemisia*), kovertaa lehden alapinnalla; talvehtii keskenkasvuisena. Toukkapussi "putkipussi", 10-11 mm, ruskehtavankeltainen, suun läheltä hieman tummempi; kolmiläppäinen. Suuaukko 45-60° kulmassa.

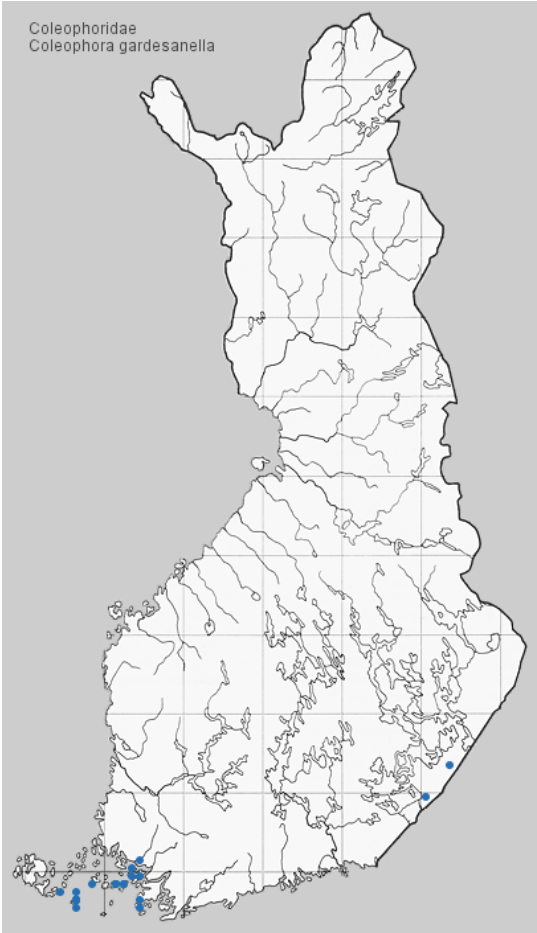

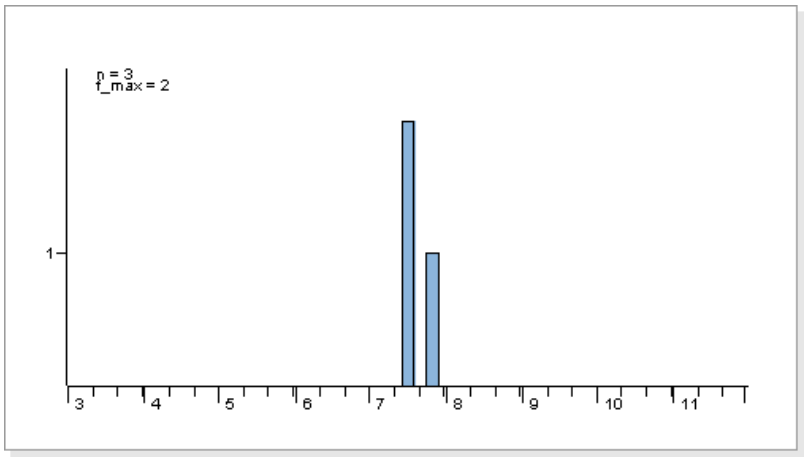

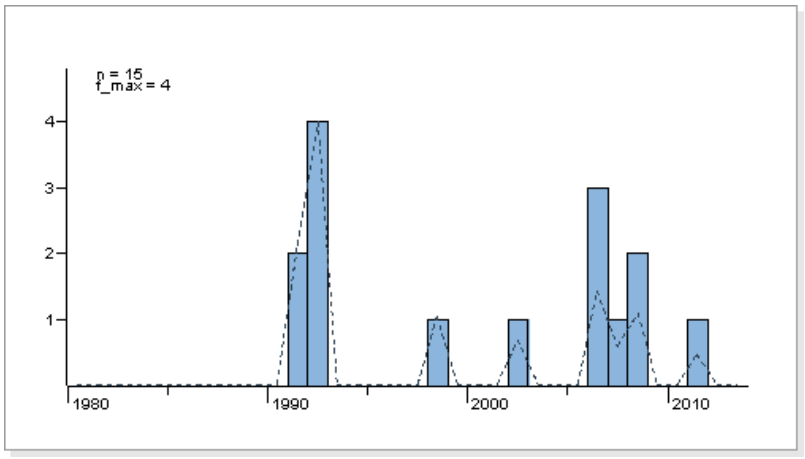

Tuntomerkit. Siipiväli 9-11 mm. Etusiivet okrat, kärkiosasta tummemmat. Valkeat tai kermanvalkeat juovat etureunassa 5/8 kohdalle, pitkin suonia etureunaan asti, keskisaran etureunaa pitkin suonen 11 tyvelle, keskisaran takareunaa pitkin 1/3 kohdalta sen päähän, siipitaitteessa sekä takareunassa keskikohtaan asti. Tuntosarvet valkeat, päältä tummarenkaiset 5/6 asti, alta tummatäpläiset, kärkiosa valkea. Tyvijaokkeen alapuolella pystyjä suomuja. Huulirihmojen kärkijaoke 2/3 keskijaokkeen pituudesta; keskijaokkeessa keskikokoinen tupsu.

Koiraan sacculuksen alakulmassa lyhyt lisäke, yläkulman lisäke kaareva ylittäen osittain sivulämssän. Naaraan ostium yhtä leveä kuin ductus bursae.

Elintavat. Pientareilla, niityillä. Lentää iltapäivällä auringonpaisteessa; tulee yöllä valolle.

Toukka elää syys-kesäkuussa pujolla (*Artemisia vulgaris*), kärsämöillä (*Achillea*), ahdekaunokilla (*Centaurea jacea*), pietaryrtillä (*Tanacetum vulgare*) ja päivänkakkaralla (*Leucanthemum vulgare*); kovertaa lehtiä; talvehtii keskenkasvuisena. Toukkapussi "putkipussi", n. 9 mm, ruskehtavankeltainen, kapeampi kuin lajin *C. trochilella* toukkapussi; kolmiläppäinen. Suuaukko n. 45° kulmassa.

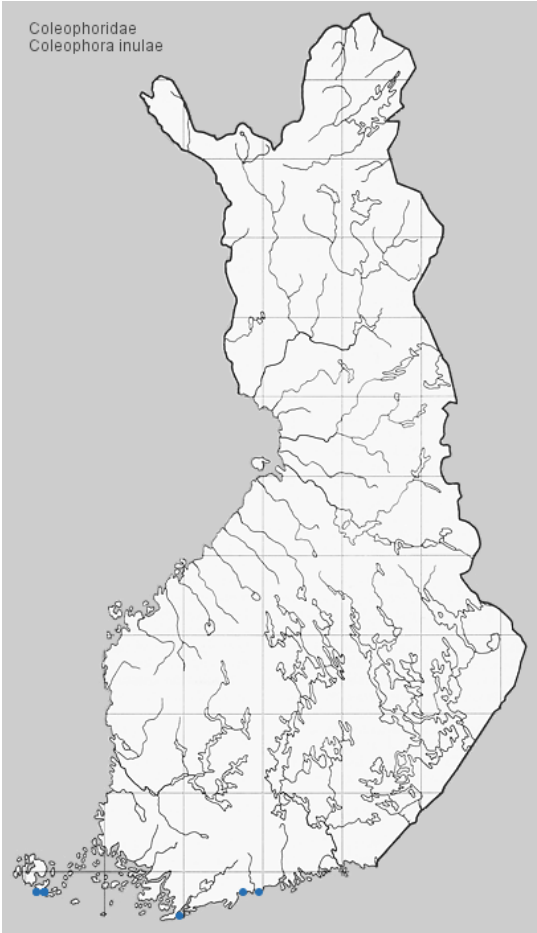

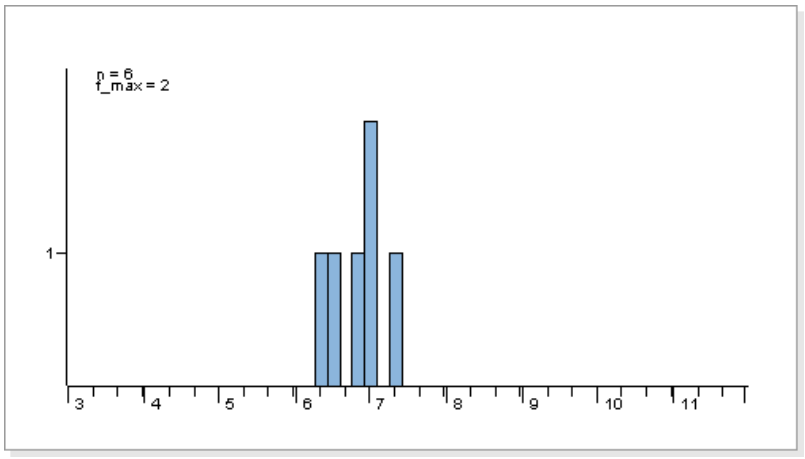

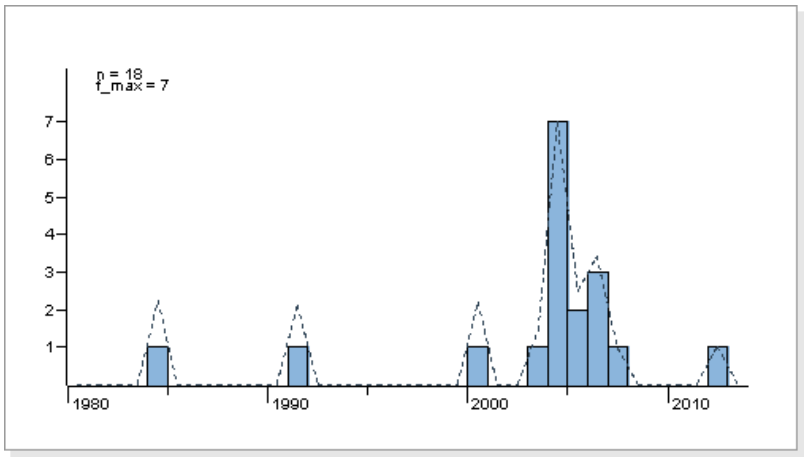

Tuntomerkit. Siipiväli 13-16 mm. Etusiivet nahankeltaiset, juovat puhtaan valkeat, hiukan kiiltävät. Etureunan siipiripset valkeahkon nahankeltaiset, tyvestä okrankeltaiset. Tuntosarvet valkeat. Huulirihmojen kärkijaoke 3/5 keskijaokkeen pituudesta; keskijaokkeessa keskikokoinen tupsu.

Elintavat. Kosteilla niityillä, soilla, rannoilla.

Toukka elää rantapunalatvalla (*Eupatorium cannabinum*) ja rantahirvenjuurella (*Inula salicina*), kehitys kaksivuotinen. Toukkapussi "putkipussi", n. 15 mm, harmaankellertävä, peräpää vaaleampi, kapea, keskeltä paksumpi, kolmiläppäinen. Suuaukko 0-10° kulmassa.

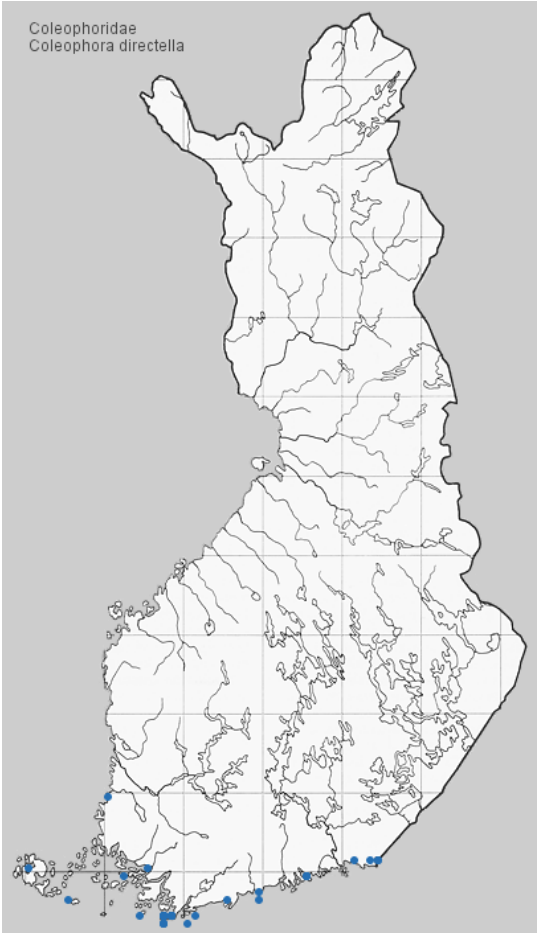

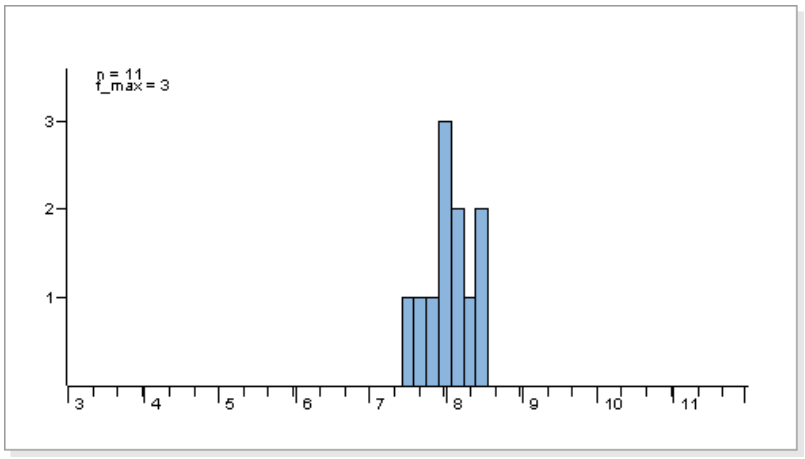

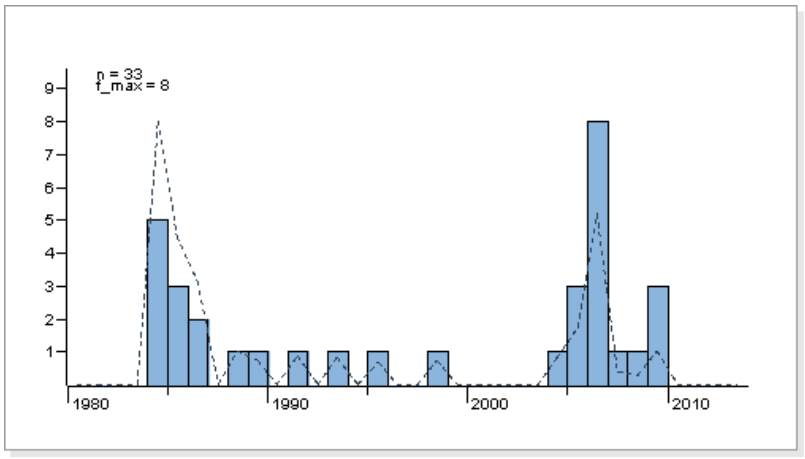

Tuntomerkit. Siipiväli 15-18 mm. Pää vaalean harmaanruskea, silmien yläpuolella terävä, valkea viiru. Tuntosarvet kärkeen asti vaalea- ja tummarenkaiset. Huulirihmojen keskijaokkeen tupsu työntyy kärkijaokkeen kärjen yli. Kärkijaoke tuskin 1/3 keskijaokkeen pituudesta. Etusiivet likaisen tumman kellanruskeat, valkojuovaiset, niissä sirotellusti mustia suomuja; valkeat juovat usein heikot. Etureunajuova puhtaan valkoinen, keskijuova alkaa lähempää siiven tyveä kuin vinojuovat. Ulkoreunassa leveämpi valkea juova. Mustia suomuja eniten etureunajuovan takana. Takasiivet harmaat.

Koiraan sacculuksen ulkoreunassa leveä, lyhyt uloke, yläreunassa pienempi uloke. Aedeaguksen liuskojen päät pyöristyneet, toisessa kartiomainen hammas lähellä kärkeä.

Naaraan ostium keskeltä paisunut; ductus bursaen takaosan piikkiharjanteet puuttuvat.

Elintavat. Hiekka- ja kivikkorannoilla, kedoilla, dyyneillä.

Toukka elää syys-kesäkuussa ketomarunalla (*Artemisia campestris*), talvehtii keskenkasvuisena. Toukkapussi "putkipussi", 12-13 mm, liereä, kolmiläppäinen, päällystetty kokonaan harmaanvalkealla villalla. Suuaukko n. 70° kulmassa.

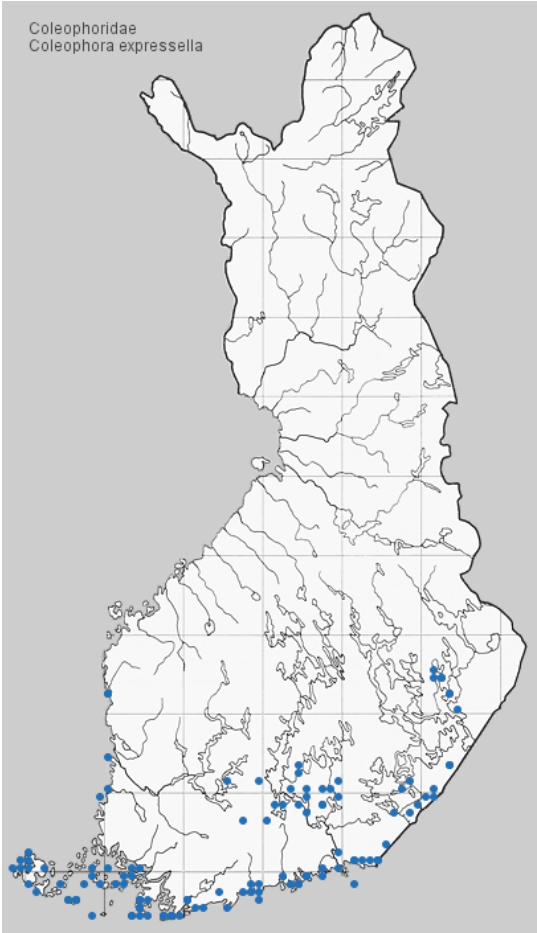

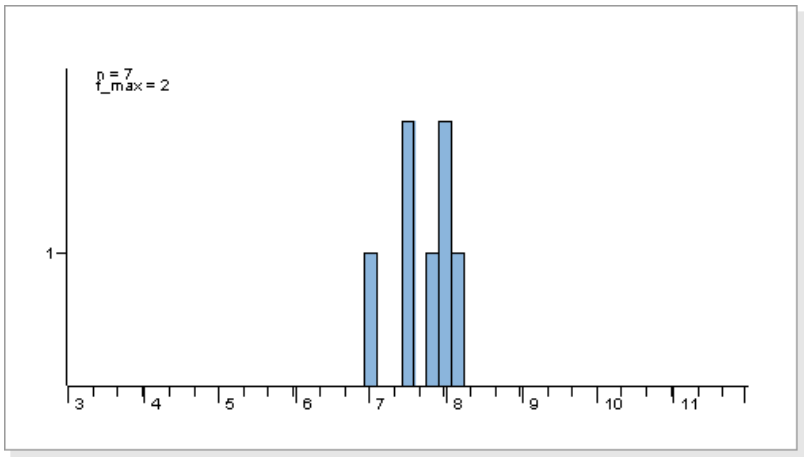

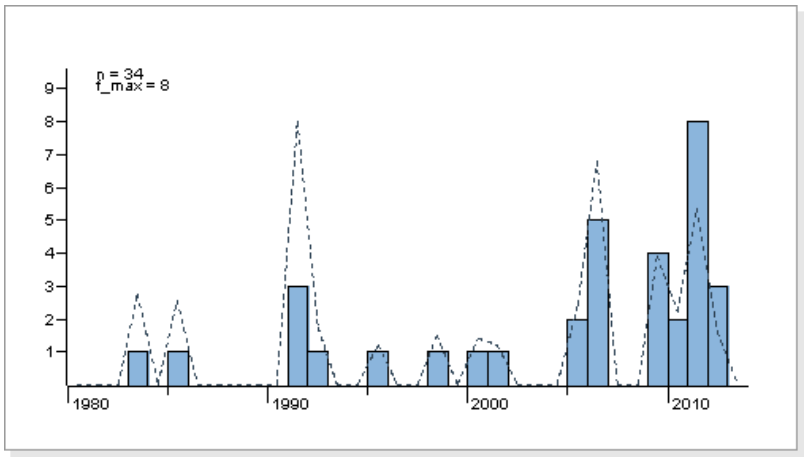

Tuntomerkit. Siipiväli 16-20 mm. Muistuttaa paljon lajia *C. directella*; vain vähän vaaleampi. Pää ja keskiruumis koiraalla kellanruskeat, naaraalla vaalean okrankeltaiset. Silmän reunaviiru valkea. Tuntosarvet valkeat, ruskearenkaiset, jotka naaraalla heikot tai puuttuvat. Huulirihmat kellanruskeat, naaraalla lähes valkeahkot, sisäpuolelta myös koiraalla vaaleammat. Kärkijaoke tuskin 1/3 keskijaokkeen pituudesta. Etusiivet savenruskeat, etupuoliskosta tummemmat. Juovat valkoiset, eivät erityisen terävärajaiset. Naaraan pohjaväri vaaleampi, okrankeltainen, juovat hiukan leveämmät. Mustia suomuja runsaasti, niistä muodostuu keskijuovalle 2/3 kohdalle musta laikku. Valkea etureunajuova häviää lähellä siiven kärkeä, se ei ole niin voimakkaasti mustien suomujen rajaama kuin lajilla *C. directella*. Keskijuova alkaa lähempää siiven tyveä kuin ensimmäinen vinojuova. Etureunan siipiripset tyvestä ruskeat, kärjestä valkeat.

Koiraan sacculus päättyy kahteen lyhyeen ulokkeeseen, joista ylempi toisinaan isompi. Aedeagus kuten lajilla *C. directella*; lyhyemmän liuskan hammas koukkumainen, sijaitsee aivan kärjessä.

Naaraan ostium pussimainen, kaikkialta suunnilleen tasalevyinen; ductus bursaen takaosan sivuilla kaksi lyhyttä piikkiharjannetta.

Elintavat. Paahteisilla, avoimilla paikoilla.

Toukka elää siankärsämöllä (*Achillea millefolium*); talvehtii keskenkasvuisena. Toukkapussi "putkipussi", n. 12 mm, vaaleanharmaa, hieman kellertävä, huopainen, kolmiläppäinen. Suuaukko n. 45° kulmassa.

Kuva: Olavi Niemi

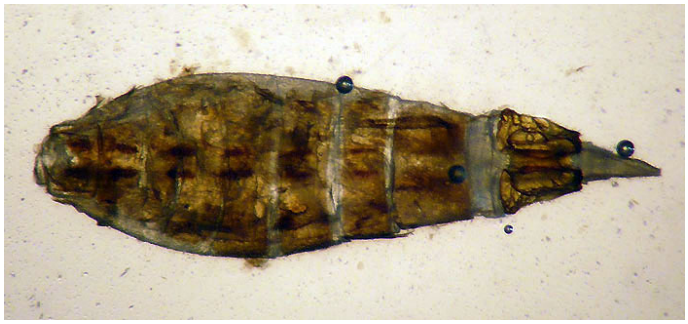

Kuva: SIP Haapala

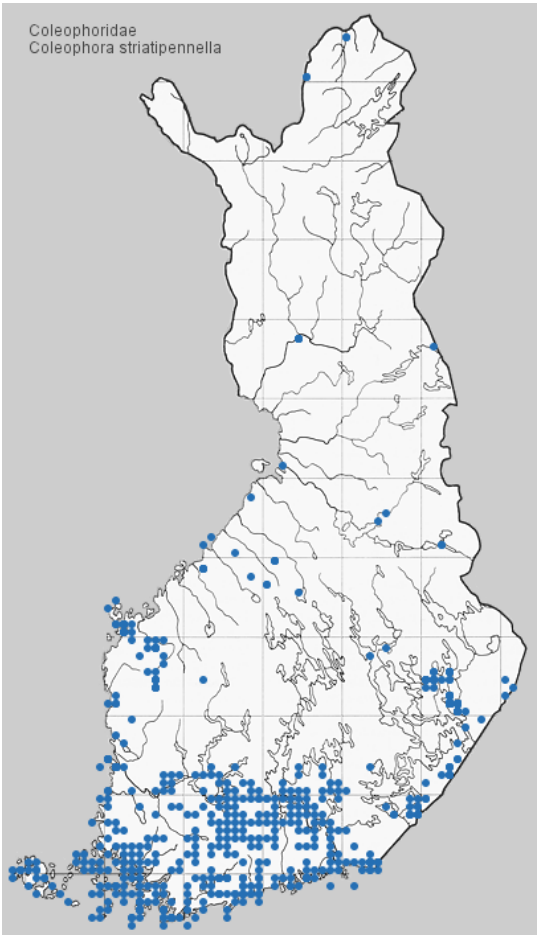

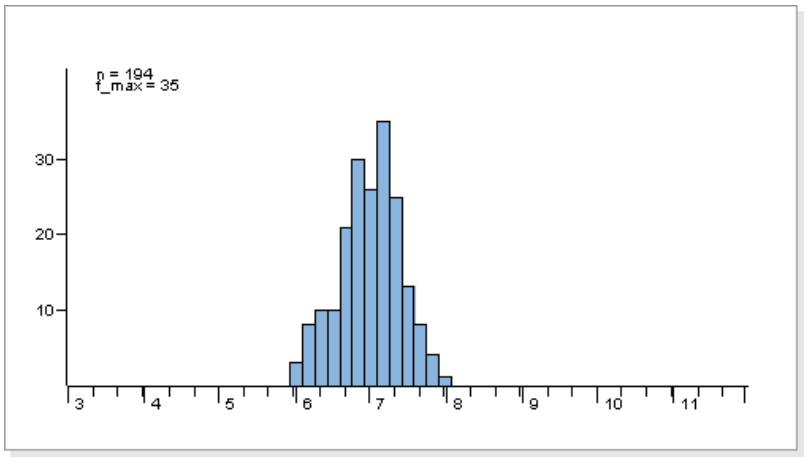

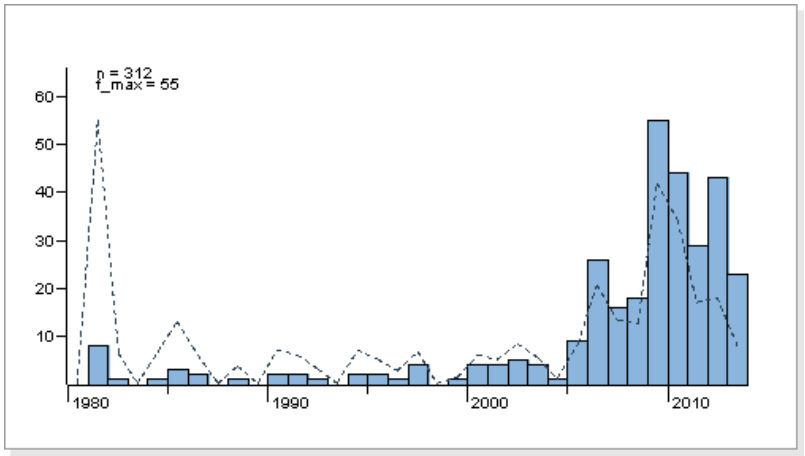

Tuntomerkit. Siipiväli 12-14 mm. Vaihteleva. Etusiivet likaisen harmaankeltaiset, juovat häipyvärajaiset, valkeat; etureunan siipiripsien tyvellä ruskea varjojuova. Joskus juovat voivat olla huomattavasti leventyneet, jolloin siivet näyttävät vaaleammilta. Harvoin etusiivet dominoivasti valkoiset, jolloin paljain silmin näkyvissä vain ruskea varjojuova. Etureunajuova ylettyy siipiripsien kautta siiven kärkeen. Kolme vinojuovaa eivät yhdy toisiinsa ja ulottuvat etureunajuovaan. Keskijuova yhtyy tavallisesti etureunaan. Siipitaitejuova kulkee ulkoreunaan asti. Takasiivet vaaleanharmaat. Tuntosarvien renkaat ruskeat, häipyvät kärkeä kohti. Koiraan sacculus leveä, sen kärjessä kolme uloketta.

Elintavat. Niityillä, ruderaateilla, metsänreunoilla, kosteikoissa ym.

Toukka elää heinätähtimön (*Stellaria graminea*), pihatähtimön (*Stellaria media*) ja nurmihärkin (*Cerastium fontanum*) siemenillä. Toukkapussi kellanruskea "putkipussi".

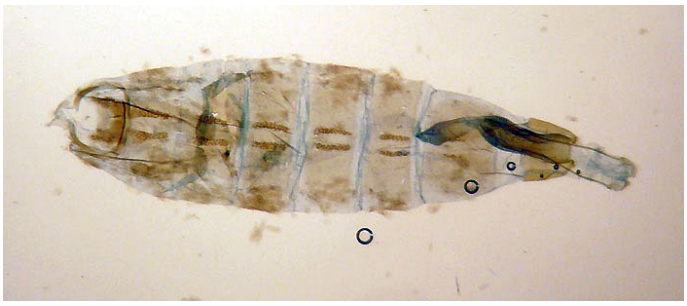

Kuva: SIP Haapala

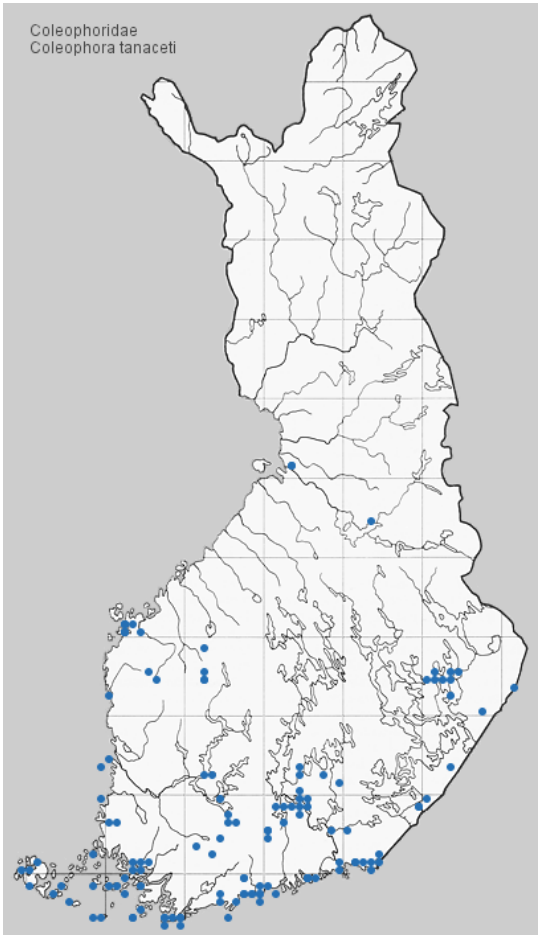

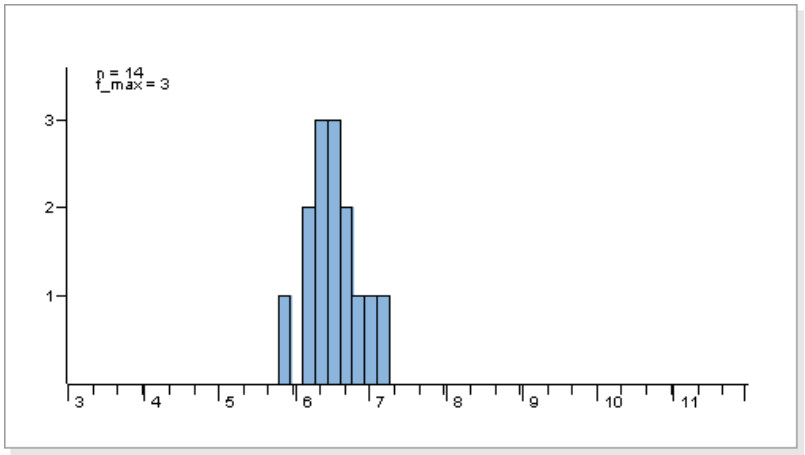

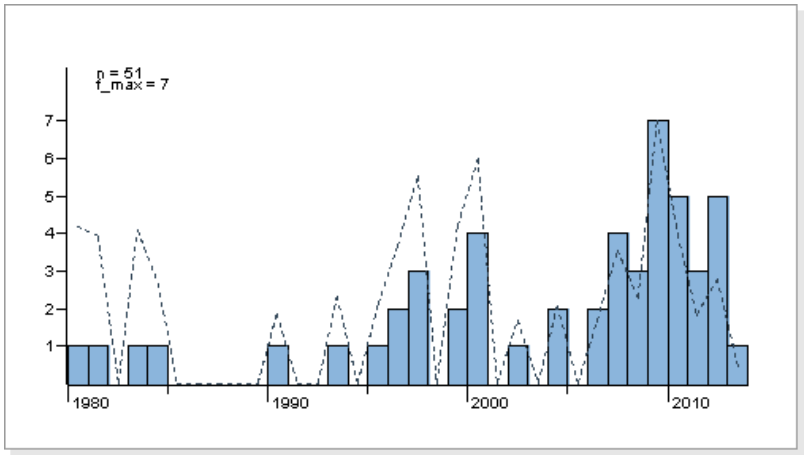

Tuntomerkit. Siipiväli 11-14 mm. Etusiivet vaaleankeltaiset, niissä leveät, usein häipyvähkörajaiset valkeat juovat. Toisinaan juovat ovat leveämmät kuin niiden väliin jäävä pohjaväri. Etureunajuova jatkuu tyvestä siiven kärkeen. Ensimmäinen vinojuova alkaa siiven tyvestä. Takareunajuova jatkuu ulkoreunan siipiripsiin. Mustia suomuja vähän. Etureunan ripset kellanvalkeat, keskellä ruskeankeltainen juova. Takasiivet harmaat. Tuntosarvet päältä kärkeen asti ruskearenkaiset; alta enimmäkseen valkeat, harvoin heikosti renkaalliset. Huulirihmojen kärkijaoke pitempi kuin puolet keskijaokkeesta.

Koiraan sacculuksen yläreunan jatkeen kärjessä kaksi hammasta, yksi tyvellä. Alareunan jatke suora, ilman hampaita.

Aedeaguksen liuskojen kärjessä hammas.

Elintavat. Hiekkarannoilla, niityillä.

Toukka elää elo-lokakuussa pietaryrtin (*Tanacetum vulgare*) kukinnoissa, kovertaa joskus myös lehtiä; talvehtii. Toukkapussi "putkipussi", 6-8 mm, ruskea, päällystetty keltaisilla kukanmurusilla; suuaukon takaa käyrä, kolmiläppäinen. Suuaukko n. 10° kulmassa. Koteloituu keväällä toukkapussiin.

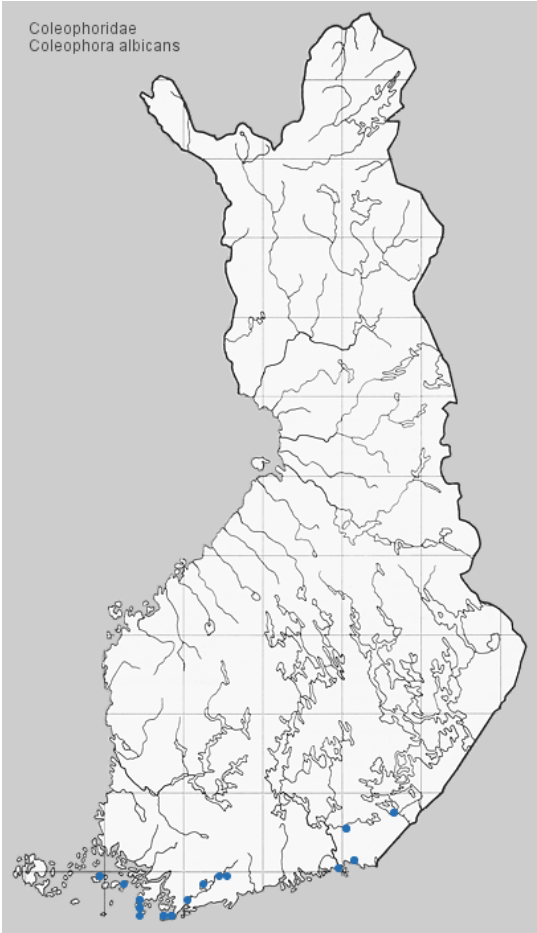

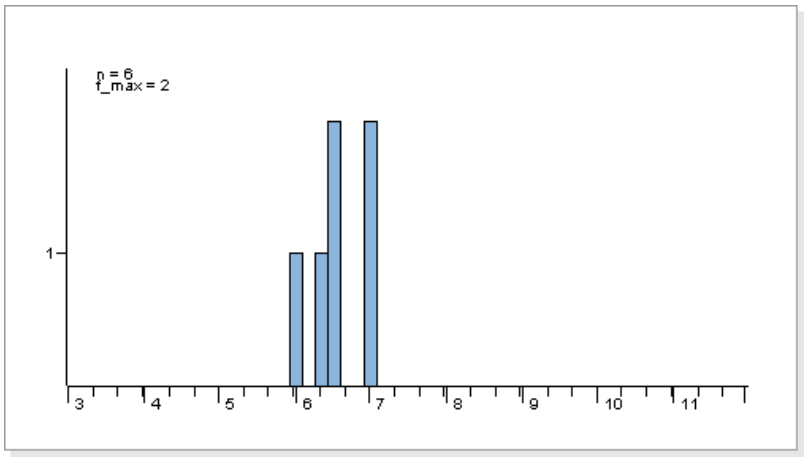

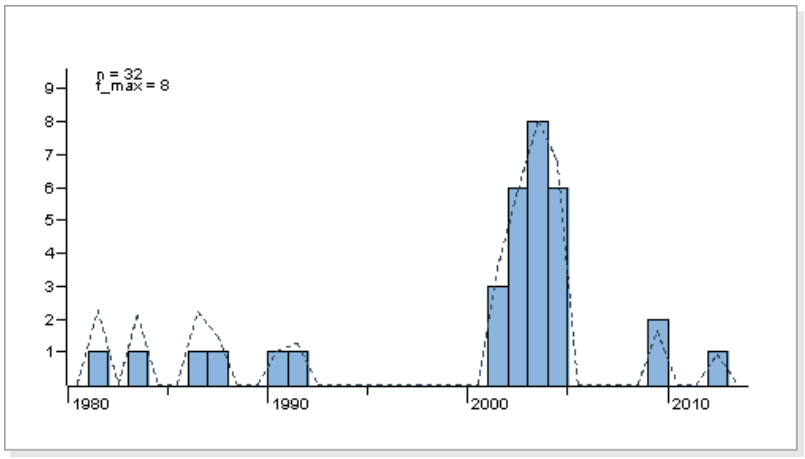

Tuntomerkit. Siipiväli 12-13 mm. Etusiivet keltaiset, niissä leveät valkeat juovat ja sirotellusti useita tummia suomuja. Takasiivet vaaleanharmaat. Tuntosarvet vaaleanruskearenkaiset, kärkiosa kokonaan valkoinen.

Elintavat. Kuivilla niityillä, kedoilla, hiekkarannoilla, ruderaateilla.

Toukka elää ketomarunalla (*Artemisia campestris*), kovertaa lehtiä ja syö myös kukintoja; täysikasvuinen syys-lokakuussa.

Toukkapussi "putkipussi", 6-7 mm, harmaanruskea, kolmiläppäinen; etuosa päällystetty huovalla, takapäässä muutamia tummia pitkittäisjuovia. Suuaukko n. 15-30° kulmassa.

Kuva: SIP Haapala

Kuva: Tatu Sallinen

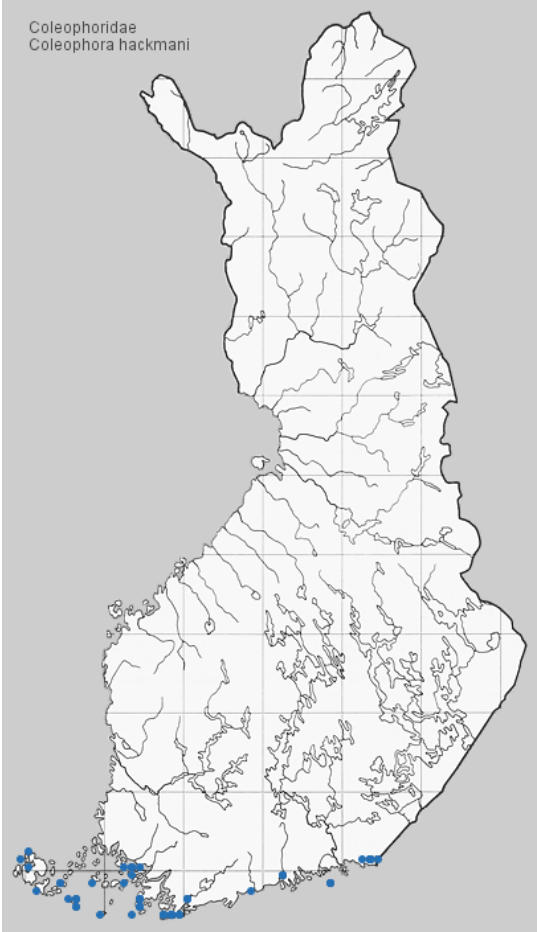

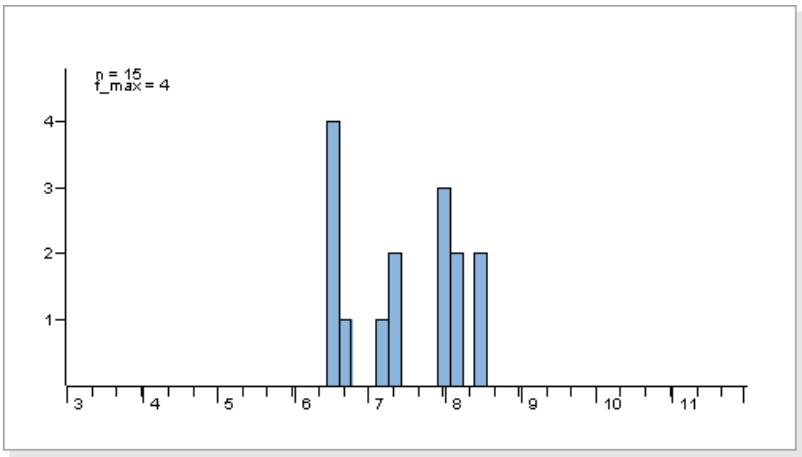

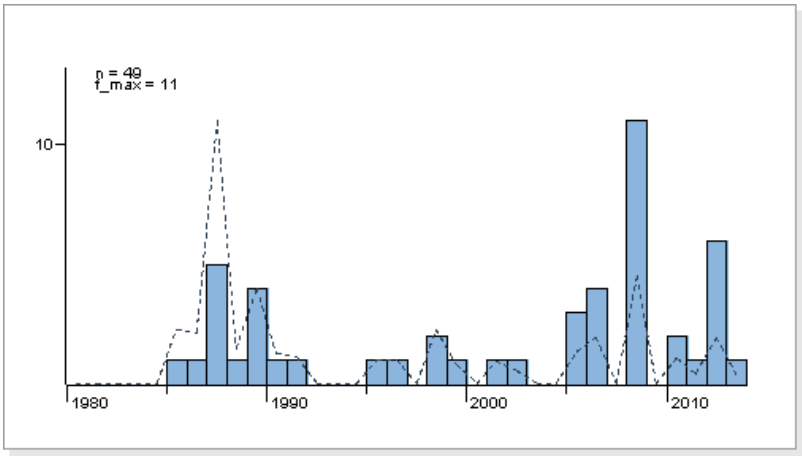

Tuntomerkit. Siipiväli 17-18 mm. Etusiivet okrankeltaiset, vaaleajuovaiset; niissä sirotellusti mustia suomuja; uloimman vinojuovan kohdalla musta täplä. Keskijuova osuu juuri siiven kärjen takana ulkoreunajuovaan. Etureunan siipiripsissä valkea tyvi, ruskea keskiosa ja kellanvalkea kärki. Pää ja keskiruumis valkeahkot, ruskeakehnäiset; siipikansien reunat valkeat. Tuntosarvet kokonaan valkoiset. Huulirihmat harmahtavat; keskijaokkeen tupsu yltää kärkijaokkeen kärjen yli.

Koiraan sacculuksessa ei lisäkettä, vain 3 pyöreäkärkistä hammasta. Aedeagus melko pitkä. Naaraan ostium bursae samoin melko pitkä.

Elintavat. Kuivilla niityillä, kedoilla, kallioilla, ruderaateilla. Tulee valolle.

Toukka kovertaa nuokkukohokin (*Silene nutans*) lehtiä; talvehtii. Toukkapussi "putkipussi", n. 13 mm, suora, kellanvalkea, pinnassa pitkittäisiä rivejä mustia rakeita.

Kuva: T. Rinta-Paavola

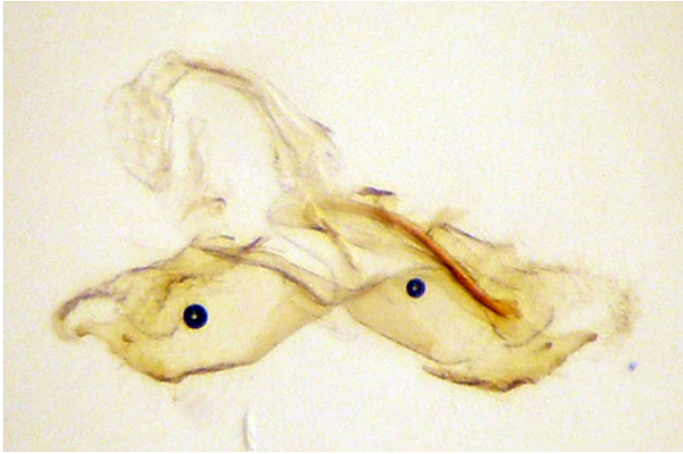

Kuva: SIP Haapala

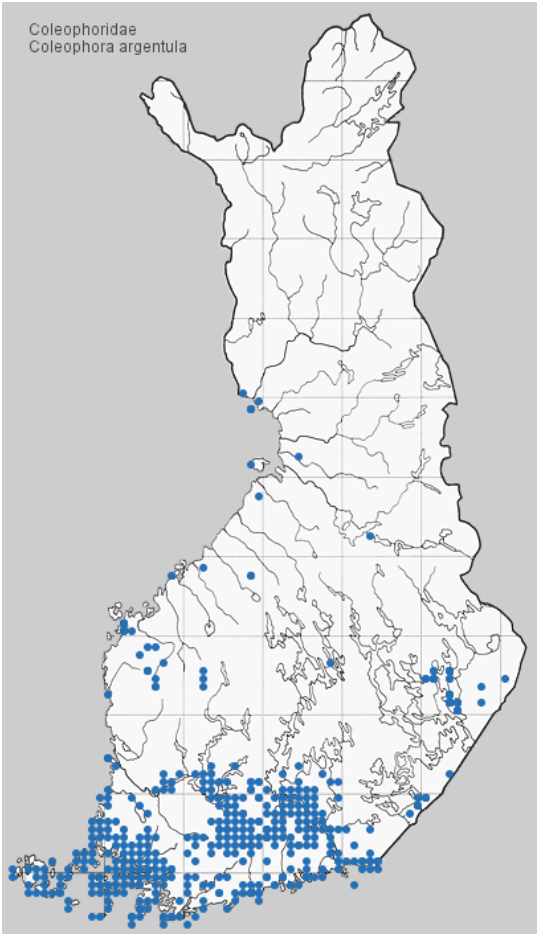

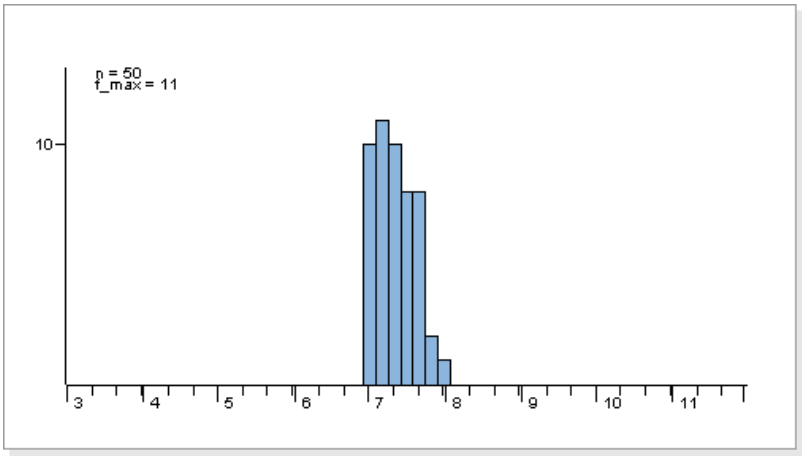

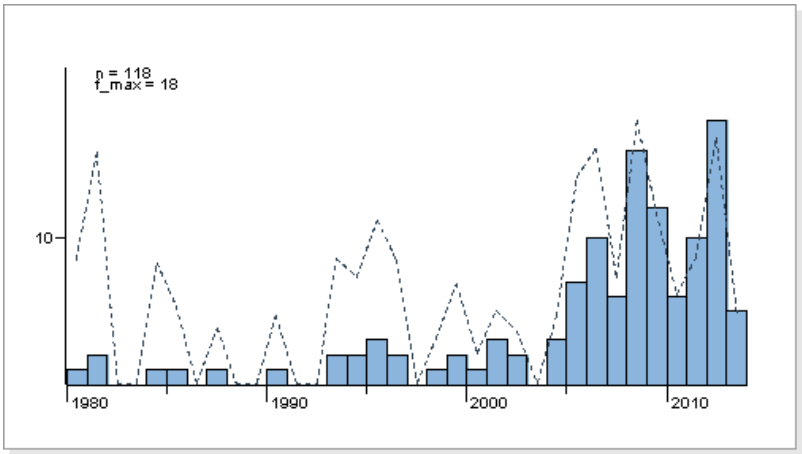

Tuntomerkit. Siipiväli 11-13 mm. Tuntosarvet yläpuolelta kellanruskearenkaiset koiraalla 3/4 kohdalle, naaraalla 4/5 kohdalle; alapuolelta valkeat. Etusiivet puhtaan keltaiset, niissä melko terävärajaiset valkeat juovat. Tummia suomuja harvassa, ne sijaitsevat siipitaitteessa ja siiven kärkiosassa. Etureunan siipiripset valkeat, keskeltä keltaiset. Takasiivet harmaat.

Koiraan sacculuksen kärkiuloke lyhyt, vaakasuoraan suuntautunut; edessä sivulla sijaitseva kulma melko selvä. Aedeaguksen liuskoissa kärjen lähellä hammas.

Naaraan introitus vaginae heikosti tai ei lainkaan kitinisoitunut VIII vatsakilven etupuolelta. Ductus bursaen keskiosassa lyhyt kitinisoituma; sen takaosa heikosti piikkinen. Corpus bursaessa vain oka.

Elintavat. Niityillä, ruderaateilla, pientareilla. Lentää auringonnousun aikaan sekä illalla ja yöllä; tulee harvoin valolle.

Toukka elää syksyllä siankärsämön (*Achillea millefolium*) ja ojakärsämön (*A. ptarmica*) kuihtuneilla kukilla ja siemenillä. Toukkapussi "putkipussi", 5-6 mm, ensin valkea, sitten ruskea; päällystetty pienillä, mustilla hitusilla.

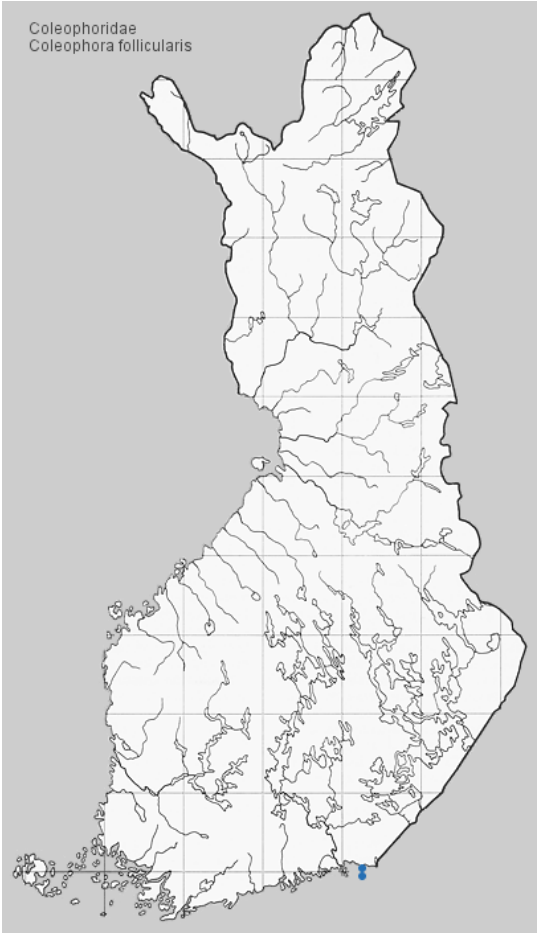

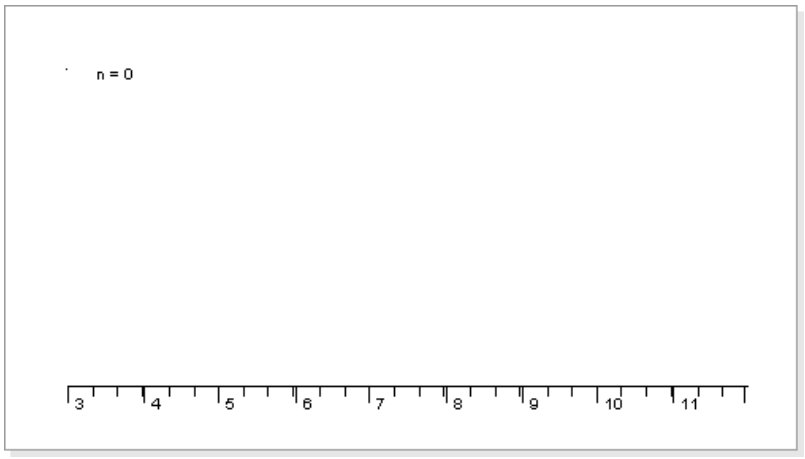

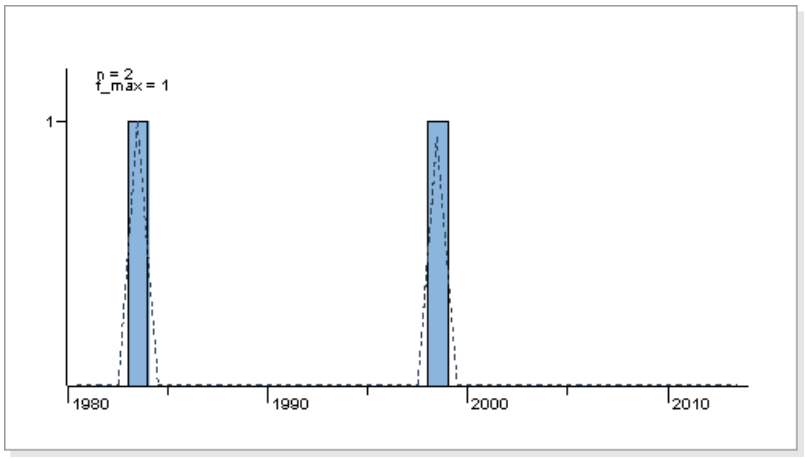

Tuntomerkit. Siipiväli 13-15 mm. Muistuttaa lajia *C. trochilella*; keskijuova ei yhdy ulkoreunajuovaan, vaan kulkee etureunan suuntaisena, ei kuitenkaan osu siihen. Tuntosarvet kärkeen asti ruskearenkaiset.

Elintavat. Kosteilla niityillä, soilla, rannoilla.

Toukka elää rantapunalatvalla (*Eupatorium cannabinum*) ja rantahirvenjuurella (*Inula salicina*), talvehtii, täysikasvuinen toukokuussa. Toukkapussi "putkipussi", n. 10 mm, oljenvärinen, kapea, kolmiläppäinen. Suuaukko n. 30° kulmassa.

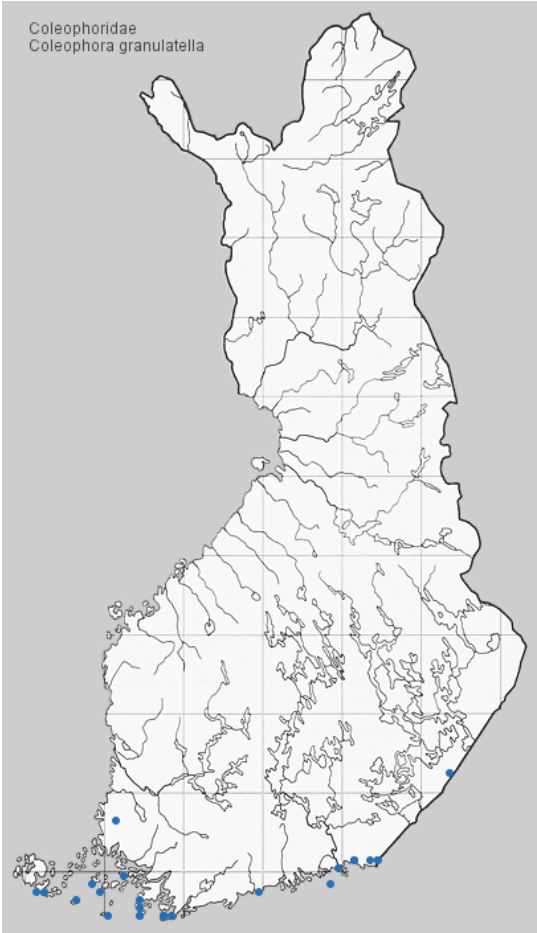

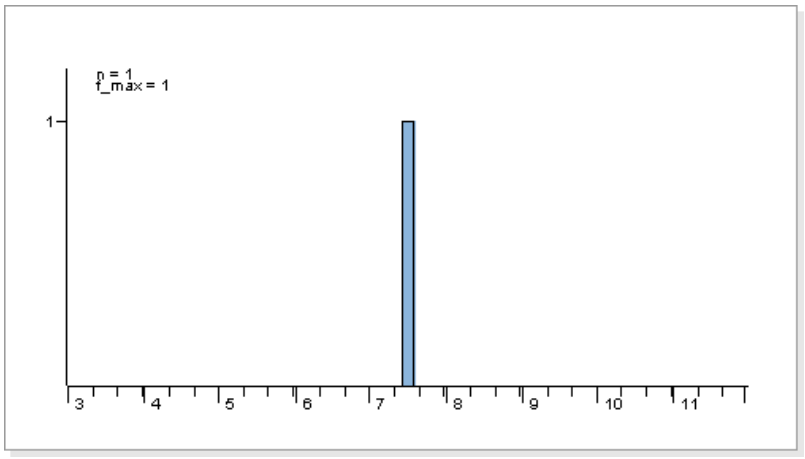

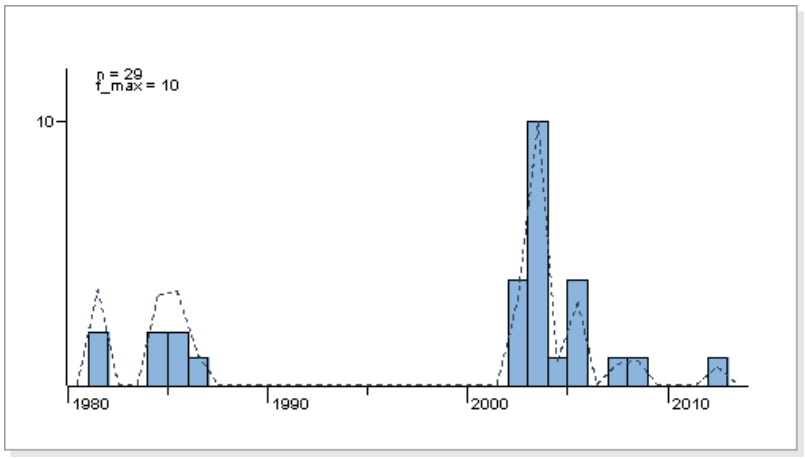

Tuntomerkit. Siipiväli 11-13 mm. Muistuttaa jonkin verran lajia *C. millefolii*. Etusiivet tumman harmaanruskeat, niissä sirotellusti keltaisia suomuja, varsinkin siiven ulko-osassa. Etureunajuova leveä, valkea, muut juovat enemmän tai vähemmän epäselviä, niissä sirotellusti mustia suomuja. Valkea takareunajuova puuttuu kokonaan. Siipiripsissä keskellä valkea juova. Tuntosarvet valkoiset, tavallisesti kärkeen asti ruskearenkaiset. Huulirihmojen kärkijaoke lyhyempi kuin puolet keskijaokkeesta, jonka tupsu ulottuu kärkijaokkeen kärkeen.

Elintavat. Hiekkarannoilla, kedoilla.

Toukka elää syksyllä ketomarunan (*Artemisia campestris*) kukinnoissa. Toukkapussi "putkipussi", päällystetty kukanmuruilla tai jopa kokonaisilla kukinnoilla.

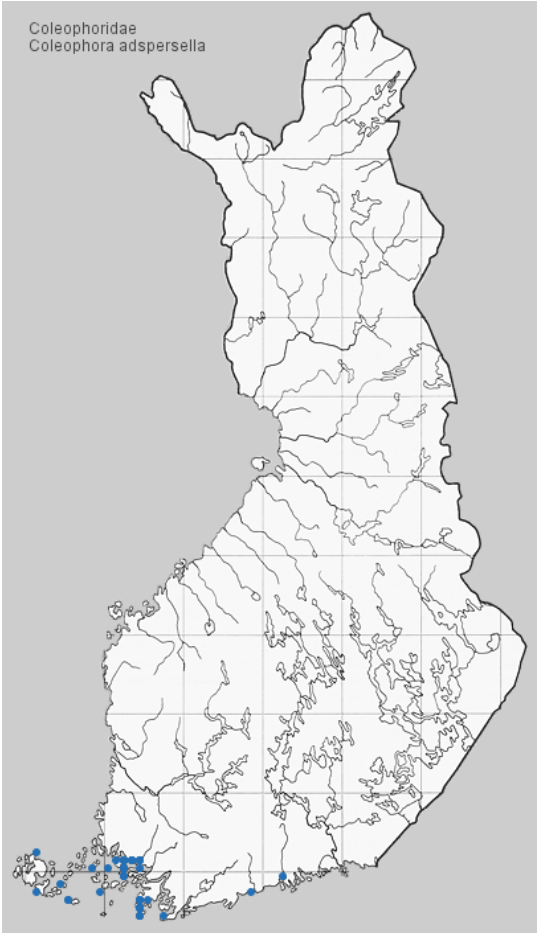

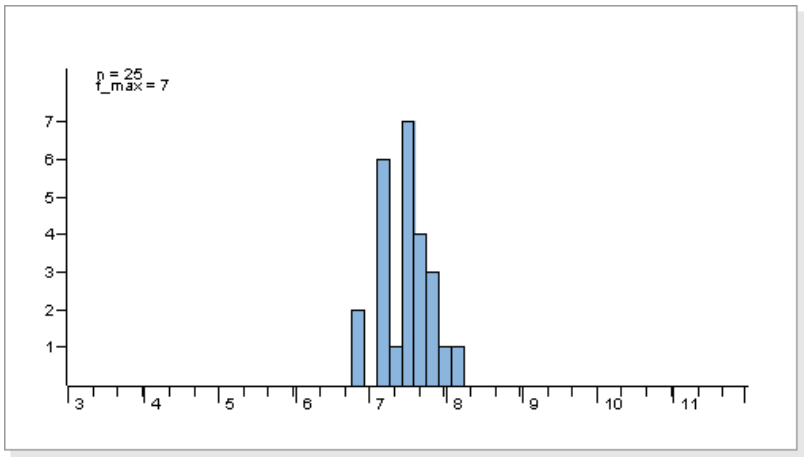

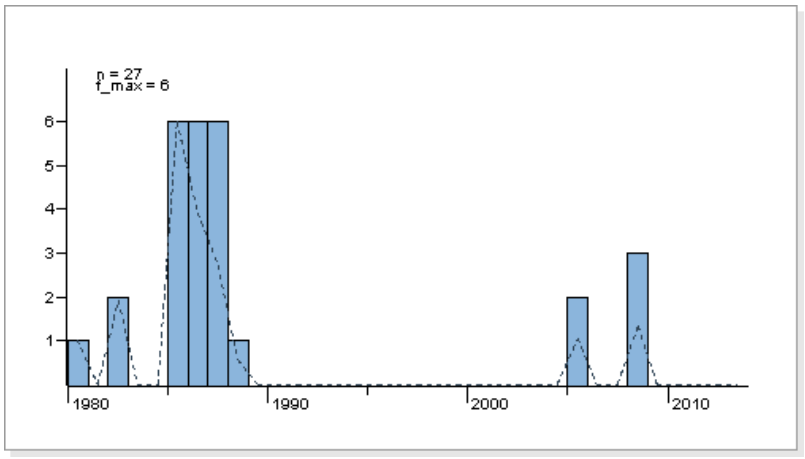

Tuntomerkit. Siipiväli 13-16 mm. Tuntosarvet kellanruskeat, valkorenkaiset, niiden siiman tyvi paksuuntunut. Etusiivet kellanruskeat, niissä hyvin epäselvät kellertävät juovat. Ensimmäinen vinojuova yhtyy etureunajuovaan. Mustanruskeita suomuja yksitellen, enimmäkseen vinojuovien alueella. Takasiivet harmaat, ripset vaalean harmahtavan nahankeltaiset.

Koiraan sacculuksen kärkiuloke hyvin pitkä, kapenee kärkeenpäin, suuntautunut sisäänpäin; sen ulkoreuna suora tai hiukan kovera.

Naaraan ostium bursae soikea, leveyttään pitempi; introitus vaginae soikeahko, sivut eivät yhdensuuntaiset. Ductus bursaen takaosa vahvasti piikkinen. Corpus bursaessa vain oka.

Elintavat. Niityillä, hiekkarannoilla, joutomailla, viljelymailla. Lentää yöllä.

Toukka elää elo-syyskuussa maltsojen (*Atriplex*) siemenillä. Talvehtii täysikasvuisena; jättää ravintokasvin talveksi. Toukkapussi "putkipussi", 7-8 mm, siinä vaaleanruskeat pitkittäiskohojuovat; kolmiläppäinen.

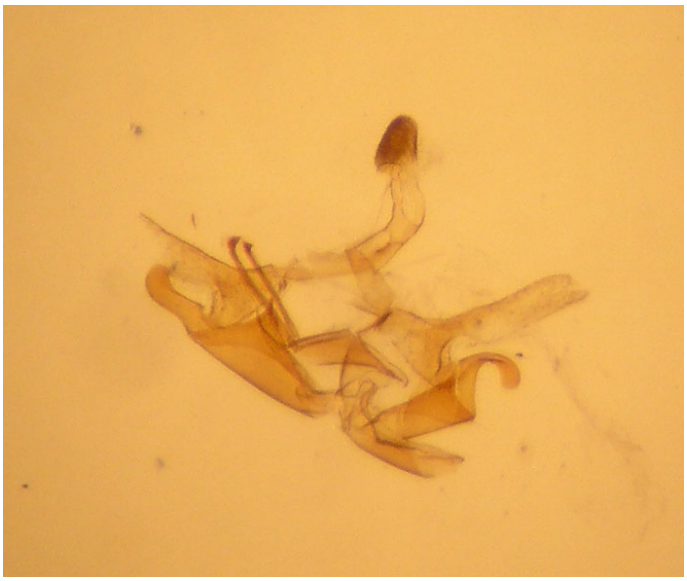

Kuva: SIP Haapala

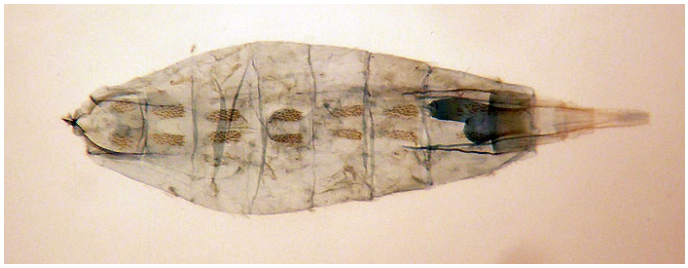

Kuva: SIP Haapala

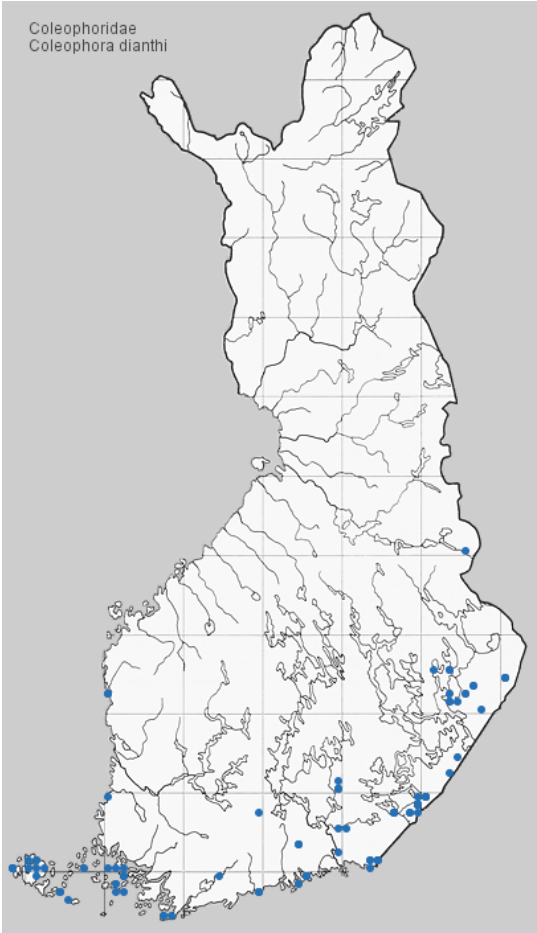

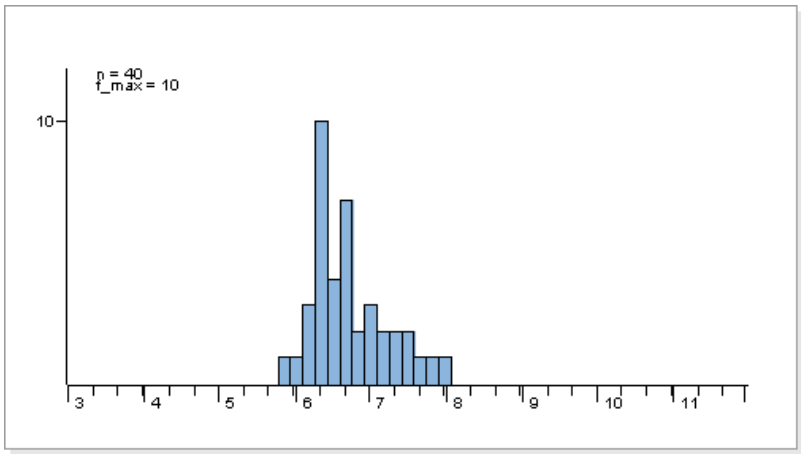

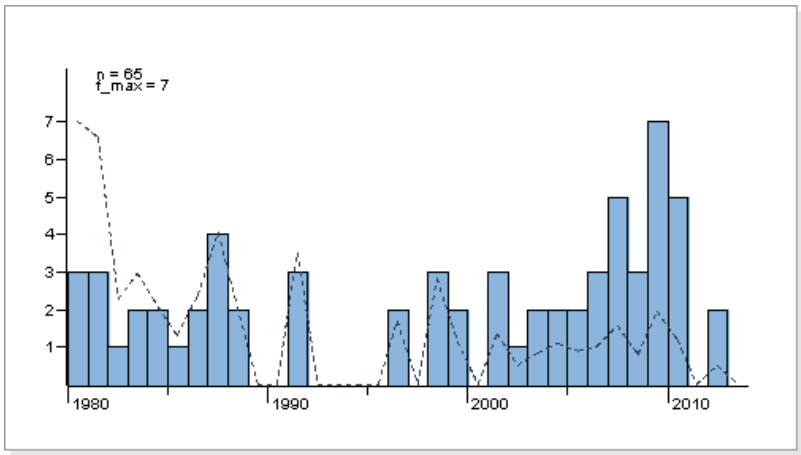

Tuntomerkit. Siipiväli 13-15 mm. Etusiivet puhtaan okrankeltaiset. Juovat valkeat, eivät aivan terävärajaiset. Sirotellut tummat suomut mustanruskeat, karkeat ja niitä on melko runsaasti, enimmäkseen vinojuovien välissä. Etureunajuova ulottuu siiven kärkeen. Siipitaitejuova leveä. Takareunajuova terävästi valkoinen. Takasiivet harmaat. Tuntosarvet valkeat, alta mustanruskeatäpläiset.

Elintavat. Kuivilla niityillä ja kedoilla, ruderaateilla. Tulee valolle.

Toukka elää ketoneilikan (*Dianthus deltoides*) siemenkodassa. Toukkapussi "putkipussi", kellanruskea, sileä, melko lyhyt.

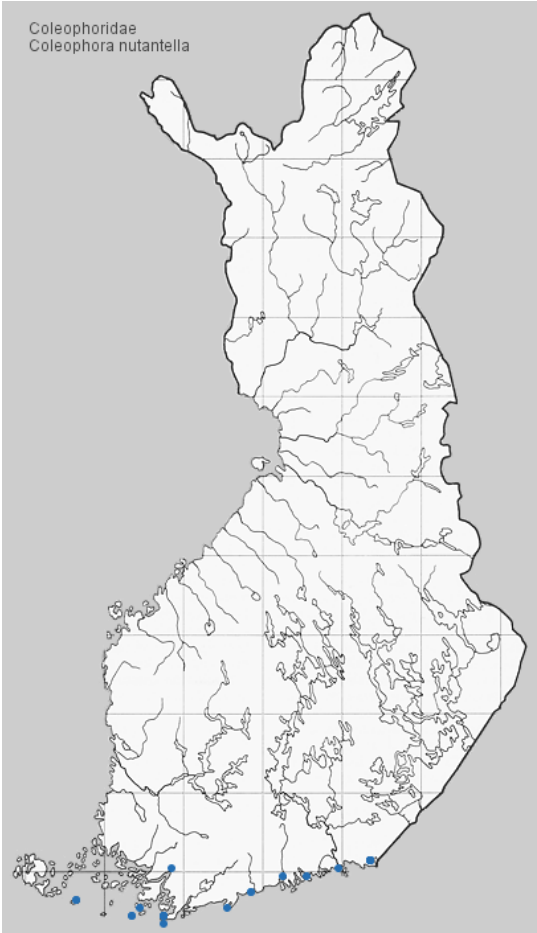

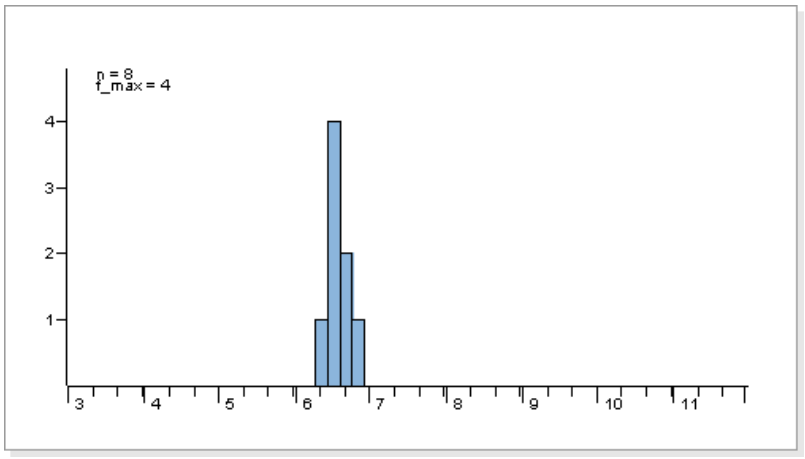

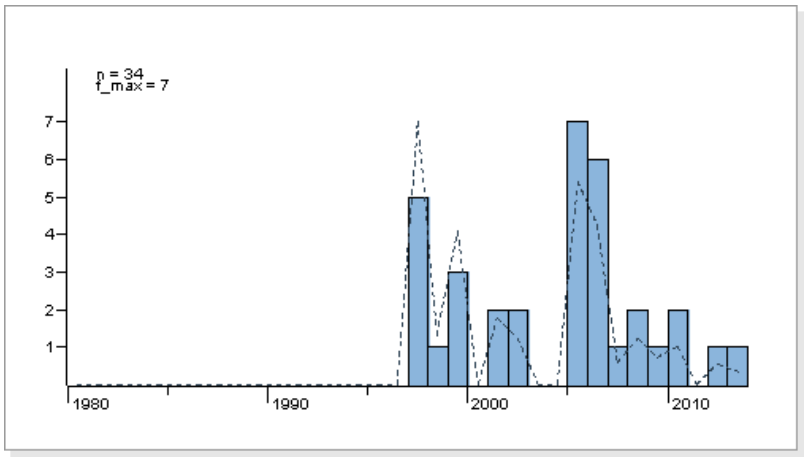

Tuntomerkit. Siipiväli 14-19 mm. Muistuttaa suuresti lajia *C. graminicolella*. Tuntosarvet valkeat, enemmän tai vähemmän selvästi kellanruskeatäpläiset. Etusiipien pohjaväri vaaleamman keltainen kuin lajilla *C. graminicolella*. Mustia suomuja harvassa, ne voivat puuttuakin.

Koiraan genitaalit kuten lajilla *C. graminicolella*.

Naaraan ostium bursaen kuulamainen sisäosa yli puolet sen kokonaispituudesta.

Elintavat. Kedoilla.

Toukka elää nuokkukohokilla (*Silene nutans*), ensin ilman pussia kukinnossa kehittyvän siemenkodan sisällä, myöhemmin leikkaa siemenkodasta itselleen toukkapussin, jossa siirtyy seuraavaan siemenkotaan. Talvehtii täysikasvuisena. Toukkapussi "putkipussi", vaalean kellanharmaa, päällystetty pienillä yhteenkehrätyillä hitusilla.

Kuva: SIP Haapala

Kuva: SIP Haapala

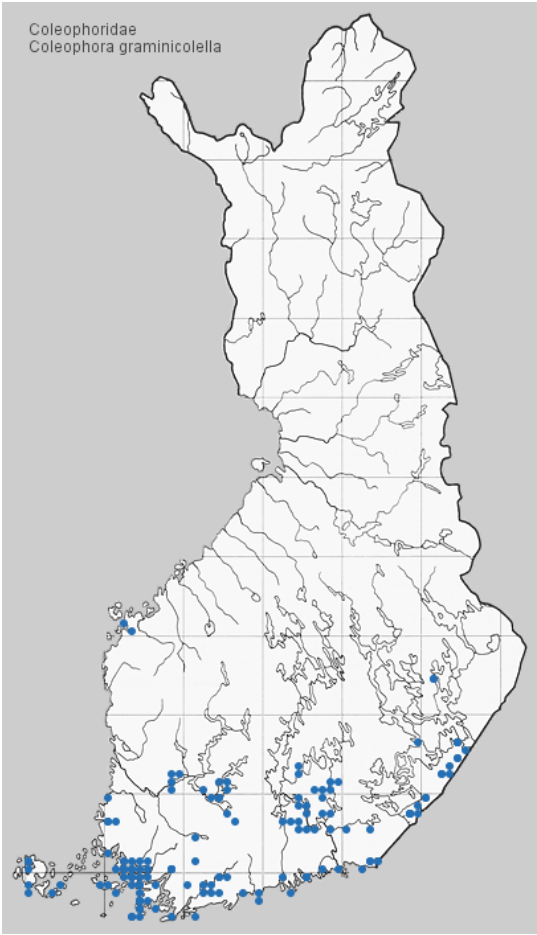

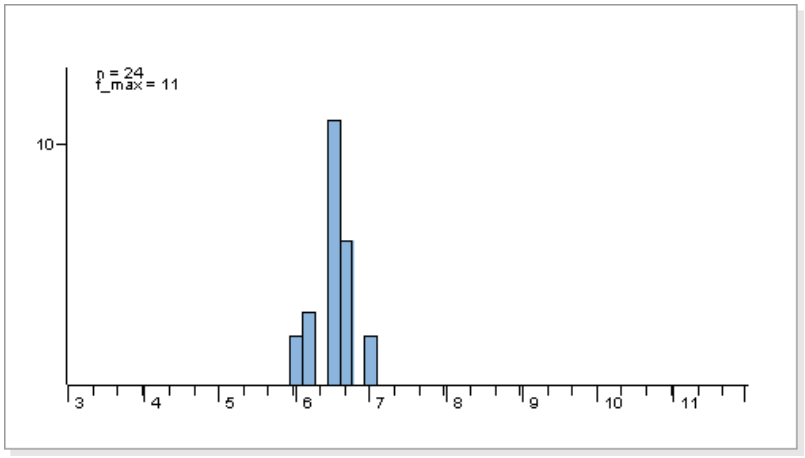

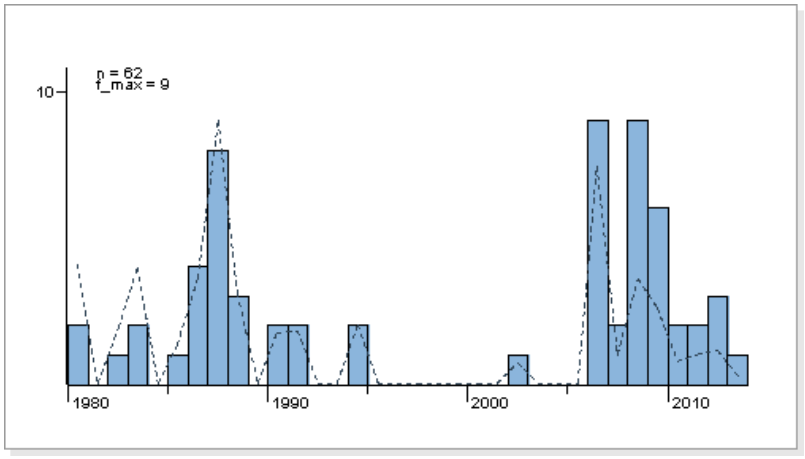

Tuntomerkit. Siipiväli 13-17 mm. Etusiivet keltaiset, kiiltävän valkeajuovaiset, niissä sirotellusti mustia suomuja. Etureunajuova ulottuu siiven kärkeen. Vinojuovia kolme, ensimmäinen alkaa siiven tyven läheltä. Keskijuova ylettyy ulkoreunaan. Siipitaitejuova keskeltä epäselvästi jakautunut. Takareunajuova jatkuu ulkoreunajuovana. Etureunan siipiripset kärjestä kellanvalkeat ja keskeltä ruskeat. Tuntosarvet valkeat, kellanruskearenkaiset. Huulirihmojen kärkijaoke lyhyempi kuin keskijaokkeen puolikas.
Koiraan sacculuksessa kaksi pitkää uloketta. Aedeaguksen molemmissa liuskoissa kärjen lähellä pitkä, taaksepäin suuntautunut hammas.

Elintavat. Kallioilla, kedoilla, pientareilla.

Toukka elää heinä-elokuussa mäkitervakolla (*Lychnis viscaria*), ensin ilman pussia kukinnossa kehittyvän siemenkodan sisällä, myöhemmin leikkaa siemenkodasta itselleen toukkapussin, jossa siirtyy seuraavaan siemenkotaan. Talvehtii täysikasvuisena. Toukkapussi "putkipussi", kellanruskea, päällystetty pienillä yhteenkehrätyillä hitusilla.

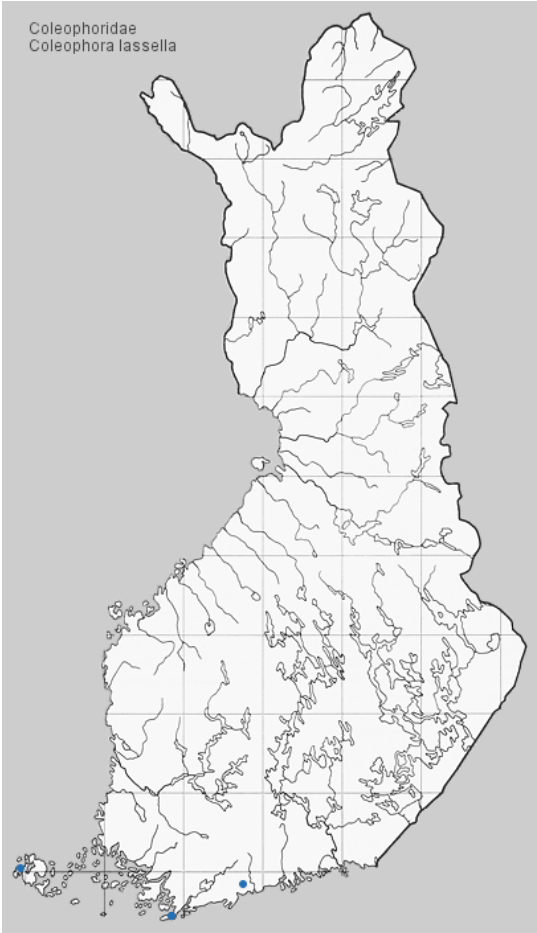

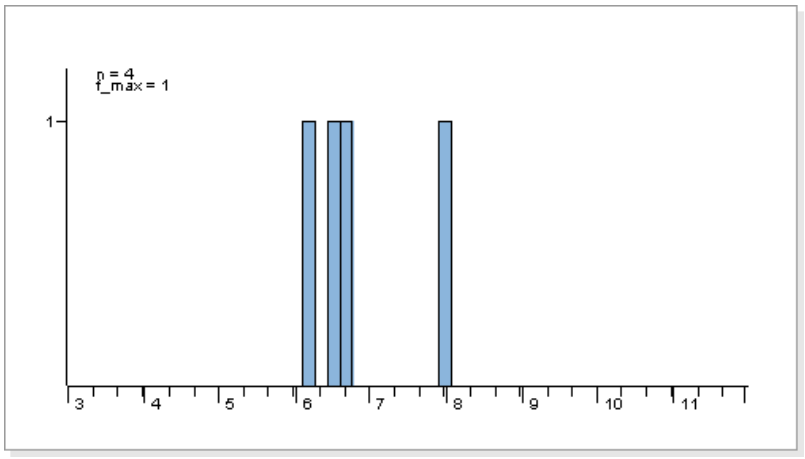

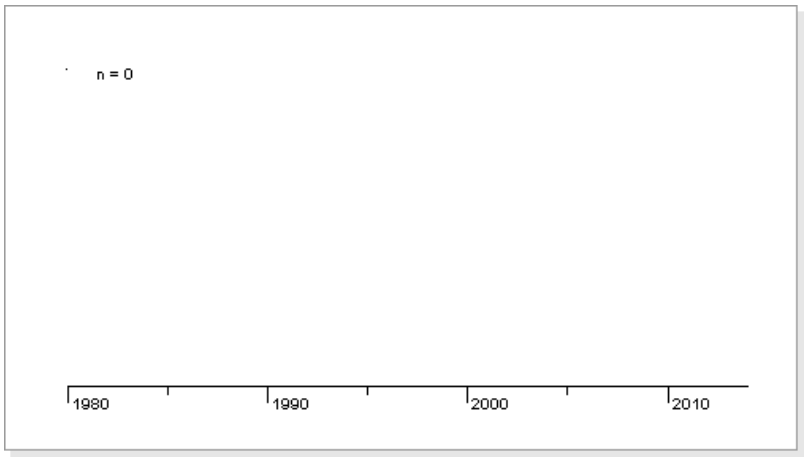

Tuntomerkit. Siipiväli 10-12 mm. Etusiivet harmaanruskeat, valkojuovaiset. Etureunajuova melko leveälti valkea, loppuu ripsien alkupäähän. Kolme vinojuovaa ylettyvät etureunaan. Keski-, siipitaite- ja takareunajuova melko kapeat. Pää kiiltävän harmaanruskea; silmän yläreunassa valkea juova, joka jatkuu tuntosarvien tyvijaokkeen alapuolelle. Tuntosarvet kärkeen asti valko- ja ruskearenkaiset. Huulirihmojen kärkijaoke lyhyempi kuin keskijaokkeen puolikas.

Koiraan sacculuksen ulkoreuna suora, hieman sahalaitainen, yläreunassa pitkä, kapea lisäke. Lyhyemmässä aedeaguksen liuskassa vain yksi hammas lähellä kärkeä.

Elintavat. Kosteissa painanteissa pelloilla, teillä ja joutomailla; rannoilla.

Toukka elää heinä-syyskuussa konnanvihvilän (*Juncus bufonius*) kukinnoissa. Toukkapussi "siemenpussi", 4-5 mm, valmistettu ravintokasvin siemenkodasta, jonka kehälehdet pidentävät pussia vielä 0,5-2 mm.

Kuva: T. Rinta-Paavola

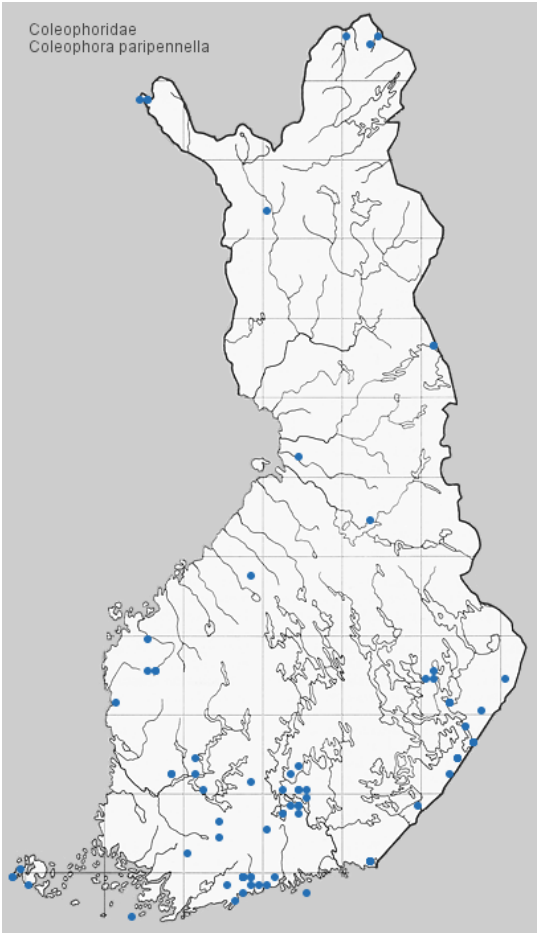

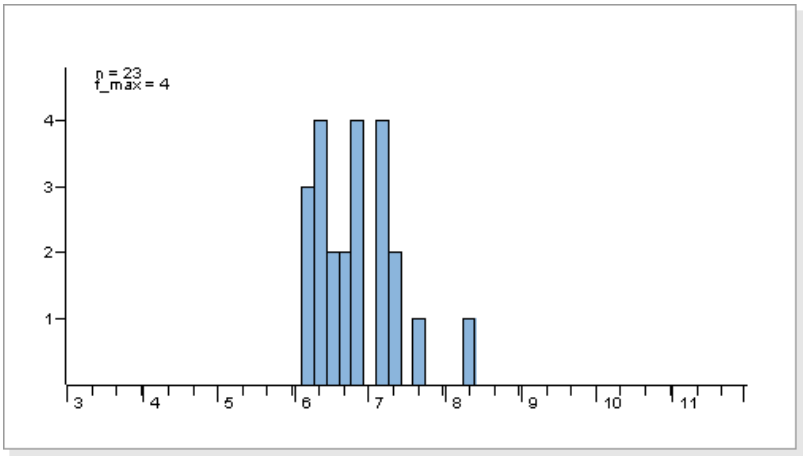

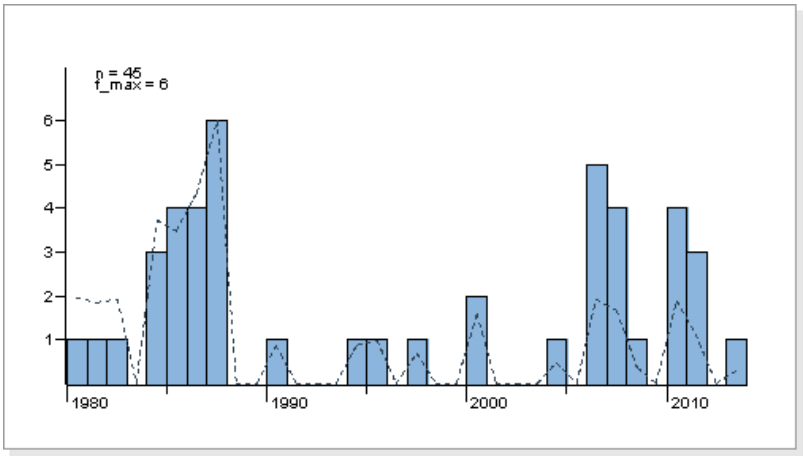

Tuntomerkit. Siipiväli 12-15 mm. Etusiivet vihreänkellertävän harmaat, voimakkaasti messinginkiiltoiset. Metallinkiillosta puuttuvat terävä vihreä sävy sekä violetti häive siiven kärkiosassa (vrt. *C. frischella* -ryhmä). Tuntosarvet ruskeanharmaat, vaalea kärkiosa on melko terävästi rajautunut.

Koiraan sacculuksen yläreunassa suuri uloke. Aedeaguksen liuskassa kärjen lähellä hammas.

Elintavat. Niityillä. Koiras lentää aamulla, tulee melko huonosti valolle.

Toukka elää ohdakkeilla (*Cirsium*), karhiaisilla (*Carduus*), kaunokeilla (*Centaurea*) ja läätteellä (*Saussurea alpina*), talvehtii keskenkasvuisena. Toukkapussi "putkipussi", n. 8 mm, mustanruskea, kolmiläppäinen; vatsapuolella selvä harjanne. Suuaukko 0-10° kulmassa.

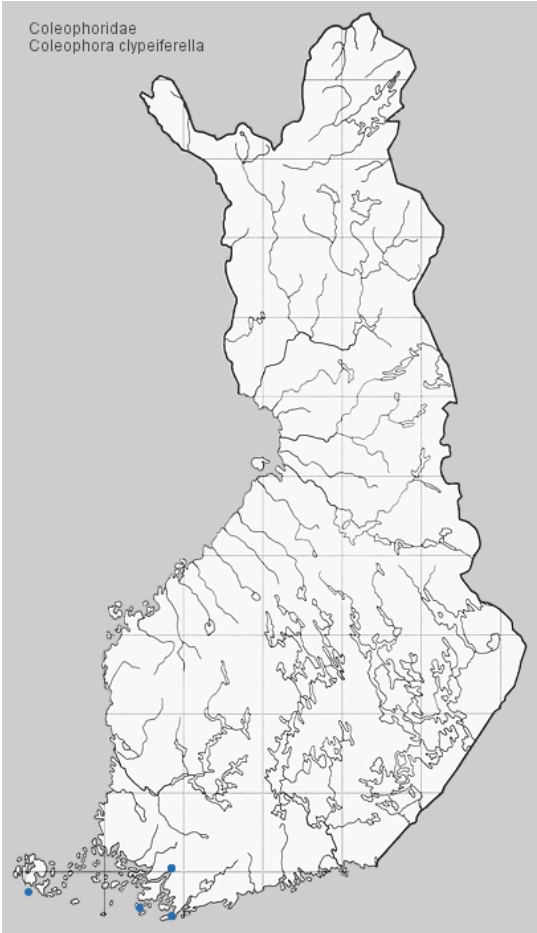

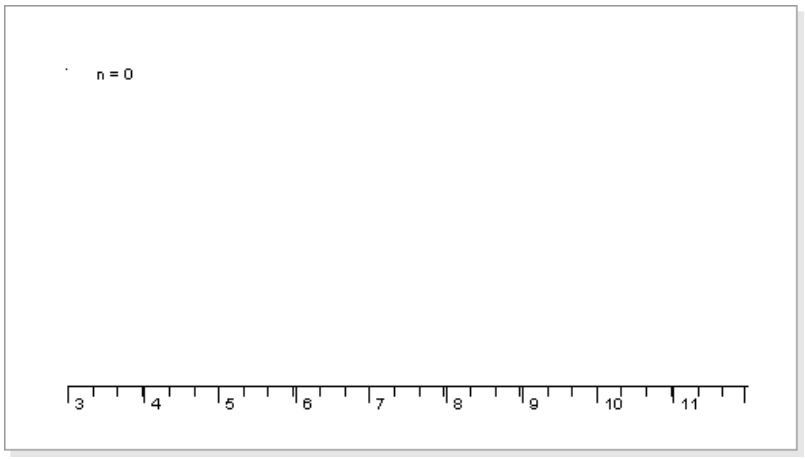

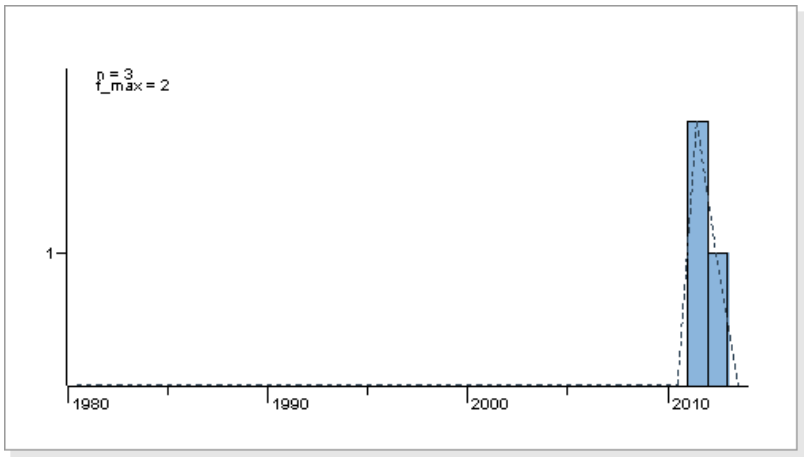

Tuntomerkit. Siipiväli 12-15 mm. Etusiivet tumman okrankeltaiset, ruskeakehnäiset; niissä enemmän tai vähemmän selvä ruskehtavanharmaa keskitäplä; siipitaitteessa toinen, epäselvä täplä. Tuntosarvet valko- ja tummarenkaiset, renkaat kärjessä häipyviä. Tyviosan jaokkeet päältä nahankeltaisten suomujen peitossa 1/6 asti. Tyvijaokkeessa alapuolella suomutupsu. Huulirihmojen kärkijaoke 3/4 keskijaokkeen pituudesta. Takaruumiin 1. jaokkeessa kilvenmuotoinen kovettuma, jossa kaksi riviä tappimaisia okaita; 2. jaokkeessa kaksi yhdensuuntaista riviä paljon pienempiä tappimaisia okaita.

Elintavat. Ruderaateilla, vähäravinteisilla niityillä. Lentää myöhään yöllä; tulee valolle.

Toukka elää syys-lokakuussa jauhosavikan (*Chenopodium album*) siemenillä. Toukkapussi ruskea, siemenillä ja ulosteilla päällystetty silkkiputki. Talvehtii täysikasvuisena kotelokopassa maassa, jonne koteloituu keväällä.

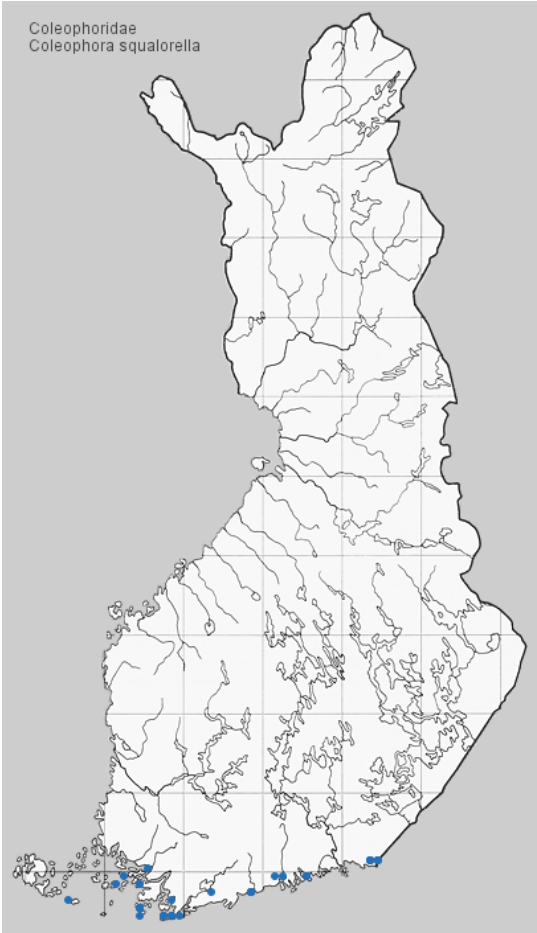

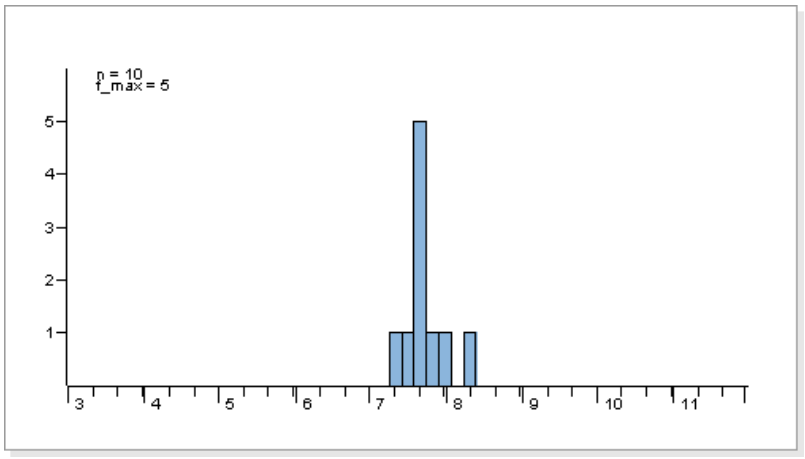

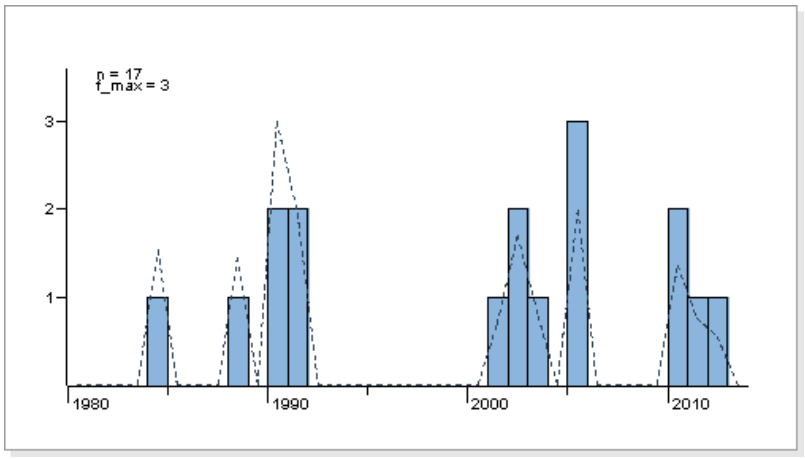

Tuntomerkit. Siipiväli 12-14 mm. Etusiivet likaisen kellertävänvalkeat, ruskeakehnäiset, eniten etu- ja takareunoista. Siipitaitteeen keskellä ruskea pitkittäisjuova. Keskellä siipeä ruskea laikku; toinen, hieman pienempi laikku 3/4 kohdalla. Tuntosarvet likaisenvalkoiset, tyvikolmannes okrankeltaisten pystyjen suomujen peittämä. Huulirihmat okrankeltaiset, sisäpuolelta valkeahkot.

Elintavat. Ruderaateilla.

Toukka elää syksyllä maltsojen (*Atriplex*) ja savikoiden (*Chenopodium*) siemenillä. Toukkapussi "siemenpussi", 6-9 mm, päällystetty hiekanjyvillä. Suuaukko n. 90° kulmassa. Koteloituu maahan.

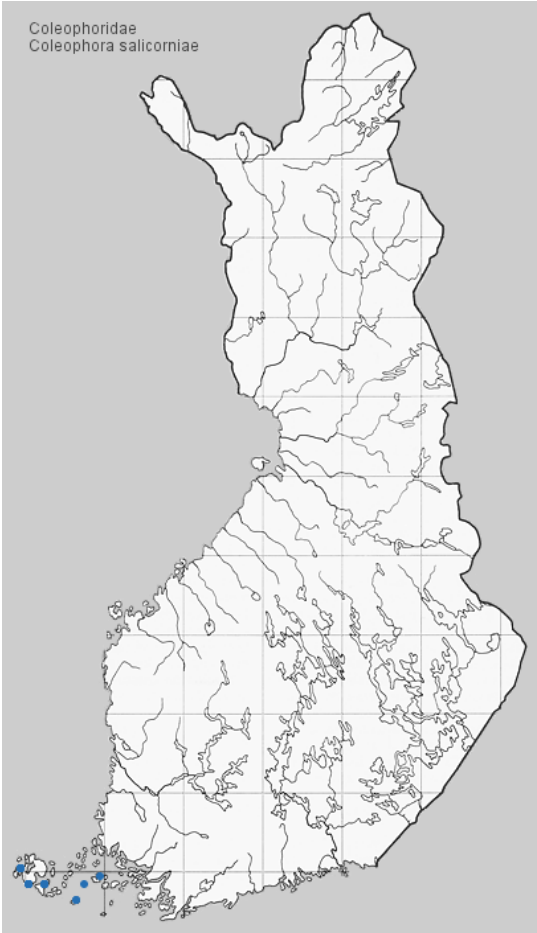

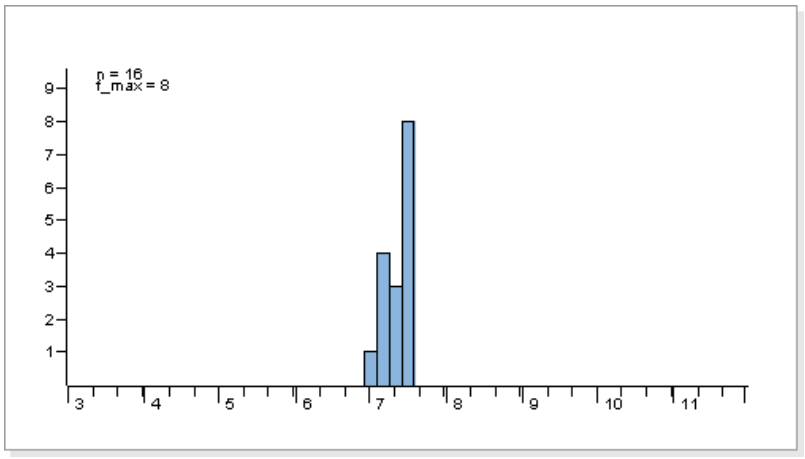

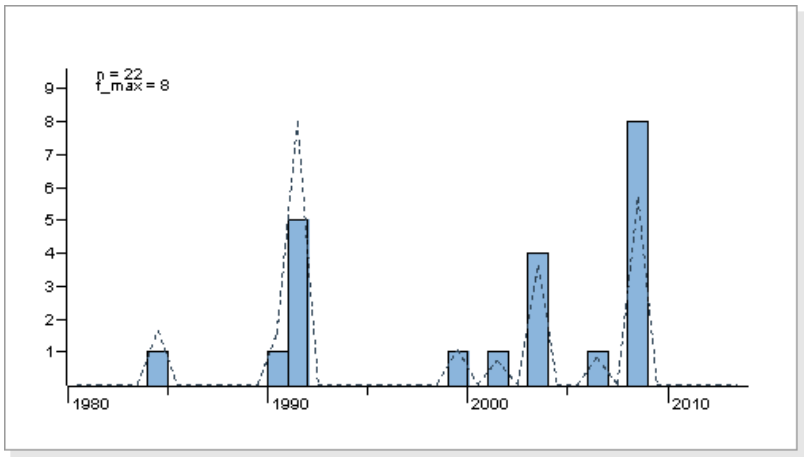

Tuntomerkit. Siipiväli 12-14 mm. Etusiivet okrankeltaiset, vahvasti harmahtavan kanelinruskean kehnäiset. Diskaali- ja siipitaitetäplä ruskeat. Tuntosarvet terävästi tumma- ja valkorenkaiset, tyven 2-3 ensimmäistä jaoketta kellertävien suomujen paksuntamat.

Elintavat. Suolakkonityillä, merenrantahietikoilla.

Toukka elää suolayrtillä (*Salicornia europaea*). Toukkapussi valmistettu katkaistusta tähkästä. Syksyllä toukka pudottautuu maahan ja talvehtii silkkisessä kopassa, jonne koteloituu talvehtimisen jälkeen.